Dziennik Urzędowy L 442

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Legislacja

Rocznik 64

9 grudnia 2021

Spis treści

II *Akty o charakterze nieustawodawczym*

ROZPORZĄDZENIA

★ **Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych** [1] 1

[1] Tekst mający znaczenie dla EOG.

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2021/2139

z dnia 4 czerwca 2021 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 ([1]), w szczególności jego art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie (UE) 2020/852 ustanawia ogólne ramy służące ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na potrzeby określenia stopnia, w jakim dana inwestycja jest zrównoważona środowiskowo. Rozporządzenie to dotyczy środków przyjętych przez Unię lub państwa członkowskie, które określają wymogi wobec uczestników rynku finansowego lub emitentów w odniesieniu do produktów finansowych lub obligacji korporacyjnych udostępnianych jako zrównoważone środowiskowo, uczestników rynku finansowego udostępniających produkty finansowe oraz przedsiębiorstw podlegających obowiązkowi publikacji oświadczenia na temat informacji niefinansowych zgodnie z art. 19a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ([2]) lub skonsolidowanego oświadczenia na temat informacji niefinansowych zgodnie z art. 29a tej dyrektywy. Podmioty gospodarcze lub organy publiczne nieobjęte rozporządzeniem (UE) 2020/852 mogą również dobrowolnie stosować to rozporządzenie.

(2) W art. 10 ust. 3 i art. 11 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852 zobowiązano Komisję do przyjęcia aktów delegowanych ustanawiających techniczne kryteria kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład – odpowiednio – w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, oraz do ustanowienia – dla każdego odpowiedniego celu środowiskowego określonego w art. 9 tego rozporządzenia – technicznych kryteriów kwalifikacji służących ustaleniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem co najmniej jednego z celów środowiskowych.

(3) Zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. h) rozporządzenia (UE) 2020/852 techniczne kryteria kwalifikacji muszą uwzględniać charakter i skalę działalności gospodarczej i sektora, których dotyczą, oraz to, czy dana działalność gospodarcza stanowi działalność na rzecz przejścia, jak określono w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, lub działalność wspomagającą, jak określono w art. 16 tego rozporządzenia. Aby techniczne kryteria kwalifikacji w skuteczny i zrównoważony sposób spełniały wymogi określone w art. 19 rozporządzenia (UE) 2020/852, należy je określić jako próg ilościowy lub minimalny wymóg, jako względną poprawę, jako zestaw jakościowych wymogów dotyczących efektywności, jako wymogi dotyczące procedury lub oparte na praktyce, bądź jako dokładny opis charakteru samej działalności gospodarczej, w przypadku gdy taka działalność, ze względu na swój charakter, może wnieść istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu.

([1]) Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

(4) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza wnosi istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, powinny zapewniać, aby działalność gospodarcza wywierała pozytywny wpływ na osiągnięcie celu klimatycznego lub ograniczała negatywny wpływ na osiągnięcie celu klimatycznego. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny zatem odnosić się do progów lub poziomów efektywności, które dana działalność gospodarcza powinna osiągnąć, aby można było ją zakwalifikować jako wnoszącą istotny wkład w osiągnięcie jednego z tych celów klimatycznych. Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące nieczynienia poważnych szkód powinny zapewniać, by działalność gospodarcza nie miała znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. W związku z tym te techniczne kryteria kwalifikacji powinny określać minimalne wymogi, jakie dana działalność gospodarcza powinna spełniać, aby można było ją uznać za zrównoważoną środowiskowo.

(5) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza wnosi istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub adaptację do zmian klimatu i czy nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych, powinny opierać się, w stosownych przypadkach, na obowiązującym prawie Unii, najlepszych praktykach, normach i metodach, a także na ugruntowanych normach, praktykach i metodach opracowanych przez cieszące się międzynarodową renomą podmioty publiczne. W przypadku gdy obiektywnie nie ma realnych alternatyw odnośnie do konkretnego obszaru polityki, techniczne kryteria kwalifikacji mogłyby również opierać się na ugruntowanych normach opracowanych przez cieszące się międzynarodową renomą podmioty prywatne.

(6) Aby zapewnić równe warunki działania, te same kategorie działalności gospodarczej powinny podlegać tym samym technicznym kryteriom kwalifikacji w odniesieniu do każdego celu klimatycznego. Konieczne jest zatem, aby techniczne kryteria kwalifikacji były w miarę możliwości zgodne z klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną w systemie klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 ustanowionym rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ([3]). Aby ułatwić przedsiębiorstwom i uczestnikom rynku finansowego identyfikację danej działalności gospodarczej, dla której należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji, szczegółowy opis działalności gospodarczej powinien również zawierać odniesienia do kodów NACE, które mogą być związane z tą działalnością. Odniesienia te należy rozumieć jako orientacyjne i nie powinny one mieć pierwszeństwa przed szczegółową definicją działalności przedstawioną w jej opisie.

(7) Techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu, na jakich warunkach dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, powinny odzwierciedlać konieczność unikania emisji gazów cieplarnianych, ograniczania takich emisji lub zwiększenia pochłaniania gazów cieplarnianych i długoterminowego składowania dwutlenku węgla. Należy zatem skoncentrować się w pierwszej kolejności na tych rodzajach działalności gospodarczej i sektorach, które mają największy potencjał osiągnięcia tych celów. Wybór tych rodzajów działalności gospodarczej i sektorów powinien opierać się na ich udziale w łącznych emisjach gazów cieplarnianych oraz na dowodach dotyczących ich potencjału w zakresie unikania emisji gazów cieplarnianych, ograniczania takich emisji lub pochłaniania gazów cieplarnianych bądź też w zakresie wspomagania takiego unikania, ograniczania, pochłaniania lub długoterminowego magazynowania gazów cieplarnianych w ramach innych rodzajów działalności.

(8) Metoda obliczania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia powinna być solidna i szeroko stosowana, tak aby sprzyjać porównywalności obliczeń emisji gazów cieplarnianych w obrębie sektorów i między nimi. Powinien zatem istnieć wymóg stosowania tej samej metody obliczeniowej w odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności, w przypadku których takie obliczenia są wymagane, przy jednoczesnym zapewnieniu wystarczającej elastyczności podmiotom stosującym rozporządzenie (UE) 2020/852. W związku z tym do obliczania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia przydatne jest zalecenie Komisji 2013/179/UE, alternatywnie możliwe jest także stosowanie norm ISO 14067 lub ISO 14064-1. Jeżeli istnieją alternatywne ugruntowane narzędzia lub normy, które szczególnie nadają się do dostarczania dokładnych i porównywalnych danych na temat obliczania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia dla danego sektora, takie jak narzędzie G-res dla sektora energetyki wodnej i norma ETSI ES 203 199 dla sektora informacji i komunikacji, należy uwzględnić takie narzędzie lub normy jako dodatkowe alternatywy dla tego sektora.

(9) Metoda obliczania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w odniesieniu do działalności w sektorze energetyki wodnej powinna odzwierciedlać specyfikę tego sektora, w tym nowe metody modelowania, wiedzę naukową i pomiary empiryczne zbiorników wodnych na całym świecie. Aby umożliwić dokładną sprawozdawczość na temat wpływu netto sektora energetyki wodnej na emisje gazów cieplarnianych, należy zatem zezwolić na stosowanie narzędzia G-res, które jest publicznie i bezpłatnie dostępne i zostało opracowane przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Hydroenergetyki we współpracy z Katedrą UNESCO ds. Globalnych Zmian Środowiska.

([3]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1893/2006 z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

(10) Metoda obliczania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w odniesieniu do działalności w sektorze informacji i komunikacji powinna odzwierciedlać specyfikę tego sektora, w szczególności specjalistyczne prace i wytyczne Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (ETSI) dotyczące przeprowadzania ocen cyklu życia w sektorze informacyjno-komunikacyjnym. Należy zatem zezwolić na stosowanie normy ETSI ES 203 199 jako metody dokładnego obliczania emisji gazów cieplarnianych dla tego sektora.

(11) Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące niektórych rodzajów działalności opierają się na elementach o dużej złożoności technicznej, a ocena, czy kryteria te zostały spełnione, może wymagać wiedzy eksperckiej i nie być wykonalna dla inwestorów. W celu ułatwienia tej oceny, zgodność z technicznymi kryteriami kwalifikacji dla takich rodzajów działalności powinna być weryfikowana przez niezależną osobę trzecią.

(12) Działalność wspomagająca, o której mowa, w art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, nie wnosi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu poprzez poprawę swojej własnej efektywności. Taka działalność odgrywa kluczową rolę w dekarbonizacji gospodarki, wspomagając bezpośrednio prowadzenie innych rodzajów działalności na niskoemisyjnym poziomie efektywności środowiskowej. Należy zatem ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla tych rodzajów działalności gospodarczej, które odgrywają zasadniczą rolę, wspomagając docelowe rodzaje działalności w osiągnięciu niskoemisyjności lub redukcji emisji gazów cieplarnianych. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny zapewniać, aby zgodna z nimi działalność spełniała również warunki określone w art. 16 rozporządzenia (UE) 2020/852, w szczególności aby działalność ta nie prowadziła do uzależnienia od aktywów i miała istotne pozytywne skutki dla środowiska.

(13) Działalności gospodarczej na rzecz przejścia, o której mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, nie można jeszcze zastąpić alternatywnymi rozwiązaniami niskoemisyjnymi, które byłyby technicznie i ekonomicznie wykonalne, jednak wspiera ona przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu. Działalność ta może odegrać kluczową rolę w łagodzeniu zmian klimatu poprzez znaczne ograniczenie swojego dotychczasowego wysokiego śladu węglowego, m.in. przyczyniając się do stopniowego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych. Należy zatem ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla tych rodzajów działalności gospodarczej, które mają największy potencjał w zakresie znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, np. gdy niemal bezemisyjne rozwiązania nie są jeszcze opłacalne, lub gdy możliwa jest działalność niemal bezemisyjna, ale nie jest ona jeszcze wykonalna na większą skalę. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny zapewniać, aby zgodna z nimi działalność spełniała warunki określone w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, w szczególności aby emisje gazów cieplarnianych pochodzące z danej działalności odpowiadały najlepszym wynikom w danym sektorze lub branży, nie utrudniały opracowywania i wdrażania alternatywnych rozwiązań niskoemisyjnych i nie prowadziły do uzależnienia od aktywów wysokoemisyjnych.

(14) W związku z toczącymi się negocjacjami w sprawie wspólnej polityki rolnej (WPR) oraz aby zapewnić większą spójność między różnymi instrumentami służącymi osiągnięciu ambitnych celów środowiskowych i klimatycznych określonych w Zielonym Ładzie, należy odroczyć ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji dla rolnictwa.

(15) Lasy znajdują się pod coraz większą presją w związku ze zmianami klimatu, które potęgują działanie innych kluczowych czynników wywołujących presję, takich jak szkodniki, choroby, ekstremalne zdarzenia pogodowe i pożary lasów. Inne rodzaje presji związane są z porzucaniem obszarów wiejskich, brakiem zarządzania i fragmentacją ze względu na zmiany sposobu użytkowania gruntów, rosnącą intensywnością zarządzania ze względu na rosnące zapotrzebowanie na drewno, produkty leśne i energię, rozwój infrastruktury, urbanizację i zajmowanie gleb na cele gospodarcze. Jednocześnie lasy odgrywają kluczową rolę w realizacji takich celów Unii, jak odwrócenie procesu utraty bioróżnorodności i zwiększenie ambicji w zakresie łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do zmian klimatu, ograniczanie i kontrolowanie ryzyka klęsk żywiołowych spowodowanych w szczególności powodziami, suszami lub pożarami lasów oraz promowanie biogospodarki o obiegu zamkniętym. Aby osiągnąć neutralność klimatyczną i zdrowe środowisko, konieczna jest zarówno poprawa jakości, jak i zwiększenie powierzchni obszarów leśnych, które są największym pochłaniaczem dwutlenku węgla w sektorze użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa („LULUCF"). Działalność związana z leśnictwem może mieć wkład w łagodzenie zmian klimatu poprzez zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla netto, ochronę zasobów węgla oraz dostarczanie materiałów i energii odnawialnej, generowanie dodatkowych korzyści w zakresie adaptacji do zmian klimatu, bioróżnorodność, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich oraz zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrolę. Należy zatem ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla działalności związanej z zalesianiem, odbudową lasów, gospodarką leśną i ochroną lasów. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny być w pełni zgodne z celami Unii w zakresie adaptacji do zmian klimatu, bioróżnorodności i gospodarki o obiegu zamkniętym.

(16) Aby dokonywać pomiarów zmian w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz w zakresie zasobów węgla w ekosystemach leśnych, właściciele lasów powinni przeprowadzać analizę korzyści dla klimatu. W celu zachowania proporcjonalności i zminimalizowania obciążeń administracyjnych spoczywających w szczególności na drobnych właścicielach lasów, gospodarstwa leśne o powierzchni poniżej 13 hektarów nie powinny być zobowiązane do przeprowadzania analizy korzyści dla klimatu. W celu dalszego ograniczenia kosztów administracyjnych należy zezwolić drobnym właścicielom lasów na przeprowadzanie co 10 lat grupowej oceny wraz z innymi gospodarstwami w celu poświadczenia swoich obliczeń. Dostępne są odpowiednie bezpłatne narzędzia, takie jak narzędzie opracowane przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w oparciu o dane Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) ([4]) w celu oszacowania skali kosztów i zminimalizowania kosztów i obciążeń drobnych leśników. Narzędzie to można w szczególności dostosować do różnych poziomów analizy, np. konkretne wartości i szczegółowe obliczenia w przypadku dużych gospodarstw, wartości standardowe i uproszczone obliczenia w przypadku mniejszych właścicieli.

(17) W następstwie komunikatów Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład" ([5]), z dnia 20 maja 2020 r. „Unijna strategia na rzecz ochrony bioróżnorodności 2030" ([6]) oraz z dnia 17 września 2020 r. pt. „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. – Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli" ([7]), zgodnie z szerszymi ambicjami Unii w zakresie bioróżnorodności i neutralności klimatycznej, komunikatem Komisji z dnia 24 lutego 2021 r. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu" ([8]) oraz nową strategią leśną zaplanowaną na 2021 r., należy uzupełnić oraz poddać przeglądowi techniczne kryteria kwalifikacji dla działalności leśnej, a w razie konieczności zmienić je w momencie przyjmowania aktu delegowanego, o którym mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2020/852. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny zostać poddane przeglądowi w celu lepszego uwzględnienia opracowywanych obecnie praktyk sprzyjających bioróżnorodności, takich jak leśnictwo bliskie naturze.

(18) Odtwarzanie terenów podmokłych – ze względu na swoje znaczenie dla zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i wzmocnienia lądowych pochłaniaczy dwutlenku węgla – może wnieść istotny wkład w łagodzenie zmiany klimatu. Może ono również przynieść korzyści w zakresie adaptacji do zmian klimatu, w tym poprzez neutralizowanie skutków zmian klimatu, oraz pomóc w odwróceniu procesu utraty bioróżnorodności i w zachowaniu ilości i jakości wody. Aby zapewnić spójność z „Europejskim Zielonym Ładem", komunikatem „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r." oraz unijną strategią na rzecz ochrony bioróżnorodności 2030, techniczne kryteria kwalifikacji powinny również obejmować rekultywację terenów podmokłych.

(19) Sektor przetwórstwa przemysłowego emituje około 21 % bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych w Unii ([9]). Jest to trzecie co do wielkości źródło emisji gazów cieplarnianych w Unii, a zatem może odgrywać ważną rolę w łagodzeniu zmian klimatu. Jednocześnie przetwórstwo przemysłowe może być kluczowym sektorem wspomagającym unikanie emisji gazów cieplarnianych i ich ograniczanie w innych sektorach gospodarki poprzez wytwarzanie produktów i technologii, które te inne sektory potrzebują, aby osiągnąć lub utrzymać niskoemisyjność. Należy zatem określić techniczne kryteria kwalifikacji dla sektora przetwórstwa przemysłowego zarówno w odniesieniu do działalności produkcyjnej generującej najwyższe poziomy emisji gazów cieplarnianych, jak i w odniesieniu do wytwarzania produktów i technologii niskoemisyjnych.

(20) Zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852 za działalność na rzecz przejścia należy uznać działalność produkcyjną, dla której nie istnieją alternatywne niskoemisyjne rozwiązania wykonalne pod względem technologicznym i ekonomicznym, ale która wspomaga przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu. Aby zachęcić do ograniczania emisji gazów cieplarnianych, progi technicznych kryteriów kwalifikacji dla tego rodzaju działalności należy ustalić na poziomie, który będzie możliwy do osiągnięcia wyłącznie przez podmioty osiągające najlepsze wyniki w poszczególnych sektorach, w większości przypadków w oparciu o emisję gazów cieplarnianych na jednostkę wytworzonej produkcji.

([4]) Narzędzie EX-Ante Carbon-balance Tool (EX-ACT) (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/in-action/epic/ex-act-tool/suite-of-tools/ex-act/en/).

([5]) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europejski Zielony Ład" (COM(2019) 640 final).

([6]) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia" (COM/2020/380 final).

([7]) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. – Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli" (COM/2020/562 final).

([8]) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu" (COM(2021) 82 final).

([9]) Udział poszczególnych sektorów w emisjach bezpośrednich, na podstawie danych Eurostatu z 2018 i 2019 r. (poziom 2 w klasyfikacji NACE), z wyjątkiem sektora budowlanego, który nie ma odpowiedniego kodu NACE, a zatem jego emisje są uwzględniane w poszczególnych sektorach (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/news/new-rules-greener-and-smarter-buildings-will-increase-quality-life-all-europeans-2019-apr-15_en).

(21) W celu zapewnienia, aby działalność produkcyjna na rzecz przejścia, o której mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, pozostawała na wiarygodnej ścieżce ku dekarbonizacji, zgodnie z art. 19 ust. 5 tego rozporządzenia techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące tej działalności gospodarczej należy poddawać przeglądowi co najmniej co trzy lata. Przegląd ten powinien obejmować analizę tego, czy techniczne kryteria kwalifikacji opierają się na najbardziej odpowiednich normach i czy emisje w cyklu życia pochodzące z tej działalności są uwzględniane w wystarczającym stopniu. W przeglądzie tym należy również ocenić potencjalne wykorzystanie wychwyconego dwutlenku węgla w świetle postępu technicznego. W odniesieniu do produkcji żelaza i stali należy dokładniej przeanalizować nowe dane i dowody pochodzące z pilotażowych procesów produkcji stali niskoemisyjnej z wykorzystaniem wodoru, a stosowanie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji i innych ewentualnych wskaźników w technicznych kryteriach kwalifikacji powinno zostać poddane dalszej ocenie.

(22) W przypadku działalności produkcyjnej, którą należy uznać za działalność wspomagającą, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, techniczne kryteria kwalifikacji powinny opierać się głównie na charakterze wytwarzanych produktów, w stosownych przypadkach w połączeniu z dodatkowymi progami ilościowymi w celu zapewnienia, aby produkty te mogły mieć istotny wkład w unikanie lub ograniczanie emisji gazów cieplarnianych w innych sektorach. Aby odzwierciedlić fakt, że priorytetowo traktuje się te rodzaje działalności, które mają największy potencjał w zakresie unikania emisji gazów cieplarnianych, ograniczania takich emisji lub zwiększania pochłaniania gazów cieplarnianych i długoterminowego składowania dwutlenku węgla, wspomagająca działalność produkcyjna powinna koncentrować się na wytwarzaniu produktów, które są niezbędne do prowadzenia tego rodzaju działalności gospodarczej.

(23) Produkcja sprzętu elektrycznego na potrzeby instalacji elektrycznych odgrywa ważną rolę w modernizacji i upowszechnianiu odnawialnych źródeł energii oraz kompensacji wahań w unijnych sieciach energetycznych czerpiących energię z odnawialnych źródeł energii, ładowaniu pojazdów bezemisyjnych oraz wdrażaniu inteligentnych, ekologicznych zastosowań w domu. Jednocześnie produkcja sprzętu elektrycznego na potrzeby instalacji elektrycznych może umożliwić rozwój koncepcji inteligentnych budynków mieszkalnych, z myślą o dalszym wspieraniu stosowania odnawialnych źródeł energii i dobrego zarządzania urządzeniami domowymi. W związku z tym może zaistnieć konieczność uzupełnienia technicznych kryteriów kwalifikacji dla sektora przetwórstwa przemysłowego oraz dokonania oceny potencjału produkcji sprzętu elektrycznego, jeżeli chodzi o wnoszenie istotnego wkład w łagodzenie zmian klimatu i adaptację do zmian klimatu.

(24) Środki zwiększające efektywność energetyczną i inne środki na rzecz łagodzenia zmian klimatu, takie jak stosowanie na miejscu technologii energii odnawialnej oraz istniejące nowoczesne technologie, mogą prowadzić do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w sektorze przetwórstwa przemysłowego. Środki te mogą zatem odegrać ważną rolę we wspieraniu działalności gospodarczej w sektorze przetwórstwa przemysłowego, dla którego należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji, w osiągnięciu odpowiednich norm efektywności i progów dotyczących istotnego wkładu w łagodzenie zmiany klimatu.

(25) Sektor energetyczny odpowiada za około 22 % bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych w Unii i około 75 % tych emisji, jeżeli wziąć pod uwagę zużycie energii w innych sektorach. Może on zatem odgrywać ważną rolę w łagodzeniu zmian klimatu. Ma on znaczny potencjał w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych, a szereg rodzajów działalności w tym sektorze stanowi działalność wspomagającą, która ułatwia przejście sektora energetycznego na wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej przy niskiej emisji CO_2. Należy zatem ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla szerokiego zakresu działalności gospodarczych związanych z łańcuchem dostaw energii, począwszy od produkcji energii elektrycznej lub cieplnej z różnych źródeł, poprzez sieci przesyłu i dystrybucji aż po magazynowanie energii, a także pompy ciepła oraz produkcja biogazu i biopaliw.

(26) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy produkcja energii elektrycznej lub cieplnej, w tym kogeneracja, wnosi istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, powinny zapewniać, by ograniczono emisję gazów cieplarnianych lub unikano ich powstania. Techniczne kryteria kwalifikacji oparte na emisjach gazów cieplarnianych powinny wyznaczać ścieżkę dekarbonizacji dla tego rodzaju działalności. Techniczne kryteria kwalifikacji dla działań wspomagających długoterminową dekarbonizację powinny opierać się głównie na charakterze działalności lub na najlepszych dostępnych technologiach.

(27) W rozporządzeniu (UE) 2020/852 podkreślono znaczenie „energii neutralnej dla klimatu” i zobowiązano Komisję do oceny potencjalnego wkładu i wykonalności wszystkich stosownych istniejących technologii. W odniesieniu do energii jądrowej ocena ta jest nadal w toku, a po zakończeniu odpowiedniej procedury, w oparciu o jej wyniki, Komisja podejmie działania następcze w kontekście niniejszego rozporządzenia.

(28) Granice prawne dotyczące działalności na rzecz przejścia, określone w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, przewidują ograniczenia w odniesieniu do działalności charakteryzującej się wysoką intensywnością emisji gazów cieplarnianych o dużym potencjale redukcji emisji. Taka działalność na rzecz przejścia powinna mieć istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, w przypadku gdy nie istnieją alternatywne niskoemisyjne rozwiązania wykonalne pod względem technologicznym i ekonomicznym, o ile są one zgodne ze ścieżką prowadzącą do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 stopni Celsjusza w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej, oraz odzwierciedlać najlepsze w danej klasie wyniki; nie powinna też utrudniać rozwoju i stosowania niskoemisyjnych alternatyw ani prowadzić do uzależnienia od wysokoemisyjnych aktywów. Ponadto art. 19 tego samego rozporządzenia zawiera w szczególności wymóg, aby techniczne kryteria kwalifikacji opierały się na rozstrzygających dowodach naukowych. W przypadkach gdy działalność związana z gazem ziemnym spełni te wymogi, zostanie ona uwzględniona w przyszłym akcie delegowanym. W odniesieniu do tych rodzajów działalności w przyszłym akcie delegowanym zostaną określone techniczne kryteria kwalifikacji służące ocenie istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem celów środowiskowych. Działalności, która nie spełnia tych wymogów, nie można uznać za zgodną z rozporządzeniem (UE) 2020/852. Aby uznać rolę gazu ziemnego jako technologii istotnej dla redukcji emisji gazów cieplarnianych, Komisja rozważy wprowadzenie szczegółowych przepisów zapewniających, by działania przyczyniające się do redukcji emisji nie zostały pozbawione odpowiedniego finansowania.

(29) Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące wytwarzania energii elektrycznej lub cieplnej oraz sieci przesyłowych i dystrybucyjnych powinny być spójne z komunikatem Komisji z dnia 14 października 2020 r. dotyczącym strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu ([10]). Może zatem zaistnieć potrzeba przeglądu, uzupełnienia i, w razie potrzeby, zmiany tych technicznych kryteriów kwalifikacji w celu odzwierciedlenia wszelkich przyszłych wskaźników i wymogów ustanowionych w ramach działań następczych wynikających z przyjęcia tej strategii.

(30) Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące wytwarzania ciepła, chłodu i energii elektrycznej z bioenergii oraz produkcji biopaliw i biogazu na potrzeby transportu powinny być zgodne z kompleksowymi ramami zrównoważonego rozwoju dla tych sektorów określonymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ([11]), określającymi wymogi dotyczące zrównoważonego pozyskiwania, rozliczania emisji dwutlenku węgla i ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

(31) W ramach działań następczych w związku z Europejskim Zielonym Ładem, wnioskiem dotyczącym europejskiego prawa o klimacie ([12]), unijną strategią ochrony różnorodności biologicznej na 2030 r., a także zgodnie z ambicjami Unii w zakresie bioróżnorodności i neutralności klimatycznej, techniczne kryteria kwalifikacji dla działalności związanej z bioenergią powinny zostać uzupełnione, poddane przeglądowi i w razie potrzeby zmienione w celu uwzględnienia najnowszej bazy dowodowej i rozwoju polityki w momencie przyjęcia aktu delegowanego, o którym mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia 2020/852, oraz przy uwzględnieniu odpowiednich przepisów prawa Unii, w tym dyrektywy (UE) 2018/2001 i jej przyszłych zmian.

(32) Emisje gazów cieplarnianych w Unii pochodzące z sektora dostaw wody, gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją są stosunkowo niewielkie. Sektor ten ma jednak ogromny potencjał w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w innych sektorach, w szczególności poprzez dostarczanie surowców wtórnych w celu zastąpienia surowców pierwotnych, poprzez zastąpienie produktów opartych na paliwach kopalnych, nawozów i energii, a także poprzez transport i stałe składowanie wychwyconego dwutlenku węgla. Ponadto działalność związana z fermentacją beztlenową oraz kompostowaniem selektywnie zbieranych bioodpadów, co pozwala uniknąć składowania bioodpadów, ma szczególne znaczenie dla zmniejszenia emisji metanu. Techniczne kryteria kwalifikacji dla działalności związanej z odpadami powinny uwzględniać tę działalność jako wnoszącą istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, pod warunkiem że w ramach tej działalności zastosowane zostaną określone najlepsze praktyki w tym sektorze. Wspomniane techniczne kryteria kwalifikacji powinny również zapewniać zgodność wariantów przetwarzania odpadów z wyższymi poziomami hierarchii postępowania z odpadami. Techniczne kryteria kwalifikacji powinny uwzględniać jako wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu te rodzaje działalności, w ramach których przerabia się na surowce wtórne jednolicie określony minimalny odsetek zebranych oddzielnie i posortowanych odpadów innych niż niebezpieczne. Na tym etapie nie jest jednak możliwe, aby techniczne kryteria kwalifikacji oparte na jednolicie określonym celu dotyczącym ponownego przetwarzania odpadów w pełni uwzględniały potencjał poszczególnych strumieni materiałów, jeżeli chodzi o łagodzenie zmian klimatu. Może zatem zaistnieć potrzeba dalszej oceny i przeglądu tych technicznych kryteriów kwalifikacji. Jednolicie określony cel nie powinien naruszać celów w zakresie gospodarowania odpadami wyznaczonych dla państw członkowskich w unijnych przepisach dotyczących odpadów. Jeżeli chodzi

([10]) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu (COM/2020/663 final).

([11]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

([12]) Zmieniony wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie), COM(2020) 563 final.

o działalność związaną z poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody oraz scentralizowane systemy oczyszczania ścieków, te techniczne kryteria kwalifikacji powinny uwzględniać cele w zakresie zwiększenia bezwzględnej i względnej efektywności zużycia energii oraz, w stosownych przypadkach, alternatywne wskaźniki, takie jak poziomy wycieków w systemach zaopatrzenia w wodę.

(33) Transport zużywa jedną trzecią całej energii w Unii i odpowiada za około 23 % łącznych bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych w Unii. Dekarbonizacja floty i infrastruktury transportowej może zatem odegrać istotną rolę w łagodzeniu zmian klimatu. Techniczne kryteria kwalifikacji dla sektora transportu powinny koncentrować się na ograniczeniu głównych źródeł emisji z tego sektora, przy jednoczesnym uwzględnieniu potrzeby zastosowania w transporcie osób i towarów rodzajów transportu o niższych poziomach emisji oraz stworzenia infrastruktury umożliwiającej czystą mobilność. Techniczne kryteria kwalifikacji dla sektora transportu powinny zatem koncentrować się na efektywności w ramach jednego rodzaju transportu, przy jednoczesnym uwzględnieniu efektywności tego rodzaju transportu w porównaniu z innymi rodzajami transportu.

(34) Żegluga morska i lotnictwo – ze względu na ich potencjał w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych, a tym samym przyczynienia się do powstania ekologicznego sektora transportu – stanowią ważne rodzaje transportu, jeżeli chodzi o przejście na gospodarkę niskoemisyjną. Zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 9 grudnia 2020 r. pt. „Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości” ([13]) oczekuje się, że do 2030 r. statki bezemisyjne będą gotowe do wprowadzenia na rynek. Zgodnie z tą strategią do 2035 r. do wprowadzenia na rynek mają być gotowe duże bezemisyjne statki powietrzne obsługujące krótkie dystanse, natomiast w przypadku dłuższych dystansów dekarbonizacja ma opierać się na paliwach odnawialnych i niskoemisyjnych. Przeprowadzono również oddzielne badania dotyczące kryteriów zrównoważonego finansowania dla tych sektorów. W związku z tym żeglugę morską należy uznać za działalność na rzecz przejścia, o której mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852. Żegluga jest jednym z najmniej emisyjnych sposobów transportu towarów. Aby zapewnić równe traktowanie żeglugi w porównaniu z innymi rodzajami transportu, należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla transportu morskiego, które powinny mieć zastosowanie do końca 2025 r. Konieczna będzie jednak dalsza ocena żeglugi morskiej i ustanowienie, w razie potrzeby, technicznych kryteriów kwalifikacji dla żeglugi morskiej mających zastosowanie od 2026 r. Może być również konieczne przeprowadzenie dalszej oceny lotnictwa i ustanowienie, w razie potrzeby, odpowiednich technicznych kryteriów kwalifikacji. Ponadto należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla niskoemisyjnej infrastruktury transportowej w przypadku niektórych rodzajów transportu. Jednak w świetle potencjału infrastruktury transportowej w zakresie przesunięć międzygałęziowych konieczne może okazać się dokonanie oceny i ustanowienie, w razie potrzeby, odpowiednich technicznych kryteriów kwalifikacji dla całej infrastruktury, która ma zasadnicze znaczenie dla niskoemisyjnych rodzajów transportu, w szczególności śródlądowych dróg wodnych. W zależności od wyniku oceny technicznej należy również ustanowić odpowiednie techniczne kryteria kwalifikacji dla rodzajów działalności gospodarczej, o których mowa w niniejszym motywie, w momencie przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852.

(35) W celu zapewnienia, by działalność transportowa uznawana za zrównoważoną nie wspierała stosowania paliw kopalnych, techniczne kryteria kwalifikacji dla tej działalności powinny wykluczać aktywa, operacje i infrastrukturę przeznaczone do transportu paliw kopalnych. Stosując to kryterium, konieczne jest uwzględnienie wielorakich zastosowań, różnych form własności, uzgodnień z użytkownikami i proporcji mieszania paliw, zgodnie z odpowiednimi istniejącymi praktykami rynkowymi. Platforma ds. zrównoważonego finansowania powinna ocenić przydatność tego kryterium w ramach wykonywania swojego mandatu.

(36) Budynki we wszystkich sektorach w Unii są odpowiedzialne za 40 % zużycia energii i 36 % emisji dwutlenku węgla. Mogą zatem odgrywać ważną rolę w łagodzeniu zmian klimatu. Należy zatem ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do budowy nowych budynków, renowacji budynków, instalacji różnych energooszczędnych urządzeń, odnawialnych źródeł energii dostępnych na miejscu, świadczenia usług energetycznych oraz nabywania i własności budynków. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny opierać się na potencjalnym wpływie tego rodzaju działalności na charakterystykę energetyczną budynków oraz na powiązane emisje gazów cieplarnianych i wbudowane emisje dwutlenku węgla. W przypadku nowych budynków konieczny może być przegląd technicznych kryteriów kwalifikacji w celu zapewnienia, aby kryteria te pozostały zgodne z unijnymi celami w zakresie klimatu i energii.

(37) Budowa składnika aktywów lub obiektu stanowiącego integralną część działalności, w odniesieniu do której należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji określające warunki, na jakich działalność ta kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, może stanowić ważny warunek umożliwiający prowadzenie tej działalności gospodarczej. Należy zatem uwzględnić budowę takich składników aktywów lub obiektów w ramach tej działalności, dla której budowa ta ma znaczenie, w szczególności w odniesieniu do działalności w sektorze energetycznym, w sektorze dostaw wody, gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją, a także w sektorze transportu.

([13]) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości” (COM(2020) 789 final).

(38) Sektor informacji i komunikacji jest stale rozwijającym się sektorem, który ma coraz większy udział w emisjach gazów cieplarnianych. Jednocześnie technologie informacyjno-komunikacyjne mogą przyczynić się do łagodzenia zmian klimatu i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w innych sektorach, np. dostarczając rozwiązań, które mogą pomóc w podejmowaniu decyzji umożliwiających ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Należy zatem ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla działalności w zakresie przetwarzania i hostingu danych, która emituje duże ilości gazów cieplarnianych, oraz dla rozwiązań opartych na danych, które umożliwiają redukcję emisji gazów cieplarnianych w innych sektorach. Techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do tych rodzajów działalności powinny opierać się na najlepszych praktykach i normach w tym sektorze. Mogą one w przyszłości wymagać przeglądu i aktualizacji, aby uwzględnić potencjał ograniczania emisji gazów cieplarnianych wynikający ze zwiększonej trwałości rozwiązań w zakresie sprzętu ICT oraz potencjał bezpośredniego stosowania technologii cyfrowych w każdym sektorze w celu umożliwienia redukcji emisji gazów cieplarnianych. Ponadto budowa i eksploatacja sieci łączności elektronicznej wykorzystuje znaczne ilości energii, ma więc też potencjał istotnego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Może zatem zaistnieć potrzeba dokonania oceny tych rodzajów działalności i ustanowienia, w stosownych przypadkach, odpowiednich technicznych kryteriów kwalifikacji.

(39) Ponadto rozwiązania z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych stanowiące integralną część tych rodzajów działalności gospodarczej, dla których należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji, jeśli chodzi o istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, w odniesieniu do efektywności tych poszczególnych rodzajów działalności, mogą również mieć szczególne znaczenie we wspomaganiu tych różnych rodzajów działalności w celu spełnienia norm i progów ustanowionych na podstawie tych kryteriów.

(40) Badania, prace rozwojowe i innowacje mogą umożliwić innym sektorom osiągnięcie ich poszczególnych celów w zakresie łagodzenia zmian klimatu. Techniczne kryteria kwalifikacji dla działalności w zakresie badań, prac rozwojowych i innowacji powinny zatem koncentrować się na potencjale rozwiązań, procesów, technologii i innych produktów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. Badania naukowe poświęcone działalności wspomagającej, o której mowa w art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, mogą również odgrywać ważną rolę we wspomaganiu tej działalności gospodarczej i jej działalności docelowej w znacznym ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych lub poprawie ich wykonalności technologicznej i ekonomicznej, a ostatecznie w zwiększeniu ich skali. Badania naukowe mogą również odgrywać ważną rolę w dalszej dekarbonizacji działalności na rzecz przejścia, o której mowa w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, umożliwiając prowadzenie tego rodzaju działalności przy znacznie niższych poziomach emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z progami określonymi w technicznych kryteriach kwalifikacji dla tego rodzaju działalności w odniesieniu do istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu.

(41) Ponadto badania, prace rozwojowe i innowacje, które stanowią integralną część tych rodzajów działalności gospodarczej, dla których należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji, jeśli chodzi o istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, w odniesieniu do efektywności tych poszczególnych rodzajów działalności, mogą również mieć szczególne znaczenie we wspomaganiu tych różnych rodzajów działalności w celu spełnienia norm i progów ustanowionych na podstawie tych kryteriów.

(42) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, na jakich warunkach dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, powinny odzwierciedlać fakt, że zmiany klimatu mogą mieć wpływ na wszystkie sektory gospodarki. W związku z tym wszystkie sektory będą musiały zostać dostosowane do niekorzystnych skutków obecnych lub oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych. Należy jednak zapewnić, aby działalność gospodarcza, która wnosi istotny wkład w adaptację do zmiany klimatu, nie wyrządzała poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia (UE) 2020/852. Należy zatem najpierw ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do adaptacji do zmian klimatu dla tych sektorów i rodzajów działalności gospodarczej, których dotyczą techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do łagodzenia zmiany klimatu, w tym odpowiednie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem celów środowiskowych. Opisy działalności gospodarczej uznanej za wnoszącą istotny wkład w adaptację do zmian klimatu powinny odpowiadać zakresowi, dla którego można określić odpowiednie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód. W świetle potrzeby zwiększenia ogólnej odporności gospodarki na zmiany klimatu w przyszłości należy opracować techniczne kryteria kwalifikacji, w tym odpowiednie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód w odniesieniu do dodatkowej działalności gospodarczej.

(43) Techniczne kryteria kwalifikacji powinny zapewniać dostosowanie jak najszerszego zakresu infrastruktury krytycznej, w tym w szczególności infrastruktury przesyłu lub magazynowania energii, lub infrastruktury transportowej do niekorzystnych skutków obecnych lub oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych, zapobiegając w ten sposób poważnym negatywnym skutkom dla zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony lub dobrobytu gospodarczego obywateli bądź dla skutecznego funkcjonowania rządów w państwach członkowskich. Może jednak zaistnieć potrzeba dokonania przeglądu tych technicznych kryteriów kwalifikacji w celu lepszego uwzględnienia specyfiki infrastruktury służącej ochronie przed powodziami.

(44) Ponadto należy również ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do edukacji, opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją. W ramach tych rodzajów działalności świadczone są podstawowe usługi i rozwiązania mające na celu zwiększenie zbiorowej odporności całego społeczeństwa, dzięki nim można też szerzyć wiedzę na temat klimatu i podnosić świadomość w tym zakresie.

(45) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy daną działalność gospodarczą można uznać za wnoszącą istotny wkład w adaptację do zmian klimatu poprzez uwzględnienie rozwiązań w zakresie adaptacji zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2020/852, powinny mieć na celu zwiększenie odporności działalności gospodarczej na zidentyfikowane ryzyka związane z klimatem, które są istotne z punktu widzenia tej działalności. Techniczne kryteria kwalifikacji powinny zawierać wymóg, aby podmioty gospodarcze, których to dotyczy, przeprowadzały ocenę ryzyka związanego ze zmianami klimatu i wdrażały rozwiązania w zakresie adaptacji, które ograniczają najważniejsze rodzaje ryzyka zidentyfikowane w tej ocenie. Techniczne kryteria kwalifikacji powinny również uwzględniać związany z lokalizacją i kontekstem charakter potrzeb i rozwiązań w zakresie adaptacji. Ponadto techniczne kryteria kwalifikacji powinny zapewniać integralność celów środowiskowych i klimatycznych i nie powinny być nadmiernie nakazowe, jeśli chodzi o rodzaj wdrażanych rozwiązań. Te techniczne kryteria kwalifikacji powinny uwzględniać konieczność zapobiegania klęskom żywiołowym związanym z klimatem i pogodą oraz zarządzania ryzykiem związanym z takimi klęskami żywiołowymi, a także konieczność zapewnienia odporności infrastruktury krytycznej, zgodnie z odpowiednim prawem Unii dotyczącym oceny ryzyka i łagodzenia skutków takich klęsk żywiołowych.

(46) Należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy daną działalność gospodarczą można uznać za wnoszącą istotny wkład w adaptację do zmian klimatu ze względu na rozwiązania w zakresie adaptacji określone w art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, w odniesieniu do działalności w zakresie inżynierii oraz związanego z nią doradztwa technicznego, poświęconych adaptacji do zmian klimatu, badaniom, rozwojowi i innowacjom, ubezpieczeniom innym niż ubezpieczenia na życie obejmującym ubezpieczanie od ryzyka związanego z klimatem oraz reasekurację. Działalność ta może potencjalnie zapewnić rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu, które wniosą istotny wkład do zapobiegania ryzyku niekorzystnych skutków obecnych lub oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych dla ludzi, przyrody lub aktywów lub do zmniejszenia tego ryzyka, bez zwiększania takiego ryzyka niekorzystnych skutków.

(47) W technicznych kryteriach kwalifikacji należy uznać, że niektóre rodzaje działalności gospodarczej mogą wnieść istotny wkład w adaptację do zmian klimatu poprzez zapewnienie rozwiązań w zakresie adaptacji zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852 lub poprzez uwzględnienie rozwiązań w zakresie adaptacji zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia. Możliwość tę powinny uwzględniać techniczne kryteria kwalifikacji w odniesieniu do działalności leśnej, rekultywacji terenów podmokłych, nadawania programów ogólnodostępnych i abonamentowych, a także edukacji oraz działalności twórczej związanej z kulturą i rozrywką. Te rodzaje działalności, choć powinny być dostosowane do niekorzystnych skutków obecnych lub oczekiwanych przyszłych warunków klimatycznych, mają również potencjał zapewniania rozwiązań w zakresie adaptacji, które wnoszą istotny wkład w zapobieganie ryzyku wystąpienia takich niekorzystnych skutków wywieranych na ludzi, przyrodę lub aktywa bądź w ograniczanie tego ryzyka.

(48) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza wnosi istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, powinny zapewniać osiągnięcie odporności danej działalności gospodarczej na zmiany klimatu lub dostarczać rozwiązania służące osiągnięciu odporności na zmiany klimatu przez inne rodzaje działalności. W przypadku gdy działalność gospodarcza osiąga odporność na zmiany klimatu, wdrożenie rozwiązań fizycznych i niefizycznych, które znacząco ograniczają najważniejsze ryzyka fizyczne związane z klimatem istotne z punktu widzenia tej działalności, stanowi istotny wkład tej działalności w adaptację do zmian klimatu. Właściwe jest zatem, aby jedynie nakłady inwestycyjne poniesione na rzecz wszystkich etapów niezbędnych do osiągnięcia odporności danej działalności na zmiany klimatu, były uznawane za udział procentowy nakładów inwestycyjnych i wydatków operacyjnych odpowiadający aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo, oraz aby obroty pochodzące z tej działalności gospodarczej, która osiągnęła odporność, nie były uznawane za pochodzące z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo. Jeżeli jednak podstawowy przedmiot działalności gospodarczej wspomagającej adaptację zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852 obejmuje dostarczanie technologii, produktów, usług, informacji lub praktyk mających zwiększyć poziom odporności innych osób, przyrody, dziedzictwa kulturowego, aktywów lub innej działalności gospodarczej na ryzyka fizyczne związane z klimatem, obok nakładów inwestycyjnych za udział procentowy obrotów pochodzących z produktów lub usług związanych z działalnością, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo, należy uznać obroty pochodzące z produktów lub usług związanych z tą działalnością gospodarczą.

(49) Techniczne kryteria kwalifikacji służące ustaleniu, czy działalność gospodarcza, która wnosi istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych, powinny mieć na celu zapewnienie, aby wkład w realizację jednego z celów środowiskowych nie odbywał się kosztem innych celów środowiskowych. Kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odgrywają zatem zasadniczą rolę w zapewnieniu środowiskowej integralności klasyfikacji działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo. Należy określić kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem danego celu środowiskowego w odniesieniu do tych rodzajów działalności, które stwarzają ryzyko wyrządzenia poważnych szkód względem tego celu. W kryteriach dotyczących nieczynienia poważnych szkód powinny być uwzględnione i wykorzystane odpowiednie wymogi określone w obowiązującym prawie Unii.

(50) Należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji w celu zapewnienia, aby działalność, która wnosi istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, nie wyrządzała poważnych szkód względem łagodzenia zmian klimatu, w odniesieniu do tych rodzajów działalności, które stwarzają ryzyko wytworzenia znacznych emisji gazów cieplarnianych, a jednocześnie mogą wnieść istotny wkład w adaptację do zmian klimatu.

(51) Zmiany klimatu mogą mieć wpływ na wszystkie sektory gospodarki. Techniczne kryteria kwalifikacji służące zapewnieniu, aby działalność gospodarcza, która wnosi istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, nie wyrządzała poważnych szkód względem adaptacji do zmian klimatu, powinny zatem mieć zastosowanie do wszystkich tych rodzajów działalności gospodarczej. Kryteria te powinny zapewniać określenie istniejących i przyszłych rodzajów ryzyka, które są istotne dla danej działalności, oraz wdrożenie rozwiązań w zakresie adaptacji w celu zminimalizowania lub uniknięcia ewentualnych strat lub skutków dla ciągłości działania.

(52) Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich powinny zostać określone dla wszystkich rodzajów działalności, które mogą stanowić zagrożenie dla zrównoważonego wykorzystywania i ochrony takich zasobów. Kryteria te powinny mieć na celu uniknięcie sytuacji, w której dana działalność jest szkodliwa dla dobrego stanu lub dobrego potencjału ekologicznego jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i gruntowych, lub dla dobrego stanu środowiska wód morskich, poprzez wprowadzenie wymogu identyfikowania i eliminowania ryzyka w zakresie degradacji środowiska zgodnie z planem zarządzania dotyczącym wykorzystywania i ochrony wód.

(53) Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym powinny być dostosowane do konkretnych sektorów w celu zapewnienia, aby działalność gospodarcza nie prowadziła do nieefektywnego wykorzystania zasobów lub modelu uzależnionego od produkcji linearnej, aby unikano tworzenia odpadów lub ograniczano ich powstawanie, a jeżeli jest to nieuniknione, by odpady były gospodarowane zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Kryteria te powinny również zapewniać, aby działalność gospodarcza nie naruszała celu, jakim jest przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

(54) Techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli powinny odzwierciedlać specyfikę sektora w celu uwzględnienia odpowiednich źródeł i rodzajów zanieczyszczeń powietrza, wody lub gleby, odnosząc się, w stosownych przypadkach, do konkluzji dotyczących najlepszych dostępnych technik ustanowionych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ([14]).

(55) Kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów powinny zostać określone dla wszystkich rodzajów działalności, które mogą stwarzać zagrożenie dla stanu lub kondycji siedlisk, gatunków lub ekosystemów, i powinny zawierać wymóg, aby w odpowiednich przypadkach przeprowadzano oceny oddziaływania na środowisko lub inne stosowne oceny, a także wdrażano wnioski z takich ocen. Kryteria te powinny zapewniać, aby nawet w przypadku braku wymogu przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko lub innej stosownej oceny dana działalność nie prowadziła do niepokojenia, połowu lub zabijania gatunków prawnie chronionych ani do pogorszenia stanu siedlisk chronionych prawem.

(56) Techniczne kryteria kwalifikacji powinny pozostawać bez uszczerbku dla wymogu przestrzegania przepisów dotyczących środowiska, zdrowia, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju społecznego określonych w prawie unijnym i krajowym oraz, w stosownych przypadkach, dla przyjęcia odpowiednich działań na rzecz łagodzenia zmian klimatu.

(57) Przepisy niniejszego rozporządzenia są ze sobą ściśle powiązane, ponieważ dotyczą kryteriów służących ustaleniu, czy dana działalność gospodarcza wnosi istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub adaptację do zmian klimatu oraz czy taka działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem co najmniej jednego z pozostałych celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia (UE) 2020/852. W celu zapewnienia spójności między tymi przepisami, które powinny wejść w życie w tym samym czasie, umożliwienia uzyskania przez zainteresowane strony kompleksowych ram prawnych oraz ułatwienia stosowania rozporządzenia (UE) 2020/852, konieczne jest ujęcie tych przepisów w jednym rozporządzeniu.

([14]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

(58) Aby zapewnić, by stosowanie rozporządzenia (UE) 2020/852 podążało za zmianami technologicznymi, rynkowymi i politycznymi, niniejsze rozporządzenie powinno być poddawane regularnym przeglądom i, w stosownych przypadkach, zmieniane w odniesieniu do rodzajów działalności uznawanych za wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu oraz do odpowiednich technicznych kryteriów kwalifikacji.

(59) W celu zapewnienia zgodności z art. 10 ust. 6 i art. 11 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2020/852 niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku I do niniejszego rozporządzenia określono techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, oraz określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia (UE) 2020/852.

Artykuł 2

W załączniku II do niniejszego rozporządzenia określono techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, oraz określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych określonych w art. 9 rozporządzenia (UE) 2020/852.

Artykuł 3

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2022 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 4 czerwca 2021 r.

W imieniu Komisji,
za Przewodniczącą,
Mairead McGUINNESS
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK I

Techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu, oraz określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych

SPIS TREŚCI

1. Leśnictwo . . . 16

1.1. Zalesianie . . . 16

1.2. Rekultywacja i odbudowa lasów, w tym ponowne zalesianie i naturalna regeneracja lasu po zdarzeniu ekstremalnym . . . 21

1.3. Gospodarka leśna . . . 27

1.4. Ochrona lasów . . . 32

2. Działalność w zakresie ochrony i odbudowy środowiska . . . 37

2.1. Rekultywacja terenów podmokłych . . . 37

3. Przetwórstwo przemysłowe . . . 40

3.1. Wytwarzanie technologii energii odnawialnej . . . 40

3.2. Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania wodoru . . . 41

3.3. Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu . . . 42

3.4. Produkcja baterii . . . 45

3.5. Produkcja sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków . . . 46

3.6. Wytwarzanie innych technologii niskoemisyjnych . . . 48

3.7. Produkcja cementu . . . 49

3.8. Produkcja aluminium . . . 50

3.9. Produkcja żelaza i stali . . . 51

3.10. Produkcja wodoru . . . 53

3.11. Produkcja sadzy . . . 54

3.12. Produkcja węglanu sodu . . . 55

3.13. Produkcja chloru . . . 56

3.14. Produkcja podstawowych chemikaliów organicznych . . . 57

3.15. Produkcja amoniaku . . . 59

3.16. Produkcja kwasu azotowego 60

3.17. Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych 61

4. Energetyka 62

4.1. Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej 62

4.2. Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego 63

4.3. Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej 63

4.4. Produkcja energii elektrycznej za pomocą technologii wykorzystujących energię oceaniczną 64

4.5. Produkcja energii elektrycznej z energii wodnej 65

4.6. Produkcja energii elektrycznej z energii geotermalnej 68

4.7. Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych 69

4.8. Produkcja energii elektrycznej z bioenergii 70

4.9. Przesył i dystrybucja energii elektrycznej 72

4.10. Magazynowanie energii elektrycznej 75

4.11. Magazynowanie energii cieplnej 76

4.12. Magazynowanie wodoru 77

4.13. Wytwarzanie biogazu i biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz wytwarzanie biopłynów 77

4.14. Sieci przesyłowe i dystrybucyjne gazów odnawialnych i niskoemisyjnych 79

4.15. Dystrybucja w systemach ciepłowniczych/chłodniczych 79

4.16. Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła 80

4.17. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii słonecznej 81

4.18. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii geotermalnej 82

4.19. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych 83

4.20. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z bioenergii 84

4.21. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ogrzewania energią słoneczną 85

4.22. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z energii geotermalnej 86

4.23. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych 87

4.24. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z bioenergii 88

4.25. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ciepła odpadowego 89

5. Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz remediacja 90

5.1. Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody 90

5.2. Modernizacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody 91

5.3. Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków 92

5.4. Modernizacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków 93

5.5. Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła 95

5.6. Fermentacja beztlenowa osadów ściekowych 95

5.7. Fermentacja beztlenowa bioodpadów 96

5.8. Kompostowanie bioodpadów 97

5.9. Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne 98

5.10. Wychwytywanie i utylizacja gazu składowiskowego 99

5.11. Transport CO_2 100

5.12. Stałe podziemne geologiczne składowanie CO_2 100

6. Transport 101

6.1. Międzymiastowy pasażerski transport kolejowy 101

6.2. Transport kolejowy towarów 102

6.3. Transport pasażerski miejski i podmiejski, drogowy transport pasażerski 103

6.4. Eksploatacja urządzeń do mobilności osobistej, logistyka rowerowa 104

6.5. Transport motocyklami, samochodami osobowymi i lekkimi pojazdami użytkowymi 105

6.6. Usługi transportu drogowego towarów 107

6.7. Transport wodny śródlądowy pasażerski 108

6.8. Transport wodny śródlądowy towarów 109

6.9. Modernizacja w transporcie wodnym śródlądowym pasażerskim i towarowym 110

6.10. Transport morski i wodny przybrzeżny towarów, statki do operacji portowych i działań pomocniczych 111

6.11. Transport morski i wodny przybrzeżny pasażerski 114

6.12. Modernizacja transportu morskiego i wodnego przybrzeżnego towarowego i pasażerskiego 116

6.13. Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa 117

6.14. Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego 119

6.15. Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport drogowy i transport publiczny 120

6.16. Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny 121

6.17. Niskoemisyjna infrastruktura portów lotniczych 123

7. Budownictwo i działalność związana z obsługą rynku nieruchomości 124

7.1. Budowa nowych budynków 124

7.2. Renowacja istniejących budynków 126

7.3. Montaż, konserwacja i naprawa sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną 128

7.4. Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach) 129

7.5. Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku 130

7.6. Montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii energii odnawialnej 131

7.7. Nabywanie i prawo własności budynków 132

8. Informacja i komunikacja 132

8.1. Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność 132

8.2. Oparte na danych rozwiązania na potrzeby redukcji emisji gazów cieplarnianych 134

9. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 135

9.1. Pomoc przeznaczona na badania rynkowe, rozwój oraz innowacje 135

9.2. Działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna dotycząca bezpośredniego wychwytywania dwutlenku węgla z powietrza 137

9.3. Usługi fachowe związane z charakterystyką energetyczną budynku 138

Dodatek A: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem adaptacji do zmian klimatu 140

Dodatek B: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich 142

Dodatek C: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli w odniesieniu do stosowania i obecności chemikaliów 143

Dodatek D: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów 144

Dodatek E: Specyfikacja techniczna urządzeń związanych z wodą 145

1. LEŚNICTWO

1.1. **Zalesianie**

Opis działalności

Utworzenie lasu przez zasadzenie, celowy zasiew lub naturalną regenerację na terenie, który dotychczas był użytkowany w inny sposób. Zalesianie oznacza przekształcenie w las form użytkowania gruntów innych niż tereny leśnie zgodnie z definicją zalesiania Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) ([1]), przy czym las oznacza obszar odpowiadający definicji lasu określonej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadający definicji lasu ustanowionej przez FAO ([2]). Zalesianie może obejmować zalesianie w przeszłości, o ile odbywa się ono w okresie między sadzeniem drzew a momentem uznania formy użytkowania gruntów za las.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. *Plan zalesiania i późniejszy plan urządzenia lasu lub równoważny dokument*

1.1. Obszar, na którym prowadzona jest działalność, objęty jest planem zalesiania co najmniej pięcioletnim lub trwającym przez minimalny okres przewidziany w prawie krajowym, opracowanym przed rozpoczęciem działalności i stale aktualizowanym, aż do momentu, w którym obszar ten będzie odpowiadał definicji lasu określonej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, definicji lasu ustanowionej przez FAO.

Plan zalesiania zawiera wszystkie wymagane w prawie krajowym elementy dotyczące oceny oddziaływania zalesiania na środowisko.

1.2. Najlepiej w ramach planu zalesiania lub, w przypadku braku informacji, w jakimkolwiek innym dokumencie, przedstawia się szczegółowe informacje dotyczące takich kwestii, jak:

a) opis obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów;

b) przygotowanie gruntu oraz wpływ tego przygotowania na istniejące zasoby węgla, w tym na glebę i biomasę nadziemną, w celu ochrony terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([3]);

c) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń;

d) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

e) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia;

f) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym;

g) środki wprowadzone w celu ustanowienia i utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu;

h) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym);

([1]) Utworzenie lasu przez zasadzenie lub celowy zasiew na gruncie, który dotychczas był użytkowany w inny sposób, wiąże się z przekształceniem formy użytkowania gruntów z terenów innych niż leśne w las, FAO „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([3]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

i) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego;

j) ocena wpływu na bezpieczeństwo żywnościowe;

k) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do zalesiania.

1.3. Jeżeli obszar staje się lasem, po planie zalesiania przyjmowany jest plan urządzenia lasu lub równoważny dokument określony w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w prawie krajowym nie zdefiniowano planu urządzenia lasu ani równoważnego dokumentu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu" ([4]). Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany.

1.4. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie:

a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń ([5]);

b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

c) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia;

d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów;

e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym;

f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu;

g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym);

h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego;

i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej.

1.5. W ramach działalności stosuje się najlepsze praktyki z zakresu zalesiania określone w prawie krajowym lub – jeżeli w prawie krajowym nie określono takich najlepszych praktyk – działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) działalność jest zgodna z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 807/2014 ([6]);

b) działalność jest zgodna z „Ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi zalesiania i ponownego zalesiania ze szczególnym naciskiem na przepisy UNFCCC" ([7]).

1.6. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([8]).

([4]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi,

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([5]) Z uwzględnieniem analizy (i) trwałości zasobów drewna, (ii) wpływu/presji na ochronę siedlisk, różnorodności powiązanych siedlisk i warunku pozyskiwania minimalizującego wpływ na glebę.

([6]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 807/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i wprowadzające przepisy przejściowe (Dz.U. L 227 z 31.7.2014, s. 1).

([7]) Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące zalesiania i ponownego zalesiania – Forest Europe ze szczególnym naciskiem na przepisy UNFCCC przyjęte podczas posiedzenia MCPFE na szczeblu eksperckim w dniach 12–13 listopada 2008 r. oraz przez biuro PEBLDS w imieniu Rady PEBLDS dnia 4 listopada 2008 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([8]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

1.7. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 ([9]).

1.8. W planie zalesiania i w późniejszym planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

2. *Analiza korzyści dla klimatu*

2.1. W przypadku obszarów, które spełniają wymogi na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu ze zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności,

b) uznaje się, że wykazano długoterminowe korzyści dla klimatu, jeżeli przedstawiony zostanie dowód zgodności z art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001.

2.2. W przypadku obszarów, które nie spełniają wymogów na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu z zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności.

b) przewidywany długoterminowy średni bilans netto emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działalności jest niższy niż długoterminowy średni bilans emisji gazów cieplarnianych przewidywany dla poziomu bazowego, o którym mowa w pkt 2.2, gdzie termin „długoterminowy" odpowiada dłuższemu okresowi trwania: od 100 lat po długość całego cyklu życia lasu.

2.3. Obliczenia korzyści dla klimatu spełniają wszystkie poniższe kryteria:

a) analiza jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych ([10]). Analiza korzyści dla klimatu opiera się na przejrzystych, dokładnych, spójnych, kompletnych i porównywalnych informacjach, obejmuje wszystkie rezerwuary węgla, na które działalność ma wpływ, w tym biomasę nadziemną, biomasę podziemną, drewno posuszowe, ściółkę i glebę, opiera się na najbardziej konserwatywnych założeniach dotyczących obliczeń i uwzględnia odpowiednie kwestie dotyczące ryzyka związanego z nietrwałym i odwracalnym charakterem sekwestracji dwutlenku węgla, ryzyka przesycenia oraz ryzyka wycieku.

b) Możliwe są następujące dotychczasowe praktyki, w tym praktyki pozyskiwania:

   (i) praktyki zarządzania udokumentowane w najnowszej wersji planu urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przed rozpoczęciem działalności, jeżeli istnieją;

   (ii) zwykłe praktyki stosowane ostatnio przed rozpoczęciem działalności;

   (iii) praktyki odpowiadające systemowi zarządzania zapewniającemu długoterminowe utrzymanie poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienie, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001;

c) szczegółowość analizy jest proporcjonalna do wielkości danego obszaru oraz stosowane są wartości specyficzne dla danego obszaru;

([9]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23).

([10]) Wytyczne z 2019 r. aktualizujące wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

d) emisje i pochłanianie, które mogą wynikać ze zjawisk katastrofalnych, takich jak ataki szkodników i ogniska choroby, pożary lasu, wiatr, szkody spowodowane przez burze, które wpływają na dany obszar i są przyczyną gorszych wyników, nie prowadzą do niezgodności z rozporządzeniem (UE) 2020/852, pod warunkiem że analiza korzyści dla klimatu jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wynikających ze zjawisk katastrofalnych.

2.4. Gospodarstwa leśne o powierzchni poniżej 13 ha nie muszą przeprowadzać analizy korzyści dla klimatu.

3. *Gwarancja trwałości*

3.1. Zgodnie z prawem krajowym obszar, na którym prowadzona jest działalność, ma zagwarantowany status lasu na podstawie jednego z następujących środków:

a) obszar ten jest sklasyfikowany jako stały obszar leśny zgodnie z definicją FAO ([11]);

b) obszar ten jest sklasyfikowany jako obszar chroniony;

c) obszar ten objęty jest gwarancją prawną lub umowną zapewniającą, że pozostanie on lasem.

3.2. Zgodnie z prawem krajowym podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się, że przyszłe aktualizacje planu zalesiania oraz późniejszego planu urządzenia lasu lub równoważnego dokumentu, również poza ramami działalności, która jest finansowana, będą nadal służyły przynoszeniu korzyści dla klimatu, jak określono w pkt 2. Ponadto podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się do zrekompensowania wszelkiego zmniejszenia korzyści dla klimatu ustalonej zgodnie z pkt 2 równoważną korzyścią dla klimatu wynikającą z prowadzenia działalności, która odpowiada jednemu z rodzajów działalności leśnej określonych w niniejszym rozporządzeniu.

4. *Audyt*

W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów:

a) odpowiednie właściwe organy krajowe;

b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność.

W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem.

Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności.

5. *Ocena grupy*

Zgodność z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana:

a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([12]) zgodnego z definicją w art. 2 pkt 30 dyrektywy (UE) 2018/2001;

b) na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([11]) Obszar leśny, który ma pozostać lasem i który nie może zostać przekształcony do celów innych rodzajów użytkowania gruntów.

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje” (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([12]) „Obszar pozyskiwania” oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. k) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE ([13]), z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do celów kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności minimalizuje się stosowanie nawozów i nie stosuje się obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 ([14]) lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 ([15]) ([16]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami ([17]), Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci ([18]), Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową ([19]), a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([20]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi.

([13]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71).

([14]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 (Dz.U. L 170 z 25.6.2019, s. 1).

([15]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([16]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

([17]) Konwencja rotterdamska w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (Dz.U. L 63 z 6.3.2003, s. 29).

([18]) Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci (Dz.U. L 142 z 2.6.2017, s. 6).

([19]) Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz.U. L 297 z 31.10.1988, s. 21).

([20]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

	Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. k) (Plan zalesiania) i 1.4 lit. i) (Plan urządzenia lasu lub równoważny system), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: (i) że stosowanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takich jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby; e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

1.2. **Rekultywacja i odbudowa lasów, w tym ponowne zalesianie i naturalna regeneracja lasu po zdarzeniu ekstremalnym**

Opis działalności

Rekultywacja i odbudowa lasów zgodnie z definicją w prawie krajowym. W przypadku gdy prawo krajowe nie zawiera takiej definicji, rekultywacja i odbudowa lasów odpowiada definicji, która została powszechnie uzgodniona w recenzowanej literaturze naukowej poszczególnych państw lub definicji zgodnej z opracowaną przez FAO definicją „ponownego zalesiania" ([21]), lub definicji zgodnej z jedną z definicji odbudowy

([21]) Odbudowa lasów obejmuje:
— rekultywację, oznaczająca przywrócenie pożądanych gatunków, struktur lub procesów do istniejącego ekosystemu;
— odbudowę, czyli przywrócenie rodzimych roślin na gruntach, które są wykorzystywane w innym celu;
— regenerację, czyli przywrócenie terenów poważnie zdegradowanych pozbawionych roślinności;
— najbardziej radykalne zastąpienie, w którym gatunki niedostosowane do danego miejsca i niezdolne do migracji są zastępowane wprowadzonymi gatunkami w związku z szybkimi zmianami klimatu,
Moduł odbudowy lasów. W zestawie narzędzi zrównoważonej gospodarki leśnej (*Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox*) (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/sustainable forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

środowiska ([22]) mającą zastosowanie do lasów lub definicją rekultywacji lasów ([23]) określoną w Konwencji o różnorodności biologicznej ([24]). Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii obejmują również działalność leśną zgodną z opracowanymi przez FAO definicjami „ponownego zalesiania" ([25]) i „lasów pozostawionych do naturalnej regeneracji" ([26]) po zdarzeniu ekstremalnym, przy czym pojęcie zdarzenia ekstremalnego jest zdefiniowane w prawie krajowym bądź –w przypadku braku takiej definicji w prawie krajowym – odpowiada ono definicji „ekstremalnego zdarzenia pogodowego" określonego przez IPCC ([27]); lub po pożarze samoistnym, przy czym pojęcie pożaru samoistnego jest zdefiniowane w prawie krajowym bądź –w przypadku braku takiej definicji w prawie krajowym – odpowiada ono definicji określonej w Europejskim słowniku dotyczącym pożarów lasów ([28]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie wiążą się z żadną zmianą użytkowania gruntów i są prowadzone na terenie zdegradowanym odpowiadającym definicji lasu określonej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadającym definicji lasu ustanowionej przez FAO ([29]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

([22]) Odbudowa środowiska (również: odtworzenie ekosystemu):
- — proces przywracania ekosystemu do naturalnej struktury i funkcji sprzed zakłócenia;
- — proces wspomagania odbudowy ekosystemu, który uległ degradacji, uszkodzeniu lub zniszczeniu;
- — proces celowej zmiany miejsca w celu utworzenia określonego, lokalnego ekosystemu. Celem tego procesu jest naśladowanie struktury, funkcji, różnorodności i dynamiki określonego ekosystemu;
- — interwencja człowieka […] mająca na celu przyspieszenie odbudowy zniszczonych siedlisk lub przywrócenie ekosystemów do stanu jak najbliższego warunkom sprzed zakłócenia,

Najczęściej stosowane definicje/opisy kluczowych terminów związanych z odbudową ekosystemu. 11. Konferencja Stron Konwencji o różnorodności biologicznej. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([23]) Rekultywacja lasu jest procesem przywracania zdolności lasu do ponownego dostarczania towarów i możliwości świadczenia usług, przy czym stan lasu poddanego rekultywacji nie jest identyczny ze stanem przed jego degradacją.

Najczęściej stosowane definicje/opisy kluczowych terminów związanych z odbudową ekosystemu. 11. Konferencja Stron Konwencji o różnorodności biologicznej. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([24]) (Wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cbd.int/convention/text/).

([25]) Ponowne utworzenie lasu przez zasadzenie lub celowy zasiew na terenie sklasyfikowanym jako las,

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([26]) Las, w którym dominują drzewa rosnące dzięki naturalnej regeneracji,

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([27]) Ekstremalne zdarzenie pogodowe jest zdarzeniem, które jest rzadkie w określonym miejscu lub o określonej porze roku. Definicje pojęcia „rzadkie" są zróżnicowane, ale ekstremalne zdarzenie pogodowe zazwyczaj jest tak rzadkie, że odpowiada10. lub 90. percentylowi funkcji gęstości prawdopodobieństwa określonej na podstawie obserwacji, lub jest nawet rzadsze. Zasadniczo cechy zjawiska nazywanego ekstremalnym zdarzeniem pogodowym mogą różnić się w zależności od miejsca w ujęciu bezwzględnym. Jeżeli dany typ ekstremalnego zdarzenia pogodowego utrzymuje się przez określony okres czasu, na przykład przez sezon, może zostać uznany za ekstremalne zdarzenie klimatyczne, szczególnie jeżeli jego skutki średnio lub ogółem są same w sobie ekstremalne (np. susza lub silne opady przez cały sezon). Zob. IPCC, 2018 r.: *Załącznik I: Glosariusz* (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([28]) Każdy niekontrolowany pożar roślinności, który wymaga podjęcia decyzji lub rozpoczęcia działań gaśniczych, Europejski słownik pożarów lasów z 2012 r., opracowany w ramach projektu Europejskiej sieci dotyczące pożarów lasu (EUFOFINET), jako część programu INTERREG IVC (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([29]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. *Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument*

1.1. Działalność jest prowadzona na obszarze objętym planem urządzenia lasu lub równoważnym dokumentem określonym w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w prawie krajowym nie zdefiniowano planu urządzenia lasu ani równoważnego instrumentu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu" ([30]).

Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany.

1.2. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie:

a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń ([31]);

b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

c) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia;

d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów;

e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym;

f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu;

g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym);

h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego;

i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej.

1.3. Zrównoważony rozwój systemów gospodarki leśnej udokumentowany w planie, o którym mowa w pkt 1.1., zapewnia się poprzez wybranie najbardziej ambitnego z poniższych podejść:

a) gospodarka leśna odpowiada obowiązującej krajowej definicji zrównoważonej gospodarki leśnej;

b) gospodarka leśna jest zgodna z opracowaną przez Forest Europe ([32]) definicją zrównoważonej gospodarki leśnej i z ogólnoeuropejskimi wytycznymi na poziomie operacyjnym dotyczącymi zrównoważonej gospodarki leśnej ([33]);

([30]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi.

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([31]) Z uwzględnieniem analizy (i) trwałości zasobów drewna, (ii) wpływu/presji na ochronę siedlisk, różnorodności powiązanych siedlisk i warunku pozyskiwania minimalizującego wpływ na glebę.

([32]) Gospodarowanie lasami i gruntami leśnymi oraz wykorzystanie ich w taki sposób i z taką intensywnością, by utrzymać ich bioróżnorodność, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach.

Rezolucja H1, Ogólne wytyczne trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, druga konferencja ministerialna na temat ochrony lasów, która miała miejsce w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r. (*Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe*), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([33]) Załącznik 2 do rezolucji L2. Ogólnoeuropejskie wytyczne na poziomie operacyjnym dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej (*Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management*). Trzecia Konferencja Ministerialna w sprawie Ochrony Lasów w Europie, która odbyła się w Lizbonie (2–4 czerwca 1998 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

c) wdrożony system zarządzania spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju lasów określone w art. 29 ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/2001, a od dnia jej stosowania – z aktem wykonawczym ustanawiającym wytyczne operacyjne dotyczące energii z biomasy leśnej przyjęte na podstawie art. 29 ust. 8 tej dyrektywy.

1.4. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([34]).

1.5. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010.

1.6. W planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

2. *Analiza korzyści dla klimatu*

2.1. W przypadku obszarów, które spełniają wymogi na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu ze zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności,

b) uznaje się, że wykazano długoterminowe korzyści dla klimatu, jeżeli przedstawiony zostanie dowód zgodności z art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001.

2.2. W przypadku obszarów, które nie spełniają wymogów na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu z zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności.

b) przewidywany długoterminowy średni bilans netto emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działalności jest niższy niż długoterminowy średni bilans emisji gazów cieplarnianych przewidywany dla poziomu bazowego, o którym mowa w pkt 2.2, gdzie termin „długoterminowy" odpowiada dłuższemu okresowi trwania: od 100 lat po długość całego cyklu życia lasu.

2.3. Obliczenia korzyści dla klimatu spełniają wszystkie poniższe kryteria:

a) analiza jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych ([35]). Analiza korzyści dla klimatu opiera się na przejrzystych, dokładnych, spójnych, kompletnych i porównywalnych informacjach, obejmuje wszystkie rezerwuary węgla, na które działalność ma wpływ, w tym biomasę nadziemną, biomasę podziemną, drewno posuszowe, ściółkę i glebę, opiera się na najbardziej konserwatywnych założeniach dotyczących obliczeń i uwzględnia odpowiednie kwestie dotyczące ryzyka związanego z nietrwałym i odwracalnym charakterem sekwestracji dwutlenku węgla, ryzyka przesycenia oraz ryzyka wycieku.

b) zwykłe praktyki, w tym praktyki pozyskiwania, oznaczają jedną z poniższych pozycji:

(i) praktyki zarządzania udokumentowane w najnowszej wersji planu urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przed rozpoczęciem działalności, jeżeli istnieją;

([34]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

([35]) Wytyczne z 2019 r. aktualizujące wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

(ii) zwykłe praktyki stosowane ostatnio przed rozpoczęciem działalności;

(iii) praktyki odpowiadające systemowi zarządzania zapewniającemu długoterminowe utrzymanie poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienie, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001;

c) szczegółowość analizy jest proporcjonalna do wielkości danego obszaru oraz stosowane są wartości specyficzne dla danego obszaru;

d) emisje i pochłanianie, które mogą wynikać ze zjawisk katastrofalnych, takich jak ataki szkodników i ogniska choroby, pożary lasu, wiatr, szkody spowodowane przez burze, które wpływają na dany obszar i są przyczyną gorszych wyników, nie prowadzą do niezgodności z rozporządzeniem (UE) 2020/852, pod warunkiem że analiza korzyści dla klimatu jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wynikających ze zjawisk katastrofalnych.

2.4. Gospodarstwa leśne o powierzchni poniżej 13 ha nie muszą przeprowadzać analizy korzyści dla klimatu.

3. *Gwarancja trwałości*

3.1. Zgodnie z prawem krajowym obszar, na którym prowadzona jest działalność, ma zagwarantowany status lasu na podstawie jednego z następujących środków:

a) obszar ten jest sklasyfikowany jako stały obszar leśny zgodnie z definicją FAO ([36]);

b) obszar ten jest sklasyfikowany jako obszar chroniony;

c) obszar ten objęty jest gwarancją prawną lub umowną zapewniającą, że pozostanie on lasem.

3.2. Zgodnie z prawem krajowym podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się, że przyszłe aktualizacje planu urządzenia lasu lub równoważnego dokumentu, również poza ramami działalności, która jest finansowana, będą nadal służyły przynoszeniu korzyści dla klimatu, jak określono w pkt 2. Ponadto podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się do zrekompensowania wszelkiego zmniejszenia korzyści dla klimatu ustalonej zgodnie z pkt 2 równoważną korzyścią dla klimatu wynikającą z prowadzenia działalności, która odpowiada jednemu z rodzajów działalności leśnej określonych w niniejszym rozporządzeniu.

4. *Audyt*

W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów:

a) odpowiednie właściwe organy krajowe;

b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność.

W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem.

Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności.

5. *Ocena grupy*

Zgodność z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana:

a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([37]) zgodnego z definicją w art. 2 pkt 30 dyrektywy (UE) 2018/2001;

([36]) Obszar leśny, który ma pozostać lasem i który nie może zostać przekształcony do celów innych rodzajów użytkowania gruntów. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([37]) „Obszar pozyskiwania" oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

b) na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Zmiana gospodarki leśnej spowodowana daną działalnością na obszarze objętym tą działalnością prawdopodobnie nie doprowadzi do znacznego ograniczenia zrównoważonych dostaw pierwotnej biomasy leśnej nadającej się do wytwarzania produktów drewnopochodnych o długoterminowym potencjale obiegu zamkniętego. Kryterium to można wykazać za pomocą analizy korzyści dla klimatu, o której mowa w pkt 2.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do celów kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności minimalizuje się stosowanie nawozów i nie stosuje się obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([38]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne”) lub Ib („wysoce niebezpieczne”) w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń. Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi.

([38]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

	Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: (i) że stosowanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takich jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby; e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

1.3. **Gospodarka leśna**

Opis działalności

Gospodarka leśna zgodnie z definicją określoną w prawie krajowym. W przypadku gdy prawo krajowe nie zawiera takiej definicji, gospodarka leśna odpowiada każdej działalności gospodarczej w ramach systemu mającego zastosowanie do lasu, która wpływa na ekologiczne, gospodarcze lub społeczne funkcje lasu. Gospodarka leśna nie zakłada żadnej zmiany użytkowania gruntów i jest prowadzona na terenie odpowiadającym definicji lasu stosowanej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadającym definicji lasu ustanowionej przez FAO ([39]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

([39]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. *Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument*

1.1. Działalność jest prowadzona na obszarze objętym planem urządzenia lasu lub równoważnym dokumentem określonym w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w prawie krajowym nie zdefiniowano planu urządzenia lasu ani równoważnego instrumentu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu" ([40]).

Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany.

1.2. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie:

a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń ([41]);

b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

c) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia;

d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów;

e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym;

f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu;

g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym);

h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego;

i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej.

1.3. Zrównoważony rozwój systemów gospodarki leśnej udokumentowany w planie, o którym mowa w pkt 1.1., zapewnia się poprzez wybranie najbardziej ambitnego z poniższych podejść:

a) gospodarka leśna odpowiada obowiązującej krajowej definicji zrównoważonej gospodarki leśnej;

b) gospodarka leśna jest zgodna z opracowaną przez Forest Europe ([42]) definicją zrównoważonej gospodarki leśnej i z ogólnoeuropejskimi wytycznymi na poziomie operacyjnym dotyczącymi zrównoważonej gospodarki leśnej ([43]);

([40]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi.

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([41]) Z uwzględnieniem analizy (i) trwałości zasobów drewna, (ii) wpływu/presji na ochronę siedlisk, różnorodności powiązanych siedlisk i warunku pozyskiwania minimalizującego wpływ na glebę.

([42]) Gospodarowanie lasami i gruntami leśnymi oraz wykorzystanie ich w taki sposób i z taką intensywnością, by utrzymać ich bioróżnorodność, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach.

Rezolucja H1, Ogólne wytyczne trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, druga konferencja ministerialna na temat ochrony lasów, która miała miejsce w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r. (*Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe*), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([43]) Załącznik 2 do rezolucji L2. Ogólnoeuropejskie wytyczne na poziomie operacyjnym dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej (*Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management*). Trzecia Konferencja Ministerialna w sprawie Ochrony Lasów w Europie, która odbyła się w Lizbonie (2–4 czerwca 1998 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

c) wdrożony system zarządzania wykazuje zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju lasów określonymi w art. 29 ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/2001, a od dnia jej stosowania – z aktem wykonawczym ustanawiającym wytyczne operacyjne dotyczące energii z biomasy leśnej przyjęte na podstawie art. 29 ust. 8 tej dyrektywy.

1.4. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([44]).

1.5. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010.

1.6. W planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

2. *Analiza korzyści dla klimatu*

2.1. W przypadku obszarów, które spełniają wymogi na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu ze zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności,

b) uznaje się, że wykazano długoterminowe korzyści dla klimatu, jeżeli przedstawiony zostanie dowód zgodności z art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001.

2.2. W przypadku obszarów, które nie spełniają wymogów na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu z zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności.

b) przewidywany długoterminowy średni bilans netto emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działalności jest niższy niż długoterminowy średni bilans emisji gazów cieplarnianych przewidywany dla poziomu bazowego, o którym mowa w pkt 2.2, gdzie termin „długoterminowy" odpowiada dłuższemu okresowi trwania: od 100 lat po długość całego cyklu życia lasu.

2.3. Obliczenia korzyści dla klimatu spełniają wszystkie poniższe kryteria:

a) analiza jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych ([45]). Analiza korzyści dla klimatu opiera się na przejrzystych, dokładnych, spójnych, kompletnych i porównywalnych informacjach, obejmuje wszystkie rezerwuary węgla, na które działalność ma wpływ, w tym biomasę nadziemną, biomasę podziemną, drewno posuszowe, ściółkę i glebę, opiera się na najbardziej konserwatywnych założeniach dotyczących obliczeń i uwzględnia odpowiednie kwestie dotyczące ryzyka związanego z nietrwałym i odwracalnym charakterem sekwestracji dwutlenku węgla, ryzyka przesycenia oraz ryzyka wycieku.

b) zwykłe praktyki, w tym praktyki pozyskiwania, oznaczają jedną z poniższych pozycji:

   (i) praktyki zarządzania udokumentowane w najnowszej wersji planu urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przed rozpoczęciem działalności, jeżeli istnieją;

   (ii) zwykłe praktyki stosowane ostatnio przed rozpoczęciem działalności;

   (iii) praktyki odpowiadające systemowi zarządzania zapewniającemu długoterminowe utrzymanie poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienie, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001;

c) szczegółowość analizy jest proporcjonalna do wielkości danego obszaru oraz stosowane są wartości specyficzne dla danego obszaru;

([44]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

([45]) Wytyczne z 2019 r. aktualizujące wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

d) emisje i pochłanianie, które mogą wynikać ze zjawisk katastrofalnych, takich jak ataki szkodników i ogniska choroby, pożary lasu, wiatr, szkody spowodowane przez burze, które wpływają na dany obszar i są przyczyną gorszych wyników, nie prowadzą do niezgodności z rozporządzeniem (UE) 2020/852, pod warunkiem że analiza korzyści dla klimatu jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wynikających ze zjawisk katastrofalnych.

2.4. Gospodarstwa leśne o powierzchni poniżej 13 ha nie muszą przeprowadzać analizy korzyści dla klimatu.

3. *Gwarancja trwałości*

3.1. Zgodnie z prawem krajowym obszar, na którym prowadzona jest działalność, ma zagwarantowany status lasu na podstawie jednego z następujących środków:

a) obszar ten jest sklasyfikowany jako stały obszar leśny zgodnie z definicją FAO ([46]);

b) obszar ten jest sklasyfikowany jako obszar chroniony;

c) obszar ten objęty jest gwarancją prawną lub umowną zapewniającą, że pozostanie on lasem.

3.2. Zgodnie z prawem krajowym podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się, że przyszłe aktualizacje planu urządzenia lasu lub równoważnego dokumentu, również poza ramami działalności, która jest finansowana, będą nadal służyły przynoszeniu korzyści dla klimatu, jak określono w pkt 2. Ponadto podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się do zrekompensowania wszelkiego zmniejszenia korzyści dla klimatu ustalonej zgodnie z pkt 2 równoważną korzyścią dla klimatu wynikającą z prowadzenia działalności, która odpowiada jednemu z rodzajów działalności leśnej określonych w niniejszym rozporządzeniu.

4. *Audyt*

W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów:

a) odpowiednie właściwe organy krajowe;

b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność.

W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem.

Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności.

5. *Ocena grupy*

Zgodność z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana:

a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([47]) zgodnego z definicją w art. 2 pkt 30 dyrektywy (UE) 2018/2001;

b) na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([46]) Obszar leśny, który ma pozostać lasem i który nie może zostać przekształcony do celów innych rodzajów użytkowania gruntów.

(FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje” wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([47]) „Obszar pozyskiwania” oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Zmiana gospodarki leśnej spowodowana daną działalnością na obszarze objętym tą działalnością prawdopodobnie nie doprowadzi do znacznego ograniczenia zrównoważonych dostaw pierwotnej biomasy leśnej nadającej się do wytwarzania produktów drewnopochodnych o długoterminowym potencjale obiegu zamkniętego. Kryterium to można wykazać za pomocą analizy korzyści dla klimatu, o której mowa w pkt 2.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do celów kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności zminimalizowano stosowanie nawozów i nie stosowano obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([48]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([49]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych;

([48]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([49]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

	c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: (i) że stosowanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takie jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby; e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

1.4. **Ochrona lasów**

Opis działalności

Działalność z zakresu gospodarki leśnej mająca na celu zachowanie jednego siedliska lub gatunku lub większej ich liczby. Ochrona lasów nie zakłada żadnej zmiany kategorii gruntów i jest prowadzona na terenie odpowiadającym definicji lasu stosowanej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadającym definicji lasu ustanowionej przez FAO ([50]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalność leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. *Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument*

1.1. Działalność jest prowadzona na obszarze objętym planem urządzenia lasu lub równoważnym dokumentem określonym w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w przepisach krajowych nie zdefiniowano planu urządzenia lasu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu" ([51]).

Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany.

1.2. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie:

a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń;

b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

([50]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([51]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

c) określenie kontekstu siedlisk, w tym głównych gatunków drzew, również planowanych, oraz ich zasięgu i rozmieszczenia, zgodnie z kontekstem lokalnego ekosystemu leśnego;

d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów;

e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym;

f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu;

g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym);

h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego;

i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej.

1.3. Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument:

a) przedstawia podstawowy wyznaczony cel gospodarowania ([52]), którym jest ochrona gleby i wody ([53]), ochrona bioróżnorodności ([54]) lub usług społecznych ([55]) w oparciu o definicje opracowane przez FAO;

b) wspiera praktyki przyjazne bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów;

c) zawiera analizę:

(i) wpływu i presji na ochronę siedlisk i różnorodności powiązanych siedlisk;

(ii) warunków pozyskiwania minimalizujących oddziaływanie na glebę;

(iii) innych rodzajów działalności, które mają wpływ na cele dotyczące ochrony, takich jak łowiectwo i rybołówstwo, rolnictwo, pasterstwo i działalność leśna oraz działalność przemysłowa, wydobywcza i komercyjna.

1.4. Zrównoważony rozwój systemów gospodarki leśnej udokumentowany w planie, o którym mowa w pkt 1.1., zapewnia się poprzez wybranie najbardziej ambitnego z poniższych podejść:

a) gospodarka leśna odpowiada definicji krajowej zrównoważonej gospodarki leśnej, jeżeli taka definicja istnieje;

b) gospodarka leśna jest zgodna z opracowaną przez Forest Europe ([56]) definicją zrównoważonej gospodarki leśnej i z ogólnoeuropejskimi wytycznymi na poziomie operacyjnym dotyczącymi zrównoważonej gospodarki leśnej ([57]);

([52]) Podstawowy wyznaczony cel gospodarowania przypisany jednostce odpowiedzialnej za gospodarowanie (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([53]) Las, w którym celem gospodarowania jest ochrona gleby i wody. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([54]) Las, w którym celem gospodarowania jest ochrona bioróżnorodności. Obejmuje m.in. obszary służące ochronie bioróżnorodności w ramach obszarów chronionych. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([55]) Las, w którym celem gospodarowania są usługi społeczne. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf)

([56]) Gospodarowanie lasami i gruntami leśnymi oraz wykorzystanie ich w taki sposób i z taką intensywnością, by utrzymać ich bioróżnorodność, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach.

Rezolucja H1, Ogólne wytyczne trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, druga konferencja ministerialna na temat ochrony lasów, która miała miejsce w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r. (*Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe*), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf)

([57]) Załącznik 2 do rezolucji L2. Ogólnoeuropejskie wytyczne na poziomie operacyjnym dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej (*Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management*). Trzecia Konferencja Ministerialna w sprawie Ochrony Lasów w Europie, która odbyła się w Lizbonie (2–4 czerwca 1998 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

c) wdrożony system zarządzania wykazuje zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju lasów określonymi w art. 29 ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/2001, a od dnia jej stosowania – z aktem wykonawczym ustanawiającym wytyczne operacyjne dotyczące energii z biomasy leśnej przyjęte na podstawie art. 29 ust. 8 tej dyrektywy.

1.5. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([58]).

1.6. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010.

1.7. W planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

2. *Analiza korzyści dla klimatu*

2.1. W przypadku obszarów, które spełniają wymogi na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu ze zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności,

b) uznaje się, że wykazano długoterminowe korzyści dla klimatu, jeżeli przedstawiony zostanie dowód zgodności z art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001.

2.2. W przypadku obszarów, które nie spełniają wymogów na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania, w celu zapewnienia utrzymania poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienia, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001, działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu z zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności.

b) przewidywany długoterminowy średni bilans netto emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działalności jest niższy niż długoterminowy średni bilans emisji gazów cieplarnianych przewidywany dla poziomu bazowego, o którym mowa w pkt 2.2, gdzie termin „długoterminowy" odpowiada dłuższemu okresowi trwania: od 100 lat po długość całego cyklu życia lasu.

2.3. Obliczenia korzyści dla klimatu spełniają wszystkie poniższe kryteria:

a) analiza jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych ([59]). Analiza korzyści dla klimatu opiera się na przejrzystych, dokładnych, spójnych, kompletnych i porównywalnych informacjach, obejmuje wszystkie rezerwuary węgla, na które działalność ma wpływ, w tym biomasę nadziemną, biomasę podziemną, drewno posuszowe, ściółkę i glebę, opiera się na najbardziej konserwatywnych założeniach dotyczących obliczeń i uwzględnia odpowiednie kwestie dotyczące ryzyka związanego z nietrwałym i odwracalnym charakterem sekwestracji dwutlenku węgla, ryzyka przesycenia oraz ryzyka wycieku.

b) dotychczasowe praktyki, w tym praktyki pozyskiwania są jedną z poniższych praktyk:

   (i) praktyki zarządzania udokumentowane w najnowszej wersji planu urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przed rozpoczęciem działalności, jeżeli istnieją;

   (ii) zwykłe praktyki stosowane ostatnio przed rozpoczęciem działalności;

   (iii) praktyki odpowiadające systemowi zarządzania zapewniającemu długoterminowe utrzymanie poziomu zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla na obszarach leśnych lub ich wzmocnienie, jak określono w art. 29 ust. 7 lit. b) dyrektywy (UE) 2018/2001;

([58]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

([59]) Wytyczne z 2019 r. aktualizujące wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

c) szczegółowość analizy jest proporcjonalna do wielkości danego obszaru oraz stosowane są wartości specyficzne dla danego obszaru;

d) emisje i pochłanianie, które mogą wynikać ze zjawisk katastrofalnych, takich jak ataki szkodników i ogniska choroby, pożary lasu, wiatr, szkody spowodowane przez burze, które wpływają na dany obszar i są przyczyną gorszych wyników, nie prowadzą do niezgodności z kryteriami rozporządzenia (UE) 2020/852, pod warunkiem że analiza korzyści dla klimatu jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wynikających ze zjawisk katastrofalnych.

2.4. Gospodarstwa leśne o powierzchni poniżej 13 ha nie muszą przeprowadzać analizy korzyści dla klimatu.

3. *Gwarancja trwałości*

3.1. Zgodnie z prawem krajowym obszar, na którym prowadzona jest działalność, ma zagwarantowany status lasu na podstawie jednego z następujących środków:

a) obszar ten jest sklasyfikowany jako stały obszar leśny zgodnie z definicją FAO ([60]);

b) obszar ten jest sklasyfikowany jako obszar chroniony;

c) obszar ten objęty jest gwarancją prawną lub umowną zapewniającą, że pozostanie on lasem.

3.2. Zgodnie z prawem krajowym podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się, że przyszłe aktualizacje planu urządzenia lasu lub równoważnego dokumentu, również poza ramami działalności, która jest finansowana, będą nadal służyły przynoszeniu korzyści dla klimatu, jak określono w pkt 2. Ponadto podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się do zrekompensowania wszelkiego zmniejszenia korzyści dla klimatu ustalonej zgodnie z pkt 2 równoważną korzyścią dla klimatu wynikającą z prowadzenia działalności, która odpowiada jednemu z rodzajów działalności leśnej określonych w niniejszym rozporządzeniu.

4. *Audyt*

W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów:

a) odpowiednie właściwe organy krajowe;

b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność.

W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem.

Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności.

5. *Ocena grupy*

Zgodność z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana:

a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([61]) zgodnego z definicją w art. 2 pkt 30 dyrektywy (UE) 2018/2001;

b) na poziomie grupy gospodarstw leśnych wystarczająco jednolitych, aby ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([60]) Obszar leśny, który ma pozostać lasem i który nie może zostać przekształcony do celów innych rodzajów użytkowania gruntów.

(FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje” wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([61]) „Obszar pozyskiwania” oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), obejmują przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Zmiana gospodarki leśnej spowodowana daną działalnością na obszarze objętym tą działalnością prawdopodobnie nie doprowadzi do znacznego ograniczenia zrównoważonych dostaw pierwotnej biomasy leśnej nadającej się do wytwarzania produktów drewnopochodnych o długoterminowym potencjale obiegu zamkniętego. Kryterium to można wykazać za pomocą analizy korzyści dla klimatu, o której mowa w pkt 2.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W ramach działalności nie stosuje się pestycydów ani nawozów. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([62]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([63]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: (i) że wykorzystanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takich jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby;

([62]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([63]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

	e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

2. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OCHRONY I ODBUDOWY ŚRODOWISKA

2.1. **Rekultywacja terenów podmokłych**

Opis działalności

Rekultywacja terenów podmokłych dotyczy działalności gospodarczej wspierającej przywrócenie pierwotnych warunków panujących na terenach podmokłych oraz działalności gospodarczej usprawniającej funkcje terenów podmokłych, ale niekoniecznie wspierającej przywrócenie warunków sprzed zakłócenia; przy czym tereny podmokłe odpowiadają międzynarodowej definicji obszaru wodno-błotnego ([64]) lub torfowiska ([65]) określonych w Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego (konwencją ramsarską) ([66]). Przedmiotowy obszar jest zgodny z unijną definicją terenów podmokłych przedstawioną w komunikacie Komisji w sprawie rozsądnego wykorzystywania terenów podmokłych i ich ochrony ([67]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006, ale odnoszą się do kategorii 6 klasyfikacji statystycznej działalności w zakresie ochrony środowiska (CEPA) ustanowionej rozporządzeniem (UE) nr 691/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady ([68]).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. *Plan rekultywacji* 1.1. Obszar jest objęty planem rekultywacji, który jest zgodny z określonymi w konwencji ramsarskiej zasadami i wytycznymi dotyczącymi rekultywacji obszarów wodno-błotnych ([69]), do czasu sklasyfikowania go jako teren podmokły i objęcia planem gospodarowania terenami podmokłymi zgodnie z zawartymi w konwencji ramsarskiej wytycznymi dotyczącymi planowania gospodarowania obszarami objętymi konwencją ramsarską i innymi terenami podmokłymi ([70]). W odniesieniu do torfowisk plan rekultywacji realizuje zalecenia zawarte w odpowiednich rezolucjach konwencji ramsarskiej, w tym w rezolucji XIII/13.

([64]) *Obszary wodno-błotne obejmują różnorodne siedliska na lądzie, takie jak bagna, podmokłe obszary trawiaste i torfowiska, równiny zalewowe, rzeki i jeziora oraz obszary przybrzeżne, takie jak bagna słone, namorzyny, watty i skupiska trawy morskiej oraz rafy koralowe i inne obszary morskie nie głębsze niż sześć metrów podczas odpływu, jak również tereny podmokłe utworzone przez człowieka, takie jak tamy, zbiorniki, pola ryżowe oraz stawy do oczyszczania ścieków i laguny*. Wprowadzenie do konwencji ramsarskiej w sprawie obszarów wodno-błotnych, wydanie 7 (wcześniej „Podręcznik dotyczący konwencji ramsarskiej). Sekretariat konwencji ramsarskiej, Gland, Szwajcaria.

([65]) Torfowiska to ekosystemy o glebie torfowej. Torf składa się w co najmniej 30 % z martwych, częściowo rozłożonych pozostałości roślin, które nagromadziły się na terenach podmokłych i często w środowisku kwaśnym. Rezolucja XIII.12 Wytyczne dotyczące identyfikacji torfowisk jako obszarów wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe (obszary objęte konwencją ramsarską) do celów regulacji globalnej zmiany klimatu jako dodatkowy argument w stosunku do istniejących kryteriów konwencji ramsarskiej (*Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria*), konwencja ramsarska przyjęta w dniach 21-29 października 2018 r.

([66]) Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([67]) (komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 29 maja 1995 r. w sprawie rozważnego wykorzystywania terenów podmokłych i ich ochrony), COM(95) 189 final.

([68]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 691/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska (Dz.U. L 192 z 22.7.2011, s. 1).

([69]) Konwencja ramsarska (2002) – Zasady i wytyczne dotyczące rekultywacji terenów podmokłych. Przyjęte rezolucją VIII.16 (2002) w ramach konwencji ramsarskiej, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/guide/guide-restoration.pdf).

([70]) Konwencja ramsarska (2002) – Rezolucja VIII.14 Nowe wytyczne dotyczące planowania gospodarowania obszarami objętymi konwencją ramsarską i innymi obszarami wodno-błotnymi (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/res/key_res_viii_14_e.pdf).

1.2. W planie rekultywacji dokładnie uwzględniono lokalne warunki hydrologiczne i glebowe, w tym dynamikę wysycenia gleby oraz zmianę warunków tlenowych i beztlenowych.

1.3. Plan rekultywacji uwzględnia wszystkie istotne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarowania terenami podmokłymi.

1.4. W planie rekultywacji przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

2. *Analiza korzyści dla klimatu*

2.1. Działanie spełnia poniższe kryteria:

a) analiza korzyści dla klimatu wykazuje, że bilans netto emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wygenerowanych przez działalność w okresie 30 lat od rozpoczęcia działalności jest niższy niż poziom bazowy, odpowiadający bilansowi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w okresie 30 lat, począwszy od rozpoczęcia działalności, powiązanemu ze zwykłymi praktykami, które miałyby miejsce na danym obszarze w przypadku braku działalności,

b) przewidywany długoterminowy średni bilans netto emisji gazów cieplarnianych pochodzących z działalności jest niższy niż długoterminowy średni bilans emisji gazów cieplarnianych przewidywany dla poziomu bazowego, o którym mowa w pkt 2.2, przy czym termin „długoterminowy" odpowiada okresowi 100 lat.

2.2. Obliczenia korzyści dla klimatu spełniają wszystkie poniższe kryteria:

a) analiza jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych ([71]). W szczególności, jeżeli zastosowana w tej analizie definicja terenu podmokłego różni się od definicji stosowanej w krajowym bilansie emisji gazów cieplarnianych, analiza uwzględnia identyfikację poszczególnych kategorii gruntów znajdujących się na przedmiotowym obszarze. Analiza korzyści dla klimatu opiera się na przejrzystych, dokładnych, spójnych, kompletnych i porównywalnych informacjach, obejmuje wszystkie rezerwuary węgla, na które działalność ma wpływ, w tym biomasę nadziemną, biomasę podziemną, drewno posuszowe, ściółkę i glebę, opiera się na najbardziej konserwatywnych założeniach dotyczących obliczeń i uwzględnia odpowiednie kwestie dotyczące ryzyka związanego z nietrwałym i odwracalnym charakterem sekwestracji dwutlenku węgla, ryzyka przesycenia oraz ryzyka wycieku. W przypadku nadbrzeżnych terenów podmokłych analiza korzyści dla klimatu uwzględnia prognozy dotyczące spodziewanego względnego podniesienia się poziomu morza oraz możliwości migracji terenów podmokłych;

b) zwykłe praktyki, w tym praktyki pozyskiwania, oznaczają jedną z poniższych pozycji:

   (i) praktyki zarządzania udokumentowane przed rozpoczęciem działalności, jeżeli takie istnieją;

   (ii) zwykłe praktyki stosowane ostatnio przed rozpoczęciem działalności.

c) szczegółowość analizy jest proporcjonalna do wielkości danego obszaru oraz stosowane są wartości specyficzne dla danego obszaru;

d) emisje i pochłanianie, które mogą wynikać ze zjawisk katastrofalnych, takich jak ataki szkodników i ogniska choroby, pożary, wiatr, szkody spowodowane przez burze, które wpływają na dany obszar i są przyczyną gorszych wyników, nie prowadzą do niezgodności z kryteriami rozporządzenia (UE) 2020/852, pod warunkiem że analiza korzyści dla klimatu jest zgodna z wytycznymi z 2019 r. aktualizującymi wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych wynikających ze zjawisk katastrofalnych.

4. *Gwarancja trwałości*

4.1. Zgodnie z prawem krajowym obszar, na którym prowadzona jest działalność, ma zagwarantowany status terenu podmokłego na podstawie jednego z następujących środków:

a) obszar ten został wyznaczony jako teren, który ma pozostać terenem podmokłym i który nie może zostać przekształcony do celów innych rodzajów użytkowania gruntów;

b) obszar ten jest sklasyfikowany jako obszar chroniony;

c) obszar ten objęty jest gwarancją prawną lub umowną zapewniającą, że pozostanie on terenem podmokłym.

([71]) Wytyczne z 2019 r. aktualizujące wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

4.2. Zgodnie z prawem krajowym podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się, że przyszłe aktualizacje planu rekultywacji, również poza ramami działalności, która jest finansowana, będą nadal służyły przynoszeniu korzyści dla klimatu, jak określono w pkt 2. Ponadto podmiot prowadzący działalność zobowiązuje się do zrekompensowania wszelkiego zmniejszenia korzyści dla klimatu określonej w pkt 2 równoważną korzyścią dla klimatu wynikającą z prowadzenia działalności, która odpowiada jednemu z rodzajów działalności w zakresie ochrony i odbudowy środowiska określonych w niniejszym rozporządzeniu.

5. *Audyt*W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów:

a) odpowiednie właściwe organy krajowe;

b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność.

W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem.

Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności.

6. *Ocena grupy*

Zgodność z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko dla zrównoważonego rozwoju działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wydobycie torfu jest ograniczone do minimum.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów do minimum i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności minimalizuje się stosowanie nawozów i nie stosuje się obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.

(71) Wytyczne z 2019 r. aktualizujące wytyczne IPCC z 2006 r. w sprawie krajowych bilansów emisji gazów cieplarnianych (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

	Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([72]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([73]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami wykonawczymi dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Plan, o którym mowa w pkt 1 (plan rekultywacji) niniejszej sekcji, zawiera zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych.

3. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE

3.1. **Wytwarzanie technologii energii odnawialnej**

Opis działalności

Wytwarzanie technologii energii odnawialnej, przy czym energia ze źródeł odnawialnych jest zdefiniowana w art. 2 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/2001.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C25, C27, C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
W ramach przedmiotowej działalności gospodarczej wytwarzane są technologie energii odnawialnej.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód"	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([72]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([73]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.2. **Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania wodoru**

Opis działalności

Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania wodoru.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C25, C27, C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność gospodarcza polega na produkcji urządzeń do wytwarzania wodoru, zgodne z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcji 3.10 niniejszego załącznika, oraz urządzeń do wykorzystywania wodoru.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([72]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.3. **Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu**

Opis działalności

Produkcja, naprawa, konserwacja, modernizacja, zmiana przeznaczenia i doposażenie niskoemisyjnych pojazdów transportowych, taboru i statków.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15 i C33.17 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność gospodarcza polega na produkcji, naprawie, konserwacji, modernizacji ([74]), zmianie przeznaczenia i doposażeniu: a) pociągów, wagonów pasażerskich i wagonów towarowych o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach); b) pociągów, wagonów pasażerskich i wagonów towarowych o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 w spalinach, gdy są eksploatowane na torach z niezbędną infrastrukturą oraz wykorzystują konwencjonalne silniki, gdy taka infrastruktura nie jest dostępna (lokomotywy elektryczno-spalinowe); c) pojazdów miejskich, podmiejskich i drogowych do przewozu osób, o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

([74]) W odniesieniu do lit. j)–m) kryteria dotyczące modernizacji są zawarte w sekcjach 6.9 i 6.12 niniejszego załącznika.

d) do dnia 31 grudnia 2025 r.: pojazdów oznaczonych jako pojazdy kategorii M2 lub M3 ([75]) z nadwoziem zaklasyfikowanym jako „CA" (pojazd jednopokładowy), „CB" (pojazd dwupokładowy), „CC" (pojazd przegubowy jednopokładowy) lub „CD" (pojazd przegubowy dwupokładowy) ([76]) i zgodne z ostatnią normą EURO VI, tj. zarówno z wymogami rozporządzenia (WE) nr 595/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady ([77]) oraz, od czasu wejścia w życie zmian do tego rozporządzenia, z wymogami określonymi w tych aktach zmieniających, nawet przed rozpoczęciem ich stosowania, a także z ostatnim etapem normy EURO VI określonym w tabeli 1 dodatku 9 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 582/2011 ([78]), w przypadku gdy przepisy regulujące ten etap weszły w życie, ale nie są jeszcze stosowanie w odniesieniu do tego rodzaju pojazdów ([79]). Jeżeli taka norma nie jest dostępna, bezpośrednie emisje CO_2 z pojazdów wynoszą zero;

e) urządzeń do mobilności osobistej napędzanych siłą mięśni użytkownika, silnikiem bezemisyjnym lub z obu tych źródeł (silnika bezemisyjnego i siły mięśni);

f) pojazdów należących do kategorii M_1 i N_1 ([80]) sklasyfikowanych jako pojazdy lekkie:

(i) do dnia 31 grudnia 2025 r.: o indywidualnym poziomie emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631 ([81]), poniżej 50 g CO_2/km (pojazdy lekkie niskoemisyjne i bezemisyjne);

(ii) od dnia 1 stycznia 2026 r.: o indywidualnym poziomie emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631, równym zero;

g) pojazdów należących do kategorii L ([82]) o poziomie emisji CO_2 w spalinach wynoszącym 0 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/km, obliczonym zgodnie z badaniem emisji określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 ([83]);

h) pojazdów należących do kategorii N2 i N3 oraz N1 sklasyfikowanych jako pojazdy ciężkie, nieprzeznaczonych do transportu paliw kopalnych o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 7,5 tony, które są „bezemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1242 ([84]);

i) pojazdów kategorii N2 i N3 nieprzeznaczonych do transportu paliw kopalnych o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 7,5 tony, które są „bezemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242 lub „niskoemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w art. 3 pkt 12 tego rozporządzenia;

([75]) Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylającego dyrektywę 2007/46/WE (Dz.U. L 151 z 14.6.2018, s. 1).

([76]) Jak określono w pkt 3 części C załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/858.

([77]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i dyrektywę 2007/46/WE oraz uchylające dyrektywy 80/1269/EWG, 2005/55/WE i 2005/78/WE (Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 1).

([78]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 582/2011 z dnia 25 maja 2011 r. wykonujące i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz zmieniające załączniki I i III do dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 167 z 25.6.2011, s. 1).

([79]) Do dnia 31.12.2022 r. EURO VI, etap E określony w rozporządzeniu (WE) nr 595/2009.

([80]) Zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([81]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631 z dnia 17 kwietnia 2019 r. określające normy emisji CO_2 dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 443/2009 i (UE) nr 510/2011 (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 13).

([82]) Zgodnie z definicja w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 52).

([83]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 168/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów dwu- lub trzykołowych oraz czterokołowców (Dz.U. L 60 z 2.3.2013, s. 52).

([84]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1242 z dnia 20 czerwca 2019 r. określające normy emisji CO_2 dla nowych pojazdów ciężkich oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 i (UE) 2018/956 oraz dyrektywę Rady 96/53/WE (Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 202).

j) statków wykorzystywanych w transporcie wodnym śródlądowym pasażerskim:

i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi i dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

k) statków wykorzystywanych w transporcie wodnym śródlądowym towarów, nieprzeznaczonych do transportu paliw kopalnych:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. mają bezpośrednią emisję (w spalinach) CO_2 na tonokilometr (g CO_2/tkm), obliczoną (lub oszacowaną w przypadku nowych statków) z wykorzystaniem wskaźnika eksploatacyjnej efektywności energetycznej ([85]), na poziomie o 50 % niższym niż średnia wartość odniesienia dla emisji z CO_2 określona dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

l) statków wykorzystywanych w transporcie morskim i wodnym przybrzeżnym towarów, statków do operacji portowych i działań pomocniczych, które nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi i dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

(iii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. – i tylko w przypadku, gdy można udowodnić, że statki te są wykorzystywane wyłącznie do świadczenia usług przybrzeżnych i usług morskich bliskiego zasięgu mających na celu umożliwienie przesunięcia międzygałęziowego przewozów towarowych obecnie realizowanych drogą lądową na transport morski – charakteryzują się poziomem emisji bezpośrednich CO_2 (w spalinach), obliczonym przy zastosowaniu wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej ([86]) (EEDI) Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), 50 % niższym niż średni poziom odniesienia wartości emisji CO_2 określony dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

(iv) które do dnia 31 grudnia 2025 r. osiągają wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r. ([87]), jeżeli statki te są w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych ([88]);

m) statków wykorzystywanych w transporcie morskim i przybrzeżnym pasażerskim, nieprzeznaczonych do transportu paliw kopalnych:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi i dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

(iii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. osiągają wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r., jeżeli statki te są w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych ([89]).

([85]) Wskaźnik eksploatacyjnej efektywności energetycznej określa się jako stosunek masy CO_2 emitowanej na jednostkę pracy przewozowej. Jest to reprezentatywna wartość efektywności energetycznej eksploatacji statku w określonym czasie, odzwierciedlająca ogólną strukturę działalności handlowej prowadzonej przez dany statek. Wytyczne dotyczące sposobu obliczania tego wskaźnika przedstawiono w opracowanym przez IMO dokumencie MEPC.1/Circ. 684.

([86]) Wskaźnik konstrukcyjny efektywności energetycznej (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([87]) Wymagania EEDI mające zastosowanie dnia 1 kwietnia 2022 r. zgodnie z ustaleniami Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego Międzynarodowej Organizacji Morskiej na jego siedemdziesiątej czwartej sesji.

([88]) Paliwa spełniające techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcjach 3.10 i 4.13 niniejszego załącznika.

([89]) Paliwa spełniające techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcjach 3.10 i 4.13 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. W stosownych przypadkach pojazdy nie zawierają ołowiu, rtęci, sześciowartościowego chromu ani kadmu, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE ([90]).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.4. **Produkcja baterii**

Opis działalności

Produkcja baterii wielokrotnego ładowania, zestawów baterii i akumulatorów na potrzeby transportu, stacjonarne i pozasieciowe magazynowanie energii oraz inne zastosowania przemysłowe. Produkcja odpowiednich komponentów (materiałów czynnych baterii, ogniw baterii, osłon i komponentów elektronicznych).

Recykling zużytych baterii.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodami NACE C27.2 i C38.32 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność gospodarcza polega na produkcji baterii wielokrotnego ładowania, zestawów baterii i akumulatorów (oraz ich odpowiednich komponentów), w tym z surowców wtórnych, co skutkuje znaczną redukcją emisji gazów cieplarnianych w transporcie, stacjonarnym i pozasieciowym magazynowaniem energii oraz innymi zastosowaniami przemysłowymi.

([90]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. L 269 z 21.10.2000, s. 34).

Działalność gospodarcza polega na recyklingu zużytych baterii.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W przypadku produkcji nowych baterii, komponentów i materiałów w ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów. Procesy recyklingu spełniają wymogi określone w art. 12 dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([91]) oraz w części B załącznika III do tej dyrektywy, w tym dotyczące stosowania najnowszych odpowiednich najlepszych dostępnych technik, osiągnięcia określonej wydajności w odniesieniu do baterii kwasowo-ołowiowych, baterii niklowo-kadmowych i baterii o innym składzie chemicznym. Procesy te zapewniają recykling zawartego metalu w najwyższym stopniu, jaki jest technicznie wykonalny, przy jednoczesnym uniknięciu nadmiernych kosztów. W stosownych przypadkach zakłady przeprowadzające procesy recyklingu spełniają wymogi określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ([92]).
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Baterie są zgodne z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wprowadzania baterii do obrotu w Unii, w tym z ograniczeniami dotyczącymi stosowania substancji niebezpiecznych w bateriach, określonymi m.in. w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ([93]) i dyrektywie 2006/66/WE.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.5. **Produkcja sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków**

Opis działalności

Produkcja sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków

([91]) Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG (Dz.U. L 266 z 26.9.2006, s. 1);

([92]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

([93]) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

The economic activities in this category could be associated with several NACE codes, in particular C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14, in accordance with the statistical classification of economic activities established by Regulation (EC) No 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

W ramach działalności gospodarczej wytwarza się co najmniej jeden z poniższych produktów i ich kluczowe komponenty ([94]):

a) okna o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 1,0 W/m^2K;

b) drzwi o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 1,2 W/m^2K;

c) zewnętrzne systemy ścian o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 0,5 W/m^2K;

d) systemy dachowe o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 0,3 W/m^2K;

e) produkty izolacyjne o wartości lambda równej 0,06 W/mK lub niższej;

f) urządzenia gospodarstwa domowego należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia ([95]);

g) źródła światła należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

h) systemy ogrzewania pomieszczeń i zaopatrzenia w ciepłą wodę należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

i) systemy chłodzenia i wentylacji należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

j) mechanizmy sterowania do systemów oświetlenia umożliwiające wykrywanie obecności i dostosowanie do światła dziennego;

k) pompy ciepła zgodne z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcji 4.16 niniejszego załącznika;

l) elementy elewacyjne i dachowe z funkcją ochrony przeciwsłonecznej lub kontroli słonecznej, w tym wspierające uprawę roślinności;

m) energooszczędne systemy automatyki i sterowania budynku na potrzeby budynków mieszkalnych i niekomercyjnych;

n) termostaty strefowe i urządzenia do inteligentnego monitorowania głównych obciążeń elektrycznych i obciążeń cieplnych w budynkach oraz czujniki;

o) produkty do pomiaru ciepła i regulacji termostatycznych na potrzeby domów prywatnych podłączonych do systemów ciepłowniczych oraz mieszkań prywatnych podłączonych do systemów centralnego ogrzewania obsługujących cały budynek oraz na potrzeby systemów centralnego ogrzewania;

p) wymienniki i podstacje systemów ciepłowniczych zgodne z działalnością polegającą na rozdziale systemów ciepłowniczych/chłodzenia określoną w sekcji 4.15 niniejszego załącznika;

q) produkty służące inteligentnemu monitorowaniu i regulacji systemu ogrzewania oraz urządzenia czujnikowe.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([94]) W stosownych przypadkach wartość U należy obliczyć zgodnie z mającymi zastosowanie normami, np. EN ISO 10077-1:2017 (okna i drzwi), EN ISO 12631:2017 (ściany osłonowe) i EN ISO 6946:2017 (inne składniki i elementy budynku).

([95]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.6. **Wytwarzanie innych technologii niskoemisyjnych**

Opis działalności

Wytwarzanie technologii ukierunkowanych na znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w innych sektorach gospodarki, w przypadku gdy technologie te nie są objęte sekcjami 3.1–3.5 niniejszego załącznika.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C22, C25, C26, C27 i C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
W ramach działalności gospodarczej wytwarzane są technologie, które mają służyć znacznemu ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w porównaniu z najlepszymi alternatywnymi technologiami/produktami/rozwiązaniami dostępnymi na rynku i wykazują takie znaczne ograniczenie. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia Komisji 2013/179/UE ([96]) lub ewentualnie ISO 14067:2018 ([97]) lub ISO 14064-1:2018 ([98]). Ilościowo określone ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia podlega weryfikacji przez niezależną stronę trzecią.

([96]) Zalecenie Komisji 2013/179/UE z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie stosowania wspólnych metod pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (Dz.U. L 124 z 4.5.2013, s. 1).

([97]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([98]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.7. **Produkcja cementu**

Opis działalności

Produkcja klinkieru cementowego, cementu lub alternatywnego spoiwa.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C23.51 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

W ramach tej działalności wytwarzany jest jeden z poniższych produktów:

a) szary klinkier cementowy, w przypadku którego indywidualny poziom emisji gazów cieplarnianych ([99]) jest niższy niż 0,722 ([100]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę szarego klinkieru cementowego;

([99]) Obliczony zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 59 z 27.2.2019, s. 8).

([100]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447 z dnia 12 marca 2021 r. określającego zmienione wartości wskaźników emisyjności na potrzeby przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na lata 2021–2025 zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, (Dz.U. L 87 z 15.3.2021, s. 29).

b) cement uzyskiwany z szarego klinkieru lub alternatywne spoiwo hydrauliczne, przy czym indywidualny poziom emisji gazów cieplarnianych ([101]) z produkcji klinkieru i cementu lub alternatywnego spoiwa jest niższy niż 0,469 ([102]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produkowanego cementu lub alternatywnego spoiwa.

W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcyjnym, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL) określonych w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu ([103]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska ([104]). W przypadku produkcji cementu, w której jako paliwo alternatywne stosowane są odpady niebezpieczne, wprowadzono środki mające na celu zapewnienie bezpiecznego postępowania z odpadami.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.8. **Produkcja aluminium**

Opis działalności

Produkcja aluminium w procesie wykorzystania podstawowego tlenku glinu (boksytu) lub recyklingu aluminium wtórnego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodami NACE C24.42 i C24.53 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

([101]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([102]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) w odniesieniu do szarego klinkieru cementowego, jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447, pomnożoną przez wartość stosunku klinkieru do cementu wynoszącą 0,65.

([103]) Decyzja wykonawcza Komisji 2013/163/UE z dnia 26 marca 2013 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu (Dz.U. L 100 z 9.4.2013, s. 1).

([104]) Zob. dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BREF) w sprawie ekonomiki i wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi komponentami środowiska, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
W ramach tej działalności wytwarzany jest jeden z poniższych produktów: a) aluminium pierwotne, w przypadku gdy działalność gospodarcza jest zgodna z dwoma z poniższych kryteriów do 2025 r. oraz ze wszystkimi z poniższych kryteriów ([105]) po 2025 r.: i) emisje gazów cieplarnianych ([106]) nie przekraczają 1,484 ([107]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę wyprodukowanego aluminium ([108]): ii) średnia intensywność emisji dwutlenku węgla w przypadku pośrednich emisji gazów cieplarnianych ([109]) nie przekracza 100 g CO_2e/kWh; (iii) zużycie energii elektrycznej w procesie produkcyjnym nie przekracza 15,5 MWh/t Al. b) aluminium wtórne.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przemysłu metali nieżelaznych ([110]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.9. **Produkcja żelaza i stali**

Opis działalności

Produkcja żelaza i stali.

([105]) Składających się na jeden próg będący sumą emisji bezpośrednich i pośrednich obliczoną jako średnia wartość dla 10 % najlepszych instalacji ustalona w oparciu o dane zgromadzone na potrzeby ustalania wskaźników sektorowych na lata 2021–2026 w ramach EU ETS i obliczoną zgodnie z metodą ustalania wskaźników określoną w dyrektywie 2003/87/WE, powiększoną o wartość kryterium dotyczącego istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej (100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh) i pomnożoną przez średnią wartość efektywności energetycznej produkcji aluminium (15,5) MWh/t Al).

([106]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([107]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([108]) Produkowane aluminium jest nieobrobionym ciekłym aluminium niestopowym wytwarzanym w drodze elektrolizy.

([109]) Pośrednie emisje gazów cieplarnianych to emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia, powstających w wyniku wytwarzania energii elektrycznej wykorzystywanej do produkcji pierwotnego aluminium.

([110]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1032 z dnia 13 czerwca 2016 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przemysłu metali nieżelaznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 174 z 30.6.2016, s. 32).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 i C24.52 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

W ramach tej działalności wytwarzany jest jeden z poniższych produktów:

a) żelazo i stal, w przypadku których emisje gazów cieplarnianych ([111]), pomniejszone o ilość emisji przypisanych do wytwarzania gazu odlotowego zgodnie z pkt 10.1.5 lit. a) załącznika VII do rozporządzenia (UE) 2019/331, nie przekraczają następujących wartości stosowanych na poszczególnych etapach procesu produkcyjnego:

   i) ciekły metal = 1,331 ([112]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu;

   ii) ruda spiekana = 0,163 ([113]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu;

   (iii) koks (z wyłączeniem koksu z węgla brunatnego) = 0,144 ([114]) t ekwiwalentu CO_2/t produktu;

   iv) żeliwo = 0,299 ([115])] t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu;

   v) stal wysokostopowa z pieca łukowego = 0,266 ([116]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu;

   vi) stal węglowa z pieca łukowego = 0,209 ([117]) t ekwiwalentu dwutlenku węgle/t produktu.

b) stal w piecach łukowych produkujących stal węglową z pieca łukowego lub stal wysokostopową z pieca łukowego zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/331 i w przypadku gdy udział złomu stalowego w stosunku do produkcji nie jest niższy niż:

   i) 70 % w odniesieniu do produkcji stali wysokostopowej;

   ii) 90 w odniesieniu do produkcji stali węglowej.

W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcyjnym, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([111]) Obliczony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([112]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([113]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([114]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([115]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([116]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([117]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji żelaza i stali ([118]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.10. **Produkcja wodoru**

Opis działalności

Produkcja wodoru i syntetycznych paliw wodoropochodnych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność ta jest zgodna z wymogiem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia wynoszącym 73,4 % w odniesieniu do wodoru [czego wynikiem są emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia wynoszące 3 t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t H2] i 70 % w odniesieniu do syntetycznych paliw wodoropochodnych w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym wynoszącym 94 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/MJ analogicznie do podejścia określonego w art. 25 ust. 2 dyrektywy (UE) 2018/2001 i w załączniku V do tej dyrektywy. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się zgodnie z metodologią określoną w art. 28 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/2001 lub ewentualnie na podstawie ISO 14067:2018 ([119]) lub ISO 14064-1:2018 ([120]). Ilościowo określone ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia podlega, w stosownych przypadkach, weryfikacji zgodnie z art. 30 dyrektywy (UE) 2018/2001 lub przez niezależną osobę trzecią. W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcyjnym, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([118]) Decyzja wykonawcza Komisji 2012/135/UE z dnia 28 lutego 2012 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji żelaza i stali (Dz.U. L 70 z 8.3.2012, s. 63).

([119]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([120]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL) określonych w konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji chloro-alkalicznej ([121]) oraz konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([122]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do rafinacji ropy naftowej i gazu ([123]); Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.11. **Produkcja sadzy**

Opis działalności

Produkcja sadzy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Poziom emisji gazów cieplarnianych ([124]) z procesów produkcji sadzy jest niższy niż 1,141 ([125]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produktu.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([121]) Decyzja wykonawcza Komisji 2013/732/UE z dnia 9 grudnia 2013 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji chloro-alkalicznej (Dz.U. L 332 z 11.12.2013, s. 34).

([122]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/902 z dnia 30 maja 2016 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 152 z 9.6.2016, s. 23).

([123]) Decyzja wykonawcza Komisji 2014/738/UE z dnia 9 października 2014 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do rafinacji ropy naftowej i gazu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 38).

([124]) Obliczony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([125]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych ([126]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([127]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.12. **Produkcja węglanu sodu**

Opis działalności

Produkcja węglanu sodu (sody kalcynowanej, sody bezwodnej, sody amoniakalnej).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Poziom emisji gazów cieplarnianych ([128]) z procesów produkcji węglanu sodu jest niższy niż 0,789 ([129]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produktu.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.

([126]) Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([127]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([128]) Obliczony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([129]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych ([130]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([131]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.13. **Produkcja chloru**

Opis działalności

Produkcja chloru.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Zużycie energii elektrycznej do celów elektrolizy i obróbki chloru jest równe lub niższe niż 2,45 MWh na tonę chloru. Średnia emisja gazów cieplarnianych w cyklu życia energii elektrycznej wykorzystywanej do produkcji chloru jest na poziomie 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh lub niższym. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([132]) lub ISO 14064-1:2018 ([133]). Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([130]) Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([131]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([132]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([133]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji chloro-alkalicznej ([134]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([135]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.14. **Produkcja podstawowych chemikaliów organicznych**

Opis działalności

Produkcja:

a) chemikalia o wysokich wartościach (HVC):

i) acetylen;

ii) etylen;

(iii) propylen;

iv) butadien;

b) związki aromatyczne:

i) mieszane alkilobenzeny, mieszane alkilonaftaleny, inne niż HS 2707 lub 2902;

ii) cykloheksan;

(iii) benzen;

iv) toluen;

v) *o*-Ksylen;

vi) *p*-Ksylen;

(vii) *m*-Ksylen i mieszaniny izomerów ksylenu;

(viii) etylobenzen;

ix) kumen;

x) bifenyl, terfenyle, winylotolueny, pozostałe węglowodory cykliczne, z wyłączeniem cykloalkanów, cykloalkenów, cykloterpenów, benzenu, toluenu, ksylenów, styrenu, etylobenzenu, kumenu, naftalenu i antracenu;

xi) benzol (benzen); toluol (toluen) i ksylol (ksyleny);

(xii) naftalen i pozostałe mieszaniny węglowodorów aromatycznych (z wyłączeniem benzolu, toluolu i ksylolu);

c) chlorek winylu;

d) styren;

([134]) Decyzja wykonawcza 2013/732/UE.
([135]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

e) tlenek etylenu;

f) glikol etylenowy;

g) kwas adypinowy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.14 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Poziom emisji gazów cieplarnianych ([136]) z procesów produkcji podstawowych chemikaliów organicznych jest niższy niż:

a) w odniesieniu do HVC: 0,693 ([137]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t HVC;

b) w odniesieniu do związków aromatycznych: 0,0072 ([138]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t ważonego złożonego otrzymanego związku;

c) w odniesieniu do chlorku winylu: 0,171 ([139]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t chlorku winylu;

d) w odniesieniu do styrenu: 0,419 ([140]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t styrenu;

e) w odniesieniu do tlenku etylenu/glikoli etylenowych: 0,314 ([141]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t tlenku etylenu/glikolu;

f) w odniesieniu do kwasu adypinowego: 0,32 ([142]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla /t kwasu adypinowego.

W przypadku gdy wymienione wyżej chemikalia organiczne są produkowane w całości lub częściowo z surowców odnawialnych, emisja gazów cieplarnianych w cyklu życia wyprodukowanej substancji chemicznej, wytworzonej w całości lub częściowo z surowców odnawialnych, jest niższa od emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia równoważnej substancji chemicznej wytworzonej z surowców kopalnych.

Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([143]) lub ISO 14064-1:2018 ([144]).

Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

Biomasa rolnicza wykorzystana do produkcji podstawowych chemikaliów organicznych spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna wykorzystana do produkcji podstawowych chemikaliów organicznych spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([136]) Obliczony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([137]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([138]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([139]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([140]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([141]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([142]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

([143]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([144]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu organicznych substancji chemicznych produkowanych i stosowanych w dużych ilościach ([145]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([146]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.15. **Produkcja amoniaku**

Opis działalności

Produkcja amoniaku.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.15 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów: a) amoniak jest produkowany z wodoru zgodnego z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcji 3.10 niniejszego załącznika (Produkcja wodoru); b) amoniak jest odzyskiwany ze ścieków.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([145]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/2117 z dnia 21 listopada 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji wielkotonażowych organicznych substancji chemicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 323 z 7.12.2017, s. 1).

([146]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów ([147]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([148]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.16. **Produkcja kwasu azotowego**

Opis działalności

Produkcja kwasu azotowego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.15 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Poziom emisji gazów cieplarnianych ([149]) z produkcji kwasu azotowego jest niższy niż 0,038 ([150]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę kwasu azotowego.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.

([147]) Dokument referencyjny dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([148]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([149]) Obliczony zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([150]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów ([151]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([152]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.17. **Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych**

Opis działalności

Produkcja żywic, materiałów z tworzyw sztucznych i niewulkanizujących elastomerów termoplastycznych, mieszanie i łączenie żywic na zamówienie, a także produkcja standardowych żywic syntetycznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.16 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) tworzywo sztuczne w formie podstawowej jest w pełni wytworzone w drodze mechanicznego recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych;

b) w przypadku gdy mechaniczny recykling nie jest technicznie możliwy lub opłacalny, tworzywo sztuczne w formie podstawowej jest w pełni wytworzone w drodze chemicznego recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych, a poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia wytworzonego tworzywa sztucznego, z wyłączeniem wszelkich obliczonych korzyści wynikających z produkcji paliw, jest niższy od poziomu emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia równoważnego tworzywa sztucznego w formie podstawowej wytworzonego z surowców kopalnych. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([153]) lub ISO 14064-1:2018 ([154]). Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

c) tworzywem wytworzonym w całości lub w części z surowców odnawialnych ([155]), a jego poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia jest niższy niż poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia równoważnego tworzywa sztucznego w formie podstawowej wytworzonego z surowców kopalnych. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018. Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

([151]) Dokument referencyjny dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([152]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([153]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([154]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([155]) Termin „surowce odnawialne" odnosi się do biomasy, bioodpadów przemysłowych lub bioodpadów komunalnych.

Biomasa rolnicza wykorzystana do produkcji tworzywa sztucznego w formie podstawowej spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna wykorzystana do produkcji tworzywa sztucznego w formie podstawowej spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) w dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do produkcji polimerów ([156]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([157]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4. ENERGETYKA

4.1. **Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej”, o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
W ramach tej działalności produkowana jest energia elektryczna z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

([156]) Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu produkcji polimerów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([157]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.2. **Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
W ramach tej działalności produkowana jest energia elektryczna z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.3. **Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii wiatrowej.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej", o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
W ramach tej działalności produkowana jest energia elektryczna z energii wiatrowej.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód"	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	W przypadku budowy morskich instalacji wiatrowych działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([158]), w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 11 (hałas/energia) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 ([159]) w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika ([160]). W przypadku budowy morskich instalacji wiatrowych działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźników 1 (bioróżnorodność) i 6 (integralność dna morskiego) określonych w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

4.4. **Produkcja energii elektrycznej za pomocą technologii wykorzystujących energię oceaniczną**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii oceanicznej.

([158]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

([159]) Decyzja Komisji (UE) 2017/848 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiająca kryteria i standardy metodologiczne dotyczące dobrego stanu środowiska wód morskich oraz specyfikacje i ujednolicone metody monitorowania i oceny, oraz uchylająca decyzję 2010/477/UE (Dz.U. L 125 z 18.5.2017, s. 43).

([160]) Praktyczne wytyczne dotyczące wdrażania tego kryterium zawarto w zawiadomieniu Komisji Europejskiej C(2020) 7730 final „Wytyczne dotyczące inwestycji sektora energetyki wiatrowej i przepisów UE w dziedzinie ochrony przyrody", (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
W ramach tej działalności produkowana jest energia elektryczna z energii oceanicznej.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 11 (hałas/energia) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki w celu ograniczenia toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady ([161]), w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika. Działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 1 (bioróżnorodność) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.

4.5. **Produkcja energii elektrycznej z energii wodnej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii wodnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([161]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych (Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów: a) instalacja produkująca energię elektryczną jest elektrownią przepływową i nie posiada sztucznego zbiornika; b) gęstość mocy w instalacji produkującej energię elektryczną wynosi powyżej 5 W/m^2; c) poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku wytwarzania energii elektrycznej z energii wodnej wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([162]), ISO 14064-1:2018 ([163]) lub narzędzia G-res ([164]). Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	1. Działalność ta jest zgodna z przepisami dyrektywy 2000/60/WE, w szczególności z wszystkimi wymogami określonymi w art. 4 tej dyrektywy. 2. W zakresie eksploatacji istniejących elektrowni wodnych, w tym prac modernizacyjnych służących zwiększeniu możliwości wytwarzania energii odnawialnej lub magazynowania energii, działanie spełnia poniższe kryteria: 2.1. Zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE, a w szczególności art. 4 i 11 tej dyrektywy wdrożono wszystkie technicznie wykonalne i istotne z punktu widzenia ochrony środowiska środki łagodzące mające zmniejszyć niekorzystny wpływ na zasoby wodne, jak również na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody. 2.2. Środki te obejmują, w stosownych przypadkach i w zależności od ekosystemów występujących naturalnie w narażonych jednolitych częściach wód: a) środki zapewniające migrację ryb w górę i w dół rzeki (takie jak przyjazne dla ryb turbiny, struktury prowadzące ryby, nowoczesne, w pełni funkcjonalne przepławki, środki mające na celu zatrzymanie lub ograniczenie do minimum eksploatacji i zrzutów podczas migracji lub tarła); b) środki zapewniające minimalny przepływ hydrobiologiczny (w tym łagodzenie szybkich, krótkoterminowych wahań przepływu lub odpływów pulsacyjnych) i przepływ osadów; c) środki mające na celu ochronę lub poprawę stanu siedlisk.

([162]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([163]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([164]) Publicznie dostępne narzędzie online opracowane przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Hydroenergetyki (IHA) we współpracy z Katedrą UNESCO ds. globalnej zmiany środowiskowej (UNESCO Chair for Global Environmental Change) (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.hydropower.org/gres).

2.3. Skuteczność tych środków jest monitorowana w kontekście koncesji lub pozwolenia określającego warunki mające na celu osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału narażonej jednolitej części wód.

3. W odniesieniu do budowy nowych elektrowni wodnych, działanie spełnia poniższe kryteria:

3.1. Zgodnie z art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, a w szczególności z ust. 7 tego artykułu, przed budową przeprowadza się ocenę oddziaływania projektu w celu oceny jego potencjalnego wpływu na stan jednolitych części wód w obrębie tego samego dorzecza oraz na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody, uwzględniając w szczególności korytarze migracyjne, rzeki o swobodnym przepływie lub ekosystemy w stanie zbliżonym do warunków niezakłóconych ludzką działalnością.

Ocena oparta jest na najnowszych, kompleksowych i dokładnych danych, w tym danych z monitorowania elementów jakości biologicznej, które są szczególnie wrażliwe na zmiany hydromorfologiczne, oraz na porównaniu spodziewanego stanu jednolitej części wód w wyniku podjęcia nowych działań ze stanem obecnym.

Ocena uwzględnia w szczególności skumulowane skutki tego nowego projektu i innej istniejącej lub planowanej infrastruktury w dorzeczu.

3.2. Na podstawie tej oceny oddziaływania ustalono, że elektrownia jest planowana – pod względem projektu i lokalizacji oraz pod względem środków łagodzących – tak, aby spełniała jeden z następujących wymogów:

a) elektrownia nie prowadzi do pogorszenia stanu ani nie zagraża osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału określonej jednolitej części wód, w obrębie której ma działać;

b) w przypadku gdy elektrownia grozi pogorszeniem stanu lub zagraża osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału określonej jednolitej części wód, w której ma działać, takie pogorszenie nie jest znaczące i jest uzasadnione szczegółową oceną kosztów i korzyści wykazującą oba poniższe elementy:

   i) względy nadrzędnego interesu publicznego oraz fakt, że korzyści, które ma przynieść planowana elektrownia wodna, przewyższają koszty dla środowiska i społeczeństwa związane z pogorszeniem stanu wód;

   ii) fakt, że nadrzędnego interesu publicznego lub spodziewanych korzyści związanych z elektrownią nie można – ze względu na wykonalność techniczną lub nieproporcjonalne koszty – osiągnąć za pomocą metod alternatywnych, które doprowadziłyby do lepszych rezultatów dla środowiska (takich jak modernizacja istniejących elektrowni wodnych lub wykorzystanie technologii nie zakłócających ciągłości rzek).

([162]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

	3.3. Wdrożono wszystkie technicznie wykonalne i istotne z punktu widzenia ochrony środowiska środki łagodzące mające zmniejszyć niekorzystny wpływ na zasoby wodne, jak również na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody. Środki łagodzące obejmują, w stosownych przypadkach i w zależności od ekosystemów występujących naturalnie w narażonych jednolitych częściach wód: a) środki zapewniające migrację ryb w górę i w dół rzeki (takie jak przyjazne dla ryb turbiny, struktury prowadzące ryby, nowoczesne, w pełni funkcjonalne przepławki, środki mające na celu zatrzymanie lub ograniczenie do minimum eksploatacji i zrzutów podczas migracji lub tarła); b) środki zapewniające minimalny przepływ hydrobiologiczny (w tym łagodzenie szybkich, krótkoterminowych wahań przepływu lub odpływów pulsacyjnych) i przepływ osadów; c) środki mające na celu ochronę lub poprawę stanu siedlisk. Skuteczność tych środków jest monitorowana w kontekście koncesji lub pozwolenia określającego warunki mające na celu osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału narażonej jednolitej części wód. 3.4. Elektrownia nie zagraża trwale osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału w którejkolwiek jednolitej części wód należącej do tego samego obszaru dorzecza. 3.5. Oprócz środków łagodzących, o których mowa powyżej, w stosownych przypadkach wdraża się środki kompensacyjne w celu zapewnienia, aby projekt nie zwiększył rozdrobnienia jednolitej części wód w tym samym obszarze dorzecza. Przeprowadza się to w drodze przywrócenia ciągłości w obrębie tego samego obszaru dorzecza w stopniu, który kompensuje zakłócenia ciągłości, jakie może wywołać planowana elektrownia wodna. Kompensacja rozpoczyna się przed realizacją projektu.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika ([165]).

4.6. **Produkcja energii elektrycznej z energii geotermalnej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii geotermalnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([165]) Praktyczne wytyczne znajdują się w zawiadomieniu Komisji C/2018/2619 „Wytyczne dotyczące wymogów w odniesieniu do energetyki wodnej w związku z unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony przyrody" (Dz.U. C 213 z 18.6.2018, s. 1).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku wytwarzania energii elektrycznej z energii geotermalnej wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia Komisji 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018. Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku eksploatacji systemów energii geotermalnej o wysokiej entalpii w celu obniżenia poziomów emisji, aby nie utrudnić osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE ([166]) i dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([167]), stosuje się odpowiednie systemy redukcji emisji.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.7. **Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem paliw gazowych i ciekłych z odnawialnych źródeł. Działalność ta nie obejmuje produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem wyłącznie biogazu i biopłynów (zob. sekcja 4.8 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem odnawialnych paliw gazowych i ciekłych wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się, korzystając z danych dotyczących poszczególnych projektów, o ile są one dostępne, na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([168]) lub ISO 14064-1:2018 ([169]). Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

([166]) Dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu | (Dz.U. L 23 z 26.1.2005, s. 3).

([167]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (Dz.U. L 152 z 11.6.2008, s. 1).

([168]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([169]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

2. W przypadku gdy instalacje zapewniają jakąkolwiek formę redukcji emisji (w tym wychwytywanie dwutlenku węgla lub stosowanie paliw niskoemisyjnych), dana działalność redukująca emisje jest w stosownych przypadkach zgodna z kryteriami określonymi w odpowiedniej sekcji niniejszego załącznika.

W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcji energii elektrycznej, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

3. Działalność ta spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) podczas budowy instaluje się urządzenia pomiarowe do monitorowania emisji fizycznych, takich jak wycieki metanu, lub wprowadza się program wykrywania nieszczelności i naprawy;

b) podczas eksploatacji zgłasza się fizyczne pomiary emisji metanu oraz eliminuje wycieki.

4. W przypadku gdy w ramach działalności miesza się odnawialne paliwa gazowe lub ciekłe z biogazem lub biopłynami, biomasa rolnicza stosowana do produkcji biogazu lub biopłynów spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001, natomiast biomasa leśna spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([170]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje są poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193 Parlamentu Europejskiego i Rady ([171]).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.8. **Produkcja energii elektrycznej z bioenergii**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji produkujących energię elektryczną wyłącznie z biomasy, biogazu lub biopłynów, z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej z łączenia odnawialnych paliw z biogazem lub biopłynami (zob. sekcja 4.7 niniejszego załącznika).

([170]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 212 z 17.8.2017, s. 1).

([171]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (Dz.U. L 313 z 28.11.2015, s. 1).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Biomasa rolnicza stosowana w tej działalności spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna stosowana w tej działalności spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające ze stosowania biomasy wynosi co najmniej 80 % w stosunku do metodyki ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym, którą określono w załączniku VI do dyrektywy (UE) 2018/2001.

3. W przypadku gdy działanie instalacji opiera się na fermentacji beztlenowej materiału organicznego, wytwarzanie produktów pofermentacyjnych spełnia odpowiednio kryteria określone w sekcji 5.6 oraz kryteria 1 i 2 określone w sekcji 5.7 niniejszego załącznika.

4. Punkty 1 i 2 nie mają zastosowania do instalacji produkujących energię elektryczną o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie poniżej 2 MW i wykorzystujących gazowe paliwa z biomasy.

5. W przypadku instalacji produkujących energię elektryczną o całkowitej nominalnej mocy cieplnej między od 50–100 MW działalność polega na zastosowaniu technologii wysokosprawnej kogeneracji lub – w przypadku instalacji stricte elektrycznych – w ramach działalności osiąga się poziom sprawności energetycznej powiązany z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([172]).

6. W przypadku instalacji produkujących energię elektryczną o całkowitej nominalnej mocy cieplnej powyżej 100 MW działalność spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) osiąga się efektywność elektryczną na poziomie co najmniej 36 %;

b) stosuje się wysoce efektywną technologię polegającą na kogeneracji (skojarzona gospodarka energetyczna), o której mowa w dyrektywie 2012/27/UE Parlamentu Europejskiego i Rady ([173]);

c) stosuje się technologię wychwytywania i składowania dwutlenku węgla. W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcji energii elektrycznej, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([172]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

([173]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku instalacji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady ([174]) emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([175]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje wynoszą poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193. W odniesieniu do obiektów znajdujących się w strefach lub częściach stref, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, wdrażane są środki służące obniżeniu poziomów emisji z uwzględnieniem wyników wymiany informacji ([176]) publikowanych przez Komisję zgodnie z art. 6 ust. 9 i 10 dyrektywy (UE) 2015/2193. W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([177]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.9. **Przesył i dystrybucja energii elektrycznej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja systemów przesyłowych, które transportują energię elektryczną przez wzajemnie połączony system najwyższego napięcia i wysokiego napięcia.

Budowa i eksploatacja systemów przesyłowych, które transportują energię elektryczną systemami dystrybucyjnymi wysokiego, średniego lub niskiego napięcia.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.12 i D35.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([174]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

([175]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

([176]) Końcowe sprawozdanie dotyczące technologii będące wynikiem wymiany informacji z państwami członkowskimi, zainteresowanymi branżami i organizacjami pozarządowymi zawiera informacje techniczne na temat najlepszych dostępnych technologii stosowanych w średnich obiektach energetycznego spalania w celu zmniejszenia ich wpływu na środowisko oraz na temat poziomów emisji, jakie można osiągnąć przy zastosowaniu najlepszych dostępnych i nowo pojawiających się technologii, oraz związanych z nimi kosztów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([177]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 208 z 17.8.2018, s. 38).

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.
Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

1. Infrastruktura przesyłowa i dystrybucyjna lub urządzenia do przesyłu i dystrybucji znajdują się w systemie elektrycznym, który spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) system stanowi wzajemnie połączony system europejski, tzn. wzajemnie połączone obszary regulacyjne państw członkowskich, Norwegii, Szwajcarii i Zjednoczonego Królestwa, oraz jego systemy podporządkowane;

b) ponad 67 % nowo umożliwionych zdolności wytwórczych w systemie nie przekracza wartości progowej wytwarzania 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh mierzonej w całym cyklu życia zgodnie z kryteriami produkcji energii elektrycznej, obliczanej w okresie pięcioletnim;

c) średni współczynnik emisji z sieci systemu, obliczany jako stosunek całkowitej rocznej emisji z wytwarzania energii elektrycznej podłączonego do systemu, podzielony przez całkowitą roczną produkcję energii elektrycznej netto w tym systemie, nie przekracza wartości progowej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh mierzonej w całym cyklu życia zgodnie z kryteriami wytwarzania energii elektrycznej, obliczanej w pięcioletnim okresie;

Infrastruktura przeznaczona do tworzenia przyłącza bezpośredniego lub rozbudowy istniejącego bezpośredniego połączenia podstacji lub sieci z elektrownią, która emituje gazy cieplarniane w ilości większej niż 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh, mierzone w oparciu o cykl życia, jest niezgodna z wymogami.

Instalacja infrastruktury pomiarowej, która nie spełnia wymogów dotyczących inteligentnych systemów opomiarowania określonych w art. 20 dyrektywy (UE) 2019/944, jest niezgodna z wymogami.

2. Do działalności tej należą:

a) budowa i eksploatacja przyłącza bezpośredniego, lub rozbudowa istniejącego przyłącza bezpośredniego, niskoemisyjnej produkcji energii elektrycznej poniżej progu 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh mierzonego na podstawie cyklu życia do podstacji lub sieci;

b) budowa i eksploatacja stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz wspomagającej infrastruktury elektrycznej na potrzeby elektryfikacji transportu, z zastrzeżeniem zgodności z kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcji niniejszego załącznika dotyczącej transportu;

c) instalacja transformatorów wykorzystywanych w sieciach przesyłu i dystrybucji, które spełniają wymogi dla etapu 2 (1 lipca 2021 r.) określone w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 548/2014 ([178]) oraz – w przypadku transformatorów elektroenergetycznych średniej mocy o najwyższym napięciu urządzenia nieprzekraczającym 36 kV – wymogi dla poziomu AAA0 dotyczące strat stanu jałowego określone w normie EN 50588-1 ([179]).

d) budowa/instalacja i eksploatacja urządzeń i infrastruktury, których głównym celem jest zwiększenie produkcji lub wykorzystania produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych;

e) instalacja urządzeń zwiększających możliwości kontroli i obserwacji systemu elektroenergetycznego oraz umożliwiających rozwój odnawialnych źródeł energii i włączenie ich do sieci, w tym:

   (i) czujniki i narzędzia pomiarowe (w tym czujniki meteorologiczne do prognozowania poziomów produkcji energii ze źródeł odnawialnych);

   (ii) komunikacja i sterowanie (w tym zaawansowane oprogramowanie i punkty dyspozytorskie, automatyzacja podstacji lub zasilaczy oraz możliwości regulacji napięcia w celu dostosowania do bardziej zdecentralizowanego zasilania ze źródeł odnawialnych).

([178]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 548/2014 z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do transformatorów elektroenergetycznych małej, średniej i dużej mocy (Dz.U. L 152 z 22.5.2014, s. 1).

([179]) CEI EN 50588-1 Transformatory średniej mocy 50 Hz, o najwyższym napięciu urządzenia nieprzekraczającym 36 kV.

f) instalacja takiego sprzętu jak m.in. przyszłe inteligentne systemy opomiarowania lub systemy zastępujące inteligentne systemy opomiarowania zgodnie z art. 19 ust. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 ([180]), które spełniają wymogi art. 20 dyrektywy (UE) 2019/944, zdolne do przekazywania informacji użytkownikom w celu zdalnego zarządzania zużyciem, w tym centrów danych klientów;

g) budowa/instalacja urządzeń umożliwiających wymianę energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych między użytkownikami;

h) budowa i eksploatacja połączeń wzajemnych między systemami przesyłowymi, pod warunkiem że jeden z tych systemów jest zgodny z wymogami.

Do celów niniejszej sekcji stosuje się następujące specyfikacje:

a) pięcioletni okres stosowany do określenia zgodności z progami opiera się na ostatnich pięciu kolejnych latach i obejmuje rok, dla którego dostępne są najnowsze dane;

b) „system" oznacza obszar regulacji mocy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej, na którym zainstalowano infrastrukturę lub urządzenia;

c) systemy przesyłowe mogą obejmować zdolności wytwórcze połączone z podporządkowanymi systemami dystrybucyjnymi;

d) systemy dystrybucji podporządkowane systemowi przesyłowemu, który uznaje się za zmierzający do osiągnięcia pełnej dekarbonizacji, można również uznać za zmierzające do osiągnięcia pełnej dekarbonizacji;

e) w celu określenia zgodności można uwzględnić system obejmujący wiele obszarów regulacyjnych, które są wzajemnie połączone i między którymi zachodzi znaczna wymiana energii, w którym to przypadku we wszystkich uwzględnionych obszarach regulacyjnych stosuje się średni ważony współczynnik emisji, natomiast nie jest konieczne wykazanie zgodności oddzielnie dla poszczególnych podporządkowanych systemów przesyłowych lub dystrybucyjnych w ramach tego systemu;

f) istnieje możliwość, że mimo wcześniejszej zgodności system przestanie być zgodny z wymogami. W systemach, które przestają być zgodne z wymogami, od tego momentu żadna nowa działalność przesyłowa i dystrybucyjna nie jest zgodna z wymogami, aż do czasu gdy system ponownie osiągnie próg (z wyjątkiem tych rodzajów działalności, które są zawsze zgodne z wymogami, zob. powyżej). Działalność w ramach systemów podporządkowanych może nadal być zgodna z wymogami, jeżeli systemy te spełniają kryteria niniejszej sekcji;

g) bezpośrednie połączenie lub rozbudowa istniejącego przyłącza bezpośredniego z elektrownią obejmuje infrastrukturę, która jest niezbędna do przesyłania powiązanej energii elektrycznej z zakładu wytwarzania energii do podstacji lub sieci.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie lub recykling po zakończeniu eksploatacji zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.

([180]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Naziemne linie wysokiego napięcia: a) w przypadku prac budowlanych działalność jest zgodna z zasadami ogólnych wytycznych MKF dotyczących środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa ([181]). b) działalność jest zgodna z obowiązującymi normami i przepisami w celu ograniczenia wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka, w tym w odniesieniu do działalności prowadzonej w Unii – z zaleceniem Rady w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) ([182]), a w odniesieniu do działalności prowadzonej w państwach trzecich z wytycznymi Międzynarodowej Komisji Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) z 1998 r. ([183]) W działalności nie wykorzystuje się polichlorowanych bifenyli (PCB).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika ([184]).

4.10. **Magazynowanie energii elektrycznej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do magazynowania energii elektrycznej, które w późniejszym terminie oddają ją w postaci energii elektrycznej. Działalność obejmuje elektrownie szczytowo-pompowe.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej", o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność polega na budowie i eksploatacji magazynów energii elektrycznej, w tym elektrowni szczytowo-pompowych. W przypadku gdy działalność obejmuje chemiczne magazynowanie energii, substancja magazynująca (taka jak wodór lub amoniak) jest zgodna z kryteriami wytwarzania odpowiedniego produktu określonymi w sekcjach 3.7–3.17 niniejszego załącznika. W przypadku wykorzystywania wodoru do magazynowania energii elektrycznej, jeżeli wodór spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 3.10 niniejszego załącznika, przetworzenie wodoru z powrotem w energię elektryczną jest również uważane za część tej działalności.
Zasada „nie czyń poważnych szkód"
2) Adaptacja do zmian klimatu — Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([181]) Wytyczne MKF dotyczące środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa z dnia 30 kwietnia 2007 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([182]) Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (1999/519/WE) (Dz.U. L 199 z 30.7.1999, s. 59).

([183]) Wytyczne ICNIRP dotyczące ograniczania ekspozycji na zmienne pola elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne (do 300 GHz) z 1998 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([184]) Praktyczne wytyczne dotyczące wdrażania tego kryterium zawarto w zawiadomieniu Komisji Europejskiej C(2018) 2620 „Infrastruktura przesyłu energii i prawodawstwo UE w dziedzinie ochrony przyrody" (Dz.U. C 213 z 18.6.2018, s. 62).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	W przypadku elektrowni szczytowo-pompowych niezbudowanych na rzece, działalność jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. W przypadku elektrowni szczytowo-pompowych zbudowanych na rzece działalność jest zgodna z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód względem zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich określonymi sekcji 4.5 (Wytwarzanie energii elektrycznej z energii wodnej).
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie lub recykling po zakończeniu eksploatacji zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.11. **Magazynowanie energii cieplnej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do magazynowania energii cieplnej, które w późniejszym terminie oddają ją w postaci energii cieplnej lub innych nośników energii.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej", o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność polega na przechowywaniu energii cieplnej, w tym podziemnym magazynowaniu energii cieplnej (UTES) lub magazynowaniu energii cieplnej w warstwach wodonośnych (ATES).
Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	W przypadku magazynowania energii cieplnej w warstwach wodonośnych, działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie, regenerację produktów lub recykling po zakończeniu eksploatacji, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.

([181]) Wytyczne MKF dotyczące środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa z dnia 30 kwietnia 2007 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.12. **Magazynowanie wodoru**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do magazynowania wodoru, który można w późniejszym terminie odzyskać.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Do działalności tej należą:

a) budowa instalacji do magazynowania wodoru;

b) przekształcenie istniejących podziemnych magazynów gazu w magazyny przeznaczone do przechowywania wodoru;

c) eksploatacja instalacji do magazynowania wodoru, w przypadku gdy wodór magazynowany w instalacji spełnia kryteria dotyczące produkcji wodoru określone w sekcji 3.10 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie, regenerację produktów lub recykling po zakończeniu eksploatacji, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku składowania powyżej pięciu ton działalność jest zgodna z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE ([185]).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.13. **Wytwarzanie biogazu i biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz wytwarzanie biopłynów**

Opis działalności

Wytwarzanie biogazu lub biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz wytwarzanie biopłynów.

([185]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 1).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Biomasa rolnicza wykorzystana do wytwarzania biogazu lub biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz do wytwarzania biopłynów spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna wykorzystana do wytwarzania biogazu lub biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz do wytwarzania biopłynów spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy. W działalności związanej z wytwarzaniem biopaliw wykorzystywanych w transporcie i z wytwarzaniem biopłynów nie stosuje się roślin spożywczych i pastewnych.
2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające z wytwarzania biopaliw i biogazu wykorzystywanych w transporcie i z wytwarzania biopłynów wynosi co najmniej 65 % w stosunku do metodyki ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym, którą określono w załączniku V do dyrektywy (UE) 2018/2001.
3. W przypadku gdy wytwarzanie biogazu opiera się na fermentacji beztlenowej materiału organicznego, wytwarzanie produktów pofermentacyjnych spełnia odpowiednio kryteria określone w sekcji 5.6 oraz kryteria 1 i 2 określone w sekcji 5.7 niniejszego załącznika.
4. W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcyjnym, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku produkcji biogazu w zbiornikach produktów pofermentacyjnych stosuje się gazoszczelną powłokę. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([186]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 w odniesieniu do produktów pofermentacyjnych lub CMC 3 w odniesieniu do kompostu bądź przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([186]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

4.14. **Sieci przesyłu i dystrybucji gazów odnawialnych i niskoemisyjnych**

Opis działalności

Przekształcenie, zmiana przeznaczenia lub modernizacja sieci gazowych w celu przesyłu i dystrybucji gazów odnawialnych i niskoemisyjnych.

Budowa lub eksploatacja rurociągów przesyłowych i dystrybucyjnych przeznaczonych do transportu wodoru lub innych gazów niskoemisyjnych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.22, F42.21 i H49.50 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Do działalności tej należą:

a) budowa lub eksploatacja nowych sieci przesyłu i dystrybucji wodoru lub innych gazów niskoemisyjnych;

b) przekształcenie/zmiana przeznaczenia istniejących sieci gazu ziemnego na sieci przesyłające wyłącznie wodór;

c) modernizacja sieci przesyłu i dystrybucji gazu, której głównym celem jest włączenie do sieci wodoru i innych gazów niskoemisyjnych, w tym wszelka działalność wykorzystująca sieci przesyłu lub dystrybucji gazu, dzięki czemu sieć może zwiększyć udział wodoru lub innych gazów niskoemisyjnych w systemie gazowym;

2. Działalność ta obejmuje wykrywanie nieszczelności i naprawę istniejących gazociągów i innych elementów sieci w celu ograniczenia wycieków metanu.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wentylatory, sprężarki, pompy i inne stosowane urządzenia objęte dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE ([187]) są zgodne, w stosownych przypadkach, z wymogami dotyczącymi najwyższej klasy efektywności energetycznej oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej dyrektywy i zastosowano w nich najlepszą dostępną technologię.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.15. **Dystrybucja w systemach ciepłowniczych/chłodniczych**

Opis działalności

Budowa, modernizacja i eksploatacja sieci dystrybucji ciepła i chłodu oraz związanej z nią infrastruktury, której zakończenie znajduje się w podstacji lub w wymienniku ciepła.

([187]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) w przypadku budowy i eksploatacji rur i związanej z nimi infrastruktury na potrzeby dystrybucji w systemach ciepłowniczych/chłodniczych oraz system ten odpowiada definicji efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych ustanowionej w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE;

b) w przypadku modernizacji rur i związanej z nimi infrastruktury na potrzeby dystrybucji w systemach ciepłowniczych/chłodniczych inwestycja, dzięki której system odpowiada definicji efektywnych systemów ciepłowniczych lub chłodniczych ustanowionej w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE, rozpoczyna się w okresie trzech lat na podstawie zobowiązania umownego lub równoważnego zobowiązania w przypadku operatorów odpowiedzialnych zarówno za wytwarzanie energii, jak i sieć;

c) do działalności tej należą:

   i) zmiana na systemy, w których stosuje się niższe temperatury;

   ii) zaawansowane systemy pilotażowe (systemy kontroli i zarządzania energią, internet rzeczy).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wentylatory, sprężarki, pompy i inne stosowane urządzenia objęte dyrektywą 2009/125/WE są zgodne, w stosownych przypadkach, z wymogami dotyczącymi najwyższej klasy efektywności energetycznej oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej dyrektywy i zastosowano w nich najlepszą dostępną technologię.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.16. **Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła**

Opis działalności

Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła.

Jeżeli przedmiotowa działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej”, o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.30 i F43.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła spełnia oba poniższe kryteria: a) próg dla czynnika chłodniczego: współczynnik globalnego ocieplenia nie przekracza 675; b) spełniono wymogi dotyczące efektywności energetycznej określone w rozporządzeniach wykonawczych ([188]) do dyrektywy 2009/125/WE.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje. Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie, regenerację produktów lub recykling po zakończeniu eksploatacji, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku pomp ciepła typu powietrze – powietrze o wydajności znamionowej wynoszącej nie więcej niż12kW poziomy mocy akustycznej w pomieszczeniu i na zewnątrz mieszczą się poniżej progu określonego w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 206/2012 ([189]).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

4.17. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii słonecznej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji kogeneracyjnych do produkcji energii elektrycznej i energii cieplnej/chłodniczej z energii słonecznej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

([188]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 206/2012 z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2009/125/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla klimatyzatorów i wentylatorów przenośnych (Dz.U. L 72 z 10.3.2012, s. 7), rozporządzenie Komisji (UE) nr 813/2013 z dnia 2 sierpnia 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla ogrzewaczy pomieszczeń i ogrzewaczy wielofunkcyjnych (Dz.U. L 239 z 6.9.2013, s. 136) oraz rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2281 z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów do ogrzewania powietrznego, produktów chłodzących, wysokotemperaturowych agregatów chłodniczych i klimakonwektorów wentylatorowych (Dz.U. L 346 z 20.12.2016, s. 1).

([189]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 206/2012 z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2009/125/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla klimatyzatorów i wentylatorów przenośnych (Dz.U. L 72 z 10.3.2012, s. 7).

Działalność polega na kogeneracji ([190]) energii elektrycznej i energii cieplnej/chłodniczej z energii słonecznej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.18. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii geotermalnej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji kogeneracyjnych do produkcji energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii geotermalnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku skojarzonego wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej ([191]) z energii geotermalnej wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla na 1 kWh energii wyprodukowanej w wyniku skojarzonego wytwarzania. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się, korzystając z danych dotyczących poszczególnych projektów, o ile są one dostępne, na podstawie zalecenia Komisji 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018. Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([190]) Kogenerację zdefiniowano w art. 2 pkt 30 dyrektywy 2012/27/UE.
([191]) Kogenerację zdefiniowano w art. 2 pkt 30 dyrektywy 2012/27/UE.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku eksploatacji systemów energii geotermalnej o wysokiej entalpii w celu obniżenia poziomów emisji, aby nie utrudnić osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza określonych w dyrektywach 2004/107/WE i 2008/50/WE.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.19. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do skojarzonego wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem paliw gazowych i ciekłych z odnawialnych źródeł. Działalność ta nie obejmuje kogeneracji energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem wyłącznie biogazu i paliw z biopłynów (zob. sekcja 4.20 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku kogeneracji energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej ([192]) z paliw gazowych i ciekłych wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla na 1 kWh energii wyprodukowanej w wyniku kogeneracji.

Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się, korzystając z danych dotyczących poszczególnych projektów, o ile są one dostępne, na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([193]) lub ISO 14064-1:2018 ([194]).

Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

2. W przypadku gdy instalacje zapewniają jakąkolwiek formę redukcji emisji (w tym wychwytywanie dwutlenku węgla lub stosowanie paliw niskoemisyjnych) dana działalność redukująca emisje jest w stosownych przypadkach zgodna z odpowiednimi sekcjami niniejszego załącznika.

W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie kogeneracji, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

3. Działalność ta spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) podczas budowy instaluje się urządzenia pomiarowe do monitorowania emisji fizycznych, takich jak wycieki metanu, lub wprowadza się program wykrywania nieszczelności i naprawy;

b) podczas eksploatacji zgłasza się fizyczne pomiary emisji metanu oraz eliminuje wycieki.

4. W przypadku gdy w ramach działalności miesza się odnawialne paliwa gazowe lub ciekłe z biogazem lub biopłynami, biomasa rolnicza stosowana do produkcji biogazu lub biopłynów spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001, natomiast biomasa leśna spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([192]) Kogenerację zdefiniowano w art. 2 pkt 30 dyrektywy 2012/27/UE.

([193]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([194]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([195]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje wynoszą poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.20. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z bioenergii**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji stosowanych do kogeneracji energii cieplnej/ chłodniczej i energii elektryczne wyłącznie z biomasy, biogazu lub biopłynów, z wyłączeniem kogeneracji z łączenia odnawialnych paliw z biogazem lub biopłynami (zob. sekcja 4.19 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Biomasa rolnicza stosowana w tej działalności spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna stosowana w działalności spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.
2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające ze stosowania biomasy w instalacjach kogeneracyjnych wynosi co najmniej 80 % w stosunku do metodyki ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym, którą określono w załączniku VI do dyrektywy (UE) 2018/2001.
3. W przypadku gdy działanie instalacji kogeneracyjnych opiera się na fermentacji beztlenowej materiału organicznego, wytwarzanie produktów pofermentacyjnych spełnia odpowiednio kryteria określone w sekcji 5.6 oraz kryteria 1 i 2 określone w sekcji 5.7 niniejszego załącznika.
4. Punkty 1 i 2 nie mają zastosowania do instalacji kogeneracyjnych o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie poniżej 2 MW i wykorzystujących gazowe paliwa z biomasy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([195]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku instalacji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2010/75/UE emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([196]), co zapewnia jednocześnie brak istotnych wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje wynoszą poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193. W odniesieniu do obiektów znajdujących się w strefach lub częściach stref, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, uwzględnia się wyniki wymiany informacji ([197]) publikowane przez Komisję zgodnie z art. 6 ust. 9 i 10 dyrektywy (UE) 2015/2193. W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([198]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.21. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ogrzewania energią słoneczną**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z ogrzewania energią słoneczną.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej", o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([196]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

([197]) Końcowe sprawozdanie dotyczące technologii będące wynikiem wymiany informacji z państwami członkowskimi, zainteresowanymi branżami i organizacjami pozarządowymi zawiera informacje techniczne na temat najlepszych dostępnych technologii stosowanych w średnich obiektach energetycznego spalania w celu zmniejszenia ich wpływu na środowisko oraz na temat poziomów emisji, jakie można osiągnąć przy zastosowaniu najlepszych dostępnych i nowo pojawiających się technologii, oraz związanych z nimi kosztów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([198]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Działalność ta polega na wytwarzaniu energii cieplnej/chłodniczej z ogrzewania energią słoneczną.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.22. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z energii geotermalnej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z energii geotermalnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej z energii geotermalnej wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się, korzystając z danych dotyczących poszczególnych projektów, o ile są one dostępne, na podstawie zalecenia Komisji 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018. Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([196]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku eksploatacji systemów energii geotermalnej o wysokiej entalpii w celu obniżenia poziomów emisji, aby nie utrudnić osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza określonych w dyrektywach 2004/107/WE i 2008/50/WE.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.23. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do wytwarzania ciepła wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z wykorzystaniem paliw gazowych i ciekłych z odnawialnych źródeł. Działalność ta nie obejmuje wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej z wykorzystaniem wyłącznie biogazu i paliw z biopłynów (zob. sekcja 4.24 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w wyniku wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej z wykorzystaniem odnawialnych paliw gazowych i ciekłych wynosi poniżej 100 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh.

Poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się, korzystając z danych dotyczących poszczególnych projektów, o ile są one dostępne, na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([199]) lub ISO 14064-1:2018 ([200]).

Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

2. W przypadku gdy instalacje zapewniają jakąkolwiek formę redukcji emisji (w tym wychwytywanie dwutlenku węgla lub stosowanie paliw niskoemisyjnych), dana działalność redukująca emisje jest w stosownych przypadkach zgodna z odpowiednimi sekcjami niniejszego załącznika.

W przypadku wychwytywania do celów podziemnego magazynowania CO_2, który w przeciwnym razie zostałby wyemitowany w procesie produkcji energii elektrycznej, gaz ten transportuje się i składuje pod ziemią zgodnie z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcjach 5.11 i 5.12 niniejszego załącznika.

3. Działalność ta spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) podczas budowy instaluje się urządzenia pomiarowe do monitorowania emisji fizycznych, takich jak wycieki metanu, lub wprowadza się program wykrywania nieszczelności i naprawy;

b) podczas eksploatacji zgłasza się fizyczne pomiary emisji metanu oraz eliminuje wycieki.

4. W przypadku gdy w ramach działalności miesza się odnawialne paliwa gazowe lub ciekłe z biogazem lub biopłynami, biomasa rolnicza stosowana do produkcji biogazu lub biopłynów spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001, natomiast biomasa leśna spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([199]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([200]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([201]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje wynoszą poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.24. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z bioenergii**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą wyłącznie z biomasy, biogazu lub biopaliw, z wyłączeniem wytwarzania energii cieplnej lub chłodniczej z łączenia odnawialnych paliw z biogazem lub biopłynami (zob. sekcja 4.23 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Biomasa rolnicza stosowana w działalności związanej z wytwarzaniem energii cieplnej i chłodniczej spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna stosowana w tej działalności spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.

2. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające ze stosowania biomasy wynosi co najmniej 80 % w porównaniu z metodyką ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i względnym odpowiednikiem kopalnym, które określono w załączniku VI do dyrektywy (UE) 2018/2001.

3. W przypadku gdy działanie instalacji opiera się na fermentacji beztlenowej materiału organicznego, wytwarzanie produktów pofermentacyjnych spełnia odpowiednio kryteria określone w sekcji 5.6 oraz kryteria 1 i 2 określone w sekcji 5.7 niniejszego załącznika.

4. Punkty 1 i 2 nie mają zastosowania do instalacji wytwarzających ciepło o całkowitej nominalnej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie poniżej 2 MW i wykorzystujących gazowe paliwa z biomasy.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([201]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku instalacji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2010/75/UE emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([202]), co zapewnia jednocześnie brak istotnych wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje wynoszą poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193. W odniesieniu do obiektów znajdujących się w strefach lub częściach stref, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, uwzględnia się wyniki wymiany informacji ([203]) publikowane przez Komisję zgodnie z art. 6 ust. 9 i 10 dyrektywy (UE) 2015/2193. W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([204]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.25. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ciepła odpadowego**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z ciepła odpadowego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([202]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

([203]) Końcowe sprawozdanie dotyczące technologii będące wynikiem wymiany informacji z państwami członkowskimi, zainteresowanymi branżami i organizacjami pozarządowymi zawiera informacje techniczne na temat najlepszych dostępnych technologii stosowanych w średnich obiektach energetycznego spalania w celu zmniejszenia ich wpływu na środowisko oraz na temat poziomów emisji, jakie można osiągnąć przy zastosowaniu najlepszych dostępnych i nowo pojawiających się technologii, oraz związanych z nimi kosztów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([204]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność ta polega na wytwarzaniu energii cieplnej/chłodniczej z ciepła odpadowego.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Stosowane pompy i urządzenia, które są objęte przepisami dotyczącymi ekoprojektu i etykietowania energetycznego, są zgodne, w stosownych przypadkach, z wymogami dotyczącymi najwyższej klasy efektywności energetycznej określonymi w rozporządzeniu (UE) 2017/1369 oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do dyrektywy 2009/125/WE i zastosowano w nich najlepszą dostępną technologię.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5. DOSTAWA WODY, GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ REMEDIACJA

5.1. **Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody**

Opis działalności

Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E36.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

System zaopatrzenia w wodę spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) średnie zużycie energii netto na potrzeby poboru i uzdatniania jest równe lub niższe niż 0,5 kWh na metr sześcienny dostarczonej wody. Zużycie energii netto może uwzględniać środki zmniejszające zużycie energii, takie jak kontrola źródeł (ładunku zanieczyszczeń) oraz, w stosownych przypadkach, wytwarzanie energii (takiej jak energia hydrauliczna, słoneczna i wiatrowa);

b) poziom wycieków jest obliczany przy użyciu metody oceny wskaźnika strat wody z infrastruktury (ILI) ([205]), gdzie wartość progowa jest równa lub niższa niż 1,5, albo jest obliczany przy użyciu innej odpowiedniej metody, a wartość progowa ustalana jest zgodnie z art. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 ([206]). Obliczenia te należy stosować w odniesieniu do zasięgu sieci wodociągowej (dystrybucyjnej), w której prowadzone są prace, tj. na poziomie strefy zaopatrzenia w wodę, strefy opomiarowania DMA (ang. district metered area) lub obszarów zarządzania ciśnieniem PMA (ang. pressure managed area).

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.2. **Modernizacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody**

Opis działalności

Modernizacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody, w tym modernizacja infrastruktury poboru, uzdatniania i dostarczania wody na potrzeby domowe i przemysłowe. Nie oznacza to żadnych istotnych zmian, jeśli chodzi o natężenie przepływu pobranej, uzdatnionej lub dostarczonej wody.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E36.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę prowadzi do poprawy efektywności energetycznej w jeden z następujących sposobów:

a) poprzez zmniejszenie średniego zużycia energii przez system o co najmniej 20 % w porównaniu z własnymi wskaźnikami bazowymi uśrednionymi dla trzech lat, łącznie z poborem i uzdatnianiem wody, mierzonymi w kWh na metr sześcienny dostarczonej wody;

([205]) Wskaźnik strat wody z infrastruktury (ILI) oblicza się następująco: roczne rzeczywiste straty wody (CARL)/roczne rzeczywiste niemożliwe do uniknięcia straty wody (UARL): roczne bieżące straty rzeczywiste (CARL) to ilość wody faktycznie utraconej z sieci dystrybucji (tj. wody, która nie została dostarczona do użytkownika końcowego). Wskaźnik rocznych rzeczywistych niemożliwych do uniknięcia strat wody (UARL) uwzględnia fakt, że w sieci dystrybucji wody zawsze będą występować pewne straty. UARL oblicza się w oparciu o takie czynniki, jak długość sieci, liczba przyłączeń i ciśnienie, pod którym działa sieć.

([206]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) (Dz.U. L 435 z 23.12.2020, s. 1).

b) poprzez zmniejszenie o co najmniej 20 % różnicy między obecnym poziomem wycieków uśrednionym dla trzech lat, obliczonym przy zastosowaniu metody oceny wskaźnika strat wody z infrastruktury (ILI) a ILI wynoszącym 1,5 ([207]), albo między obecnym poziomem wycieków uśrednionym dla trzech lat, obliczonym przy użyciu innej odpowiedniej metody, a wartością progową ustaloną zgodnie z art. 4 dyrektywy (UE) 2020/2184. Obecny poziom wycieków uśredniony dla trzech lat oblicza się dla zasięgu sieci wodociągowej (dystrybucyjnej), w której prowadzone są prace, tj. dla odnowionej sieci wodociągowej (dystrybucyjnej) w strefie opomiarowania DMA (ang. district metered area) lub na obszarze zarządzania ciśnieniem PMA (ang. pressure managed area).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.3. **Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków**

Opis działalności

Budowa, rozbudowa i eksploatacja scentralizowanych systemów kanalizacyjnych, w tym odprowadzanie (sieć kanalizacyjna) i oczyszczanie ścieków.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E37.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Zużycie energii netto przez oczyszczalnię ścieków jest równe lub niższe niż:

a) 35 kWh na równoważną liczbę mieszkańców (RLM) rocznie w przypadku oczyszczalni ścieków o wydajności poniżej 10 000 RLM;

b) 25 kWh na równoważną liczbę mieszkańców (RLM) rocznie w przypadku oczyszczalni ścieków o wydajności od 10 000 do 100 000 RLM;

c) 20 kWh na równoważną liczbę mieszkańców (RLM) rocznie dla oczyszczalni ścieków o wydajności powyżej 100 000 RLM.

Zużycie energii netto podczas eksploatacji oczyszczalni ścieków może uwzględniać środki zmniejszające zużycie energii związane z kontrolą źródła (zmniejszenie obciążenia sieci kanalizacyjnej wodami opadowymi lub zanieczyszczeniami) oraz, w stosownych przypadkach, produkcję energii w systemie (w tym energii hydraulicznej, słonecznej i wiatrowej).

([207]) Wskaźnik strat wody z infrastruktury (ILI) oblicza się następująco: roczne rzeczywiste straty wody (CARL)/roczne rzeczywiste niemożliwe do uniknięcia straty wody (UARL): roczne bieżące straty rzeczywiste (CARL) to ilość wody faktycznie utraconej z sieci dystrybucji (tj. wody, która nie została dostarczona do użytkownika końcowego). Wskaźnik rocznych rzeczywistych niemożliwych do uniknięcia strat wody (UARL) uwzględnia fakt, że w sieci dystrybucji wody zawsze będą występować pewne straty. UARL oblicza się w oparciu o takie czynniki, jak długość sieci, liczba przyłączeń i ciśnienie, pod którym działa sieć.

2. W przypadku budowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków lub oczyszczalni ścieków z systemem odprowadzania, które zastępują systemy oczyszczania o większej intensywności emisji gazów cieplarnianych (takie jak zbiorniki bezodpływowe służące do gromadzenia nieczystości i laguny beztlenowe), przeprowadza się ocenę bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych ([208]). Wyniki ujawnia się inwestorom i klientom na żądanie.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. W przypadku gdy ścieki są oczyszczane do poziomu umożliwiającego ich ponowne wykorzystanie do nawadniania w rolnictwie, w celu uniknięcia niekorzystnego wpływu na środowisko określono i wdrożono wymagane działania w zakresie zarządzania ryzykiem ([209]).
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Zrzuty do wód, do których odprowadzane są ścieki, spełniają wymogi określone w dyrektywie Rady 91/271/EWG ([210]) lub są zgodne z przepisami krajowymi określającymi maksymalne dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń z takich zrzutów. Wdrożono odpowiednie środki w celu uniknięcia i złagodzenia nadmiernych wód opadowych z systemu odprowadzania ścieków, które mogą obejmować rozwiązania oparte na zasobach przyrody, oddzielne systemy zbierania wód opadowych, zbiorniki retencyjne i oczyszczanie pierwszego przepływu. Osady ściekowe są wykorzystywane zgodnie z dyrektywą Rady 86/278/EWG ([211]) lub zgodnie z wymogami prawa krajowego odnoszącymi się do rozprowadzenia osadów na powierzchni gleby lub każdej innej formy zastosowania osadów na powierzchni i wewnątrz gleby.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.4. **Modernizacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków**

Opis działalności

Modernizacja scentralizowanych systemów kanalizacyjnych, w tym odprowadzanie (sieć kanalizacyjna) i oczyszczanie. Nie oznacza to żadnej istotnej zmiany związanej z ładunkiem lub objętością zanieczyszczeń odprowadzanych lub oczyszczanych w systemie kanalizacyjnym.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii może być powiązana z kodem NACE E37.00 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([208]) Na przykład zgodnie z wytycznymi IPCC w sprawie krajowych wykazów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi oczyszczania ścieków, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([209]) Zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32).

([210]) Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40).

([211]) Dyrektywa Rady 86/278/EWG z dnia 12 czerwca 1986 r. w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie (Dz.U. L 181 z 4.7.1986, s. 6).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Modernizacja systemu odprowadzania poprawia efektywność energetyczną poprzez zmniejszenie średniego zużycia energii o 20 % w porównaniu z własnymi wskaźnikami bazowymi uśrednionymi dla trzech lat, wykazywanymi w ujęciu rocznym. Ten spadek zużycia energii można uwzględnić na poziomie projektu (tj. modernizacji systemu odprowadzania) lub w aglomeracji, w której odbywa się dalsze oczyszczanie ścieków (tj. na poziomie systemu odprowadzania ścieków, oczyszczalni ścieków lub odprowadzania ścieków). 2. Modernizacja oczyszczalni ścieków poprawia efektywność energetyczną poprzez zmniejszenie średniego zużycia energii przez system o co najmniej 20 % w porównaniu z własnymi wskaźnikami bazowymi uśrednionymi dla trzech lat, wykazywanymi w ujęciu rocznym. 3. Do celów pkt 1 i 2 zużycie energii przez system oblicza się w kWh na równoważną liczbę mieszkańców rocznie odprowadzonych lub oczyszczonych ścieków, z uwzględnieniem środków zmniejszających zużycie energii związanych z kontrolą źródła (zmniejszenie obciążenia sieci kanalizacyjnej wodami opadowymi lub zanieczyszczeniami) oraz z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, wytwarzania energii w systemie (takiej jak energia hydrauliczna, słoneczna, termalna i wiatrowa). 4. Do celów pkt 1 i 2 operator wykazuje, że nie występują żadne istotne zmiany związane z warunkami zewnętrznymi, w tym zmiany w pozwoleniach na odprowadzanie ścieków lub zmiany ładunku zanieczyszczeń w aglomeracji, które prowadziłyby do zmniejszenia konsumpcji energii niezależnie od wprowadzonych środków na rzecz efektywności.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. W przypadku gdy ścieki są oczyszczane do poziomu umożliwiającego ich ponowne wykorzystanie do nawadniania w rolnictwie, w celu uniknięcia niekorzystnego wpływu na środowisko określono i wdrożono wymagane działania w zakresie zarządzania ryzykiem ([212]).
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Zrzuty do wód, do których odprowadzane są ścieki, spełniają wymogi określone w dyrektywie 91/271/EWG lub są zgodne z przepisami krajowymi określającymi maksymalne dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń z takich zrzutów. Wdrożono odpowiednie środki w celu uniknięcia i złagodzenia nadmiernych wód opadowych z systemu odprowadzania ścieków, które mogą obejmować rozwiązania oparte na zasobach przyrody, oddzielne systemy zbierania wód opadowych, zbiorniki retencyjne i oczyszczanie pierwszego przepływu. Osady ściekowe są wykorzystywany zgodnie z dyrektywą 86/278/EWG lub zgodnie z wymogami prawa krajowego odnoszącymi się do rozprowadzenia osadów na powierzchni gleby lub każdej innej formy zastosowania osadów na powierzchni i wewnątrz gleby.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([212]) Zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32).

5.5. **Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła**

Opis działalności

Selektywne zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne w pojedynczych lub zmieszanych frakcjach ([213]) w celu przygotowania ich do ponownego użycia lub recyklingu.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E38.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Wszystkie selektywnie zbierane i transportowane odpady inne niż niebezpieczne, które są segregowane u źródła, przeznacza się do przygotowania ich do ponownego użycia lub recyklingu.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach magazynowania i przemieszczania odpadów selektywnie zbierane frakcje odpadów nie są mieszane z innymi odpadami lub materiałami o odmiennych właściwościach.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

5.6. **Fermentacja beztlenowa osadów ściekowych**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do oczyszczania osadów ściekowych w procesie fermentacji beztlenowej wraz z produkcją i wykorzystaniem biogazu lub substancji chemicznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E37.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Istnieje plan monitorowania wycieków metanu w instalacji oraz plan awaryjny w celu zminimalizowania takich wycieków. 2. Wytworzony biogaz wykorzystuje się bezpośrednio do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej bądź też uszlachetnia się go w celu uzyskania biometanu i wprowadzenia go do sieci gazu ziemnego lub wykorzystuje jako paliwo do pojazdów lub surowiec w przemyśle chemicznym.

([213]) W Unii działalność ta jest zgodna z art. 10 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3), a także z prawem krajowym i z planami gospodarki odpadami.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([214]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku gdy wytworzone produkty pofermentacyjne mają być stosowane jako nawóz lub polepszacz gleby, nabywca lub podmiot odpowiedzialny za odbiór produktów pofermentacyjnych jest informowany o zawartości azotu w tych produktach (z poziomem tolerancji ± 25 %).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.7. **Fermentacja beztlenowa bioodpadów**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji przeznaczonych do przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów ([215]) w procesie fermentacji beztlenowej na potrzeby produkcji i wykorzystania biogazu i produktów pofermentacyjnych lub substancji chemicznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E38.21 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Istnieje plan monitorowania wycieków metanu w instalacji oraz plan awaryjny w celu zminimalizowania takich wycieków.
2. Wytworzony biogaz wykorzystuje się bezpośrednio do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej bądź też uszlachetnia się go w celu uzyskania biometanu i wprowadzenia go do sieci gazu ziemnego lub wykorzystuje jako paliwo do pojazdów lub surowiec w przemyśle chemicznym.
3. Bioodpady wykorzystywane do fermentacji beztlenowej są segregowane u źródła i zbierane selektywnie.
4. Wyprodukowany produkt pofermentacyjny jest wykorzystywany jako nawóz lub polepszacz gleby – bezpośrednio albo po kompostowaniu lub jakiejkolwiek innej obróbce.
5. W specjalnych zakładach przetwarzania bioodpadów udział roślin spożywczych i pastewnych ([216]), stosowanych jako surowiec wejściowy, mierzony według średniej rocznej masy, nie przekracza 10 %.

([214]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.
([215]) Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 4 dyrektywy 2008/98/WE.
([216]) Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 40 dyrektywy (UE) 2018/2001.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([217]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. Wytworzone produkty pofermentacyjne spełniają wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 w odniesieniu do produktów pofermentacyjnych lub CMC 3 w odniesieniu do kompostu bądź w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Nabywca lub podmiot odpowiedzialny za odbiór produktów pofermentacyjnych jest informowany o zawartości azotu (przy tolerancji ± 25 %) w produktach pofermentacyjnych wykorzystywanych jako nawóz lub polepszacz gleby.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.8. **Kompostowanie bioodpadów**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji przeznaczonych do przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów ([218]) w procesie kompostowania (fermentacji beztlenowej) wraz z produkcją i wykorzystaniem kompostu.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E38.21 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Bioodpady, które są kompostowane, segreguje się u źródła i zbiera selektywnie. 2. Wytworzony kompost stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby i spełnia on wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategorii materiałów składowych (CMC) 3 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([217]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

([218]) Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 4 dyrektywy 2008/98/WE.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku kompostowni przetwarzających ponad 75 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do przetwarzania tlenowego odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([219]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W obiekcie wdrożono system zapobiegający przedostawaniu się odcieku ze składowiska do wód gruntowych. Wytworzony kompost spełnia wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategorii materiałów składowych (CMC) 3 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.9. **Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do sortowania i przetwarzania w surowce wtórne strumieni selektywnie zbieranych odpadów innych niż niebezpieczne w procesie mechanicznego przekształcania, do celów innych niż wypełnianie wyrobisk.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E38.32 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
W ramach tej działalności co najmniej 50 % masy przetworzonych selektywnie zebranych odpadów innych niż niebezpieczne przekształca się w surowce wtórne, które nadają się do zastąpienia surowców pierwotnych w procesach produkcji.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy

([219]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.10. **Wychwytywanie i utylizacja gazu składowiskowego**

Opis działalności

Instalacja i eksploatacja infrastruktury do wychwytywania i utylizacji gazu składowiskowego ([220]) na składowiskach zamkniętych na stałe lub w kwaterach składowania odpadów przy użyciu nowych lub dodatkowych specjalnych urządzeń i sprzętu technicznego zainstalowanych w trakcie zamykania lub po zamknięciu składowiska lub kwatery składowania odpadów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E38.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
1. Składowisko nie było otwarte po dniu 8 lipca 2020 r.	
2. Składowisko lub kwatera składowania odpadów, na których zainstalowano, rozbudowano lub zmodernizowano system wychwytywania gazu, są zamknięte na stałe i nie przyjmują kolejnych odpadów ulegających biodegradacji ([221]).	
3. Wytworzony gaz składowiskowy wykorzystuje się jako biogaz ([222]) do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej bądź też uszlachetnia się go w celu uzyskania biometanu i wprowadzenia go do sieci gazu ziemnego lub wykorzystuje jako paliwo do pojazdów lub surowiec w przemyśle chemicznym.	
4. Emisje metanu ze składowiska oraz wycieki z urządzeń do zbierania i utylizacji gazu składowiskowego podlegają procedurom kontroli i monitorowania określonym w załączniku III do dyrektywy Rady 1999/31/WE ([223]).	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Zamknięcie na stałe i remediacja, jak również nadzór poeksploatacyjny nad starymi składowiskami, na których zainstalowano system wychwytywania gazu składowiskowego, odbywają się zgodnie z następującymi zasadami: a) ogólnymi wymogami określonymi w załączniku I do dyrektywy 1999/31/WE; b) procedurami kontroli i monitorowania określonymi w załączniku III do tej dyrektywy.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([220]) „Składowisko” zdefiniowano w art. 2 lit. g) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1).
([221]) Zgodnie z art. 5 ust. 3 dyrektywy 1999/31/WE.
([222]) „Biogaz” zdefiniowano w art. 2 pkt 28 dyrektywy (UE) 2018/2001.
([223]) Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1).

5.11. **Transport CO_2**

Opis działalności

Transport wychwyconego CO_2 wszystkimi środkami.

Budowa i eksploatacja rurociągów transportujących CO_2 oraz modernizacja sieci gazowych, których głównym celem jest integracja wychwytywanego CO_2.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.21 i H49.50 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. CO_2 transportowany z instalacji, w której jest wychwytywany, do punktu zatłaczania nie prowadzi do wycieków CO_2 przekraczających 0,5 % masy transportowanego CO_2.

2. CO_2 jest dostarczany do stałego składowiska CO_2, które spełnia kryteria dotyczące podziemnego geologicznego składowania CO_2 określone w sekcji 5.12 niniejszego załącznika; lub do innych systemów transportu, które prowadzą do stałego miejsca składowania CO_2 spełniającego te kryteria.

3. Stosuje się odpowiednie systemy wykrywania wycieków i istnieje plan monitorowania, a sprawozdania są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

4. Działalność może obejmować instalację elementów zwiększających elastyczność i usprawniających zarządzanie istniejącą siecią.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.12. **Stałe podziemne geologiczne składowanie CO_2**

Opis działalności

Stałe składowanie wychwyconego CO_2 w odpowiednich podziemnych formacjach geologicznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E39.00 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. W celu ustalenia, czy formacja geologiczna nadaje się do wykorzystania jako składowisko CO_2, przeprowadza się charakterystykę i ocenę potencjalnego kompleksu składowania i otaczającego go obszaru lub poszukiwania w znaczeniu art. 3 pkt 8 dyrektywy 2009/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([224]). 2. W odniesieniu do eksploatacji podziemnych geologicznych składowisk CO_2, w tym zamknięcia i obowiązków po zamknięciu: a) wdrożono odpowiednie systemy wykrywania wycieków, aby zapobiec wydostaniu się ich podczas eksploatacji; b) istnieje plan monitorowania instalacji zatłaczających, kompleksu składowania i w stosownych przypadkach otaczającego środowiska, a sprawozdania są regularnie sprawdzane przez właściwy organ krajowy. 3. W odniesieniu do poszukiwań i eksploatacji składowisk na terenie Unii działalność ta jest zgodna z dyrektywą 2009/31/WE. W odniesieniu do poszukiwań i eksploatacji składowisk w państwach trzecich działalność ta jest zgodna z normą ISO 27914:2017 ([225]) dotyczącą geologicznego składowania CO_2.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność jest zgodna z dyrektywą 2009/31/WE.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6. TRANSPORT

6.1. **Międzymiastowy pasażerski transport kolejowy**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, wynajmem, leasing i obsługa środków transportu pasażerskiego z wykorzystaniem taboru kolejowego w sieci linii głównych obejmującej rozległy obszar geograficzny, środków transportu pasażerskiego kolei międzymiastowej oraz obsługa wagonów sypialnych lub restauracyjnych jako zintegrowana działalność przedsiębiorstw kolejowych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.10 i N77.39 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

([224]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114).

([225]) Norma ISO 27914:2017, Wychwytywanie dwutlenku węgla, transport i geologiczne składowanie (Carbon dioxide capture, transportation and geological storage — Geological storage) (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/64148.html).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów: a) pociągi i wagony pasażerskie mają zerową emisję bezpośrednią CO_2 (w spalinach); b) pociągi i wagony pasażerskie mają zerową emisję bezpośrednią CO_2 (w spalinach), gdy są eksploatowane na torach z niezbędną infrastrukturą, oraz wykorzystują konwencjonalne silniki, gdy taka infrastruktura nie jest dostępna (lokomotywy elektryczno-spalinowe).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w szczególności podczas konserwacji.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Silniki do napędu lokomotyw kolejowych i silniki do napędu wagonów silnikowych spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 ([226]).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.2. **Transport kolejowy towarów**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajmem i obsługa środków transportu towarowego na głównych liniach kolejowych oraz na krótkich towarowych liniach kolejowych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.20 i N77.39 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Działalność spełnia jedno lub obydwa z poniższych kryteriów: a) pociągi i wagony mają zerową emisję bezpośrednią CO_2 w spalinach; b) pociągi i wagony mają zerową emisję bezpośrednią CO_2 w spalinach, gdy są eksploatowane na torach z niezbędną infrastrukturą, oraz wykorzystują konwencjonalne silniki, gdy taka infrastruktura nie jest dostępna (lokomotywy elektryczno-spalinowe). 2. Pociągi i wagony nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

([226]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1628 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wymogów dotyczących wartości granicznych emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz homologacji typu w odniesieniu do silników spalinowych wewnętrznego spalania przeznaczonych do maszyn mobilnych nieporuszających się po drogach, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1024/2012 i (UE) nr 167/2013 oraz zmieniające i uchylające dyrektywę 97/68/WE (Dz.U. L 252 z 16.9.2016, s. 53).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w szczególności podczas konserwacji.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Silniki do napędu lokomotyw kolejowych i silniki do napędu wagonów silnikowych spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.3. **Transport pasażerski miejski i podmiejski, drogowy transport pasażerski**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajmem i eksploatacja pojazdów miejskiego i podmiejskiego transportu pasażerskiego oraz drogowego transportu pasażerskiego.

W odniesieniu do pojazdów silnikowych eksploatacja pojazdów należących do kategorii M2 lub M3 zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/858 do celów świadczenia usług przewozu osób.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą obejmować różne środki transportu lądowego, takie jak autobus, tramwaj, trolejbus, kolej podziemna oraz nadziemna. Dotyczy to również przewozów pasażerskich na trasach między lotniskiem czy stacją kolejową a centrum miasta oraz działalności kolei linowej terenowej i wahadłowej, w przypadku gdy należą one do miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji.

Działalność ta obejmuje także regularne dalekobieżne przewozy autobusowe, czartery, przewozy wycieczkowe i inne okazjonalne przewozy autobusowe, przewozy wahadłowe między portem lotniczym a stałymi punktami (w tym przewozy na terenie portu lotniczego), autobusowe przewozy szkolne i transport autobusowy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.31, H49.3.9, N77.39 i N77.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) działalność ta polega na świadczeniu miejskich lub podmiejskich przewozów pasażerski, a jej bezpośrednie emisje CO_2 (w spalinach) wynoszą zero ([227]);

([227]) Obejmuje to autobusy silnikowe z nadwoziem sklasyfikowanym jako „CE” (pojazd niskopodłogowy jednopokładowy), „CF” (pojazd niskopodłogowy dwupokładowy), „CG” (pojazd przegubowy niskopodłogowy jednopokładowy), „CH” (pojazd przegubowy niskopodłogowy dwupokładowy), „CI” (pojazd jednopokładowy z otwartym dachem) lub „CJ” (pojazd dwupokładowy z otwartym dachem) zgodnie z pkt 3 części C załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/858.

b) do dnia 31 grudnia 2025 r. działalność ta polega na świadczeniu drogowych przewozów międzymiastowych z wykorzystaniem pojazdów oznaczonych jako pojazdy kategorii M2 lub M3 ([228]) z nadwoziem zaklasyfikowanym jako „CA" (pojazd jednopokładowy), „CB" (pojazd dwupokładowy), „CC" (pojazd przegubowy jednopokładowy) lub „CD" (pojazd przegubowy dwupokładowy) ([229]) i zgodnych z ostatnią normą EURO VI, tj. zarówno z wymogami rozporządzenia (WE) nr 595/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz, od momentu wejścia w życie zmian do tego rozporządzenia, z wymogami określonymi w tych aktach zmieniających, nawet przed rozpoczęciem ich stosowania, a także z ostatnim etapem normy EURO VI określonym w tabeli 1 dodatku 9 załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 582/2011 wykonującego i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 595/2009, w przypadku gdy przepisy regulujące ten etap weszły w życie, ale nie są jeszcze stosowanie w odniesieniu do tego rodzaju pojazdów ([230]). Jeżeli taka norma nie jest dostępna, bezpośrednie emisje CO_2 z pojazdów wynoszą zero;

Zasada „nie czyń poważnych szkód"	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych).
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku pojazdów drogowych kategorii M opony spełniają wymogi dotyczące zewnętrznego hałasu toczenia w najwyższej klasie oraz są zgodne ze współczynnikiem oporu toczenia (co wpływa na efektywność energetyczną pojazdu) w dwóch najwyższych klasach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/740 ([231]), co można zweryfikować na podstawie europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL). W stosownych przypadkach pojazdy są zgodne z wymogami ostatniego mającego zastosowanie etapu homologacji typu w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (EURO VI) zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.4. **Eksploatacja urządzeń do mobilności osobistej, logistyka rowerowa**

Opis działalności

Sprzedaż, zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja urządzeń do mobilności osobistej lub urządzeń transportu osobistego, napędzanych siłą mięśni użytkownika, silnikiem bezemisyjnym lub z obu tych źródeł (silnika bezemisyjnego i siły mięśni). Obejmuje to świadczenie usług transportu towarowego z wykorzystaniem rowerów (towarowych).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności N77.11 i N77.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([228]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2018/858.
([229]) Jak określono w pkt 3 części C załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/858.
([230]) Do dnia 31.12.2021 r. EURO VI, etap E określony w rozporządzeniu (WE) nr 595/2009.
([231]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/740 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych parametrów, zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1369 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 1).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Urządzenia do mobilności osobistej napędzane są siłą mięśni użytkownika, silnikiem bezemisyjnym lub z obu tych źródeł (silnika bezemisyjnego i siły mięśni). 2. Z urządzeń do mobilności osobistej można korzystać w ramach tej samej infrastruktury publicznej, z której korzystają rowery lub piesi.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, zarówno w fazie użytkowania (konserwacja), jak i po wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych).
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.5. **Transport motocyklami, samochodami osobowymi i lekkimi pojazdami użytkowymi**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, wynajem, leasing i eksploatacja pojazdów należących do kategorii M1 ([232]) oraz N1 ([233]), które to kategorie objęte są zakresem rozporządzenia (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady ([234]), lub do kategorii L (pojazdy dwu- i trójkołowe oraz czterokołowce) ([235]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.32, H49.39 i N77.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) ppkt (ii) oraz lit. b) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

([232]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2018/858.
([233]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2018/858.
([234]) Rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów (Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 1).
([235]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/858.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działanie spełnia poniższe kryteria: a) w odniesieniu do pojazdów kategorii M1 i N1, które to kategorie objęte są zakresem rozporządzenia (WE) nr 715/2007: i) do dnia 31 grudnia 2025 r.: indywidualny poziom emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia (UE) 2019/631, wynosi poniżej 50 g CO_2/km (pojazdy lekkie niskoemisyjne i bezemisyjne); ii) od dnia 1 stycznia 2026 r.: indywidualny poziom emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia (UE) 2019/631, jest równy zero; b) w odniesieniu do pojazdów kategorii L poziom emisji CO_2 w spalinach wynosi 0 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/km, obliczony zgodnie z badaniem emisji określonym w rozporządzeniu (UE) nr 168/2013.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Pojazdy należące do kategorii M1 i N1 spełniają obydwa poniższe kryteria: a) nadają się do ponownego użycia lub recyklingu w co najmniej 85 % w przeliczeniu na masę pojazdu; b) nadają się do ponownego użycia lub odzysku w co najmniej 95 % w przeliczeniu na masę pojazdu ([236]). Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych) zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Pojazdy są zgodne z wymogami ostatniego mającego zastosowanie etapu homologacji typu w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów lekkich (EURO 6) ([237]), jak określono w rozporządzeniu (WE) nr 715/2007. Pojazdy spełniają progi emisji dla ekologicznie czystych pojazdów lekkich określone w tabeli 2 w załączniku do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE ([238]). W przypadku pojazdów drogowych kategorii M i N opony spełniają wymogi dotyczące zewnętrznego hałasu toczenia w najwyższej klasie oraz są zgodne ze współczynnikiem oporu toczenia (co wpływa na efektywność energetyczną pojazdu) w dwóch najwyższych klasach określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/740, co można zweryfikować na podstawie europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL).

([236]) Jak określono w załączniku I do dyrektywy 2005/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. dotyczącej homologacji typu pojazdów mechanicznych pod względem ich przydatności do ponownego użycia, zdolności do recyklingu i odzysku oraz zmieniającej dyrektywę Rady 70/156/EWG (Dz.U. L 310 z 25.11.2005, s. 10).

([237]) Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/1832 z dnia 5 listopada 2018 r. zmieniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/46/WE, rozporządzenie Komisji (WE) nr 692/2008 i rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1151 w celu udoskonalenia badań i procedur homologacji typu w odniesieniu do lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych, w tym badań i procedur dotyczących zgodności eksploatacyjnej i emisji zanieczyszczeń w rzeczywistych warunkach jazdy, a także wprowadzenia urządzeń służących do monitorowania zużycia paliwa i energii elektrycznej (Dz.U. L 301 z 27.11.2018, s. 1).

([238]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego (Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5).

	Pojazdy są zgodne z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 540/2014 ([239]).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.6. **Usługi transportu drogowego towarów**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja pojazdów należących do kategorii N1, N2 ([240]) lub N3 ([241]) objętych normą EURO VI ([242]), etap E lub kolejny, na potrzeby usług transportu drogowego towarów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.4.1, H53.10, H53.20 i N77.12 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w pkt 1 lit. a) i b) lub w pkt 1 lit. c) ppkt (i) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) pojazdy należące do kategorii N1 generują zerowe emisje bezpośrednie CO_2 (w spalinach);

b) pojazdy kategorii N2 i N3 o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 7,5 tony są „bezemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242.

c) pojazdy kategorii N2 i N3 o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 7,5 tony należą do jednej z dwóch poniższych grup:

   i) „bezemisyjne pojazdy ciężkie", zgodnie z definicją w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

   ii) jeżeli z technicznego i gospodarczego punktu widzenia nie jest możliwe spełnienie kryterium określonego w ppkt (i) – „niskoemisyjne pojazdy ciężkie", zgodnie z definicją w art. 3 pkt 12 tego rozporządzenia.

2. Pojazdy nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy

([239]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 540/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie poziomu dźwięku pojazdów silnikowych i zamiennych układów tłumiących oraz zmieniające dyrektywę 2007/46/WE i uchylające dyrektywę 70/157/EWG (Dz.U. L 158 z 27.5.2014, s. 131).

([240]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([241]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([242]) Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 595/2009.

4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Pojazdy należące do kategorii N2 i N3 spełniają obydwa poniższe kryteria: a) nadają się do ponownego użycia lub recyklingu w co najmniej 85 % w przeliczeniu na masę pojazdu; b) nadają się do ponownego użycia lub odzysku w co najmniej 95 % w przeliczeniu na masę pojazdu ([243]). Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych) zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku pojazdów drogowych kategorii M i N opony spełniają wymogi dotyczące zewnętrznego hałasu toczenia w najwyższej klasie oraz są zgodne ze współczynnikiem oporu toczenia (co wpływa na efektywność energetyczną pojazdu) w dwóch najwyższych klasach określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/740, co można zweryfikować na podstawie europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL). Pojazdy są zgodne z wymogami ostatniego mającego zastosowanie etapu homologacji typu w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (EURO VI) ([244]) zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009. Pojazdy są zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) nr 540/2014.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.7. **Transport wodny śródlądowy pasażerski**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja statków pasażerskich na wodach śródlądowych, z wykorzystaniem statków nieprzystosowanych do transportu morskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE H50.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów: a) statki o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach); b) do dnia 31 grudnia 2025 r.: statki hybrydowe i dwupaliwowe pozyskują co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([243]) Jak określono w załączniku I do dyrektywy 2005/64/WE.

([244]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 582/2011 z dnia 25 maja 2011 r. wykonujące i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz zmieniające załączniki I i III do dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 167 z 25.6.2011, s. 1).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, z uwzględnieniem kontroli materiałów niebezpiecznych i gospodarowania nimi na pokładzie statków oraz zapewnienia ich bezpiecznego recyklingu. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Silniki statków spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628 (uwzględniając statki spełniające te wartości graniczne bez rozwiązań objętych homologacją typu, w tym w ramach obróbki wtórnej).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.8. **Transport wodny śródlądowy towarów**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja statków towarowych na wodach śródlądowych, z wykorzystaniem statków nieprzystosowanych do transportu morskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE H50.4 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Działalność spełnia jedno lub obydwa z poniższych kryteriów:

a) statki mają zerową emisję bezpośrednią CO_2 (w spalinach);

b) jeżeli z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia nie jest możliwe spełnienie kryterium określonego w lit a), do dnia 31 grudnia 2025 r. takie statki mają bezpośrednią emisję CO_2 (w spalinach) na tonokilometr (g CO_2/tkm), obliczoną (lub oszacowaną w przypadku nowych statków) z wykorzystaniem wskaźnika eksploatacyjnej efektywności energetycznej ([245]), na poziomie o 50 % niższym niż średnia wartość odniesienia dla emisji CO_2 określona dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242.

2. Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([245]) Wskaźnik eksploatacyjnej efektywności energetycznej określa się jako stosunek masy CO_2 emitowanej na jednostkę pracy przewozowej. Jest to reprezentatywna wartość efektywności energetycznej eksploatacji statku w określonym czasie, odzwierciedlająca ogólną strukturę działalności handlowej prowadzonej przez dany statek. Wytyczne dotyczące sposobu obliczania tego wskaźnika przedstawiono w opracowanym przez IMO dokumencie MEPC.1/Circ. 684.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, z uwzględnieniem kontroli materiałów niebezpiecznych i gospodarowania nimi na pokładzie statków oraz zapewnienia ich bezpiecznego recyklingu. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Statki spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628 (uwzględniając statki spełniające te wartości graniczne bez rozwiązań objętych homologacją typu, w tym w ramach obróbki wtórnej).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.9. **Modernizacja w transporcie wodnym śródlądowym pasażerskim i towarowym**

Opis działalności

Modernizacja i doposażenie statków przeznaczonych do transportu towarów lub pasażerów na wodach śródlądowych, z wykorzystaniem statków nieprzystosowanych do transportu morskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.4, H50.30 i C33.15 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Do dnia 31 grudnia 2025 r. w wyniku działalności modernizacyjnej nastąpi spadek zużycia paliwa przez statek o przynajmniej 10 % wyrażonego w litrach paliwa na tonokilometr, co zostanie wykazane na podstawie obliczenia porównawczego dla reprezentatywnych obszarów nawigacyjnych (w tym reprezentatywnych profili obciążenia), na których statek ma być eksploatowany, lub na podstawie wyników badań lub symulacji modelowych.

2. Statki zmodernizowane lub doposażone nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([245]) Wskaźnik eksploatacyjnej efektywności energetycznej określa się jako stosunek masy CO_2 emitowanej na jednostkę pracy przewozowej. Jest to reprezentatywna wartość efektywności energetycznej eksploatacji statku w określonym czasie, odzwierciedlająca ogólną strukturę działalności handlowej prowadzonej przez dany statek. Wytyczne dotyczące sposobu obliczania tego wskaźnika przedstawiono w opracowanym przez IMO dokumencie MEPC.1/Circ. 684.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, z uwzględnieniem kontroli materiałów niebezpiecznych i gospodarowania nimi na pokładzie statków oraz zapewnienia ich bezpiecznego recyklingu.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Statki spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628 (uwzględniając statki spełniające te wartości graniczne bez rozwiązań objętych homologacją typu, w tym w ramach obróbki wtórnej).
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.10. **Transport morski i wodny przybrzeżny towarów, statki do operacji portowych i działań pomocniczych**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, czarterowanie (z załogą lub bez załogi) oraz eksploatacja statków zaprojektowanych i wyposażonych do celów świadczenia usług transportu towarowego lub do kombinowanego transportu towarowego i pasażerskiego na wodach morskich lub przybrzeżnych, zarówno regularnego, jak i nieregularnego. Zakup, finansowanie, wynajem i eksploatacja statków niezbędnych do operacji portowych i działań pomocniczych, takich jak holowniki, statki cumownicze, łodzie pilotowe, statki ratownicze i lodołamacze.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.2, H52.22 i N77.34 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w pkt 1 lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Działalność spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) statki o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

b) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi i dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

c) jeżeli z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia nie jest możliwe spełnienie kryterium określonego w lit a), do dnia 31 grudnia 2025 r. – i tylko w przypadku, gdy można udowodnić, że statki te są wykorzystywane wyłącznie do świadczenia usług żeglugi przybrzeżnej i usług żeglugi morskiej bliskiego zasięgu mających na celu umożliwienie przesunięcia międzygałęziowego przewozów towarowych obecnie realizowanych drogą lądową na transport morski – statki o poziomie emisji bezpośrednich CO_2 (w spalinach), obliczonym przy zastosowaniu wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej ([246]) (EEDI) Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), 50 % niższym niż średni poziom odniesienia wartości emisji CO_2 określony dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia 2019/1242;

([246]) Wskaźnik konstrukcyjny efektywności energetycznej (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

d) jeżeli z technicznego i gospodarczego punktu widzenia nie jest możliwe spełnienie kryterium określonego w lit a), do dnia 31 grudnia 2025 r. statki, które osiągają wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r. ([247]), jeżeli statki te są w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliw o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych ([248]);

2. Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych. W przypadku istniejących statków o pojemności brutto powyżej 500 jednostek oraz nowych statków je zastępujących działalność spełnia wymogi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 ([249]) dotyczące wykazu materiałów niebezpiecznych. Recykling statków odbywa się w zakładach widniejących w europejskim wykazie zakładów recyklingu statków określonym w decyzji Komisji 2016/2323 ([250]). Działalność ta jest zgodna z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/883 ([251]) w zakresie ochrony środowiska morskiego przed negatywnymi skutkami zrzutów odpadów ze statków. Eksploatacja statku przebiega zgodnie z załącznikiem V do Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki z dnia 2 listopada 1973 r. (konwencja IMO MARPOL), w szczególności w celu produkcji ograniczonej ilości odpadów i ograniczenia legalnych zrzutów poprzez zarządzanie tymi odpadami w racjonalny ekologicznie sposób.

([247]) Wymagania EEDI zgodnie z ustaleniami Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego Międzynarodowej Organizacji Morskiej na jego siedemdziesiątej piątej sesji. Statki, które należą do typów statków określonych w prawidle 2 załącznika VI do Międzynarodowej konwencji o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (MARPOL), ale nie są uznawane za nowe statki na mocy tego prawidła, mogą osiągnąć wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) obliczoną dobrowolnie zgodnie z rozdziałem 4 załącznika VI do konwencji MARPOL i zweryfikować te obliczenia zgodnie z rozdziałem 2 załącznika VI do konwencji MARPOL.

([248]) Paliwa spełniające techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcjach 3.10 i 4.13 niniejszego załącznika.

([249]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz.U. L 330 z 10.12.2013, s. 1).

([250]) Decyzja wykonawcza Komisji 2016/2323 ustanawiająca europejski wykaz zakładów recyklingu statków zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 w sprawie recyklingu statków (Dz.U. L 345 z 20.12.2016, s. 119).

([251]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/883 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ze statków, zmieniająca dyrektywę 2010/65/UE i uchylająca dyrektywę 2000/59/WE (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 116).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Jeżeli chodzi o redukcję emisji tlenków siarki i cząstek stałych, statki spełniają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/802 ([252]) i prawidło 14 ([253]) załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Zawartość siarki w paliwie nie może przekroczyć 0,5 % masy (całkowita dopuszczalna zawartość siarki) i 0,1 % masy na obszarach kontroli emisji wyznaczonych na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim przez IMO ([254]). Jeżeli chodzi o emisje tlenków azotu (NO_x), statki spełniają prawidło 13 ([255]) załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Do statków zbudowanych po 2011 r. stosuje się wymaganie dotyczące poziomu II emisji NO_x. Wyłącznie w przypadku eksploatacji na obszarach kontroli emisji NO_x ustanowionych na podstawie reguł IMO statki zbudowane po dniu 1 stycznia 2016 r. spełniają bardziej restrykcyjne wymagania w zakresie silnika (poziom III emisji), co powoduje ograniczenie emisji NO_x ([256]). Zrzuty ścieków z zawartością fekaliów i ścieków bytowych spełniają wymagania załącznika IV do konwencji IMO MARPOL. Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r. ([257])
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (konwencja BWM) zapobiega się odprowadzaniu wód balastowych zawierających gatunki obce. Wprowadzono środki zapobiegające wprowadzaniu gatunków obcych porastających kadłub i zagłębienia statków, z uwzględnieniem wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastania statków ([258]). Hałas i drgania są ograniczone przez stosowanie śrub napędowych, konstrukcji kadłuba lub maszyn pokładowych redukujących hałas zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczącymi redukcji hałasu podwodnego (*IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise*) ([259]). W Unii działalność ta nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do określonych w tej dyrektywie wskaźników: 1 (bioróżnorodność), 2 (gatunki obce), 6 (integralność dna morskiego), 8 (substancje zanieczyszczające), 10 (odpady w wodzie morskiej) i 11 (hałas/energia), oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

([252]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/802 z dnia 11 maja 2016 r. odnosząca się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 58).

([253]) (Wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides-(SO_x)-%E2%80%93-Regulation-14.aspx).

([254]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w Unii, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

([255]) (Wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides-(NO_x)-–-Regulation-13.aspx).

([256]) Na morzach w Unii wymaganie to stosuje się od 2021 r. w przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

([257]) Międzynarodowa konwencja o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach z dnia 5 października 2001 r.

([258]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastania statków i zarządzania nim w celu zminimalizowania przenoszenia inwazyjnych gatunków wodnych (*IMO Guidelines for the control and management of ships' biofouling to minimize the transfer of invasive aquatic species*), rezolucja MEPC.207(62).

([259]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w zakresie ograniczenia hałasu podwodnego ze statków handlowych w celu wyeliminowania jego negatywnego wpływu na organizmy morskie (*IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise from Commercial Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life*)(MEPC.1/Circ.833).

6.11. **Transport morski i wodny przybrzeżny pasażerski**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, czarterowanie (z załogą lub bez załogi) oraz eksploatacja statków zaprojektowanych i wyposażonych do celów świadczenia usług transportu pasażerskiego na wodach morskich lub przybrzeżnych, zarówno regularnego, jak i nieregularnego. Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii obejmuje obsługę promów, taksówek wodnych i wycieczek, rejsów wycieczkowych lub łodzi wycieczkowych.

Działalność ta może być powiązana z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.10, N77.21 i N77.34 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii nie spełnia kryterium dotyczącego istotnego wkładu określonego w lit. a) niniejszej sekcji, stanowi ona działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia pozostałe techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Działalność spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) statki o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

b) jeżeli z technicznego i gospodarczego punktu widzenia nie jest możliwe spełnienie kryterium określonego w lit a), do dnia 31 grudnia 2025 r. statki hybrydowe i dwupaliwowe pozyskujące co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

c) jeżeli z technicznego i gospodarczego punktu widzenia nie jest możliwe spełnienie kryterium określonego w lit a), do dnia 31 grudnia 2025 r. statki, które osiągają wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) ([260]) na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r. ([261]), jeżeli statki te są w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO2 (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych ([262]);

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych. W przypadku istniejących statków o pojemności brutto powyżej 500 jednostek oraz nowych statków je zastępujących działalność spełnia wymogi rozporządzenia (UE) nr 1257/2013 dotyczące wykazu materiałów niebezpiecznych. Recykling statków odbywa się w zakładach widniejących w europejskim wykazie zakładów recyklingu statków określonym w decyzji wykonawczej 2016/2323.

([260]) Wskaźnik konstrukcyjny efektywności energetycznej (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([261]) Wymagania EEDI zgodnie z ustaleniami Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego Międzynarodowej Organizacji Morskiej na jego siedemdziesiątej piątej sesji. Statki, które należą do typów statków określonych w prawidle 2 załącznika VI do Międzynarodowej konwencja o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki (MARPOL), ale nie są uznawane za nowe statki na mocy tego prawidła, mogą osiągnąć wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) obliczoną dobrowolnie zgodnie z rozdziałem 4 załącznika VI do konwencji MARPOL i zweryfikować te obliczenia zgodnie z rozdziałem 2 załącznika VI do konwencji MARPOL.

([262]) Paliwa spełniające techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcjach 3.10 i 4.13 niniejszego załącznika.

	Działalność ta jest zgodna z dyrektywą (UE) 2019/883 w zakresie ochrony środowiska morskiego przed negatywnymi skutkami zrzutów odpadów ze statków. Eksploatacja statku przebiega zgodnie z wymogami załącznika V do konwencji IMO MARPOL, w szczególności w celu produkcji ograniczonej ilości odpadów i ograniczenia legalnych zrzutów poprzez zarządzanie tymi odpadami w racjonalny ekologicznie sposób.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Jeżeli chodzi o redukcję emisji tlenków siarki i cząstek stałych, statki spełniają przepisy dyrektywy (UE) 2016/802 i prawidło 14 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Zawartość siarki w paliwie nie może przekroczyć 0,5 % masy (całkowita dopuszczalna zawartość siarki) i 0,1 % masy na obszarach kontroli emisji wyznaczonych na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim przez IMO ([263]). Jeżeli chodzi o emisje tlenków azotu (NO_x), statki spełniają prawidło 13 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Do statków zbudowanych po 2011 r. stosuje się wymaganie dotyczące poziomu II emisji NO_x. Wyłącznie w przypadku eksploatacji na obszarach kontroli emisji NO_x ustanowionych na podstawie reguł IMO statki zbudowane po dniu 1 stycznia 2016 r. spełniają bardziej restrykcyjne wymagania w zakresie silnika (poziom III emisji), co powoduje ograniczenie emisji NO_x ([264]). Zrzuty ścieków z zawartością fekaliów i ścieków bytowych spełniają wymagania załącznika IV do konwencji IMO MARPOL. Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (konwencja BWM) zapobiega się odprowadzaniu wód balastowych zawierających gatunki obce. Wprowadzono środki zapobiegające wprowadzaniu gatunków obcych porastających kadłub i zagłębienia statków, z uwzględnieniem wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastania statków ([265]). Hałas i drgania są ograniczone przez stosowanie śrub napędowych, konstrukcji kadłuba lub maszyn pokładowych redukujących hałas zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczącymi redukcji hałasu podwodnego (*IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise*) ([266]). W Unii działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do określonych w tej dyrektywie wskaźników: 1 (bioróżnorodność), 2 (gatunki obce), 6 (integralność dna morskiego), 8 (substancje zanieczyszczające), 10 (odpady w wodzie morskiej) i 11 (hałas/energia), oraz zgodnie z decyzją (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

([263]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w Unii, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

([264]) Na morzach w Unii wymaganie to stosuje się od 2021 r. w przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

([265]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastania statków i zarządzania nim w celu zminimalizowania przenoszenia inwazyjnych gatunków wodnych (*IMO Guidelines for the control and management of ships' biofouling to minimize the transfer of invasive aquatic species*), rezolucja MEPC.207(62).

([266]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w zakresie ograniczenia hałasu podwodnego ze statków handlowych w celu wyeliminowania jego negatywnego wpływu na organizmy morskie (*IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise from Commercial Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life*)(MEPC.1/Circ.833).

6.12. **Modernizacja transportu morskiego i wodnego przybrzeżnego towarowego i pasażerskiego**

Opis działalności

Modernizacja i doposażenie statków zaprojektowanych i wyposażonych do celów świadczenia usług transportu towarów lub pasażerów na wodach morskich lub przybrzeżnych oraz statków niezbędnych do operacji portowych i działalności pomocniczej, takich jak holowniki, statki cumownicze, statki pilotowe, statki ratownicze i lodołamacze.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodami NACE H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 i N.77.34 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Do dnia 31 grudnia 2025 r. w wyniku działalności modernizacyjnej nastąpi spadek zużycia paliwa przez statek o przynajmniej 10 % wyrażone w gramach paliwa na nośność na milę morską, co zostanie wykazane na podstawie obliczeniowej dynamiki płynów, badań zbiornika lub podobnych obliczeń inżynieryjnych. 2. Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych. W przypadku istniejących statków o pojemności brutto powyżej 500 jednostek oraz nowych statków je zastępujących działalność spełnia wymogi rozporządzenia (UE) nr 1257/2013 dotyczące wykazu materiałów niebezpiecznych. Recykling statków odbywa się w zakładach widniejących w europejskim wykazie zakładów recyklingu statków określonym w decyzji Komisji 2016/2323. Działalność ta jest zgodna z dyrektywą (UE) 2019/883 w zakresie ochrony środowiska morskiego przed negatywnymi skutkami zrzutów odpadów ze statków. Eksploatacja statku przebiega zgodnie z wymogami załącznika V do konwencji IMO MARPOL, w szczególności w celu produkcji ograniczonej ilości odpadów i ograniczenia legalnych zrzutów poprzez zarządzanie tymi odpadami w racjonalny ekologicznie sposób.

([263]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w Unii, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Jeżeli chodzi o redukcję emisji tlenków siarki i cząstek stałych, statki spełniają przepisy dyrektywy (UE) 2016/802 i prawidło 14 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Zawartość siarki w paliwie nie może przekroczyć 0,5 % masy (całkowita dopuszczalna zawartość siarki) i 0,1 % masy na obszarach kontroli emisji wyznaczonych na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim przez IMO ([267]). Jeżeli chodzi o emisje tlenków azotu (NO_x), statki spełniają prawidło 13 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Do statków zbudowanych po 2011 r. stosuje się wymaganie dotyczące poziomu II emisji NO_x. Wyłącznie w przypadku eksploatacji na obszarach kontroli emisji NO_x ustanowionych na podstawie reguł IMO statki zbudowane po dniu 1 stycznia 2016 r. spełniają bardziej restrykcyjne wymagania w zakresie silnika (poziom III emisji), co powoduje ograniczenie emisji NO_x ([268]). Zrzuty ścieków z zawartością fekaliów i ścieków bytowych spełniają wymagania załącznika IV do konwencji IMO MARPOL. Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (konwencja BWM) zapobiega się odprowadzaniu wód balastowych zawierających gatunki obce. Wprowadzono środki zapobiegające wprowadzaniu gatunków obcych porastających kadłub i zagłębienia statków, z uwzględnieniem wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastania statków ([269]). Hałas i drgania są ograniczone przez stosowanie śrub napędowych, konstrukcji kadłuba lub maszyn pokładowych redukujących hałas zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczącymi redukcji hałasu podwodnego (*IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise*) ([270]). W Unii działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do określonych w tej dyrektywie wskaźników: 1 (bioróżnorodność), 2 (gatunki obce), 6 (integralność dna morskiego), 8 (substancje zanieczyszczające), 10 (odpady w wodzie morskiej) i 11 (hałas/energia), oraz zgodnie z decyzją (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

6.13. **Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, konserwacja i eksploatacja infrastruktury na potrzeby mobilności osobistej, w tym budowa dróg, mostów autostradowych i tuneli oraz pozostałej infrastruktury przeznaczonej dla pieszych i rowerów ze wspomaganiem elektrycznym lub bez.

([267]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w Unii, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

([268]) Na morzach w Unii wymaganie to stosuje się od 2021 r. w przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

([269]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastania statków i zarządzania nim w celu zminimalizowania przenoszenia inwazyjnych gatunków wodnych (*IMO Guidelines for the control and management of ships' biofouling to minimize the transfer of invasive aquatic species*), rezolucja MEPC.207(62).

([270]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w zakresie ograniczenia hałasu podwodnego ze statków handlowych w celu wyeliminowania jego negatywnego wpływu na organizmy morskie (*IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise from Commercial Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life*)(MEPC.1/Circ.833).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.11, F42.12, F43.21, F71.1 i F71.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Budowana i eksploatowana infrastruktura ma służyć do celów mobilności osobistej lub logistyki rowerowej: chodniki, ścieżki rowerowe i strefy dla pieszych, stacje ładowania ogniw elektrycznych i tankowania wodoru dla urządzeń do mobilności osobistej.
Zasada „nie czyń poważnych szkód”

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji Komisji 2000/532/WE ([271])) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([272]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki, uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([271]) Decyzja Komisji 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 r. zastępująca decyzję 94/3/WE ustanawiającą wykaz odpadów zgodnie z art. 1 lit. a) dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz decyzję Rady 94/904/WE ustanawiającą wykaz odpadów niebezpiecznych zgodnie z art. 1 ust. 4 dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych (Dz.U. L 226 z 6.9.2000, s. 3).

([272]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

6.14. **Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, eksploatacja i konserwacja dróg szynowych i kolei podziemnej, a także mostów, tuneli, stacji, terminali i obiektów kolejowej infrastruktury usługowej ([273]) oraz systemów bezpieczeństwa i zarządzania ruchem, w tym świadczenie usług architektonicznych, inżynieryjnych, projektowych, usług nadzoru budowlanego oraz usług w zakresie pomiarów i tworzenia map itp., a także przeprowadzanie fizycznych, chemicznych i innych badań analitycznych na wszystkich rodzajach materiałów i produktów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 i H52.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) przedmiotowa infrastruktura (zgodnie z definicją określoną w pkt 2 załącznika II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/797 ([274])) należy do jednej z poniższych grup:

   i) zelektryfikowana infrastruktura przytorowa i powiązane podsystemy: „infrastruktura", „energia", „sterowanie – urządzenia pokładowe" i „sterowanie – urządzenia przytorowe" zgodnie z definicjami w pkt 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2016/797;

   ii) nowa i istniejąca infrastruktura przytorowa i powiązane podsystemy, jeżeli sformułowano plan elektryfikacji w odniesieniu do danej linii oraz, w miarę potrzeb związanych z eksploatacją pociągów zasilanych elektrycznie, w odniesieniu do bocznic, lub jeżeli infrastruktura będzie gotowa do użytku przez pociągi o zerowej emisji CO_2 w spalinach w ciągu 10 lat od rozpoczęcia odnośnej działalności: „infrastruktura", „energia", „sterowanie – urządzenia pokładowe" i „sterowanie – urządzenia przytorowe" zgodnie z definicjami w pkt 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2016/797;

   (iii) do 2030 r. istniejąca infrastruktura przytorowa i powiązane podsystemy, które nie są częścią sieci TEN-T ([275]) i jej orientacyjnych rozszerzeń na państwa trzecie, ani na poziomie krajowym, ponadnarodowym lub międzynarodowym sieci głównych linii kolejowych: podsystemy „infrastruktura", „energia", „sterowanie – urządzenia pokładowe" i „sterowanie – urządzenia przytorowe" zgodnie z definicjami w pkt 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2016/797;

b) infrastruktura i instalacje są przeznaczone do przeładunku towarów w połączeniach intermodalnych: infrastruktura terminali i konstrukcje nośne do załadunku, wyładunku i przeładunku towarów;

c) infrastruktura i instalacje są przeznaczone do transferu pasażerów pomiędzy środkami transportu kolejowego lub z innych rodzajów transportu do transportu kolejowego.

2. Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([273]) Zgodnie z art. 3 pkt 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE z dnia 21 listopada 2012 r. z dnia w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 32).

([274]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/797 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie interoperacyjności systemu kolei w Unii Europejskiej (Dz.U. L 138 z 26.5.2016, s. 44).

([275]) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([276]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W stosownych przypadkach, mając na uwadze wrażliwość narażonego obszaru, w szczególności ze względu na liczebność narażonej ludności, poziom hałasu i wibracji wynikający z użytkowania infrastruktury zostaje ograniczony dzięki stosowaniu otwartych wykopów, ekranów akustycznych lub innego rodzaju środków oraz jest zgodny z wymaganiami dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([277]). Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6.15. **Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport drogowy i transport publiczny**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, konserwacja i eksploatacja infrastruktury niezbędnej do zeroemisyjnej eksploatacji transportu drogowego o zerowych emisjach CO_2 w spalinach, a także infrastruktury przeznaczonej do przeładunku i infrastruktury niezbędnej do obsługi transportu miejskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.11, F42.13, F71.1 i F71.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Działalność spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) infrastruktura jest przeznaczona do eksploatacji pojazdów o zerowej emisji CO_2 w spalinach: punkty ładowania pojazdów elektrycznych, modernizacja połączeń z siecią elektroenergetyczną, stacje tankowania wodoru lub systemy dróg elektrycznych;

([276]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([277]) Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz.U. L 189 z 18.7.2002, s. 12).

b) infrastruktura i instalacje są przeznaczone do przeładunku towarów w połączeniach intermodalnych: infrastruktura terminali i konstrukcje nośne do załadunku, wyładunku i przeładunku towarów;

c) infrastruktura i instalacje są przeznaczone do miejskiego i podmiejskiego publicznego transportu pasażerskiego, w tym związane z tym systemy sygnalizacji metra, tramwajów i kolei.

2. Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([278]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W stosownych przypadkach poziom hałasu i wibracji wynikający z użytkowania infrastruktury zostaje ograniczony dzięki stosowaniu otwartych wykopów, ekranów akustycznych lub innego rodzaju środków oraz jest zgodny z wymaganiami dyrektywy 2002/49/WE. Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika. W stosownych przypadkach utrzymanie roślinności wzdłuż infrastruktury transportu drogowego zapewnia nierozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych. Wprowadzono środki łagodzące w celu uniknięcia zderzeń ze zwierzętami dzikimi.

6.16. **Infrastruktura wspomagająca niskoemisyjny transport wodny**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, eksploatacja i utrzymanie infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia eksploatacji statków lub prowadzenia działalności własnej portu przy zerowej emisji CO_2 w spalinach, a także infrastruktury przeznaczonej do przeładunku.

([278]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.91, F71.1 lub F71.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. Działalność spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) infrastruktura jest przeznaczona do eksploatacji statków o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 w spalinach: stacje ładowania ogniw elektrycznych, stacje tankowania wodoru;

b) infrastruktura służy do dostarczania energii elektrycznej pobieranej z lądu na zacumowane statki;

c) infrastruktura jest przeznaczona do prowadzenia działalności własnej portu przy zerowej emisji bezpośredniej CO_2 w spalinach;

d) infrastruktura i instalacje są przeznaczone do przeładunku towarów w połączeniach intermodalnych: infrastruktura terminali i konstrukcje nośne do załadunku, wyładunku i przeładunku towarów.

2. Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([279]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, wibracji, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.

([279]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6.17. **Niskoemisyjna infrastruktura portów lotniczych**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, konserwacja i eksploatacja infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia eksploatacji statków powietrznych lub prowadzenia działalności własnej portu lotniczego przy zerowej emisji CO_2 w spalinach, a także dostarczania energii elektrycznej z naziemnych źródeł zasilania i klimatyzowanego powietrza do wentylacji do nieruchomych statków powietrznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F41.20 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Działalność spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:
a) infrastruktura jest przeznaczona do eksploatacji statków powietrznych o zerowej emisji CO_2 w spalinach: stacje ładowania ogniw elektrycznych i stacje tankowania wodoru;
b) infrastruktura służy do dostarczania energii elektrycznej z naziemnych źródeł zasilania i klimatyzowanego powietrza do wentylacji do nieruchomych statków powietrznych;
c) infrastruktura służy do prowadzenia działalności własnej portu lotniczego przy zerowej emisji bezpośredniej: punkty ładowania pojazdów elektrycznych, modernizacja połączeń z siecią elektroenergetyczną, stacje tankowania wodoru.
2. Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([280]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.

([280]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, wibracji, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

7. BUDOWNICTWO I DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI

7.1. **Budowa nowych budynków**

Opis działalności

Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych poprzez zgromadzenie środków finansowych, technicznych i fizycznych w celu realizacji projektów budynków przeznaczonych do późniejszej sprzedaży, a także roboty budowlane związane ze wznoszeniem kompletnych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, na własny rachunek do sprzedaży bądź na podstawie wynagrodzenia lub umowy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F41.1 i F41.2, w tym również działalności objęte kodem F43 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Budowa nowych budynków, w przypadku których:

1. Zapotrzebowanie na energię pierwotną (PED) ([281]), decydujące o charakterystyce energetycznej budynku osiągniętej w wyniku robót budowlanych, jest przynajmniej o 10 % mniejsze niż próg określony w odniesieniu do wymagań dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w środkach krajowych wdrażających dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE ([282]). Świadectwem charakterystyki energetycznej budynku jest powykonawcze świadectwo charakterystyki energetycznej.

2. W przypadku budynków o powierzchni przekraczającej 5 000 m^2 ([283]), po ukończeniu, budynek wzniesiony w ramach robót budowlanych poddawany jest badaniom szczelności powietrznej i integralności cieplnej ([284]), a inwestorów i klientów informuje się o wszystkich odchyleniach od poziomów określonych w charakterystyce na etapie projektu lub wadach przegród zewnętrznych. Alternatywnie w przypadku gdy podczas procesu budowy wprowadzono solidne i identyfikowalne procedury kontroli jakości jest to możliwe jako alternatywa w stosunku do badania integralności cieplnej.

3. W przypadku budynków o powierzchni przekraczającej 5 000 m^2 ([285]) oblicza się współczynnik globalnego ocieplenia ([286]) w cyklu życia budynku wzniesionego w ramach robót budowlanych w odniesieniu do poszczególnych etapów cyklu życia oraz przedstawia się go inwestorom i klientom na żądanie.

([281]) Obliczona ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, wyrażona za pomocą liczbowego wskaźnika zużycia energii pierwotnej wyrażonego w kWh/m^2 na rok oraz na podstawie stosownej krajowej metodyki obliczania, oraz zgodna z wartością widniejącą w świadectwie charakterystyki energetycznej.

([282]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

([283]) W przypadku budynków mieszkalnych badania przeprowadza się na reprezentatywnym zestawie rodzajów mieszkań.

([284]) Badania przeprowadza się zgodnie z normą EN13187 („Właściwości cieplne budynków – Jakościowa detekcja wad cieplnych w obudowie budynku – Metoda podczerwieni") i normą EN 13829 („Właściwości cieplne budynków – Określanie przepuszczalności powietrznej budynków. Metoda pomiaru ciśnieniowego z użyciem wentylatora") lub równoważnymi normami akceptowanymi przez odpowiedni organ nadzoru budowlanego właściwy dla lokalizacji danego budynku.

([285]) W przypadku budynków mieszkalnych obliczeń i ujawniania informacji dokonuje się w odniesieniu do reprezentatywnego zestawu rodzajów mieszkań.

([286]) Współczynnik globalnego ocieplenia przedstawia się w postaci liczbowego wskaźnika w odniesieniu do każdego etapu cyklu życia wyrażonego w kg ekwiwalentu dwutlenku węgla/m^2 (wewnętrznej powierzchni użytkowej), uśrednionego dla jednego roku w referencyjnym okresie badania wynoszącym 50 lat. Dobór danych, określenie scenariuszy i obliczenia przebiegają zgodnie z normą EN 15978 (BS EN 15978:2011 „Zrównoważone obiekty budowlane – Ocena środowiskowych właściwości użytkowych budynków – Metoda obliczania"). Zakres elementów budowlanych i wyposażenia technicznego odpowiada zakresowi zdefiniowanemu we wspólnym unijnym systemie Level(s) dla wskaźnika 1.2. Jeżeli istnieje krajowe narzędzie obliczeniowe lub jeżeli jest ono wymagane do celów ujawniania informacji lub uzyskania pozwoleń na budowę, takie narzędzie można zastosować w celu ujawnienia wymaganych informacji. Można korzystać z innych narzędzi obliczeniowych, jeżeli spełniają one minimalne kryteria określone we wspólnym unijnym systemie Level(s), (wersja z dnia 4.6.2021: https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents), zob. wskaźnik 1.2 w instrukcji użytkownika.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Z wyjątkiem instalacji w lokalach mieszkalnych w przypadku zainstalowanych następujących urządzeń związanych z wodą zużycie wody jest potwierdzone kartą charakterystyki produktu, certyfikatem budynku lub obowiązującym w Unii oznakowaniem produktu, zgodnie ze specyfikacją techniczną określoną w dodatku E do niniejszego załącznika: a) maksymalny przepływ wody w kranach umywalek i kranach zlewów wynosi 6 litrów/min; b) maksymalny przepływ wody w prysznicach wynosi 8 litrów/min; c) w toaletach, w tym kompaktach, muszlach i spłuczkach całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 6 litrów, a średnia objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 3,5 litra; d) zużycie wody w pisuarach wynosi maksymalnie 2 litry na muszlę na godzinę. W pisuarach ze spłukiwaniem całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 1 litra. Aby uniknąć negatywnych skutków prac budowlanych, działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([287]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki. Projekty budynków i techniki konstrukcyjne wspomagają obieg zamknięty, a w szczególności wskazują – z uwzględnieniem odniesienia do normy ISO 20887 ([288]) lub innych norm w zakresie oceny możliwości demontażu lub dostosowania budynków – w jaki sposób w ramach projektu zapewniono wyższy poziom zasobooszczędności, możliwości dostosowania, elastyczności i możliwości demontażu w celu umożliwienia ponownego użycia i recyklingu.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.

([287]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([288]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

	Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie, z którymi mieszkańcy mogą mieć kontakt ([289]), emitują mniej niż 0,06 mg formaldehydu na m^3 materiału lub elementu na podstawie badania zgodnie z warunkami określonymi w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz mniej niż 0,001 mg innych rakotwórczych lotnych związków organicznych kategorii 1A i 1B na m^3 materiału lub elementu, co należy ustalić w ramach badań przeprowadzonych zgodnie z normą CEN/EN 16516 ([290]) i ISO 16000-3:2011 ([291]) lub innymi równoważnymi znormalizowanymi warunkami badania i metodami oznaczania ([292]). Jeżeli nowy budynek jest wznoszony na terenie potencjalnie zanieczyszczonym (teren zdegradowany), taki teren poddano badaniu pod kątem potencjalnych zanieczyszczeń, na przykład z wykorzystaniem normy ISO 18400 ([293]). Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika. Nowego budynku nie wznosi się na żadnym z następujących terenów: a) grunty orne i grunty uprawne o średnim lub wysokim poziomie żyzności gleby i podziemnej bioróżnorodności, o czym mowa w unijnym badaniu LUCAS ([294]); b) teren niezagospodarowany o uznanej wysokiej wartości pod względem bioróżnorodności oraz teren służący za siedlisko gatunków zagrożonych (fauny i flory) wymienionych w Europejskiej czerwonej księdze ([295]) lub czerwonej księdze IUCN ([296]); c) teren odpowiadający definicji lasu określonej w prawie krajowym i stosowanej w krajowym bilansie emisji gazów cieplarnianych lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadający definicji lasu ustanowionej przez FAO ([297]).

7.2. **Renowacja istniejących budynków**

Opis działalności

Budownictwo ogólne oraz inżynieria lądowa i wodna lub przygotowania do nich.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F41 i F43 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

([289]) Dotyczy farb i lakierów, paneli sufitu, pokryć podłogowych, w tym powiązanych spoiw, szczeliw, izolacji wewnętrznej i zewnętrznej obróbki powierzchni, w tym obróbki zapobiegającej wilgoci i pleśni.

([290]) CEN/TS 16516: 2013, „Wyroby budowlane – Ocena uwalniania substancji niebezpiecznych – Określenie emisji do wnętrza budynku".

([291]) ISO 16000-3:2011, „Powietrze wnętrz – Część 3: Oznaczanie formaldehydu i innych związków karbonylowych w powietrzu wewnątrz pomieszczeń i w komorze badawczej – Pobieranie próbek metodą aktywną, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([292]) Próg emisji rakotwórczych lotnych związków organicznych dotyczy 28-dniowego okresu badania.

([293]) Seria ISO 18400 „Jakość gleby — Pobieranie próbek".

([294]) JRC ESDCA, LUCAS: badanie terenowe użytkowania gruntów i pokrycia terenu, wersja z dnia 4.6.2021: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas

([295]) IUCN, *Europejska czerwona księga gatunków zagrożonych* (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([296]) IUCN, *Czerwona księga gatunków zagrożonych IUNC* (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iucnredlist.org).

([297]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu	
Renowacja budynku jest zgodna z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi ważniejszych renowacji ([298]). Alternatywnie prowadzi ona do ograniczenia zapotrzebowania na energię pierwotną (PED) o co najmniej 30 % ([299]).	
Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Z wyjątkiem prac renowacyjnych w lokalach mieszkalnych w przypadku zainstalowanych w ramach prac renowacyjnych następujących urządzeń związanych z wodą zużycie wody jest potwierdzone kartą charakterystyki produktu, certyfikatem budynku lub obowiązującym w Unii oznakowaniem produktu, zgodnie ze specyfikacją techniczną określoną w dodatku E do niniejszego załącznika: a) maksymalny przepływ wody w kranach umywalek i kranach zlewów wynosi 6 litrów/min; b) maksymalny przepływ wody w prysznicach wynosi 8 litrów/min; c) w toaletach, w tym kompaktach, muszlach i spłuczkach całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 6 litrów, a średnia objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 3,5 litra; d) zużycie wody w pisuarach wynosi maksymalnie 2 litry na muszlę na godzinę. W pisuarach ze spłukiwaniem całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 1 litra.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([300]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.

([298]) Jak określono w mających zastosowanie krajowych i regionalnych przepisach budowlanych dotyczących „ważniejszych renowacji”, w drodze których wdraża się dyrektywę 2010/31/UE. Charakterystyka energetyczna budynku lub modernizowanej części poddanej renowacji spełnia optymalne pod względem kosztów poziomy wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej budynków określone w odpowiedniej dyrektywie.

([299]) Wstępne zapotrzebowanie na energię pierwotną i szacunkowe jego ograniczenie określa się na podstawie szczegółowego badania stanu budynku, audytu energetycznego przeprowadzonego przez akredytowanego niezależnego eksperta lub każdej innej przejrzystej i proporcjonalnej metody, oraz zatwierdza się w drodze świadectwa charakterystyki energetycznej. Poprawa na poziomie 30 % wynika z faktycznego ograniczenia zapotrzebowania na energię pierwotną (bez uwzględniania ograniczenia zapotrzebowania netto na energię pierwotną za sprawą wykorzystania odnawialnych źródeł energii) i może być osiągnięta w ramach kolejnych środków stosowanych w okresie maksymalnie trzech lat.

([300]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

	Projekty budynków i techniki konstrukcyjne wspomagają obieg zamknięty, a w szczególności wskazują – z uwzględnieniem odniesienia do normy ISO 20887 ([301]) lub innych norm w zakresie oceny możliwości demontażu lub dostosowania budynków – w jaki sposób w ramach projektu zapewniono wyższy poziom zasobooszczędności, możliwości dostosowania, elastyczności i możliwości demontażu w celu umożliwienia ponownego użycia i recyklingu.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy renowacji budynku, z którymi mieszkańcy mogą mieć kontakt ([302]), emitują mniej niż 0,06 mg formaldehydu na m^3 materiału lub elementu na podstawie badania zgodnie z warunkami określonymi w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz mniej niż 0,001 mg innych rakotwórczych lotnych związków organicznych kategorii 1A i 1B na m^3 materiału lub elementu, co należy ustalić w ramach badań przeprowadzonych zgodnie z normą CEN/EN 16516 i ISO 16000-3:2011 ([303]) lub innymi równoważnymi znormalizowanymi warunkami badania i metodami oznaczania ([304]). Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy.

7.3. **Montaż, konserwacja i naprawa sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną**

Opis działalności

Indywidualne środki renowacyjne obejmujące montaż, konserwację lub naprawę sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22 i C33.12 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność stanowi jeden z poniższych indywidualnych środków, pod warunkiem że takie środki spełniają minimalne wymagania określone dla poszczególnych elementów i systemów w mających zastosowanie środkach krajowych wdrażających dyrektywę 2010/31/UE oraz, w stosownych przypadkach, należą do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia: a) dodanie izolacji do istniejących elementów przegród zewnętrznych, takich jak ściany zewnętrzne (w tym ściany zielone), dachy (w tym dachy zielone), strychy, piwnice i partery (w tym środki w celu zapewnienia szczelności powietrznej, środki w celu ograniczenia efektów mostków cieplnych i rusztowania), oraz produkty służące do nakładania izolacji na przegrody zewnętrzne (w tym mocowania mechaniczne i spoiwo);

([301]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

([302]) Dotyczy farb i lakierów, paneli sufitu, pokryć podłogowych (w tym powiązanych spoiw i szczeliw), izolacji wewnętrznej i zewnętrznej obróbki powierzchni (w tym obróbki zapobiegającej wilgoci i pleśni).

([303]) ISO 16000-3:2011, „Powietrze wnętrz – Część 3: Oznaczanie formaldehydu i innych związków karbonylowych w powietrzu wewnątrz pomieszczeń i w komorze badawczej – Pobieranie próbek metodą aktywną, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([304]) Próg emisji rakotwórczych lotnych związków organicznych dotyczy 28-dniowego okresu badania.

b) wymiana istniejących okien na nowe okna energooszczędne;

c) wymiana istniejących drzwi zewnętrznych na nowe energooszczędne drzwi zewnętrzne;

d) instalacja i wymiana energooszczędnych źródeł światła;

e) montaż, wymiana, konserwacja i naprawa systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC) i systemu ogrzewania wody, w tym sprzętu związanego z usługami ciepłowniczymi, na wysoce efektywne technologie;

f) instalacja kuchenek i armatury sanitarnej o niskim zużyciu wody i energii, które są zgodne ze specyfikacją techniczną określoną w dodatku E do niniejszego załącznika, a – w przypadku rozwiązań prysznicowych – baterie prysznicowe, wyloty natrysków i krany charakteryzują się maksymalnym przepływem wody nie większym niż 6 l/min potwierdzony etykietą funkcjonującą na rynku Unii.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Elementy budynków i materiały budowlane są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. W przypadku zastosowania dodatkowej izolacji termicznej w istniejących przegrodach zewnętrznych wykwalifikowany specjalista posiadający przeszkolenie z zakresu kontroli zawartości azbestu przeprowadza badanie stanu budynku zgodnie z prawem krajowym. Wszystkie czynności związane z usuwaniem otulin zawierających lub mogących zawierać azbest, łamaniem lub mechanicznym przewiercaniem, przykręcaniem lub usuwaniem izolacyjnych płyt, paneli i innych materiałów zawierających azbest muszą być wykonywane przez odpowiednio przeszkolony personel, z uwzględnieniem kontroli stanu ich zdrowia przed realizacją takich prac oraz w trakcie i po ich realizacji, zgodnie z prawem krajowym.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.4. **Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach)**

Opis działalności

Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach i na parkingach przy budynkach.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 lub C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Montaż, konserwacja lub naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych

([301]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.5. **Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku**

Opis działalności

Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71 i C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
Działalność ta stanowi jeden z poniższych indywidualnych środków: a) montaż, konserwacja i naprawa termostatów strefowych, inteligentnych systemów termostatycznych i czujników, w tym czujników ruchu i światła dziennego; b) montaż, konserwacja i naprawa systemów automatyki i sterowania budynku, systemów zarządzania energią w budynku (BEMS), systemów regulacji oświetlenia i systemów zarządzania energią (EMS); c) montaż, konserwacja i naprawa inteligentnych liczników w zakresie zużycia gazu, ciepła, chłodzenia i energii elektrycznej; d) montaż, konserwacja i naprawa elementów elewacyjnych i dachowych z funkcją zacieniania lub regulacji światła słonecznego, w tym elementy wspomagające wzrost roślinności.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([301]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.6. **Montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii energii odnawialnej**

Opis działalności

Montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii energii odnawialnej na miejscu.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 lub C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Działalność ta stanowi jeden z poniższych indywidualnych środków, w przypadku instalacji na miejscu jako systemy techniczne budynku:

a) montaż, konserwacja i naprawa systemów fotowoltaicznych i dodatkowego wyposażenia technicznego;

b) montaż, konserwacja i naprawa paneli fotowoltaicznych do podgrzewania wody i dodatkowego wyposażenia technicznego;

c) montaż, konserwacja, naprawa i modernizacja pomp ciepła – przyczyniających się do osiągnięcia celów w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i chłodzenia zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 – i dodatkowego wyposażenia technicznego;

d) montaż, konserwacja i naprawa turbin wiatrowych i dodatkowego wyposażenia technicznego;

e) montaż, konserwacja i naprawa nieoszklonych kolektorów słonecznych i dodatkowego wyposażenia technicznego;

f) montaż, konserwacja i naprawa jednostek magazynowania energii cieplnej lub elektrycznej oraz dodatkowego wyposażenia technicznego;

g) montaż, konserwacja i naprawa wysoce efektywnych jednostek mikrokogeneracyjnych;

h) montaż, konserwacja i naprawa układów wymiany/odzysku ciepła.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy

([301]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.7. **Nabywanie i prawo własności budynków**

Opis działalności

Kupno nieruchomości i wykonanie prawa własności do tej nieruchomości.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE L68 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. W przypadku budynków wzniesionych przed dniem 31 grudnia 2020 r. budynek posiada świadectwo charakterystyki energetycznej co najmniej klasy A. Alternatywnie budynek należy do 15 % najbardziej efektywnych budynków w kraju lub regionie pod względem zapotrzebowania na energię pierwotną (PED), co musi być poparte odpowiednimi dowodami, które zawierają przynajmniej porównanie charakterystyki energetycznej danego budynku z charakterystyką energetyczną budynków wzniesionych w kraju lub regionie przed dniem 31 grudnia 2020 r. i uwzględniają rozróżnienie przynajmniej między budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi.
2. W przypadku budynków wzniesionych po dniu 31 grudnia 2020 r. budynek spełnia kryteria określone w sekcji 7.1 niniejszego załącznika, obowiązujące w chwili nabycia.
3. Jeżeli budynek stanowi duży budynek niemieszkalny (wyposażony w systemy ogrzewania, połączone systemy ogrzewania pomieszczeń i wentylacji, systemy klimatyzacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW), taki budynek jest efektywnie eksploatowany w drodze monitorowania i oceny jego charakterystyki energetycznej ([305]).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

8. INFORMACJA I KOMUNIKACJA

8.1. **Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność**

Opis działalności

Przechowywanie danych, manipulacja danymi, przepływ, kontrola, wyświetlanie, przełączanie, wymiana, transmisja lub przetwarzanie danych za pośrednictwem ośrodków przetwarzania danych ([306]), w tym przetwarzanie danych na obrzeżach sieci.

([305]) Może o tym świadczyć na przykład obowiązywanie umowy o poprawę efektywności energetycznej lub funkcjonowanie systemu automatyki i sterowania budynku zgodnie z art. 14 ust. 4 i art. 15 ust. 4 dyrektywy 2010/31/UE.

([306]) Ośrodki przetwarzania danych obejmują następujące wyposażenie: sprzęt i usługi w zakresie ICT; chłodzenie; urządzenia zasilania ośrodka przetwarzania danych; urządzenia do dystrybucji energii elektrycznej w ośrodku przetwarzania danych; budynek ośrodka przetwarzania danych; systemy monitorowania.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE J63.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. W ramach tej działalności wdrożono wszystkie stosowne praktyki wymienione jako praktyki oczekiwane w najnowszej wersji kodeksu „European Code of Conduct on Data Centre Energy Efficiency" [„Europejski kodeks postępowania dotyczący efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych"] ([307]) lub w dokumencie CEN-CENELEC CLC TR50600-99-1 „Data centre facilities and infrastructures - Part 99-1: Recommended practices for energy management" [„Obiekty i infrastruktura ośrodków przetwarzania danych – Część 99-1: zalecane praktyki w zakresie zarządzania energią"] ([308]). Wdrożenie tych praktyk potwierdziła niezależna osoba trzecia i podlega ono kontroli co najmniej raz na trzy lata.
2. W przypadku gdy oczekiwanej praktyki nie uznaje się za istotną ze względu na ograniczenia fizyczne, logistyczne, związane z planowaniem lub inne, należy wyjaśnić, dlaczego oczekiwana praktyka nie ma zastosowania lub nie jest praktyczna. Alternatywnie praktyki te można bezpośrednio zastąpić wskazanymi najlepszymi praktykami pochodzącymi z Europejskiego kodeksu postępowania dotyczącego efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych, jeżeli skutkują one podobną oszczędnością energii.
3. Współczynnik globalnego ocieplenia czynników chłodniczych stosowanych w systemie chłodzenia ośrodka przetwarzania danych nie przekracza 675.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wykorzystywany sprzęt spełnia wymagania określone w dyrektywie 2009/125/WE w odniesieniu do serwerów i produktów do przechowywania danych. Wykorzystywany sprzęt nie zawiera substancji objętych ograniczeniem wymienionych w załączniku II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE ([309]), z wyjątkiem sytuacji, w których wartości koncentracji wagowo w materiałach jednorodnych nie przekraczają maksymalnych wartości wymienionych w tym załączniku. Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalny recykling po zakończeniu eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.

([307]) Najnowszą wersją europejskiego kodeksu postępowania w zakresie ośrodków przetwarzania danych w zakresie efektywności energetycznej jest najnowsza wersja opublikowana na stronie internetowej Europejskiej Platformy Efektywności Energetycznej Wspólnego Centrum Badawczego (E3P) https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, z sześciomiesięcznym okresem przejściowym rozpoczynającym się w dniu jej publikacji (wersja z 2021 r. jest dostępna pod adresem: https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency).

([308]) Dokument wydany w dniu 1 lipca 2019 r. przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) i Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

([309]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 88).

	Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostaje przygotowany do ponownego użycia, odzysku lub recyklingu, lub następuje jego właściwe przetwarzanie obejmujące usunięcie wszelkich płynów oraz selektywne przetwarzanie zgodne z załącznikiem VII do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE ([310]).
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

8.2. **Oparte na danych rozwiązania na potrzeby redukcji emisji gazów cieplarnianych**

Opis działalności

Opracowywanie lub stosowanie rozwiązań ICT służących do gromadzenia, transmisji, przechowywania danych oraz do ich modelowania i wykorzystania, jeżeli działalność ta służy głównie dostarczaniu danych i analiz umożliwiających redukcję emisji gazów cieplarnianych. Takie rozwiązania ICT mogą obejmować między innymi wykorzystanie technologii rozproszonych (tj. technologii rozproszonego rejestru), internetu rzeczy, 5G i sztucznej inteligencji. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności J61, J62 i J63.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Rozwiązania ICT są wykorzystywane głównie do dostarczania danych i analiz umożliwiających redukcję emisji gazów cieplarnianych.
2. Jeżeli na rynku są już dostępne alternatywne rozwiązania, rozwiązania ICT wykazują znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w porównaniu z najlepszymi alternatywnymi technologiami/rozwiązaniami dostępnymi na rynku. Emisje gazów cieplarnianych i emisje netto w całym cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem norm ETSI ES 203 199 ([311]), ISO 14067:2018 ([312]) lub ISO 14064-2:2019 ([313]). Ilościowo określone redukcje emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią, która powinna w przejrzysty sposób ocenić, w jaki sposób przy ustalaniu wartości zastosowano się do standardowych kryteriów, w tym kryteriów dotyczących krytycznego przeglądu.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.

([310]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38).

([311]) ETSI ES 203 199, Inżynieria środowiskowa; Inżynieria środowiskowa; Metodologia oceny cyklu życia towarów, sieci i usług z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (*Environmental Engineering (EE); Methodology for environmental Life Cycle Assessment (LCA) of Information and Communication Technology (ICT) goods, networks and services*) (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.etsi.org/deliver/etsi_es/203100_203199/203199/01.03.00_50/es_203199v010300m.pdf). Opracowana przez ETSI norma ETSI ES 203 199 odpowiada opracowanej przez ITU normie ITU–T L.1410.

([312]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([313]) Norma ISO 14064-2:2019, Gazy cieplarniane – Część 2: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania, monitorowania oraz raportowania redukcji emisji i zwiększania pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie projektu, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66454.html).

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wykorzystywany sprzęt spełnia wymagania określone zgodnie z dyrektywą 2009/125/WE w odniesieniu do serwerów i produktów do przechowywania danych. Wykorzystywany sprzęt nie zawiera substancji objętych ograniczeniem wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE, z wyjątkiem sytuacji, w których wartości koncentracji wagowo w materiałach jednorodnych nie przekraczają wartości wymienionych w tym załączniku. Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalny recykling po zakończeniu eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej. Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostaje przygotowany do ponownego użycia, odzysku lub recyklingu, lub następuje jego właściwe przetwarzanie obejmujące usunięcie wszelkich płynów oraz selektywne przetwarzanie zgodne z załącznikiem VII do dyrektywy 2012/19/UE.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

9. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA

9.1. **Pomoc przeznaczona na badania rynkowe, rozwój oraz innowacje**

Opis działalności

Badania naukowe, badania stosowane i eksperymentalne prace rozwojowe nad rozwiązaniami, procesami, technologiami, modelami biznesowymi i innymi produktami służącymi redukcji, unikaniu lub usuwaniu emisji gazów cieplarnianych (RD&I), w odniesieniu do których zdolność do redukcji, unikania lub usuwania emisji gazów cieplarnianych w docelowych działalnościach gospodarczych została co najmniej wykazana w odpowiednim środowisku, odpowiadającym co najmniej poziomowi gotowości technologicznej (TRL) 6 ([314]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności M71.1.2 i M72.1 lub – w odniesieniu do badań, które stanowią integralną część rodzajów działalności gospodarczej, dla których w niniejszym załączniku ustanowiono techniczne kryteria kwalifikacji – z kodami określonymi w innych sekcjach niniejszego załącznika zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. W ramach tej działalności bada się, opracowuje lub zapewnia innowacje w zakresie technologii, produktów lub innych rozwiązań, które są poświęcone co najmniej jednemu rodzajowi działalności gospodarczej, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji.

([314]) Zgodnie z załącznikiem G ogólnych załączników programu prac 2016–2017 inicjatywy „Horyzont 2020", s. 29 (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-ga_en.pdf).

2. Wyniki badań, rozwoju i innowacji umożliwiają spełnienie przez co najmniej jeden rodzaj tej działalności gospodarczej odpowiednich kryteriów dotyczących istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu, przy jednoczesnym poszanowaniu odpowiednich kryteriów dotyczących nieczynienia poważnych szkód względem pozostałych celów środowiskowych.

3. Odnośna działalność gospodarcza służy wprowadzeniu na rynek rozwiązania, którego nie ma jeszcze na rynku, i które – według przewidywań na podstawie informacji ogólnodostępnych lub rynkowych – będzie miało lepsze wyniki pod względem emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w porównaniu z najlepszymi dostępnymi na rynku technologiami. Wdrożenie odnośnych technologii, produktów lub innych rozwiązań będących przedmiotem badań skutkuje ogólną redukcją emisji gazów cieplarnianych netto w ich cyklu życia.

4. Jeżeli za sprawą technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, rozwojowej lub innowacyjnej, możliwe jest już spełnienie technicznych kryteriów kwalifikacji określonych w stosownej sekcji niniejszego załącznika lub jeżeli ta technologia, produkt lub inne rozwiązanie już umożliwia co najmniej jednemu rodzajowi działalności gospodarczej uznanemu za działalność wspomagającą lub działalność na rzecz przejścia spełnienie wymogów określonych odpowiednio w pkt 5 i 6, działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna koncentruje się na rozwoju równie nisko- lub jeszcze bardziej niskoemisyjnych technologii, produktów lub innych rozwiązań z uwzględnieniem nowych istotnych korzyści, takich jak niższy koszt.

5. W przypadku gdy działalność badawcza dotyczy co najmniej jednego rodzaju działalności gospodarczej uznanego za działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, wyniki działalności badawczej przynoszą innowacyjne technologie, procesy lub produkty, które umożliwiają tej działalności wspomagającej i działalności, którą ona wspomaga, znacznie zredukować emisje gazów cieplarnianych lub znacznie polepszyć ich wykonalność technologiczną i gospodarczą w celu umożliwienia zwiększenia ich skali.

6. W przypadku gdy działalność badawcza dotyczy co najmniej jednego rodzaju działalności gospodarczej uznanego za działalność na rzecz przejścia zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji – technologie, produkty lub inne rozwiązania będące przedmiotem badań umożliwiają prowadzenie docelowych działalności przy znacznie niższych przewidywanych emisjach w porównaniu z technicznymi kryteriami kwalifikacji dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu określonymi w niniejszym załączniku.

W przypadku gdy działalność badawcza dotyczy co najmniej jednego rodzaju działalności gospodarczej określonego w sekcjach 3.7, 3.8, 3.9, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14 i 3.16 niniejszego załącznika – technologie, produkty lub inne rozwiązania będące przedmiotem badań albo umożliwiają prowadzenie docelowej działalności przy znacznie niższych przewidywanych emisjach gazów cieplarnianych, tak by zredukować emisje o 30 % w porównaniu z odpowiednim wskaźnikiem lub odpowiednimi wskaźnikami emisyjności w ramach systemu EU ETS ([315]), albo dotyczą powszechnie akceptowanych odpowiednich niskoemisyjnych technologii lub procesów, zwłaszcza elektryfikacji, w szczególności w odniesieniu do ogrzewania i chłodzenia, stosowania wodoru jako paliwa lub substratu, wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, wychwytywania i utylizacji dwutlenku węgla oraz stosowania biomasy jako paliwa lub substratu, w przypadku gdy biomasa jest zgodna z odpowiednimi wymogami określonymi w sekcjach 4.8, 4.20 i 4.24 niniejszego załącznika.

7. W przypadku gdy technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, rozwojowej lub innowacyjnej, odpowiadają poziomowi gotowości technologicznej (TRL) 6 lub 7, emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są oceniane w uproszczonej formie przez podmiot prowadzący badania. W stosownych przypadkach podmiot wykazuje jedno z poniższych:

a) patent nie starszy niż 10 lat związany z technologią, produktem lub innym rozwiązaniem, w którym przedstawiono informacje na temat jego potencjału w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych;

b) pozwolenie otrzymane od właściwego organu w odniesieniu do eksploatacji obiektu demonstracyjnego związanego z innowacyjną technologią, produktem lub innym rozwiązaniem w okresie trwania projektu demonstracyjnego, w przypadku gdy przedstawiono informacje na temat potencjału tego projektu w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych.

([315]) Odzwierciedlający średnią wartość dla 10 % najbardziej wydajnych instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu CO_2/t), jak określono w załączniku do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/447.

W przypadku gdy technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, rozwojowej lub innowacyjnej, odpowiadają poziomowi gotowości technologicznej (TRL) 8, poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia jest obliczany na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([316]) lub ISO 14064-1:2018 ([317]) i weryfikowany przez niezależną stronę trzecią.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Ocenia się potencjalne ryzyko dla dobrego stanu lub dobrego potencjału ekologicznego jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i gruntowych, lub dla dobrego stanu środowiska wód morskich, wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Ocenia się potencjalne ryzyko dla celów gospodarki o obiegu zamkniętym wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko poprzez uwzględnienie rodzajów potencjalnych poważnych szkód zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2020/852.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ocenia się potencjalne ryzyko w zakresie generowania znacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby przez technologię, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko,
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Ocenia się potencjalne ryzyko dla dobrych warunków lub odporności ekosystemów lub dla stanu ochrony siedlisk i gatunków, w tym tych objętych zakresem zainteresowania Unii, wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko.

9.2. **Działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna dotycząca bezpośredniego wychwytywania dwutlenku węgla z powietrza**

Opis działalności

Badania naukowe, badania stosowane i eksperymentalne prace rozwojowe nad rozwiązaniami, procesami, technologiami, modelami biznesowymi i innymi produktami służącymi bezpośredniemu wychwytywaniu dwutlenku węgla z powietrza.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności M71.1.2 i M72.1 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu
1. Działalność ta obejmuje działalność badawczą, rozwojową lub innowacyjną w zakresie technologii, produktów lub innych rozwiązań, których celem jest bezpośrednie wychwytywanie dwutlenku węgla z powietrza.

([316]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([317]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html.)

2. Wdrożenie odnośnych technologii, produktów lub innych rozwiązań będących przedmiotem badań dotyczących bezpośredniego wychwytywania dwutlenku węgla z powietrza ma potencjał do doprowadzenia do ogólnej redukcji netto emisji gazów cieplarnianych, jeżeli zostaną one wprowadzone na rynek.

3. W przypadku gdy technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, rozwojowej lub innowacyjnej, odpowiadają poziomom gotowości technologicznej (TRL) od 1 do 7, emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są oceniane w uproszczonej formie przez podmiot prowadzący badania. W stosownych przypadkach podmiot wykazuje jedno z poniższych:

a) patent nie starszy niż 10 lat związany z technologią, produktem lub innym rozwiązaniem, w którym przedstawiono informacje na temat jego potencjału w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych;

b) pozwolenie otrzymane od właściwego organu w odniesieniu do eksploatacji obiektu demonstracyjnego związanego z innowacyjną technologią, produktem lub innym rozwiązaniem w okresie trwania projektu demonstracyjnego, w przypadku gdy przedstawiono informacje na temat potencjału tego projektu w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych.

W przypadku gdy technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, rozwojowej lub innowacyjnej, odpowiadają poziomowi gotowości technologicznej (TRL) 8, poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia jest obliczany na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([318]) lub ISO 14064-1:2018 ([319]) i weryfikowany przez niezależną stronę trzecią.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Adaptacja do zmian klimatu	Technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Ocenia się potencjalne ryzyko dla dobrego stanu lub dobrego potencjału ekologicznego jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i gruntowych, lub dla dobrego stanu środowiska wód morskich, wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Ocenia się potencjalne ryzyko dla celów gospodarki o obiegu zamkniętym wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko poprzez uwzględnienie rodzajów potencjalnych poważnych szkód zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2020/852.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ocenia się potencjalne ryzyko w zakresie generowania znacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby przez technologię, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko,
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Ocenia się potencjalne ryzyko dla dobrych warunków lub odporności ekosystemów lub dla stanu ochrony siedlisk i gatunków, w tym tych objętych zakresem zainteresowania Unii, wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko.

9.3. **Usługi fachowe związane z charakterystyką energetyczną budynku**

Opis działalności

Usługi fachowe związane z charakterystyką energetyczną budynku.

([318]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([319]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE M71 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 10 ust. 1 lit. i) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

Do działalności tej należą:

a) konsultacje techniczne (konsultacje i symulacje w zakresie energii, zarządzanie projektami, sporządzanie umów o poprawę efektywności energetycznej, ukierunkowane szkolenia) związane z poprawą charakterystyki energetycznej budynków;

b) oficjalne audyty energetyczne i oceny charakterystyki energetycznej budynków;

c) usługi zarządzania energią;

d) umowy o poprawę efektywności energetycznej;

e) usługi energetyczne świadczone przez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

2) Adaptacja do zmian klimatu	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku A do niniejszego załącznika.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

Dodatek A

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU

I. **Kryteria**

Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w tabeli w sekcji II niniejszego dodatku w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w sekcji II niniejszego dodatku mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w sekcji II niniejszego dodatku – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([1]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([2]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([3]) lub modelami płatnymi.

W odniesieniu do istniejącej działalności i nowej działalności z wykorzystaniem istniejących aktywów rzeczowych podmiot gospodarczy wdraża rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji") w okresie do 5 lat, które to rozwiązania zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. Następnie sporządzany jest plan w zakresie adaptacji w celu wdrożenia tych rozwiązań.

W odniesieniu do istniejącej działalności i nowej działalności z wykorzystaniem nowych aktywów rzeczowych podmiot gospodarczy integruje rozwiązania w zakresie adaptacji, które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, istotne dla tej działalności w momencie projektowania i budowy, i wdraża te rozwiązania przed rozpoczęciem działalności.

Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej; są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji; uwzględniają wykorzystanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([4]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([5]).

([1]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([2]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (*Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability*), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([3]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([4]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych. (Wersja z dnia 4.6.2021.: https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs).

([5]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

II. **Klasyfikacja zagrożeń związanych z klimatem** ([6])

	Związane z temperaturą	Związane z wiatrem	Związane z wodą	Związane z ziemią
Stałe	Zmiany temperatury (powietrze, woda słodka, woda morska)	Zmiany cyrkulacji wiatru	Zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód)	Erozja obszarów przybrzeżnych
	Stres termiczny		Zmienność opadów lub zmienność hydrologiczna	Degradacja gleby
	Zmienność temperatury		Zakwaszanie oceanów	Erozja gleby
	Topnienie wiecznej zmarzliny		Intruzja wód morskich	Soliflukcja
			Podnoszący się poziom mórz	
			Deficyt wody	
Ostre	Fala upałów	Cyklon, huragan, tajfun	Susza	Lawina
	Fala chłodu/mróz	Burza (w tym śnieżyce, burze pyłowe i piaskowe)	Silne opady (deszcz, grad, śnieg/lód)	Osuwisko
	Pożar samoistny	Tornado	Powódź (przybrzeżna, rzeczna, opadowa, od wód gruntowych)	Osunięcie się ziemi
			Wezbranie jeziora lodowcowego	

([6]) Wykaz zagrożeń związanych z klimatem w niniejszej tabeli jest niewyczerpujący i stanowi jedynie orientacyjny wykaz najpowszechniejszych zagrożeń, które należy uwzględnić jako minimum w ocenie ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko.

Dodatek B

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM ZRÓWNOWAŻONEGO WYKORZYSTYWANIA I OCHRONY ZASOBÓW WODNYCH I MORSKICH

Zidentyfikowano i uwzględniono ryzyko degradacji środowiska związane z utrzymaniem jakości wody i unikaniem deficytu wody w celu osiągnięcia dobrego stanu wody i dobrego potencjału ekologicznego, jak określono w art. 2 pkt 22 i 23 rozporządzenia (UE) 2020/852, zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]), oraz w opracowanym na jej podstawie planie zarządzania dotyczącym wykorzystywania i ochrony wód dla potencjalnie narażonej jednolitej (narażonych jednolitych) części wód, w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

W przypadku gdy ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE ([2]) i obejmuje ona ocenę wpływu na wodę zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE, nie jest wymagana dodatkowa ocena wpływu na stan wód, pod warunkiem że zidentyfikowane ryzyka zostały uwzględnione.

([1]) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).
W przypadku działalności prowadzonych w państwach trzecich, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym lub normami międzynarodowymi, które realizują równoważne cele dobrego stanu wód i dobrego potencjału ekologicznego, poprzez równoważne przepisy proceduralne i materialne, tj. planem zarządzania dotyczącym wykorzystywania i ochrony wód opracowanym w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, który zapewnia, że 1) ocenia się wpływ działań na określony stan lub potencjał ekologiczny potencjalnie narażonej jednolitej (narażonych jednolitych) części wód, 2) unika się pogorszenia lub uniemożliwienia dobrego statusu/potencjału ekologicznego lub, w przypadku gdy nie jest to możliwe, 3) wszelkie działania o charakterze technicznym, są uzasadnione brakiem wykonalnych ekologicznych alternatyw, które nie są nieproporcjonalne lub nie możliwe z punktu widzenia kosztów lub z technicznego punktu widzenia, a także podjęte zostały wszelkie możliwe działania dla ograniczenia negatywnych oddziaływań na stan jednolitej części wód.

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

Dodatek C

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIOM I ICH KONTROLI W ODNIESIENIU DO STOSOWANIA I OBECNOŚCI CHEMIKALIÓW

Działalność ta nie prowadzi do wytwarzania, wprowadzania do obrotu lub stosowania:

a) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [1] (UE)2019/1021, z wyjątkiem substancji obecnych jako niezamierzone śladowe zanieczyszczenia;

b) rtęci i związków rtęci, ich mieszanin i produktów z dodatkiem rtęci zgodnie z definicją określoną w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 [2];

c) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [3] (WE)1005/2009;

d) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady [4] 2011/65/UE, z wyjątkiem substancji, w których zapewniono pełne przestrzeganie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy;

e) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady [5], z wyjątkiem przypadków, gdy w pełni spełnione są warunki określone w tym załączniku;

f) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach,, spełniających kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i zidentyfikowanych zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa;

g) innych substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, które spełniają kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 (Dz.U. L 137 z 24.5.2017, s. 1).

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz.U. L 286 z 31.10.2009, s. 1).

[4] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 88).

[5] Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE. (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

Dodatek D

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM OCHRONY I ODBUDOWY BIORÓŻNORODNOŚCI I EKOSYSTEMÓW

Przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub procedury kontrolnej [1] zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE [2].

W przypadku gdy przeprowadzono OOŚ, wdraża się wymagane środki łagodzące i kompensacyjne do celów ochrony środowiska.

W odniesieniu do terenów/działań zlokalizowanych na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w ich pobliżu (w tym sieci obszarów chronionych Natura 2000, obiektów światowego dziedzictwa UNESCO i obszarów o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności, a także innych obszarów chronionych) w stosownych przypadkach przeprowadzono odpowiednią ocenę [3], a na podstawie wniosków z tej oceny wprowadzono konieczne środki łagodzące [4].

[1] Procedura, w ramach której właściwy organ określa, czy projekty wymienione w załączniku II do dyrektywy 2011/92/UE mają zostać poddane ocenie oddziaływania na środowisko (o której mowa w art. 4 ust. 2 tej dyrektywy).

[2] W przypadku działalności prowadzonej w państwach trzecich, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym lub normami międzynarodowymi, które nakładają wymóg przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub procedury kontrolnej, np. Norma w zakresie pomiaru wyników MKF nr 1: ocena ryzyka środowiskowego i społecznego oraz zarządzanie tym ryzykiem (*IFC Performance Standard 1: Assessment and Management of Environmental and Social Risks*).

[3] Zgodnie z dyrektywą 2009/147/WE i dyrektywą 92/43/EWG. W przypadku działalności prowadzonej w państwach trzecich, zgodnie z równoważnym obowiązującym prawem krajowym lub normami międzynarodowymi, których celem jest ochrona siedlisk przyrodniczych, dzikiej fauny i flory i które wymagają przeprowadzenia (1) procedury kontrolnej w celu ustalenia, czy w odniesieniu do danej działalności potrzebna jest odpowiednia ocena możliwego oddziaływania na chronione siedliska i gatunki; (2) takiej odpowiedniej oceny, jeżeli procedura kontrolna wykaże, że jest ona potrzebna, np. Normy w zakresie pomiaru wyników MKF nr 6: ochrona bioróżnorodności i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami naturalnymi (*IFC Performance Standard 6: Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources*).

[4] Środki te określono na potrzeby zapewnienia, aby projekt, plan lub działalność nie miały znaczącego wpływu na cele w zakresie ochrony wyznaczone dla danego obszaru chronionego.

Dodatek E

SPECYFIKACJA TECHNICZNA [1] URZĄDZEŃ ZWIĄZANYCH Z WODĄ

1. Natężenie przepływu rejestruje się przy standardowym ciśnieniu odniesienia 3 – 0/+ 0,2 bara lub 0,1 – 0/+ 0,02 bara dla produktów ograniczonych do niskiego ciśnienia.
2. Natężenie przepływu pod niższym ciśnieniem 1,5 – 0/+ 0,2 bara wynosi ≥ 60 % maksymalnego dostępnego natężenia przepływu.
3. W przypadku baterii prysznicowych temperatura odniesienia wynosi 38 ± 1 °C.
4. Jeżeli przepływ musi wynosić poniżej 6 l/min, jest on zgodny z zasadą określoną w pkt 2.
5. W przypadku kranów przestrzega się procedury opisanej w pkt 10.2.3 normy EN 200, z następującymi wyjątkami:
   a) w przypadku kranów, które nie są ograniczone do zastosowań przy niskim ciśnieniu: należy stosować ciśnienie 3 – 0/+ 0,2 bara zarówno do wylotu wody ciepłej, jak i wylotu wody zimnej, na zmianę;
   b) w przypadku kranów, które są ograniczone do zastosowań przy niskim ciśnieniu: należy stosować ciśnienie 0,4 – 0/+ 0,02 bara zarówno do wylotu wody ciepłej, jak i wylotu wody zimnej przy pełnym otwarciu elementu regulującego przepływ.

[1] Odniesienie do norm UE jest dostępne na szczeblu UE na potrzeby oceny specyfikacji technicznej produktów: EN 200 „Armatura sanitarna – Zawory wypływowe i baterie mieszające do systemów zasilania wodą typu 1 i typu 2 – Ogólne wymagania techniczne"; EN 816 „Armatura sanitarna – Armatura samoczynnie zamykana PN 10"; EN 817 „Baterie mechaniczne (PN 10) – Ogólne wymagania techniczne"; EN 1111 „Armatura sanitarna – Baterie termostatyczne (PN 10) – Ogólna specyfikacja techniczna"; EN 1112 „Armatura sanitarna – Wyloty natrysków do armatury sanitarnej do systemu zasilania typu 1 i 2 – Ogólne wymagania techniczne"; EN 1113 „Armatura sanitarna – Przewody natryskowe do armatury sanitarnej do systemu zasilania typu 1 i 2 – Ogólne wymagania techniczne"; w tym metoda badania odporności na zginanie przewodu; EN 1287 „Armatura sanitarna – Baterie termostatyczne niskociśnieniowe – Ogólne wymagania techniczne"; EN 15091 „Armatura sanitarna – Armatura sanitarna otwierana i zamykana elektronicznie".

ZAŁĄCZNIK II

Techniczne kryteria kwalifikacji służące określeniu warunków, na jakich działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w adaptację do zmian klimatu, oraz określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych

1. Leśnictwo . . . 151

1.1. Zalesianie . . . 151

1.2. Rekultywacja i odbudowa lasów, w tym ponowne zalesianie i naturalna regeneracja lasu po zdarzeniu ekstremalnym . . . 156

1.3. Gospodarka leśna . . . 163

1.4. Ochrona lasów . . . 168

2. Działalność w zakresie ochrony i odbudowy środowiska . . . 173

2.1. Rekultywacja terenów podmokłych . . . 173

3. Przetwórstwo przemysłowe . . . 176

3.1. Wytwarzanie technologii energii odnawialnej . . . 176

3.2. Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania wodoru . . . 178

3.3. Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu . . . 180

3.4. Produkcja baterii . . . 183

3.5. Produkcja sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków . . . 185

3.6. Wytwarzanie innych technologii niskoemisyjnych . . . 188

3.7. Produkcja cementu . . . 190

3.8. Produkcja aluminium . . . 191

3.9. Produkcja żelaza i stali . . . 193

3.10. Produkcja wodoru . . . 196

3.11. Produkcja sadzy . . . 198

3.12. Produkcja węglanu sodu . . . 200

3.13. Produkcja chloru . . . 202

3.14. Produkcja podstawowych chemikaliów organicznych 204

3.15. Produkcja amoniaku 207

3.16. Produkcja kwasu azotowego 209

3.17. Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych 211

4. Energetyka 213

4.1. Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej 213

4.2. Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego 215

4.3. Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej 216

4.4. Produkcja energii elektrycznej za pomocą technologii wykorzystujących energię oceaniczną 218

4.5. Produkcja energii elektrycznej z energii wodnej 220

4.6. Produkcja energii elektrycznej z energii geotermalnej 223

4.7. Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych 225

4.8. Produkcja energii elektrycznej z bioenergii 227

4.9. Przesył i dystrybucja energii elektrycznej 229

4.10. Magazynowanie energii elektrycznej 231

4.11. Magazynowanie energii cieplnej 233

4.12. Magazynowanie wodoru 235

4.13. Wytwarzanie biogazu i biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz wytwarzanie biopłynów 236

4.14. Sieci przesyłowe i dystrybucyjne gazów odnawialnych i niskoemisyjnych 238

4.15. Dystrybucja w systemach ciepłowniczych/chłodniczych 240

4.16. Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła 241

4.17. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii słonecznej 243

4.18. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii geotermalnej 244

4.19. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych 246

4.20. Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z bioenergii 248

4.21. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ogrzewania energią słoneczną 250

4.22. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z energii geotermalnej 251

4.23. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych 253

4.24. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z bioenergii 255

4.25. Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ciepła odpadowego 257

5. Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz remediacja 259

5.1. Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody 259

5.2. Modernizacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody 260

5.3. Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków 262

5.4. Modernizacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków 263

5.5. Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła 265

5.6. Fermentacja beztlenowa osadów ściekowych 267

5.7. Fermentacja beztlenowa bioodpadów 268

5.8. Kompostowanie bioodpadów 270

5.9. Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne 272

5.10. Wychwytywanie i utylizacja gazu składowiskowego 273

5.11. Transport CO_2 275

5.12. Stałe podziemne geologiczne składowanie CO_2 277

6. Transport 278

6.1. Międzymiastowy pasażerski transport kolejowy 278

6.2. Transport kolejowy towarów 279

6.3. Transport pasażerski miejski i podmiejski, drogowy transport pasażerski 281

6.4. Eksploatacja urządzeń do mobilności osobistej, logistyka rowerowa 283

6.5. Transport motocyklami, samochodami osobowymi i pojazdami użytkowymi 284

6.6. Usługi transportu drogowego towarów 287

6.7. Transport wodny śródlądowy pasażerski 289

6.8. Transport wodny śródlądowy towarów 290

6.9. Modernizacja w transporcie wodnym śródlądowym pasażerskim i towarowym 292

6.10. Transport morski i wodny przybrzeżny towarów, statki do operacji portowych i działań pomocniczych 293

6.11. Transport morski i wodny przybrzeżny pasażerski 296

6.12. Modernizacja transportu morskiego i wodnego przybrzeżnego towarowego i pasażerskiego 298

6.13. Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa 300

6.14. Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego 302

6.15. Infrastruktura wspomagająca transport drogowy i transport publiczny 304

6.16. Infrastruktura na potrzeby transportu wodnego 306

6.17. Infrastruktura portu lotniczego 309

7. Budownictwo i działalność związana z obsługą rynku nieruchomości 311

7.1. Budowa nowych budynków 311

7.2. Renowacja istniejących budynków 314

7.3. Montaż, konserwacja i naprawa sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną 316

7.4. Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach) 319

7.5. Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku 320

7.6. Montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii energii odnawialnej 321

7.7. Nabywanie i prawo własności budynków 323

8. Informacja i komunikacja 325

8.1. Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność 325

8.2. Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalność powiązana 327

8.3. Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych 328

9. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 330

9.1. Działalność w zakresie inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne służące adaptacji do zmian klimatu 330

9.2. Pomoc przeznaczona na badania rynkowe, rozwój oraz innowacje 331

10. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa 333

10.1. Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie: ubezpieczenie od ryzyka związanego z klimatem 333

10.2. Działalność reasekuracyjna 335

11. Edukacja 337

12. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna 338

12.1. Działalność w zakresie opieki rezydencjalnej 338

13. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 340

13.1. Działalność twórcza, związana z kulturą i rozrywką 340

13.2. Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność w zakresie kultury 341

13.3. Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych 343

Dodatek A: Klasyfikacja zagrożeń związanych z klimatem 346

Dodatek B: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich 347

Dodatek C: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli w odniesieniu do stosowania i obecności chemikaliów 348

Dodatek D: Ogólne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód względem ochrony i odbudowy bioróżnorodności i ekosystemów 349

1. LEŚNICTWO

1.1. **Zalesianie**

Opis działalności

Utworzenie lasu przez zasadzenie, celowy zasiew lub naturalną regenerację na terenie, który dotychczas był użytkowany w inny sposób. Zalesianie oznacza przekształcenie w las form użytkowania gruntów innych niż tereny leśnie zgodnie z definicją zalesiania Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) ([1]), przy czym las oznacza obszar odpowiadający definicji lasu określonej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadający definicji lasu ustanowionej przez FAO ([2]). Zalesianie może obejmować zalesianie w przeszłości, o ile odbywa się ono w okresie między sadzeniem drzew a momentem uznania formy użytkowania gruntów za las.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([3]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([1]) Utworzenie lasu przez zasadzenie lub celowy zasiew na gruncie, który dotychczas był użytkowany w inny sposób, wiąże się z przekształceniem formy użytkowania gruntów z terenów innych niż leśne w las, FAO „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([3]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([4]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([5]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([6]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([7]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	1. *Plan zalesiania i późniejszy plan urządzenia lasu lub równoważny dokument* 1.1. Obszar, na którym prowadzona jest działalność, objęty jest planem zalesiania co najmniej pięcioletnim lub trwającym przez minimalny okres przewidziany w prawie krajowym, opracowanym przed rozpoczęciem działalności i stale aktualizowanym, aż do momentu, w którym obszar ten będzie odpowiadał definicji lasu określonej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, definicji lasu ustanowionej przez FAO. Plan zalesiania zawiera wszystkie wymagane w prawie krajowym elementy dotyczące oceny oddziaływania zalesiania na środowisko.

([4]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([5]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([6]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([7]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów:Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

	1.2. Najlepiej w ramach planu zalesiania lub, w przypadku braku informacji, w jakimkolwiek innym dokumencie, przedstawia się szczegółowe informacje dotyczące takich kwestii, jak: a) opis obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów; b) przygotowanie gruntu oraz wpływ tego przygotowania na istniejące zasoby węgla, w tym na glebę i biomasę nadziemną, w celu ochrony terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([8]); c) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń; d) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu; e) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia; f) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym; g) środki wprowadzone w celu ustanowienia i utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu; h) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym); i) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego; j) ocena wpływu na bezpieczeństwo żywnościowe; k) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do zalesiania. 1.3. Jeżeli obszar staje się lasem, po planie zalesiania przyjmowany jest plan urządzenia lasu lub równoważny dokument określony w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w prawie krajowym nie zdefiniowano planu urządzenia lasu ani równoważnego dokumentu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu" ([9]). Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany. 1.4. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie: a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń ([10]); b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

([8]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

([9]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([10]) Z uwzględnieniem analizy (i) trwałości zasobów drewna oraz (ii) wpływu/presji na ochronę siedlisk, różnorodność powiązanych siedlisk i warunki pozyskiwania minimalizujących wpływ na glebę.

c) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia;

d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów;

e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym;

f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu;

g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym);

h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego;

i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej.

1.5. W ramach działalności stosuje się najlepsze praktyki z zakresu zalesiania określone w prawie krajowym lub – jeżeli w prawie krajowym nie określono takich najlepszych praktyk – działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) działalność jest zgodna z rozporządzeniem delegowanym (UE) nr 807/2014;

b) działalność jest zgodna z „Ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi zalesiania i ponownego zalesiania ze szczególnym naciskiem na przepisy UNFCCC" ([11]).

1.6. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([12]).

1.7. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010.

1.8. W planie zalesiania i w późniejszym planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

2. *Audyt*

W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów:

a) odpowiednie właściwe organy krajowe;

([11]) Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące zalesiania i ponownego zalesiania – Forest Europe ze szczególnym naciskiem na przepisy UNFCCC przyjęte podczas posiedzenia MCPFE na szczeblu eksperckim w dniach 12–13 listopada 2008 r. oraz przez biuro PEBLDS w imieniu Rady PEBLDS dnia 4 listopada 2008 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([12]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

	b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność. W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem. Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności. 3. *Ocena grupy* Zgodność z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana: a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([13]) zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001; b) na poziomie grupy gospodarstw leśnych wystarczająco jednolitych, aby ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do celów kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności minimalizuje się stosowanie nawozów i nie stosuje się obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([14]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([15]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.

([13]) „Obszar pozyskiwania" oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

([14]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([15]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. k) (Plan zalesiania) i 1.4 lit. i) (Plan urządzenia lasu lub równoważny system), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: (i) że wykorzystanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takich jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby; e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

1.2. **Rekultywacja i odbudowa lasów, w tym ponowne zalesianie i naturalna regeneracja lasu po zdarzeniu ekstremalnym**

Opis działalności

Rekultywacja i odbudowa lasów zgodnie z definicją w prawie krajowym. W przypadku gdy prawo krajowe nie zawiera takiej definicji, rekultywacja i odbudowa lasów odpowiada definicji, która została powszechnie uzgodniona w recenzowanej literaturze naukowej poszczególnych państw lub definicji zgodnej z opracowaną przez FAO definicją „ponownego zalesiania" ([16]), lub definicji zgodnej z jedną z definicji odbudowy

([16]) Odbudowa lasów obejmuje:
— rekultywację, oznaczająca przywrócenie pożądanych gatunków, struktur lub procesów do istniejącego ekosystemu;
— odbudowę, czyli przywrócenie rodzimych roślin na gruntach, które są wykorzystywane w innym celu;
— regenerację, czyli przywrócenie terenów poważnie zdegradowanych pozbawionych roślinności;
— najbardziej radykalne zastąpienie, w którym gatunki niedostosowane do danego miejsca i niezdolne do migracji są zastępowane wprowadzonymi gatunkami w związku z szybkimi zmianami klimatu,
Moduł odbudowy lasów. W zestawie narzędzi zrównoważonej gospodarki leśnej (*Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox*) (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/sustainable forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

środowiska ([17]) mającą zastosowanie do lasów lub definicją rekultywacji lasów ([18]) określoną w Konwencji o różnorodności biologicznej. Te rodzaje działalności gospodarczej obejmują również działalność leśną zgodną z opracowanymi przez FAO definicjami „ponownego zalesiania" ([19]) i „lasów pozostawionych do naturalnej regeneracji" ([20]) po zdarzeniu ekstremalnym, przy czym pojęcie zdarzenia ekstremalnego jest zdefiniowane w prawie krajowym bądź –w przypadku braku takiej definicji w prawie krajowym – odpowiada ono definicji „ekstremalnego zdarzenia pogodowego" określonego przez IPCC ([21]); lub po pożarze samoistnym, przy czym pojęcie pożaru samoistnego jest zdefiniowane w prawie krajowym bądź –w przypadku braku takiej definicji w prawie krajowym – odpowiada ono definicji określonej w Europejskim słowniku dotyczącym pożarów lasów ([22]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie wiążą się z żadną zmianą użytkowania gruntów i są prowadzone na terenie zdegradowanym odpowiadającym definicji lasu określonej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadającym definicji lasu ustanowionej przez FAO ([23]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

([17]) Odbudowa środowiska (również: odtworzenie ekosystemu):
— proces przywracania ekosystemu do naturalnej struktury i funkcji sprzed zakłócenia;
— proces wspomagania odbudowy ekosystemu, który uległ degradacji, uszkodzeniu lub zniszczeniu;
— proces celowej zmiany miejsca w celu utworzenia określonego, lokalnego ekosystemu. Celem tego procesu jest naśladowanie struktury, funkcji, różnorodności i dynamiki określonego ekosystemu;
— interwencja człowieka […] mająca na celu przyspieszenie odbudowy zniszczonych siedlisk lub przywrócenie ekosystemów do stanu jak najbliższego warunkom sprzed zakłócenia,

Najczęściej stosowane definicje/opisy kluczowych terminów związanych z odbudową ekosystemu. 11. Konferencja Stron Konwencji o różnorodności biologicznej. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([18]) Rekultywacja lasu jest procesem przywracania zdolności lasu do ponownego dostarczania towarów i możliwości świadczenia usług, przy czym stan lasu poddanego rekultywacji nie jest identyczny ze stanem przed jego degradacją.

Najczęściej stosowane definicje/opisy kluczowych terminów związanych z odbudową ekosystemu. 11. Konferencja Stron Konwencji o różnorodności biologicznej. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([19]) Ponowne utworzenie lasu przez zasadzenie lub celowy zasiew na terenie sklasyfikowanym jako las,

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([20]) Las, w którym dominują drzewa rosnące dzięki naturalnej regeneracji,

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([21]) Ekstremalne zdarzenie pogodowe jest zdarzeniem, które jest rzadkie w określonym miejscu lub o określonej porze roku. Definicje pojęcia „rzadkie" są zróżnicowane, ale ekstremalne zdarzenie pogodowe zazwyczaj jest tak rzadkie, że odpowiada10. lub 90. percentylowi funkcji gęstości prawdopodobieństwa określonej na podstawie obserwacji, lub jest nawet rzadsze. Zasadniczo cechy zjawiska nazywanego ekstremalnym zdarzeniem pogodowym mogą różnić się w zależności od miejsca w ujęciu bezwzględnym. Jeżeli dany typ ekstremalnego zdarzenia pogodowego utrzymuje się przez określony okres czasu, na przykład przez sezon, może zostać uznany za ekstremalne zdarzenie klimatyczne, szczególnie jeżeli jego skutki średnio lub ogółem są same w sobie ekstremalne (np. susza lub silne opady przez cały sezon). Zob. IPCC, 2018 r.: *Załącznik I: Glosariusz* (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([22]) Każdy niekontrolowany pożar roślinności, który wymaga podjęcia decyzji lub rozpoczęcia działań gaśniczych, Europejski słownik pożarów lasów z 2012 r., opracowany w ramach projektu Europejskiej sieci dotyczące pożarów lasu (EUFOFINET), jako część programu INTERREG IVC (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.
2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:
a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;
b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;
c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.
Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:
a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;
b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([24]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.
3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([25]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([26]) lub modelami płatnymi.
4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:
a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([23]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([24]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([25]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([26]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([27]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([28]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	1. *Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument* 1.1. Działalność jest prowadzona na obszarze objętym planem urządzenia lasu lub równoważnym dokumentem określonym w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w prawie krajowym nie zdefiniowano planu urządzenia lasu ani równoważnego instrumentu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu” ([29]). Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany. 1.2. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie: a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń ([30]); b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

([27]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([28]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([29]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi.

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje” (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([30]) Z uwzględnieniem analizy (i) trwałości zasobów drewna, (ii) wpływu/presji na ochronę siedlisk, różnorodności powiązanych siedlisk i warunku pozyskiwania minimalizującego wpływ na glebę.

	c) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia; d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów; e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym; f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu; g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym); h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego; i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej. 1.3. Zrównoważony rozwój systemów gospodarki leśnej udokumentowany w planie, o którym mowa w pkt 1.1., zapewnia się poprzez wybranie najbardziej ambitnego z poniższych podejść: a) gospodarka leśna odpowiada obowiązującej krajowej definicji zrównoważonej gospodarki leśnej; b) gospodarka leśna jest zgodna z opracowaną przez Forest Europe ([31]) definicją zrównoważonej gospodarki leśnej i z ogólnoeuropejskimi wytycznymi na poziomie operacyjnym dotyczącymi zrównoważonej gospodarki leśnej ([32]); c) wdrożony system zarządzania spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju lasów określone w art. 29 ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/2001, a od dnia jej stosowania – z aktem wykonawczym ustanawiającym wytyczne operacyjne dotyczące energii z biomasy leśnej przyjęte na podstawie art. 29 ust. 8 tej dyrektywy. 1.4. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([33]). 1.5. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010. 1.6. W planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

([31]) Gospodarowanie lasami i gruntami leśnymi oraz wykorzystanie ich w taki sposób i z taką intensywnością, by utrzymać ich bioróżnorodność, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach.

Rezolucja H1, Ogólne wytyczne trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, druga konferencja ministerialna na temat ochrony lasów, która miała miejsce w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r. (Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf.

([32]) Załącznik 2 do rezolucji L2. Ogólnoeuropejskie wytyczne na poziomie operacyjnym dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej (Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management). Trzecia Konferencja Ministerialna w sprawie Ochrony Lasów w Europie, która odbyła się w Lizbonie (2–4 czerwca 1998 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([33]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

	2. *Audyt* W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów: a) odpowiednie właściwe organy krajowe; b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność. W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem. Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności. 3. *Ocena grupy* Zgodność z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana: a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([34]) zgodnego z definicją w dyrektywie (UE) 2018/2001; b) na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Zmiana gospodarki leśnej spowodowana daną działalnością na obszarze objętym tą działalnością prawdopodobnie nie doprowadzi do znacznego ograniczenia zrównoważonych dostaw pierwotnej biomasy leśnej nadającej się do wytwarzania produktów drewnianych o długoterminowym potencjale obiegu zamkniętego. Kryterium to można wykazać za pomocą analizy korzyści dla klimatu, o której mowa w pkt 2.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do celów kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności minimalizuje się stosowanie nawozów i nie stosuje się obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.

([34]) „Obszar pozyskiwania" oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

	Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([35]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń. Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: i) że wykorzystanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takich jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby; e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

([35]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

1.3. **Gospodarka leśna**

Opis działalności

Gospodarka leśna zgodnie z definicją określoną w prawie krajowym. W przypadku gdy prawo krajowe nie zawiera takiej definicji, gospodarka leśna odpowiada każdej działalności gospodarczej w ramach systemu mającego zastosowanie do lasu, która wpływa na ekologiczne, gospodarcze lub społeczne funkcje lasu. Gospodarka leśna nie zakłada żadnej zmiany użytkowania gruntów i jest prowadzona na terenie odpowiadającym definicji lasu stosowanej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadającym definicji lasu ustanowionej przez FAO ([36]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.
2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali; b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([37]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.
3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([38]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([39]) lub modelami płatnymi.

([36]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([37]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([38]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([39]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([40]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([41]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	1. *Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument* 1.1. Działalność jest prowadzona na obszarze objętym planem urządzenia lasu lub równoważnym dokumentem określonym w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w prawie krajowym nie zdefiniowano planu urządzenia lasu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu” ([42]). Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany. 1.2. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie: a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń ([43]); b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu;

([40]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([41]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([42]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi.

FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje” (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([43]) Z uwzględnieniem analizy (i) trwałości zasobów drewna, (ii) wpływu/presji na ochronę siedlisk, różnorodności powiązanych siedlisk i warunku pozyskiwania minimalizującego wpływ na glebę.

	c) określenie kontekstu siedlisk leśnych, w tym głównych istniejących i planowanych gatunków drzew leśnych, a także ich zasięgu i rozmieszczenia; d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów; e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym; f) środki wprowadzone w celu ustanowienia i utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu; g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym); h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego; i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej. 1.3. Zrównoważony rozwój systemu gospodarki leśnej udokumentowany w planie, o którym mowa w pkt 1.1., zapewnia się poprzez wybranie najbardziej ambitnego z poniższych podejść: a) gospodarka leśna odpowiada obowiązującej krajowej definicji zrównoważonej gospodarki leśnej; b) gospodarka leśna jest zgodna z opracowaną przez Forest Europe ([44]) definicją zrównoważonej gospodarki leśnej i z ogólnoeuropejskimi wytycznymi na poziomie operacyjnym dotyczącymi zrównoważonej gospodarki leśnej ([45]); c) wdrożony system zarządzania wykazuje zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju lasów określonymi w art. 29 ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/2001, a od dnia jej stosowania – z aktem wykonawczym ustanawiającym wytyczne operacyjne dotyczące energii z biomasy leśnej przyjęte na podstawie art. 29 ust. 8 tej dyrektywy. 1.4. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([46]). 1.5. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010. 1.6. W planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru.

([44]) Gospodarowanie lasami i gruntami leśnymi oraz wykorzystanie ich w taki sposób i z taką intensywnością, by utrzymać ich bioróżnorodność, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach.

Rezolucja H1, Ogólne wytyczne trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, druga konferencja ministerialna na temat ochrony lasów, która miała miejsce w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r. (Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([45]) Załącznik 2 do rezolucji L2. Ogólnoeuropejskie wytyczne na poziomie operacyjnym dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej (Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management). Trzecia Konferencja Ministerialna w sprawie Ochrony Lasów w Europie, która odbyła się w Lizbonie (2–4 czerwca 1998 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([46]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

	2. *Audyt* W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów: a) odpowiednie właściwe organy krajowe; b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność. W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem. Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności. 3. *Ocena grupy* Zgodność z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana: a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([47]) zgodnego z definicją w dyrektywie (UE) 2018/2001; b) na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Zmiana gospodarki leśnej spowodowana daną działalnością na obszarze objętym tą działalnością prawdopodobnie nie doprowadzi do znacznego ograniczenia zrównoważonych dostaw pierwotnej biomasy leśnej nadającej się do wytwarzania produktów drewnianych o długoterminowym potencjale obiegu zamkniętego. Kryterium to można wykazać za pomocą analizy korzyści dla klimatu, o której mowa w pkt 2.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do celów kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności zminimalizowano stosowanie nawozów i nie stosowano obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.

([47]) „Obszar pozyskiwania" oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

	Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([48]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([49]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: i) że stosowanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takie jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby; e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

([48]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).
([49]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

1.4. **Ochrona lasów**

Opis działalności

Działalność z zakresu gospodarki leśnej mająca na celu zachowanie jednego siedliska lub gatunku lub większej ich liczby. Ochrona lasów nie zakłada żadnej zmiany kategorii gruntów i jest prowadzona na terenie odpowiadającym definicji lasu stosowanej w prawie krajowym lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiadającym definicji lasu ustanowionej przez FAO ([50]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE A2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii ograniczają się do NACE II 02.10, tj. gospodarki leśnej i pozostałej działalności leśnej, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych, 02.20, tj. pozyskiwania drewna, 02.30, tj. pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna oraz 02.40, tj. działalności usługowej związanej z leśnictwem.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([51]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([52]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([53]) lub modelami płatnymi.

([50]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([51]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([52]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([53]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([54]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([55]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej; lub

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	1. *Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument* 1.1. Działalność jest prowadzona na obszarze objętym planem urządzenia lasu lub równoważnym dokumentem określonym w prawie krajowym lub – w przypadku, gdy w przepisach krajowych nie zdefiniowano planu urządzenia lasu – zgodnie z opracowaną przez FAO definicją „obszaru leśnego z długoterminowym planem urządzenia lasu” ([56]). Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument obejmuje okres co najmniej 10 lat i jest stale uaktualniany. 1.2. Przedstawia się informacje dotyczące następujących kwestii, które nie są jeszcze udokumentowane w planie urządzenia lasu lub w równoważnym systemie: a) cele urządzenia lasu z uwzględnieniem najważniejszych ograniczeń; b) planowane ogólne strategie i działania służące osiągnięciu celów urządzenia lasu, w tym przewidywane operacje na przestrzeni całego cyklu życia lasu; c) określenie kontekstu siedlisk, w tym głównych gatunków drzew, również planowanych, oraz ich zasięgu i rozmieszczenia, zgodnie z kontekstem lokalnego ekosystemu leśnego;

([54]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([55]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([56]) Obszar leśny posiadający długoterminowy (co najmniej 10-letni) udokumentowany plan urządzenia realizujący zdefiniowane cele urządzenia lasu, który jest poddawany okresowemu przeglądowi; FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje” (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

	d) określenie obszaru zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów; e) obręby, drogi, prawa drogi i inne publiczne drogi dostępu, cechy fizyczne, w tym drogi wodne, obszary podlegające ograniczeniom prawnym i innym; f) środki wprowadzone w celu utrzymania dobrego stanu ekosystemów lasu; g) uwzględnienie kwestii społecznych (w tym zachowanie krajobrazu, konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym); h) ocena zagrożeń związanych z lasem, takich jak pożary lasu, ataki szkodników lub ogniska choroby, w celu zapobiegania zagrożeniom i ich ograniczania, a także w celu kontrolowania zagrożeń i środków wprowadzanych w celu zapewnienia ochrony przed ryzykiem resztkowym i adaptacji do niego; i) wszystkie kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarki leśnej. 1.3. Plan urządzenia lasu lub równoważny dokument: a) przedstawia podstawowy wyznaczony cel gospodarowania ([57]), którym jest ochrona gleby i wody ([58]), ochrona bioróżnorodności ([59]) lub usług społecznych ([60]) w oparciu o definicje opracowane przez FAO; b) wspiera praktyki przyjazne bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; c) zawiera analizę: (i) wpływu i presji na ochronę siedlisk i różnorodności powiązanych siedlisk; (ii) warunków pozyskiwania minimalizujących oddziaływanie na glebę; (iii) innych rodzajów działalności, które mają wpływ na cele dotyczące ochrony, takich jak łowiectwo i rybołówstwo, rolnictwo, pasterstwo i działalność leśna oraz działalność przemysłowa, wydobywcza i komercyjna. 1.4. Zrównoważony rozwój systemu gospodarki leśnej udokumentowany w planie, o którym mowa w pkt 1.1., zapewnia się poprzez wybranie najbardziej ambitnego z poniższych podejść: a) gospodarka leśna odpowiada definicji krajowej zrównoważonej gospodarki leśnej, jeżeli taka definicja istnieje; b) gospodarka leśna jest zgodna z opracowaną przez Forest Europe ([61]) definicją zrównoważonej gospodarki leśnej i z ogólnoeuropejskimi wytycznymi na poziomie operacyjnym dotyczącymi zrównoważonej gospodarki leśnej ([62]);

([57]) Podstawowy wyznaczony cel gospodarowania przypisany jednostce odpowiedzialnej za gospodarowanie (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([58]) Las, w którym celem gospodarowania jest ochrona gleby i wody. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([59]) Las, w którym celem gospodarowania jest ochrona bioróżnorodności. Obejmuje m.in. obszary służące ochronie bioróżnorodności w ramach obszarów chronionych. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([60]) Las, w którym celem gospodarowania są usługi społeczne. (FAO, „Ocena światowych zasobów leśnych z 2020 r. Terminy i definicje" 4.6.2021: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([61]) Gospodarowanie lasami i gruntami leśnymi oraz wykorzystanie ich w taki sposób i z taką intensywnością, by utrzymać ich bioróżnorodność, wydajność, potencjał regeneracyjny, żywotność oraz potencjał w zakresie spełniania obecnie, jak i w przyszłości, odpowiednich funkcji ekologicznych, gospodarczych i społecznych, na szczeblu lokalnym, krajowym i globalnym, oraz by nie powodować szkód w innych ekosystemach.

Rezolucja H1, Ogólne wytyczne trwale zrównoważonego zagospodarowania lasów w Europie, druga konferencja ministerialna na temat ochrony lasów, która miała miejsce w Helsinkach w dniach 16–17 czerwca 1993 r. (Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([62]) Załącznik 2 do rezolucji L2. Ogólnoeuropejskie wytyczne na poziomie operacyjnym dotyczące zrównoważonej gospodarki leśnej (Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management). Trzecia Konferencja Ministerialna w sprawie Ochrony Lasów w Europie, która odbyła się w Lizbonie (2–4 czerwca 1998 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

	c) wdrożony system zarządzania wykazuje zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju lasów określonymi w art. 29 ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/2001, a od dnia jej stosowania – z aktem wykonawczym ustanawiającym wytyczne operacyjne dotyczące energii z biomasy leśnej przyjęte na podstawie art. 29 ust. 8 tej dyrektywy. 1.5. Działalność nie obejmuje degradacji terenów zasobnych w pierwiastek węgla ([63]). 1.6. Wdrożony system zarządzania związany z działalnością jest zgodny z obowiązkiem zachowania należytej staranności oraz wymogami dotyczącymi zgodności z prawem określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 995/2010. 1.7. W planie urządzenia lasu lub równoważnym dokumencie przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru. 2. *Audyt* W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów: a) odpowiednie właściwe organy krajowe; b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność. W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem. Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności. 3. *Ocena grupy* Zgodność z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana: a) na poziomie leśnego obszaru pozyskiwania ([64]) zgodnego z definicją w dyrektywie (UE) 2018/2001; b) na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko związane z cechami zrównoważonego charakteru działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i) obejmuje przepisy w celu zapewnienia zgodności z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([63]) Tereny zasobne w pierwiastek węgla oznaczają tereny podmokłe, w tym torfowiska, oraz obszary stale zalesione w rozumieniu art. 29 ust. 4 lit. a), b) i c) dyrektywy (UE) 2018/2001.

([64]) „Obszar pozyskiwania" oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwany jest surowiec będący biomasą leśną, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważonego rozwoju i legalności biomasy leśnej.

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Zmiana gospodarki leśnej spowodowana daną działalnością na obszarze objętym tą działalnością prawdopodobnie nie doprowadzi do znacznego ograniczenia zrównoważonych dostaw pierwotnej biomasy leśnej nadającej się do wytwarzania produktów drewnianych o długoterminowym potencjale obiegu zamkniętego. Kryterium to można wykazać za pomocą analizy korzyści dla klimatu, o której mowa w pkt 2.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W ramach działalności nie stosuje się pestycydów ani nawozów. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([65]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([66]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Szczegółowe informacje, o których mowa w pkt 1.2. lit. i), zawierają zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych; c) wyłączenie stosowania gatunków obcych, chyba że można wykazać: (i) że wykorzystanie leśnego materiału rozmnożeniowego prowadzi do uzyskania korzystnych i odpowiednich warunków ekosystemu (takich jak klimat, kryteria glebowe, strefy wegetacyjne, odporność lasu na pożary); (ii) że gatunki rodzime występujące obecnie w danym miejscu nie są już dostosowane do przewidywanych warunków klimatycznych oraz glebowych i hydrologicznych; d) zapewnienie utrzymania i poprawy fizycznej, chemicznej i biologicznej jakości gleby;

([65]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([66]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

	e) wspieranie praktyk przyjaznych bioróżnorodności, które sprzyjają naturalnym procesom rozwoju lasów; f) wyłączenie przekształcania ekosystemów o dużej bioróżnorodności w ekosystemy o mniejszej bioróżnorodności; g) zapewnienie różnorodności powiązanych siedlisk i gatunków związanych z danym lasem; h) zapewnienie różnorodności struktury drzewostanu oraz utrzymanie lub wzmocnienie dojrzałego drzewostanu i drewna posuszowego.

2. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OCHRONY I ODBUDOWY ŚRODOWISKA

2.1. **Rekultywacja terenów podmokłych**

Opis działalności

Rekultywacja terenów podmokłych dotyczy działalności gospodarczej wspierającej przywrócenie pierwotnych warunków panujących na terenach podmokłych oraz działalności gospodarczej usprawniającej funkcje terenów podmokłych, ale niekoniecznie wspierającej przywrócenie warunków sprzed zakłócenia; przy czym tereny podmokłe odpowiadają międzynarodowej definicji obszaru wodno-błotnego ([67]) lub torfowiska ([68]) określonych w Konwencji ramsarskiej o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego (konwencją ramsarską) ([69]). Przedmiotowy obszar jest zgodny z unijną definicją terenów podmokłych przedstawioną w komunikacie Komisji w sprawie rozsądnego wykorzystywania terenów podmokłych i ich ochrony ([70]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006, ale odnoszą się do kategorii 6 klasyfikacji statystycznej działalności w zakresie ochrony środowiska (CEPA) ustanowionej rozporządzeniem (UE) nr 691/2011.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

([67]) *Obszary wodno-błotne obejmują różnorodne siedliska na lądzie, takie jak bagna, podmokłe obszary trawiaste i torfowiska, równiny zalewowe, rzeki i jeziora oraz obszary przybrzeżne, takie jak bagna słone, namorzyny, watty i skupiska trawy morskiej oraz rafy koralowe i inne obszary morskie nie głębsze niż sześć metrów podczas odpływu, jak również tereny podmokłe utworzone przez człowieka, takie jak tamy, zbiorniki, pola ryżowe oraz stawy do oczyszczania ścieków i laguny*. Wprowadzenie do konwencji ramsarskiej w sprawie obszarów wodno-błotnych, wydanie 7 (wcześniej „Podręcznik dotyczący konwencji ramsarskiej). Sekretariat konwencji ramsarskiej, Gland, Szwajcaria.

([68]) Torfowiska to ekosystemy o glebie torfowej. Torf składa się w co najmniej 30 % z martwych, częściowo rozłożonych pozostałości roślin, które nagromadziły się na terenach podmokłych i często w środowisku kwaśnym. Rezolucja XIII.12 Wytyczne dotyczące identyfikacji torfowisk jako obszarów wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe (obszary objęte konwencją ramsarską) do celów regulacji globalnej zmiany klimatu jako dodatkowy argument w stosunku do istniejących kryteriów konwencji ramsarskiej (*Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria*), konwencja ramsarska przyjęta w dniach 21-29 października 2018 r.

([69]) Konwencja ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([70]) Communication from the Commission to the Council and the European Parliament of 29 May 1995 on wise use and conservation of wetlands (komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 29 maja 1995 r. w sprawie rozważnego wykorzystywania terenów podmokłych i ich ochrony), COM(95) 189 final.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([71]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([72]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([73]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([74]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([75]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([71]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([72]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([73]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([74]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([75]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	1. *Plan rekultywacji* 1.1. Obszar jest objęty planem rekultywacji, który jest zgodny z określonymi w konwencji ramsarskiej zasadami i wytycznymi dotyczącymi rekultywacji obszarów wodno-błotnych, do czasu sklasyfikowania go jako teren podmokły i objęcia planem gospodarowania terenami podmokłymi zgodnie z zawartymi w konwencji ramsarskiej wytycznymi dotyczącymi planowania gospodarowania obszarami objętymi konwencją ramsarską i innymi terenami podmokłymi. W odniesieniu do torfowisk plan rekultywacji realizuje zalecenia zawarte w odpowiednich rezolucjach konwencji ramsarskiej, w tym w rezolucji XIII/13. 1.2. W planie rekultywacji dokładnie uwzględniono lokalne warunki hydrologiczne i glebowe, w tym dynamikę wysycenia gleby oraz zmianę warunków tlenowych i beztlenowych. 1.3. Plan rekultywacji uwzględnia wszystkie istotne kryteria dotyczące nieczynienia poważnych szkód odnoszące się do gospodarowania terenami podmokłymi. 1.4. W planie rekultywacji przewiduje się monitorowanie, które zapewnia poprawność informacji zawartych w planie, w szczególności jeżeli chodzi o dane dotyczące danego obszaru. 2. *Audyt* W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia działalności, a następnie co 10 lat, zgodność działalności z kryteriami dotyczącymi istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu i kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód jest weryfikowana przez jeden z poniższych podmiotów: a) odpowiednie właściwe organy krajowe; b) niezależną zewnętrzną jednostkę certyfikującą na wniosek organów krajowych lub podmiotu prowadzącego daną działalność. W celu ograniczenia kosztów audyty można przeprowadzać wraz z certyfikacją lasów, certyfikacją klimatyczną lub innym audytem. Niezależna zewnętrzna jednostka certyfikująca nie może mieć żadnego konfliktu interesów w stosunku do właściciela lub podmiotu finansującego ani nie może być zaangażowana w rozwój ani prowadzenie działalności. *Ocena grupy* Zgodność z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód może być weryfikowana na poziomie grupy gospodarstw wystarczająco jednolitych, aby można było ocenić ryzyko dla zrównoważonego rozwoju działalności leśnej, pod warunkiem że wszystkie te gospodarstwa są trwale powiązane między sobą i uczestniczą w działalności, a grupa tych gospodarstw pozostaje taka sama w odniesieniu do wszystkich późniejszych audytów.

(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wydobycie torfu jest ograniczone do minimum.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ogranicza się stosowanie pestycydów do minimum i preferuje się alternatywne podejścia lub techniki, które mogą obejmować niechemiczne alternatywy dla pestycydów, zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE, z wyjątkiem przypadków, w których stosowanie pestycydów jest konieczne do kontroli ognisk agrofagów i chorób. W ramach tej działalności minimalizuje się stosowanie nawozów i nie stosuje się obornika. Działalność jest zgodna z rozporządzeniem (UE) 2019/1009 lub przepisami krajowymi dotyczącymi nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Podejmuje się dobrze udokumentowane i możliwe do zweryfikowania działania w celu uniknięcia stosowania substancji czynnych wymienionych w załączniku I część A rozporządzenia (UE) 2019/1021 ([76]), konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, a także substancji czynnych wymienionych w klasyfikacji Ia („skrajnie niebezpieczne") lub Ib („wysoce niebezpieczne") w zalecanej przez WHO klasyfikacji pestycydów według zagrożeń ([77]). Działalność jest zgodna z odpowiednimi krajowymi przepisami dotyczącymi substancji czynnych. Zapobiega się zanieczyszczaniu wody i gleby, a w przypadku wystąpienia zanieczyszczeń podejmuje się działania mające na celu ich oczyszczenie.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Na obszarach wyznaczonych przez właściwy organ krajowy do celów ochrony lub w siedliskach, które są chronione, działalność jest zgodna z celami wyznaczonymi dla tych obszarów w zakresie ochrony. Nie przekształca się siedlisk szczególnie wrażliwych na utratę bioróżnorodności lub o wysokiej wartości przyrodniczej lub obszarów odłogowanych w celu odtworzenia takich siedlisk zgodnie z przepisami krajowymi. Plan, o którym mowa w pkt 1 (plan rekultywacji) niniejszej sekcji, zawiera zapisy dotyczące utrzymania i ewentualnego zwiększenia bioróżnorodności zgodnie z przepisami krajowymi i lokalnymi, uwzględniające m.in.: a) zapewnienie dobrego stanu ochrony siedlisk i gatunków, utrzymanie typowych gatunków siedliskowych; b) wyłączenie stosowania lub uwalniania inwazyjnych gatunków obcych.

3. PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE

3.1. **Wytwarzanie technologii energii odnawialnej**

Opis działalności

Wytwarzanie technologii energii odnawialnej, przy czym energia ze źródeł odnawialnych jest zdefiniowana w art. 2 ust. 1 dyrektywy (UE) 2018/2001.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C25, C27, C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([76]) Które w UE wdraża Konwencję sztokholmską w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 3).

([77]) Zalecana przez WHO klasyfikacja pestycydów według zagrożeń (wersja z 2019 r.), (wersja z dnia 4.6.2021: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([78]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([79]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([80]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([81]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([82]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([78]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([79]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([80]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([81]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([82]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.2. **Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania wodoru**

Opis działalności

Produkcja urządzeń do wytwarzania i wykorzystywania wodoru, w przypadku gdy wodór, do wytwarzania którego produkowane są urządzenia, jest zgodny z wymogiem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia wynoszącym 73,4 % w odniesieniu do wodoru [czego wynikiem są emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia poniżej 3 t ekwiwalentu dwutlenku węgla/tH2] i 70 % w odniesieniu do syntetycznych paliw wodoropochodnych w porównaniu z odpowiednikiem kopalnym wynoszącym 94g ekwiwalentu dwutlenku węgla/MJ analogicznie do podejścia określonego w art. 25 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 i w załączniku V do tej dyrektywy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C25, C27, C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.
2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([83]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([84]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([85]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([86]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([87]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów;

([83]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([84]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([85]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([86]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([87]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

	b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.3. **Wytwarzanie niskoemisyjnych technologii na potrzeby transportu**

Opis działalności

Produkcja, naprawa, konserwacja, modernizacja ([88]), zmiana przeznaczenia i doposażenie niskoemisyjnych pojazdów transportowych, taboru i statków, w przypadku gdy technologia jest jedną z poniższych:

a) pociągi, wagony pasażerskie i wagony towarowe o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

b) pociągi, wagony pasażerskie i wagony towarowe o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 w spalinach, gdy są eksploatowane na torach z niezbędną infrastrukturą oraz wykorzystują konwencjonalne silniki, gdy taka infrastruktura nie jest dostępna (lokomotywy elektryczno-spalinowe);

c) pojazdy miejskie, podmiejskie i drogowe do przewozu osób, o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

d) do dnia 31 grudnia 2025 r., pojazdy oznaczone jako pojazdy kategorii M2 lub M3 ([89]) z nadwoziem zaklasyfikowanym jako „CA" (pojazd jednopokładowy), „CB" (pojazd dwupokładowy), „CC" (pojazd przegubowy jednopokładowy) lub „CD" (pojazd przegubowy dwupokładowy) ([90]) i zgodne z ostatnią normą EURO VI, tj. zarówno z wymogami rozporządzenia (WE) nr 595/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz, od momentu wejścia w życie zmian do tego rozporządzenia, z wymogami określonymi w tych aktach zmieniających, nawet przed rozpoczęciem ich stosowania, a także z ostatnim etapem normy EURO VI określonym w tabeli 1 dodatku 9 załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 582/2011 wykonującego i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 595/2009, w przypadku gdy przepisy regulujące ten etap weszły w życie, ale nie są jeszcze stosowanie w odniesieniu do tego rodzaju pojazdów ([91]). Jeżeli taka norma nie jest dostępna, bezpośrednie emisje CO_2 z pojazdów wynoszą zero;

e) urządzenia do mobilności osobistej napędzane siłą mięśni użytkownika, silnikiem bezemisyjnym lub z obu tych źródeł (silnika bezemisyjnego i siły mięśni);

f) pojazdy należące do kategorii M_1 i N_1 ([92]) sklasyfikowane jako pojazdy lekkie:

   (i) do dnia 31 grudnia 2025 r.: o indywidualnym poziomie emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia (UE) 2019/631, poniżej 50 g CO_2/km (pojazdy lekkie niskoemisyjne i bezemisyjne);

   (ii) od dnia 1 stycznia 2026 r.: o indywidualnym poziomie emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631, równym zero;

g) pojazdy należące do kategorii L ([93]) o poziomie emisji CO_2 w spalinach wynoszącym 0 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/km, obliczonym zgodnie z badaniem emisji określonym w rozporządzeniu (UE) nr 168/2013;

([88]) W odniesieniu do lit. j)–m) kryteria dotyczące modernizacji są zawarte w sekcjach 6.9 i 6.12 niniejszego załącznika.
([89]) Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/858.
([90]) Jak określono w pkt 3 części C załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/858.
([91]) Do dnia 31.12.2022 r. EURO VI, etap E określony w rozporządzeniu (WE) nr 595/2009.
([92]) Zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2018/858.
([93]) Zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 168/2013.

h) pojazdy należące do kategorii N2 i N3 oraz N1 sklasyfikowane jako pojazdy ciężkie, nieprzeznaczone do transportu paliw kopalnych o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 7,5 tony, które są „bezemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w rozporządzeniu (UE) 2019/1242;

i) pojazdy należące do kategorii N2 i N3 nieprzeznaczone do transportu paliw kopalnych o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 7,5 tony, które są „bezemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w art. 3 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242 lub „niskoemisyjnymi pojazdami ciężkimi" zgodnie z definicją w art. 3 pkt 12 tego rozporządzenia;

j) statki wykorzystywane w transporcie wodnym śródlądowym pasażerskim:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi lub dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 50 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

k) statki wykorzystywane w transporcie wodnym śródlądowym towarów, nieprzeznaczone do transportu paliw kopalnych:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. mają bezpośrednią emisję (w spalinach) CO_2 na tonokilometr (g CO_2/tkm), obliczoną (lub oszacowaną w przypadku nowych statków) z wykorzystaniem wskaźnika eksploatacyjnej efektywności energetycznej ([94]), na poziomie o 50 % niższym niż średnia wartość odniesienia dla emisji z CO_2 określona dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

l) statki wykorzystywane w transporcie morskim i wodnym przybrzeżnym towarów, statki do operacji portowych i działań pomocniczych, które nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi i dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

(iii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. – i tylko w przypadku, gdy można udowodnić, że statki te są wykorzystywane wyłącznie do świadczenia usług przybrzeżnych i usług morskich bliskiego zasięgu mających na celu umożliwienie przesunięcia międzygałęziowego przewozów towarowych obecnie realizowanych drogą lądową na transport morski – charakteryzują się poziomem emisji bezpośrednich CO_2 (w spalinach), obliczonym przy zastosowaniu wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej ([95]) (EEDI) Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), 50 % niższym niż średni poziom odniesienia wartości emisji CO_2 określony dla pojazdów ciężkich (podgrupa pojazdów 5-LH) zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1242;

(iv) które do dnia 31 grudnia 2025 r. osiągają wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r. ([96]), jeżeli statki te są w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych ([97]);

m) statki wykorzystywane w transporcie morskim i przybrzeżnym pasażerskim, nieprzeznaczone do transportu paliw kopalnych:

(i) o zerowej emisji bezpośredniej CO_2 (w spalinach);

(ii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. są statkami hybrydowymi i dwupaliwowymi pozyskującymi co najmniej 25 % energii wykorzystywanej do normalnej eksploatacji na morzu i w portach z paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub z napędu typu plug-in;

([94]) Wskaźnik eksploatacyjnej efektywności energetycznej określa się jako stosunek masy CO_2 emitowanej na jednostkę pracy przewozowej. Jest to reprezentatywna wartość efektywności energetycznej eksploatacji statku w określonym czasie, odzwierciedlająca ogólną strukturę działalności handlowej prowadzonej przez dany statek. Wytyczne dotyczące sposobu obliczania tego wskaźnika przedstawiono w opracowanym przez IMO dokumencie MEPC.1/Circ. 684.

([95]) Wskaźnik konstrukcyjny efektywności energetycznej (wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([96]) Zgodnie z ustaleniami Komitetu Ochrony Środowiska Morskiego Międzynarodowej Organizacji Morskiej na jego siedemdziesiątej czwartej sesji.

([97]) Paliwa spełniające techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcjach 3.10 i 4.13 niniejszego załącznika.

(iii) które do dnia 31 grudnia 2025 r. osiągają wartość wskaźnika konstrukcyjnego efektywności energetycznej (EEDI) na poziomie 10 % poniżej wymagań EEDI obowiązujących na dzień 1 kwietnia 2022 r., jeżeli statki te są w stanie funkcjonować z wykorzystaniem paliwa o zerowych emisjach bezpośrednich CO_2 (w spalinach) lub paliw ze źródeł odnawialnych ([98]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15 i C33.17 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([99]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([100]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([101]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([98]) Paliwa spełniające techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcjach 3.10 i 4.13 niniejszego załącznika.

([99]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([100]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([101]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([102]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([103]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. W stosownych przypadkach pojazdy nie zawierają ołowiu, rtęci, sześciowartościowego chromu ani kadmu, zgodnie z dyrektywą 2000/53/WE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.4. **Produkcja baterii**

Opis działalności

Produkcja baterii wielokrotnego ładowania, zestawów baterii i akumulatorów na potrzeby transportu, stacjonarnego i pozasieciowego magazynowania energii oraz innych zastosowań przemysłowych oraz produkcja odpowiednich komponentów (materiałów czynnych baterii, ogniw baterii, osłon i komponentów elektronicznych), co skutkuje znaczną redukcją emisji gazów cieplarnianych w transporcie, stacjonarnym i pozasieciowym magazynowaniu energii oraz innych zastosowaniach przemysłowych.

Recykling zużytych baterii.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodami NACE C27.2 i E38.3.2 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([102]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([103]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([104]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([105]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([106]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([107]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([108]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([104]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([105]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([106]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([107]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([108]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W przypadku produkcji nowych baterii, komponentów i materiałów w ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów. Procesy recyklingu spełniają wymogi określone w art. 12 i w części B załącznika III do dyrektywy 2006/66/WE, w tym dotyczące stosowania najnowszych odpowiednich najlepszych dostępnych technik, osiągnięcia określonej wydajności w odniesieniu do baterii kwasowo-ołowiowych, baterii niklowo-kadmowych i baterii o innym składzie chemicznym. Procesy te zapewniają recykling zawartego metalu w najwyższym stopniu, jaki jest technicznie wykonalny, przy jednoczesnym uniknięciu nadmiernych kosztów. W stosownych przypadkach zakłady przeprowadzające procesy recyklingu spełniają wymogi określone w dyrektywie 2010/75/UE.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Baterie są zgodne z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wprowadzania baterii do obrotu w Unii, w tym z ograniczeniami dotyczącymi stosowania substancji niebezpiecznych w bateriach, określonymi m.in. w rozporządzeniu (WE) nr 1907/2006 i dyrektywie 2006/66/WE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.5. **Produkcja sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną budynków**

Opis działalności

Produkcja co najmniej jednego z poniższych produktów będących sprzętem zwiększającym efektywność energetyczną i ich kluczowych komponentów ([109]) w odniesieniu do budynków:

a) okna o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 1,0 W/m^2K;

b) drzwi o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 1,2 W/m^2K;

c) zewnętrzne systemy ścian o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 0,5 W/m^2K;

d) systemy dachowe o współczynniku przenikania ciepła U niższym lub równym 0,3 W/m^2K;

e) produkty izolacyjne o wartości lambda równej 0,06 W/mK lub niższej;

f) urządzenia gospodarstwa domowego należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

([109]) W stosownych przypadkach wartość U należy obliczyć zgodnie z mającymi zastosowanie normami, np. EN ISO 10077-1:2017 (okna i drzwi), EN ISO 12631:2017 (ściany osłonowe) i EN ISO 6946:2017 (inne składniki i elementy budynku).

g) źródła światła należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

h) systemy ogrzewania pomieszczeń i zaopatrzenia w ciepłą wodę należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

i) systemy chłodzenia i wentylacji należące do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia;

j) mechanizmy sterowania do systemów oświetlenia umożliwiające wykrywanie obecności i dostosowanie do światła dziennego;

k) pompy ciepła zgodne z technicznymi kryteriami kwalifikacji określonymi w sekcji 4.16 niniejszego załącznika;

l) elementy elewacyjne i dachowe z funkcją ochrony przeciwsłonecznej lub kontroli słonecznej, w tym wspierające uprawę roślinności;

m) energooszczędne systemy automatyki i sterowania budynku na potrzeby budynków mieszkalnych i niekomercyjnych;

n) termostaty strefowe i urządzenia do inteligentnego monitorowania głównych obciążeń elektrycznych i obciążeń cieplnych w budynkach oraz czujniki;

o) produkty do pomiaru ciepła i regulacji termostatycznych na potrzeby domów prywatnych podłączonych do systemów ciepłowniczych oraz mieszkań prywatnych podłączonych do systemów centralnego ogrzewania obsługujących cały budynek oraz na potrzeby systemów centralnego ogrzewania;

p) wymienniki i podstacje systemów ciepłowniczych zgodne z działalnością polegającą na rozdziale systemów ciepłowniczych/chłodzenia określoną w sekcji 4.15 niniejszego załącznika;

q) produkty służące inteligentnemu monitorowaniu i regulacji systemu ogrzewania oraz urządzenia czujnikowe.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13 i C28.14, zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([110]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([111]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([112]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([113]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([114]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.

([110]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([111]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([112]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([113]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([114]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.6. **Wytwarzanie innych technologii niskoemisyjnych**

Opis działalności

Wytwarzanie technologii ukierunkowanych na znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w innych sektorach gospodarki, w przypadku gdy technologie te nie są objęte sekcjami 3.1–3.5 niniejszego załącznika i w przypadku gdy technologie te wykazują znaczne ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia w porównaniu z najlepszymi alternatywnymi technologiami, produktami lub rozwiązaniami dostępnymi na rynku, w przypadku gdy ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia Komisji 2013/179/UE lub norm ISO 14067:2018 ([115]) lub ISO 14064-1:2018 ([116]) oraz gdy określone ilościowo ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia podlegają weryfikacji przez niezależną osobę trzecią.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C22, C25, C26, C27 i C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([117]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([115]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([116]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([117]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([118]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([119]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([120]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([121]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność i, w miarę możliwości, stosuje się techniki wspierające: a) ponowne używanie i wykorzystywanie w wytwarzanych produktach surowców wtórnych i ponownie użytych komponentów; b) projektowanie zapewniające wysoką trwałość, zdolność do recyklingu, łatwy demontaż i możliwość dostosowywania wytwarzanych produktów; c) gospodarowanie odpadami, w ramach którego w procesie produkcyjnym recykling jest traktowany priorytetowo w stosunku do utylizacji. d) informacje i identyfikowalność substancji potencjalnie niebezpiecznych w całym cyklu życia wytwarzanych produktów.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([118]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([119]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([120]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([121]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

3.7. **Produkcja cementu**

Opis działalności

Produkcja klinkieru cementowego, cementu lub alternatywnego spoiwa.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C23.51 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali; b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([122]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji. 3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([123]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([124]) lub modelami płatnymi. 4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji: a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej; b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([125]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([126]); c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

([122]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([123]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([124]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([125]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([126]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Poziom emisji gazów cieplarnianych ([127]) z procesów produkcji cementu jest: a) w przypadku szarego klinkieru cementowego niższy niż 0,816 ([128]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę szarego klinkieru cementowego; b) w przypadku cementu uzyskiwanego z szarego klinkieru lub alternatywnego spoiwa hydraulicznego niższy niż 0,530 ([129]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produkowanego cementu lub alternatywnego spoiwa.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL) określonych w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu ([130]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska ([131]). W przypadku produkcji cementu, w której jako paliwo alternatywne stosowane są odpady niebezpieczne, wprowadzono środki mające na celu zapewnienie bezpiecznego postępowania z odpadami.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.8. **Produkcja aluminium**

Opis działalności

Produkcja aluminium w procesie wykorzystania podstawowego tlenku glinu (boksytu) lub recyklingu aluminium wtórnego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodami NACE C24.42 i C24.53 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([127]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([128]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([129]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w odniesieniu do szarego klinkieru cementowego w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, pomnożoną przez wartość stosunku klinkieru do cementu wynoszącą 0,65, które to dane określono na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([130]) Decyzja wykonawcza Komisji 2013/163/UE z dnia 26 marca 2013 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji cementu, wapna i tlenku magnezu (Dz.U. L 100 z 9.4.2013, s. 1).

([131]) Zob. dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BREF) w sprawie ekonomiki i wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi komponentami środowiska, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([132]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([133]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([134]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([135]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([136]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([132]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([133]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([134]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([135]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/-.

([136]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	W ramach tej działalności wytwarzany jest jeden z poniższych produktów: a) aluminium pierwotne, w przypadku gdy działalność gospodarcza jest zgodna z dwoma z poniższych kryteriów do 2025 r. oraz ze wszystkimi z poniższych kryteriów ([137]) po 2025 r.: i) emisje gazów cieplarnianych nie przekraczają 1,604 ([138]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę wyprodukowanego aluminium ([139]): (ii) pośrednie emisje gazów cieplarnianych nie przekraczają 270 g CO_2e/kWh; (iii) zużycie energii elektrycznej w procesie produkcyjnym nie przekracza 15,5 MWh/t Al; b) aluminium wtórne.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przemysłu metali nieżelaznych ([140]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.9. **Produkcja żelaza i stali**

Opis działalności

Produkcja żelaza i stali.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 i C24.52 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([137]) Składających się na jeden próg będący sumą emisji bezpośrednich i pośrednich obliczoną jako średnia wartość dla 10 % najlepszych instalacji ustalona w oparciu o dane zgromadzone na potrzeby ustalania wskaźników sektorowych na lata 2021–2026 w ramach EU ETS i obliczoną zgodnie z metodą ustalania wskaźników określoną w dyrektywie 2003/87/WE, powiększoną o wartość kryterium dotyczącego istotnego wkładu w łagodzenie zmian klimatu w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej (270 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh) i pomnożoną przez średnią wartość efektywności energetycznej produkcji aluminium (15,5) MWh/t Al).

([138]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([139]) Produkowane aluminium jest nieobrobionym ciekłym aluminium niestopowym wytwarzanym w drodze elektrolizy.

([140]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2016/1032 z dnia 13 czerwca 2016 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przemysłu metali nieżelaznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 174 z 30.6.2016, s. 32).

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([141]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([142]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([143]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([144]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([145]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([141]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([142]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([143]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([144]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([145]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	W ramach tej działalności wytwarzany jest jeden z poniższych produktów: a) żelazo i stal, w przypadku których emisje gazów cieplarnianych ([146]), pomniejszone o ilość emisji przypisanych do wytwarzania gazu odlotowego zgodnie z pkt 10.1.5 lit. a) załącznika VII do rozporządzenia (UE) 2019/331, nie przekraczają następujących wartości stosowanych na poszczególnych etapach procesu produkcyjnego: (i) ciekły metal = 1,443 ([147]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu; (ii) ruda spiekana = 0,242 ([148]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu; (iii) koks (z wyłączeniem koksu z węgla brunatnego) = 0,237 ([149]) t ekwiwalentu CO_2/t produktu; (iv) żeliwo = 0,390 ([150])] t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu; (v) stal wysokostopowa z pieca łukowego = 0,360 ([151]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t produktu; (vi) stal węglowa z pieca łukowego = 0,276 ([152]) t ekwiwalentu dwutlenku węgle/t produktu. b) stal w piecach łukowych produkujących stal węglową z pieca łukowego lub stal wysokostopową z pieca łukowego zgodnie z definicją określoną w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/331 i w przypadku gdy udział złomu stalowego w stosunku do produkcji wynosi: (i) co najmniej 70 % w odniesieniu do produkcji stali wysokostopowej; (ii) co najmniej 90 % w odniesieniu do produkcji stali węglowej;
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([146]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([147]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([148]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([149]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([150]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([151]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([152]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji żelaza i stali ([153]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.10. **Produkcja wodoru**

Opis działalności

Produkcja wodoru i syntetycznych paliw wodoropochodnych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([154]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([153]) Decyzja wykonawcza Komisji 2012/135/UE z dnia 28 lutego 2012 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, w odniesieniu do produkcji żelaza i stali (Dz.U. L 70 z 8.3.2012, s. 63).

([154]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([155]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([156]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([157]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([158]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta jest zgodna z wymogiem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia wynoszącym 70 % w stosunku do odpowiednika kopalnego w wysokości 94 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/MJ zgodnie z art. 25 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ([159]) i załącznikiem V do tej dyrektywy. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się zgodnie z metodologią określoną w art. 28 ust. 5 dyrektywy (UE) 2018/2001 lub ewentualnie na podstawie ISO 14067:2018 ([160]) lub ISO 14064-1:2018 ([161]). Ilościowo określone ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia podlega, w stosownych przypadkach, weryfikacji zgodnie z art. 30 dyrektywy (UE) 2018/2001 lub przez niezależną osobę trzecią.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([155]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([156]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([157]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([158]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([159]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

([160]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([161]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/66453.html).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji chloro-alkalicznej ([162]) oraz konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([163]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do rafinacji ropy naftowej i gazu ([164]); Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.11. **Produkcja sadzy**

Opis działalności

Produkcja sadzy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

([162]) Decyzja wykonawcza 2013/732/UE.
([163]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.
([164]) Decyzja wykonawcza 2014/738/UE.

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([165]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([166]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([167]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([168]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([169]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Poziom emisji gazów cieplarnianych ([170]) z procesów produkcji sadzy jest niższy niż 1,615 ([171]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produktu.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([165]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([166]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([167]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([168]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([169]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([170]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([171]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: (a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych ([172]); (b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([173]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.12. **Produkcja węglanu sodu**

Opis działalności

Produkcja węglanu sodu (sody kalcynowanej, sody bezwodnej, sody amoniakalnej).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([174]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([172]) Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([173]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([174]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([175]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([176]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([177]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([178]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Poziom emisji gazów cieplarnianych ([179]) z procesów produkcji węglanu sodu jest niższy niż 0,866 ([180]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę produktu.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych ([181]);

([175]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([176]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([177]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([178]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([179]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([180]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([181]) Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji związków nieorganicznych – stałych i innych, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

	b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([182]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.13. **Produkcja chloru**

Opis działalności

Produkcja chloru.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([183]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([184]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([185]) lub modelami płatnymi.

([182]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([183]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([184]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([185]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([186]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([187]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód"

(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Zużycie energii elektrycznej do celów elektrolizy i obróbki chloru jest równe lub niższe niż 2,45 MWh na tonę chloru. Średnie bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych z energii elektrycznej wykorzystanej do produkcji chloru jest na poziomie 270 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh lub niższym.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji chloro-alkalicznej ([188]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([189]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika.

([186]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([187]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([188]) Decyzja wykonawcza 2013/732/UE.

([189]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

3.14. **Produkcja podstawowych chemikaliów organicznych**

Opis działalności

Produkcja:

a) chemikalia o wysokich wartościach (HVC):

(i) acetylen;

(ii) etylen;

(iii) propylen;

(iv) butadien;

b) związki aromatyczne:

(i) mieszane alkilobenzeny, mieszane alkilonaftaleny, inne niż HS 2707 lub 2902;

(ii) cykloheksan;

(iii) benzen;

(iv) toluen;

(v) *o*-Ksylen;

(vi) *p*-Ksylen;

(vii) *m*-Ksylen i mieszaniny izomerów ksylenu;

(viii) etylobenzen;

(ix) kumen;

(x) bifenyl, terfenyle, winylotolueny, pozostałe węglowodory cykliczne, z wyłączeniem cykloalkanów, cykloalkenów, cykloterpenów, benzenu, toluenu, ksylenów, styrenu, etylobenzenu, kumenu, naftalenu i antracenu;

(xi) benzol (benzen); toluol (toluen) i ksylol (ksyleny);

(xii) naftalen i pozostałe mieszaniny węglowodorów aromatycznych (z wyłączeniem benzolu, toluolu i ksylolu);

c) chlorek winylu;

d) styren;

e) tlenek etylenu;

f) glikol etylenowy;

g) kwas adypinowy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.14 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([190]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([191]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([192]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([193]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([194]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([190]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([191]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([192]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([193]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([194]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Poziom emisji gazów cieplarnianych ([195]) z procesów produkcji chemikaliów organicznych jest niższy niż: a) w odniesieniu do HVC: [0,851] ([196]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t HVC; b) w odniesieniu do związków aromatycznych: 0,0300 ([197]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t ważonego złożonego otrzymanego związku; c) w odniesieniu do chlorku winylu: [0,268 ([198]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t chlorku winylu; d) w odniesieniu do styrenu: 0,564 ([199]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t styrenu; e) w odniesieniu do tlenku etylenu/glikoli etylenowych: 0,489 ([200]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t tlenku etylenu/glikolu; f) w odniesieniu do kwasu adypinowego: 0,76 ([201]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla /t kwasu adypinowego. W przypadku gdy wymienione wyżej chemikalia organiczne są produkowane w całości lub częściowo z surowców odnawialnych, emisja gazów cieplarnianych w cyklu życia wyprodukowanej substancji chemicznej, wytworzonej w całości lub częściowo z surowców odnawialnych, jest niższa od emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia równoważnej substancji chemicznej wytworzonej z surowców kopalnych. Biomasa rolnicza wykorzystana do produkcji podstawowych chemikaliów organicznych w formie podstawowej spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna wykorzystana do produkcji podstawowych chemikaliów organicznych spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu organicznych substancji chemicznych produkowanych i stosowanych w dużych ilościach ([202]);

([195]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([196]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([197]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([198]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([199]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([200]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([201]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([202]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/2117 z dnia 21 listopada 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do produkcji wielkotonażowych organicznych substancji chemicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 323 z 7.12.2017, s. 1).

	b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([203]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.15. **Produkcja amoniaku**

Opis działalności

Produkcja amoniaku.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.15 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([204]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([203]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([204]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([205]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([206]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([207]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([208]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność spełnia jedno z poniższych kryteriów: a) produkcja amoniaku powoduje emisję gazów cieplarnianych ([209]) na poziomie niższym niż 1,948 ([210]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę amoniaku; b) amoniak jest odzyskiwany ze ścieków.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów ([211]);

([205]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([206]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([207]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([208]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([209]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([210]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([211]) Dokument referencyjny dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

	b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([212]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.16. **Produkcja kwasu azotowego**

Opis działalności

Produkcja kwasu azotowego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.15 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([213]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([212]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([213]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([214]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([215]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([216]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([217]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Poziom emisji gazów cieplarnianych ([218]) z produkcji kwasu azotowego jest niższy niż 0,184 ([219]) t ekwiwalentu dwutlenku węgla na tonę kwasu azotowego.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów ([220]);

([214]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([215]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([216]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([217]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([218]) Obliczone zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/331.

([219]) Odzwierciedlający średnią wartość dla instalacji w 2016 i 2017 r. (t ekwiwalentu dwutlenku węgla/t) danych zgromadzonych w kontekście ustanowienia rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/447, określonych na podstawie zweryfikowanych informacji dotyczących efektywności w zakresie emisji gazów cieplarnianych w poszczególnych instalacjach zgłoszonych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

([220]) Dokument referencyjny dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wielkotonażowej produkcji chemikaliów nieorganicznych — amoniaku, kwasów i nawozów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

	b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([221]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

3.17. **Produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych**

Opis działalności

Produkcja żywic, materiałów z tworzyw sztucznych i niewulkanizujących elastomerów termoplastycznych, mieszanie i łączenie żywic na zamówienie, a także produkcja standardowych żywic syntetycznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE C20.16 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([222]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([223]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([224]) lub modelami płatnymi.

([221]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

([222]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([223]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([224]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([225]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([226]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Tworzywo sztuczne w formie podstawowej jest jednym z poniższych: a) tworzywem w pełni wytworzonym w drodze mechanicznego recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych; b) w przypadku gdy mechaniczny recykling nie jest możliwy – tworzywem w pełni wytworzonym w drodze chemicznego recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych, a poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia wytworzonego tworzywa sztucznego, z wyłączeniem wszelkich obliczonych korzyści wynikających z produkcji paliw, jest niższy od poziomu emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia równoważnego tworzywa sztucznego w formie podstawowej wytworzonego z surowców kopalnych. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 ([227]) lub ISO 14064-1:2018 ([228]). Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią. c) tworzywem wytworzonym w całości lub częściowo z surowców odnawialnych ([229]), w przypadku gdy poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia tworzywa sztucznego w formie podstawowej wytworzonego w całości lub częściowo z surowców odnawialnych jest niższy niż poziom emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia równoważnego tworzywa sztucznego w formie podstawowej wytworzonego w całości lub częściowo z surowców kopalnych. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia oblicza się na podstawie zalecenia 2013/179/UE lub ewentualnie z zastosowaniem normy ISO 14067:2018 lub ISO 14064-1:2018. Ilościowo określone emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią.

([225]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([226]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([227]) Standard ISO 14067:2018, Gazy cieplarniane – Ślad węglowy wyrobów – Wymagania i wytyczne dotyczące kwantyfikacji (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([228]) Norma ISO 14064-1:2018, Gazy cieplarniane – Część 1: Specyfikacja i wytyczne kwantyfikowania oraz raportowania emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych na poziomie organizacji (https://www.iso.org/standard/66453.html).

([229]) Termin „surowce odnawialne” odnosi się do biomasy, bioodpadów przemysłowych lub bioodpadów komunalnych.

	Biomasa rolnicza wykorzystana do produkcji tworzywa sztucznego w formie podstawowej spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 2–5 dyrektywy (UE) 2018/2001. Biomasa leśna wykorzystana do produkcji tworzywa sztucznego w formie podstawowej spełnia kryteria określone w art. 29 ust. 6 i 7 tej dyrektywy.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL) określonych w konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym: a) w dokumencie referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (BREF) w odniesieniu do produkcji polimerów ([230]); b) konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do wspólnych systemów oczyszczania ścieków/gazów odlotowych i zarządzania nimi w sektorze chemicznym ([231]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4. ENERGETYKA

4.1. **Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii fotowoltaicznej.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej", o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

([230]) Dokument referencyjny dotyczący najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu produkcji polimerów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([231]) Decyzja wykonawcza (UE) 2016/902.

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([232]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([233]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([234]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([235]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([236]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy

([232]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([233]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([234]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([235]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([236]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.2. **Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii skupiania światła słonecznego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([237]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([238]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([239]) lub modelami płatnymi.

([237]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([238]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([239]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([240]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([241]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.3. **Produkcja energii elektrycznej z energii wiatrowej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii wiatrowej.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej”, o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([240]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([241]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([242]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([243]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([244]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([245]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([246]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([242]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([243]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([244]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([245]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([246]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	W przypadku budowy morskich instalacji wiatrowych działalność ta nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 11 (hałas/energia) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika ([247]). W przypadku budowy morskich instalacji wiatrowych działalność ta to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźników 1 (bioróżnorodność) i 6 (integralność dna morskiego) określonych w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

4.4. **Produkcja energii elektrycznej za pomocą technologii wykorzystujących energię oceaniczną**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii oceanicznej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

([247]) Praktyczne wytyczne dotyczące wdrażania tego kryterium zawarto w zawiadomieniu Komisji Europejskiej C(2020) 7730 final „Wytyczne dotyczące inwestycji sektora energetyki wiatrowej i przepisów UE w dziedzinie ochrony przyrody”, (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([248]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([249]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([250]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([251]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([252]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 11 (hałas/energia) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.

([248]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([249]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([250]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([251]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([252]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika. Działalność ta nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do wskaźnika 1 (bioróżnorodność) określonego w załączniku I do tej dyrektywy, oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tego wskaźnika.

4.5. **Produkcja energii elektrycznej z energii wodnej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii wodnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([253]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([253]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([254]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([255]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([256]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([257]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	1. Działalność ta jest zgodna z przepisami dyrektywy 2000/60/WE, w szczególności z wszystkimi wymogami określonymi w art. 4 tej dyrektywy. 2. W zakresie eksploatacji istniejących elektrowni wodnych, w tym prac modernizacyjnych służących zwiększeniu możliwości wytwarzania energii odnawialnej lub magazynowania energii, działanie spełnia poniższe kryteria: 2.1. Zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE, a w szczególności art. 4 i 11 tej dyrektywy wdrożono wszystkie technicznie wykonalne i istotne z punktu widzenia ochrony środowiska środki łagodzące mające zmniejszyć niekorzystny wpływ na zasoby wodne, jak również na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody. 2.2. Środki te obejmują, w stosownych przypadkach i w zależności od ekosystemów występujących naturalnie w narażonych jednolitych częściach wód: a) środki zapewniające migrację ryb w górę i w dół rzeki (takie jak przyjazne dla ryb turbiny, struktury prowadzące ryby, nowoczesne, w pełni funkcjonalne przepławki, środki mające na celu zatrzymanie lub ograniczenie do minimum eksploatacji i zrzutów podczas migracji lub tarła);

([254]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([255]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([256]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([257]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

b) środki zapewniające minimalny przepływ hydrobiologiczny (w tym łagodzenie szybkich, krótkoterminowych wahań przepływu lub odpływów pulsacyjnych) i przepływ osadów;

c) środki mające na celu ochronę lub poprawę stanu siedlisk.

2.3. Skuteczność tych środków jest monitorowana w kontekście koncesji lub pozwolenia określającego warunki mające na celu osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału narażonej jednolitej części wód.

3. W odniesieniu do budowy nowych elektrowni wodnych, działanie spełnia poniższe kryteria:

3.1. Zgodnie z art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, a w szczególności z ust. 7 tego artykułu, przed budową przeprowadza się ocenę oddziaływania projektu w celu oceny jego potencjalnego wpływu na stan jednolitych części wód w obrębie tego samego dorzecza oraz na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody, uwzględniając w szczególności korytarze migracyjne, rzeki o swobodnym przepływie lub ekosystemy w stanie zbliżonym do warunków niezakłóconych ludzką działalnością.

Ocena oparta jest na najnowszych, kompleksowych i dokładnych danych, w tym danych z monitorowania elementów jakości biologicznej, które są szczególnie wrażliwe na zmiany hydromorfologiczne, oraz na porównaniu spodziewanego stanu jednolitej części wód w wyniku podjęcia nowych działań ze stanem obecnym.

Ocena uwzględnia w szczególności skumulowane skutki tego nowego projektu i innej istniejącej lub planowanej infrastruktury w dorzeczu.

3.2. Na podstawie tej oceny oddziaływania ustalono, że elektrownia jest planowana – pod względem projektu i lokalizacji oraz pod względem środków łagodzących – tak, aby spełniała jeden z następujących wymogów:

a) elektrownia nie prowadzi do pogorszenia stanu ani nie zagraża osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału określonej jednolitej części wód, w obrębie której ma działać;

b) w przypadku gdy elektrownia grozi pogorszeniem stanu lub zagraża osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału określonej jednolitej części wód, w której ma działać, takie pogorszenie nie jest znaczące i jest uzasadnione szczegółową oceną kosztów i korzyści wykazującą oba poniższe elementy:

   (i) względy nadrzędnego interesu publicznego oraz fakt, że korzyści, które ma przynieść planowana elektrownia wodna, przewyższają koszty dla środowiska i społeczeństwa związane z pogorszeniem stanu wód;

   (ii) fakt, że nadrzędnego interesu publicznego lub spodziewanych korzyści związanych z elektrownią nie można – ze względu na wykonalność techniczną lub nieproporcjonalne koszty – osiągnąć za pomocą metod alternatywnych, które doprowadziłyby do lepszych rezultatów dla środowiska (takich jak modernizacja istniejących elektrowni wodnych lub wykorzystanie technologii nie zakłócających ciągłości rzek).

	3.3. Wdrożono wszystkie technicznie wykonalne i istotne z punktu widzenia ochrony środowiska środki łagodzące mające zmniejszyć niekorzystny wpływ na zasoby wodne, jak również na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody. Środki łagodzące obejmują, w stosownych przypadkach i w zależności od ekosystemów występujących naturalnie w narażonych jednolitych częściach wód: a) środki zapewniające migrację ryb w górę i w dół rzeki (takie jak przyjazne dla ryb turbiny, struktury prowadzące ryby, nowoczesne, w pełni funkcjonalne przepławki, środki mające na celu zatrzymanie lub ograniczenie do minimum eksploatacji i zrzutów podczas migracji lub tarła); b) środki zapewniające minimalny przepływ hydrobiologiczny (w tym łagodzenie szybkich, krótkoterminowych wahań przepływu lub odpływów pulsacyjnych) i przepływ osadów; c) środki mające na celu ochronę lub poprawę stanu siedlisk. Skuteczność tych środków jest monitorowana w kontekście koncesji lub pozwolenia określającego warunki mające na celu osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału narażonej jednolitej części wód. 3.4. Elektrownia nie zagraża trwale osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału w którejkolwiek jednolitej części wód należącej do tego samego obszaru dorzecza. 3.5. Oprócz środków łagodzących, o których mowa powyżej, w stosownych przypadkach wdraża się środki kompensacyjne w celu zapewnienia, aby projekt nie zwiększył rozdrobnienia jednolitej części wód w tym samym obszarze dorzecza. Przeprowadza się to w drodze przywrócenia ciągłości w obrębie tego samego obszaru dorzecza w stopniu, który kompensuje zakłócenia ciągłości, jakie może wywołać planowana elektrownia wodna. Kompensacja rozpoczyna się przed realizacją projektu.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika ([258]).

4.6. **Produkcja energii elektrycznej z energii geotermalnej**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii geotermalnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([258]) Praktyczne wytyczne znajdują się w zawiadomieniu Komisji C/2018/2619 „Wytyczne dotyczące wymogów w odniesieniu do energetyki wodnej w związku z unijnymi przepisami dotyczącymi ochrony przyrody" (Dz.U. C 213 z 18.6.2018, s. 1).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([259]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([260]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([261]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([262]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([263]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

([259]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([260]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([261]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([262]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([263]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku eksploatacji systemów energii geotermalnej o wysokiej entalpii w celu obniżenia poziomów emisji, aby nie utrudnić osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza określonych w dyrektywach 2004/107/WE i 2008/50/WE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.7. **Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji do produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem paliw gazowych i ciekłych z odnawialnych źródeł. Działalność ta nie obejmuje produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem wyłącznie biogazu i biopłynów (zob. sekcja 4.8 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i F42.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([264]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([265]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([266]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([267]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([268]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([264]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([265]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([266]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([267]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([268]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([269]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania, emisje są poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.8. **Produkcja energii elektrycznej z bioenergii**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji produkujących energię elektryczną wyłącznie z biomasy, biogazu lub biopłynów, z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej z łączenia odnawialnych paliw z biogazem lub biopłynami (zob. sekcja 4.7 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([270]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([269]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1442 z dnia 31 lipca 2017 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 212 z 17.8.2017, s. 1).

([270]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([271]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([272]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([273]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([274]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(2) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta spełnia wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju, ograniczania emisji gazów cieplarnianych i efektywności określone w art. 29 dyrektywy 2018/2001.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku instalacji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady ([275]) emisje mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([276]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.

([271]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([272]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([273]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([274]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([275]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

([276]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

	W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania, emisje są poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193.W odniesieniu do obiektów znajdujących się w strefach lub częściach stref, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, wdrażane są środki służące obniżeniu poziomów emisji z uwzględnieniem wyników wymiany informacji ([277]) publikowane przez Komisję zgodnie z art. 6 ust. 9 i 10 dyrektywy (UE) 2015/2193. W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([278]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.9. **Przesył i dystrybucja energii elektrycznej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja systemów przesyłowych, które transportują energię elektryczną przez wzajemnie połączony system najwyższego napięcia i wysokiego napięcia.

Budowa i eksploatacja systemów przesyłowych, które transportują energię elektryczną systemami dystrybucyjnymi wysokiego, średniego lub niskiego napięcia.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.12 i D35.13 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([277]) Końcowe sprawozdanie dotyczące technologii będące wynikiem wymiany informacji z państwami członkowskimi, zainteresowanymi branżami i organizacjami pozarządowymi zawiera informacje techniczne na temat najlepszych dostępnych technologii stosowanych w średnich obiektach energetycznego spalania w celu zmniejszenia ich wpływu na środowisko oraz na temat poziomów emisji, jakie można osiągnąć przy zastosowaniu najlepszych dostępnych i nowo pojawiających się technologii, oraz związanych z nimi kosztów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([278]) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2018/1147 z dnia 10 sierpnia 2018 r. ustanawiająca konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz.U. L 208 z 17.8.2018, s. 38).

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([279]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([280]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([281]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([282]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([283]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([279]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([280]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([281]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([282]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([283]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Infrastruktura nie jest przeznaczona do tworzenia bezpośredniego połączenia lub rozbudowy istniejącego bezpośredniego połączenia z elektrownią, w przypadku gdy bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych przekracza 270 g ekwiwalentu dwutlenku węgla/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie lub recykling po zakończeniu eksploatacji zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Naziemne linie wysokiego napięcia: (a) w przypadku prac budowlanych działalność jest zgodna z zasadami ogólnych wytycznych Międzynarodowej Korporacji Finansowej (MKF) dotyczących środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa ([284]). (b) działalność jest zgodna z obowiązującymi normami i przepisami w celu ograniczenia wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka, w tym w odniesieniu do działalności prowadzonej w Unii – z zaleceniem Rady w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) ([285]), a w odniesieniu do działalności prowadzonej w państwach trzecich z wytycznymi Międzynarodowej Komisji Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) z 1998 r. ([286]) W działalności nie wykorzystuje się polichlorowanych bifenyli (PCB).
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika ([287]).

4.10. **Magazynowanie energii elektrycznej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do magazynowania energii elektrycznej, które w późniejszym terminie oddają ją w postaci energii elektrycznej. Działalność obejmuje elektrownie szczytowo-pompowe.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej”, o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([284]) Wytyczne MKF dotyczące środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa z dnia 30 kwietnia 2007 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([285]) Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (1999/519/WE) (Dz.U. L 199 z 30.7.1999, s. 59).

([286]) Wytyczne ICNIRP dotyczące ograniczania ekspozycji na zmienne pola elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne (do 300 GHz) z 1998 r., (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([287]) Praktyczne wytyczne dotyczące wdrażania tego kryterium zawarto w zawiadomieniu Komisji Europejskiej C(2018)2620 „Infrastruktura przesyłu energii i prawodawstwo UE w dziedzinie ochrony przyrody” (Dz.U. C 213 z 18.6.2018, s. 62).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([288]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([289]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([290]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([291]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([292]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([288]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([289]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([290]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([291]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([292]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	W przypadku elektrowni szczytowo-pompowych niezbudowanych na rzece, działalność jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. W przypadku elektrowni szczytowo-pompowych zbudowanych na rzece działalność jest zgodna z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód względem zrównoważonego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych i morskich określonymi w sekcji 4.5 (Wytwarzanie energii elektrycznej z energii wodnej).
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie lub recykling po zakończeniu eksploatacji zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.11. **Magazynowanie energii cieplnej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do magazynowania energii cieplnej, które w późniejszym terminie oddają ją w postaci energii cieplnej lub innych nośników energii.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej”, o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

([288]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([293]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([294]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([295]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([296]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([297]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	W przypadku magazynowania energii cieplnej w warstwach wodonośnych, działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie, regenerację produktów lub recykling po zakończeniu eksploatacji, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy

([293]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([294]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([295]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([296]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([297]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.12. **Magazynowanie wodoru**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do magazynowania wodoru, który można w późniejszym terminie odzyskać.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie mają specjalnego kodu NACE zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([298]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([299]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([300]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([298]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([299]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([300]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([301]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([302]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie, regenerację produktów lub recykling po zakończeniu eksploatacji, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku składowania powyżej pięciu ton działalność jest zgodna z dyrektywą 2012/18/UE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.13. **Wytwarzanie biogazu i biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz wytwarzanie biopłynów**

Opis działalności

Wytwarzanie biogazu lub biopaliw wykorzystywanych w transporcie oraz wytwarzanie biopłynów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

([301]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([302]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([303]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([304]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([305]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([306]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([307]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta spełnia wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju, ograniczania emisji gazów cieplarnianych i efektywności określone w art. 29 dyrektywy 2018/2001.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([303]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([304]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([305]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([306]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([307]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku produkcji biogazu w zbiornikach produktów pofermentacyjnych stosuje się gazoszczelną powłokę. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([308]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 w odniesieniu do produktów pofermentacyjnych lub CMC 3 w odniesieniu do kompostu bądź przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.14. **Sieci przesyłu i dystrybucji gazów odnawialnych i niskoemisyjnych**

Opis działalności

Przekształcenie, zmiana przeznaczenia lub modernizacja sieci gazowych w celu przesyłu i dystrybucji gazów odnawialnych i niskoemisyjnych.

Budowa lub eksploatacja rurociągów przesyłowych i dystrybucyjnych przeznaczonych do transportu wodoru i innych gazów niskoemisyjnych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.21, F42.21 i H49.50 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

([308]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([309]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([310]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([311]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([312]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([313]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Zmiana przeznaczenia nie zwiększa zdolności do transmisji i dystrybucji gazu. Zmiana przeznaczenia nie przedłuża cyklu życia sieci powyżej ich przewidywango cyklu życia przed modernizacją, chyba że sieć jest przeznaczona do transportu wodoru lub innych gazów niskoemisyjnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wentylatory, sprężarki, pompy i inne stosowane urządzenia objęte dyrektywą 2009/125/WE są zgodne, w stosownych przypadkach, z wymogami dotyczącymi najwyższej klasy efektywności energetycznej oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej dyrektywy i zastosowano w nich najlepszą dostępną technologię.

([309]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([310]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([311]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([312]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([313]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.15. **Dystrybucja w systemach ciepłowniczych/chłodniczych**

Opis działalności

Budowa, modernizacja i eksploatacja sieci dystrybucji ciepła i chłodu oraz związanej z nią infrastruktury, której zakończenie znajduje się w podstacji lub w wymienniku ciepła.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([314]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([315]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([316]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([314]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([315]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([316]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([317]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([318]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wentylatory, sprężarki, pompy i inne stosowane urządzenia objęte dyrektywą 2009/125/WE są zgodne, w stosownych przypadkach, z wymogami dotyczącymi najwyższej klasy efektywności energetycznej oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do tej dyrektywy i zastosowano w nich najlepszą dostępną technologię.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.16. **Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła**

Opis działalności

Instalacja i eksploatacja elektrycznych pomp ciepła.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej”, o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.30 i F43.22 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([317]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([318]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([319]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([320]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([321]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([322]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([323]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy

([319]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([320]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([321]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([322]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([323]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje. Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalne ponowne użycie, regenerację produktów lub recykling po zakończeniu eksploatacji, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku pomp ciepła typu powietrze – powietrze o wydajności znamionowej wynoszącej nie więcej niż12kW poziomy mocy akustycznej w pomieszczeniu i na zewnątrz mieszczą się poniżej progu określonego w rozporządzeniu (UE) nr 206/2012.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

4.17. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii słonecznej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji kogeneracyjnej do produkcji energii elektrycznej i energii cieplnej/chłodniczej z energii słonecznej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([324]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([324]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([325]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([326]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([327]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([328]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.18. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii geotermalnej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji kogeneracyjnych do produkcji energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z energii geotermalnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([325]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([326]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([327]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([328]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([329]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([330]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([331]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([332]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([333]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([329]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([330]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([331]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([332]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([333]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku eksploatacji systemów energii geotermalnej o wysokiej entalpii w celu obniżenia poziomów emisji, aby nie utrudnić osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza określonych w dyrektywach 2004/107/WE i 2008/50/WE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.19. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do skojarzonego wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem paliw gazowych i ciekłych z odnawialnych źródeł. Działalność ta nie obejmuje kogeneracji energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z wykorzystaniem wyłącznie biogazu i paliw z biopłynów (zob. sekcja 4.20 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

([329]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([334]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([335]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([336]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([337]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([338]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([339]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.

([334]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([335]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([336]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([337]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([338]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([339]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

	W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania, emisje są poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.20. **Kogeneracja energii cieplnej/chłodniczej i energii elektrycznej z bioenergii**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji stosowanych do kogeneracji energii cieplnej/ chłodniczej i energii elektryczne wyłącznie z biomasy, biogazu lub biopłynów, z wyłączeniem kogeneracji z łączenia odnawialnych paliw z biogazem lub biopłynami (zob. sekcja 4.19 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności D35.11 i D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([340]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([341]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([342]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([340]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([341]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([342]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([343]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([344]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta spełnia wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju, ograniczania emisji gazów cieplarnianych i efektywności określone w art. 29 dyrektywy 2018/2001.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku instalacji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2010/75/UE emisje mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([345]), co zapewnia jednocześnie brak istotnych wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania, emisje są poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193. W odniesieniu do obiektów znajdujących się w strefach lub częściach stref, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, uwzględnia się wyniki wymiany informacji ([346]) publikowane przez Komisję zgodnie z art. 6 ust. 9 i 10 dyrektywy (UE) 2015/2193.

([343]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([344]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([345]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

([346]) Końcowe sprawozdanie dotyczące technologii będące wynikiem wymiany informacji z państwami członkowskimi, zainteresowanymi branżami i organizacjami pozarządowymi zawiera informacje techniczne na temat najlepszych dostępnych technologii stosowanych w średnich obiektach energetycznego spalania w celu zmniejszenia ich wpływu na środowisko oraz na temat poziomów emisji, jakie można osiągnąć przy zastosowaniu najlepszych dostępnych i nowo pojawiających się technologii, oraz związanych z nimi kosztów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

	W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([347]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.21. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ogrzewania energią słoneczną**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z ogrzewania energią słoneczną.

Jeżeli ta działalność gospodarcza stanowi integralny element działalności „Instalacja, konserwacja i naprawa technologii energii odnawialnej", o której mowa w sekcji 7.6 niniejszego załącznika, zastosowanie mają techniczne kryteria kwalifikacji określone w sekcji 7.6.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([348]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([347]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

([348]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([349]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([350]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([351]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([352]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”

(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.22. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z energii geotermalnej**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z energii geotermalnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([349]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([350]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([351]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([352]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([353]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([354]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([355]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([356]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([357]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([353]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([354]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([355]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([356]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([357]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku eksploatacji systemów energii geotermalnej o wysokiej entalpii w celu obniżenia poziomów emisji, aby nie utrudnić osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza określonych w dyrektywach 2004/107/WE i 2008/50/WE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.23. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z odnawialnych niekopalnych paliw gazowych i ciekłych**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do wytwarzania ciepła wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z wykorzystaniem paliw gazowych i ciekłych z odnawialnych źródeł. Działalność ta nie obejmuje wytwarzania energii cieplnej/chłodniczej z wykorzystaniem wyłącznie biogazu i paliw z biopłynów (zob. sekcja 4.24 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([358]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([359]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([360]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([361]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([362]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych wynikające z działalności są niższe niż 270 g CO_2/kWh.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([363]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.

([358]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([359]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([360]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([361]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([362]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([363]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

	W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, emisje wynoszą poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.24. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z bioenergii**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą wyłącznie z biomasy, biogazu lub biopaliw, z wyłączeniem wytwarzania energii cieplnej lub chłodniczej z łączenia odnawialnych paliw z biogazem lub biopłynami (zob. sekcja 4.23 niniejszego załącznika).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([364]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([365]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([366]) lub modelami płatnymi.

([364]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([365]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([366]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([367]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([368]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta spełnia wymogi dotyczące zrównoważonego rozwoju, ograniczania emisji gazów cieplarnianych i efektywności określone w art. 29 dyrektywy 2018/2001.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku instalacji objętych zakresem stosowania dyrektywy 2010/75/UE emisje mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania ([369]), co zapewnia jednocześnie brak istotnych wzajemnych powiązań pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku obiektów energetycznego spalania o mocy cieplnej większej niż 1 MW, ale niższej od progów, od których zastosowanie mają konkluzje dotyczące BAT dla dużych obiektów energetycznego spalania, emisje są poniżej dopuszczalnych wielkości emisji określonych w części 2 załącznika II do dyrektywy (UE) 2015/2193. W odniesieniu do obiektów znajdujących się w strefach lub częściach stref, które nie zachowują zgodności z dopuszczalnymi wartościami jakości powietrza określonymi w dyrektywie 2008/50/WE, uwzględnia się wyniki wymiany informacji ([370]) publikowane przez Komisję zgodnie z art. 6 ust. 9 i 10 dyrektywy (UE) 2015/2193.

([367]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([368]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([369]) Decyzja wykonawcza (UE) 2017/1442.

([370]) Końcowe sprawozdanie dotyczące technologii będące wynikiem wymiany informacji z państwami członkowskimi, zainteresowanymi branżami i organizacjami pozarządowymi zawiera informacje techniczne na temat najlepszych dostępnych technologii stosowanych w średnich obiektach energetycznego spalania w celu zmniejszenia ich wpływu na środowisko oraz na temat poziomów emisji, jakie można osiągnąć przy zastosowaniu najlepszych dostępnych i nowo pojawiających się technologii, oraz związanych z nimi kosztów, (wersja z dnia 4.6.2021: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

	W przypadku beztlenowej fermentacji materiału organicznego, jeżeli wytworzone produkty pofermentacyjne stosuje się jako nawóz lub polepszacz gleby, bezpośrednio albo po kompostowaniu lub innej obróbce, spełniają one wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([371]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

4.25. **Wytwarzanie energii cieplnej/chłodniczej z ciepła odpadowego**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji wytwarzających energię cieplną/chłodniczą z ciepła odpadowego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE D35.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([372]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([371]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

([372]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([373]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([374]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([375]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([376]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach tej działalności ocenia się dostępność urządzeń i komponentów o wysokiej trwałości i zdolności do recyklingu, które łatwo zdemontować i poddać renowacji, i w miarę możliwości się je wykorzystuje.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Stosowane pompy i urządzenia, które są objęte przepisami dotyczącymi ekoprojektu i etykietowania energetycznego, są zgodne, w stosownych przypadkach, z wymogami dotyczącymi najwyższej klasy efektywności energetycznej określonymi w rozporządzeniu (UE) 2017/1369 oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do dyrektywy 2009/125/WE i zastosowano w nich najlepszą dostępną technologię.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([373]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([374]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([375]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązanie oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([376]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

5. DOSTAWA WODY, GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ REMEDIACJA

5.1. **Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody**

Opis działalności

Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E36.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

(a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

(b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

(c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

(a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

(b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([377]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([378]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([379]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

(a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([377]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([378]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([379]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

(b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([380]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([381]);

(c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

(d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

(e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.2. **Modernizacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody**

Opis działalności

Modernizacja systemów poboru, uzdatniania i dostarczania wody, w tym modernizacja infrastruktury poboru, uzdatniania i dostarczania wody na potrzeby domowe i przemysłowe. Nie oznacza to żadnych istotnych zmian, jeśli chodzi o natężenie przepływu pobranej, uzdatnionej lub dostarczonej wody.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E36.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

([380]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([381]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([382]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([383]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([384]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([385]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([386]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([382]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([383]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([384]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([385]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([386]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

5.3. **Budowa, rozbudowa i eksploatacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków**

Opis działalności

Budowa, rozbudowa i eksploatacja scentralizowanych systemów kanalizacyjnych, w tym odprowadzanie (sieć kanalizacyjna) i oczyszczanie ścieków.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E37.00 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali; b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([387]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji. 3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([388]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([389]) lub modelami płatnymi. 4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji: a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([387]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([388]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([389]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([390]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([391]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Przeprowadzono ocenę bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych z scentralizowanego systemu kanalizacyjnego, w tym odprowadzania (sieć kanalizacyjna) i oczyszczania ścieków ([392]). Wyniki ujawnia się inwestorom i klientom na żądanie.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. W przypadku gdy ścieki są oczyszczane do poziomu umożliwiającego ponowne wykorzystanie do nawadniania w rolnictwie, w celu uniknięcia niekorzystnego wpływu na środowisko określono i wdrożono wymagane działania w zakresie zarządzania ryzykiem ([393]).
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Zrzuty do wód, do których odprowadzane są ścieki, spełniają wymogi określone w dyrektywie 91/271/EWG lub są zgodne z przepisami krajowymi określającymi maksymalne dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń z takich zrzutów. Wdrożono odpowiednie środki w celu uniknięcia i złagodzenia nadmiernych wód opadowych z systemu odprowadzania ścieków, które mogą obejmować rozwiązania oparte na zasobach przyrody, oddzielne systemy zbierania wód opadowych, zbiorniki retencyjne i oczyszczanie pierwszego przepływu. Osady ściekowe są wykorzystywany zgodnie z dyrektywą 86/278/EWG lub zgodnie z wymogami prawa krajowego odnoszącymi się do rozprowadzenia osadów na powierzchni gleby lub każdej innej formy zastosowania osadów na powierzchni i wewnątrz gleby.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.4. **Modernizacja systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków**

Opis działalności

Modernizacja scentralizowanych systemów kanalizacyjnych, w tym odprowadzanie (sieć kanalizacyjna) i oczyszczanie. Nie oznacza to żadnej istotnej zmiany związanej z ładunkiem lub objętością zanieczyszczeń odprowadzanych lub oczyszczanych w systemie kanalizacyjnym.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E37.00 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([390]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([391]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([392]) Na przykład zgodnie z wytycznymi IPCC w sprawie krajowych wykazów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi oczyszczania ścieków, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([393]) Zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([394]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([395]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([396]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([397]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([398]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([394]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([395]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([396]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([397]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([398]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Przeprowadzono ocenę bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych z scentralizowanego systemu kanalizacyjnego, w tym odprowadzania (sieć kanalizacyjna) i oczyszczania ścieków ([399]). Wyniki ujawnia się inwestorom i klientom na żądanie.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika. W przypadku gdy ścieki są oczyszczane do poziomu umożliwiającego ponowne wykorzystanie do nawadniania w rolnictwie, w celu uniknięcia niekorzystnego wpływu na środowisko określono i wdrożono wymagane działania w zakresie zarządzania ryzykiem ([400]).
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Zrzuty do wód, do których odprowadzane są ścieki, spełniają wymogi określone w dyrektywie 91/271/EWG lub są zgodne z przepisami krajowymi określającymi maksymalne dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń z takich zrzutów. Wdrożono odpowiednie środki w celu uniknięcia i złagodzenia nadmiernych wód opadowych z systemu odprowadzania ścieków, które mogą obejmować rozwiązania oparte na zasobach przyrody, oddzielne systemy zbierania wód opadowych, zbiorniki retencyjne i oczyszczanie pierwszego przepływu. Osady ściekowe są wykorzystywany zgodnie z dyrektywą 86/278/EWG lub zgodnie z wymogami prawa krajowego odnoszącymi się do rozprowadzenia osadów na powierzchni gleby lub każdej innej formy zastosowania osadów na powierzchni i wewnątrz gleby.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.5. **Zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne we frakcjach segregowanych u źródła**

Opis działalności

Selektywne zbieranie i transport odpadów innych niż niebezpieczne w pojedynczych lub zmieszanych frakcjach ([401]) w celu przygotowania ich do ponownego użycia lub recyklingu.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E38.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([399]) Na przykład zgodnie z wytycznymi IPCC w sprawie krajowych wykazów emisji gazów cieplarnianych dotyczącymi oczyszczania ścieków, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([400]) Zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/741 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie minimalnych wymogów dotyczących ponownego wykorzystania wody (Dz.U. L 177 z 5.6.2020, s. 32).

([401]) W Unii działalność ta jest zgodna z art. 10 ust. 3 dyrektywy 2008/98/WE, a także z prawem krajowym i z planami gospodarki odpadami.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([402]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([403]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([404]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([405]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([406]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy

([402]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([403]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([404]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([405]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([406]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	W ramach magazynowania i przemieszczania odpadów selektywnie zbierane frakcje odpadów nie są mieszane z innymi odpadami lub materiałami o odmiennych właściwościach.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

5.6. **Fermentacja beztlenowa osadów ściekowych**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do oczyszczania osadów ściekowych w procesie fermentacji beztlenowej wraz z produkcją i wykorzystaniem biogazu lub substancji chemicznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E37.00 i F42.00 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([407]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([408]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([409]) lub modelami płatnymi.

([407]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([408]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([409]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([410]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([411]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Istnieje plan monitorowania wycieków metanu w instalacji.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Emisje mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([412]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W przypadku gdy wytworzone produkty pofermentacyjne mają być stosowane jako nawóz lub polepszacz gleby, nabywca lub podmiot odpowiedzialny za odbiór produktów pofermentacyjnych jest informowany o zawartości azotu w tych produktach (z poziomem tolerancji ± 25 %).
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.7. **Fermentacja beztlenowa bioodpadów**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji przeznaczonych do przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów ([413]) w procesie fermentacji beztlenowej na potrzeby produkcji i wykorzystania biogazu i produktów pofermentacyjnych lub substancji chemicznych.

Działalności gospodarcze w tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E38.21 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([410]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([411]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([412]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

([413]) Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 4 dyrektywy 2008/98/WE.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([414]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([415]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([416]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([417]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([418]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([414]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([415]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([416]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([417]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([418]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Istnieje plan monitorowania wycieków metanu w instalacji oraz plan awaryjny w celu zminimalizowania takich wycieków.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku zakładów fermentacji beztlenowej przetwarzających ponad 100 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do beztlenowego rozkładu odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([419]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. Wytworzone produkty pofermentacyjne spełniają wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategoriach materiałów składowych (CMC) 4 i 5 w odniesieniu do produktów pofermentacyjnych lub CMC 3 w odniesieniu do kompostu bądź w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie. Nabywca lub podmiot odpowiedzialny za odbiór produktów pofermentacyjnych jest informowany o zawartości azotu (przy tolerancji ± 25 %) w produktach pofermentacyjnych wykorzystywanych jako nawóz lub polepszacz gleby.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.8. **Kompostowanie bioodpadów**

Opis działalności

Budowa lub eksploatacja instalacji przeznaczonych do przetwarzania selektywnie zebranych bioodpadów w procesie kompostowania (fermentacji beztlenowej) wraz z produkcją i wykorzystaniem kompostu ([420]).

Działalności gospodarcze w tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E38.21 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

([419]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

([420]) Bioodpady zdefiniowano w art. 3 pkt 4 dyrektywy 2008/98/WE.

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([421]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([422]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([423]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([424]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([425]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([421]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([422]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([423]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([424]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([425]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku kompostowni przetwarzających ponad 75 ton odpadów dziennie emisje do powietrza i wody mieszczą się w granicach – lub są od nich niższe – poziomów emisji powiązanych z zakresami najlepszych dostępnych technik (BAT-AEL) określonymi w odniesieniu do przetwarzania tlenowego odpadów w najnowszych konkluzjach dotyczących odpowiednich najlepszych dostępnych technik (BAT), w tym konkluzjach dotyczących najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do przetwarzania odpadów ([426]). Nie występują znaczące wzajemne powiązania pomiędzy różnymi komponentami środowiska. W obiekcie wdrożono system zapobiegający przedostawaniu się odcieku ze składowiska do wód gruntowych. Wytworzony kompost spełnia wymogi dotyczące materiałów nawozowych określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2019/1009 w kategorii materiałów składowych (CMC) 3 lub w przepisach krajowych dotyczących nawozów lub polepszaczy gleby stosowanych w rolnictwie.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.9. **Odzysk materiałów z odpadów innych niż niebezpieczne**

Opis działalności

Budowa i eksploatacja instalacji do sortowania i przetwarzania w surowce wtórne strumieni selektywnie zbieranych odpadów innych niż niebezpieczne w procesie mechanicznego przekształcania, do celów innych niż wypełnianie wyrobisk.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności E38.32 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([427]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([426]) Decyzja wykonawcza (UE) 2018/1147.

([427]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([428]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([429]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([430]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([431]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.10. **Wychwytywanie i utylizacja gazu składowiskowego**

Opis działalności

Instalacja i eksploatacja infrastruktury do wychwytywania i utylizacji gazu składowiskowego ([432]) na składowiskach zamkniętych na stałe lub w kwaterach składowania odpadów przy użyciu nowych lub dodatkowych specjalnych urządzeń i sprzętu technicznego zainstalowanych w trakcie zamykania lub po zamknięciu składowiska lub kwatery składowania odpadów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E38.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([428]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([429]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([430]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([431]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([432]) „Składowisko” zdefiniowano w art. 2 lit. g) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([433]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([434]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([435]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([436]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([437]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([433]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([434]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([435]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([436]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([437]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Istnieje plan monitorowania wycieków metanu w instalacji.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Zamknięcie na stałe i remediacja, jak również nadzór poeksploatacyjny nad starymi składowiskami, na których zainstalowano system wychwytywania gazu składowiskowego, odbywają się zgodnie z następującymi zasadami: a) ogólnymi wymogami określonymi w załączniku I do dyrektywy 1999/31/WE; b) procedurami kontroli i monitorowania określonymi w załączniku III do tej dyrektywy.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

5.11. **Transport CO_2**

Opis działalności

Transport wychwyconego CO_2 wszystkimi środkami, budowa i eksploatacja rurociągów transportujących CO_2 oraz modernizacja sieci gazowych, których głównym celem jest integracja wychwytywanego CO_2, w przypadku gdy:

a) CO_2 transportowany z instalacji, w której jest wychwytywany, do punktu zatłaczania nie prowadzi do wycieków CO_2 przekraczających 0,5 % masy transportowanego CO_2;

b) CO_2 jest dostarczany do stałego składowiska CO_2, które spełnia kryteria dotyczące podziemnego geologicznego składowania CO_2 określone w sekcji 5.12 niniejszego załącznika; lub do innych systemów transportu, które prowadzą do stałego miejsca składowania CO_2 spełniającego te kryteria;

c) stosuje się odpowiednie systemy wykrywania wycieków i istnieje plan monitorowania, a sprawozdania są weryfikowane przez niezależną stronę trzecią;

d) działalność może obejmować instalację elementów zwiększających elastyczność i usprawniających zarządzanie istniejącą siecią.

Działalność ta może być powiązana z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.21 i H49.50 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([438]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([439]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([440]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([441]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([442]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Istnieje plan monitorowania wycieków CO_2.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

([438]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([439]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([440]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([441]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([442]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

5.12. **Stałe podziemne geologiczne składowanie CO_2**

Opis działalności

Stałe składowanie wychwyconego CO_2 w odpowiednich podziemnych formacjach geologicznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE E39.00 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([443]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([444]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([445]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([446]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([447]);

([443]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([444]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([445]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([446]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([447]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Istnieje plan monitorowania wycieków CO_2.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Działalność jest zgodna z dyrektywą 2009/31/WE.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6. TRANSPORT

6.1. **Międzymiastowy pasażerski transport kolejowy**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, wynajmem, leasing i obsługa środków transportu pasażerskiego z wykorzystaniem taboru kolejowego w sieci linii głównych obejmującej rozległy obszar geograficzny, środków transportu pasażerskiego kolei międzymiastowej oraz obsługa wagonów sypialnych lub restauracyjnych jako zintegrowana działalność przedsiębiorstw kolejowych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.10 i N77.39 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([448]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([449]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([450]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([451]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([452]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w szczególności podczas konserwacji.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Silniki do napędu lokomotyw kolejowych i silniki do napędu wagonów silnikowych spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.2. **Transport kolejowy towarów**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajmem i obsługa środków transportu towarowego na głównych liniach kolejowych oraz na krótkich towarowych liniach kolejowych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.20 i N77.39 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([448]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([449]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([450]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([451]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([452]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([453]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([454]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([455]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([456]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([457]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([453]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([454]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([455]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([456]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([457]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Pociągi i wagony towarowe nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w szczególności podczas konserwacji.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Silniki do napędu lokomotyw kolejowych i silniki do napędu wagonów silnikowych spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.3. **Transport pasażerski miejski i podmiejski, drogowy transport pasażerski**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajmem i eksploatacja pojazdów miejskiego i podmiejskiego transportu pasażerskiego oraz drogowego transportu pasażerskiego.

W odniesieniu do pojazdów silnikowych obejmuje to eksploatację pojazdów należących do kategorii M2 lub M3 zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/858 do celów świadczenia usług przewozu osób.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą obejmować różne środki transportu lądowego, takie jak autobus, tramwaj, trolejbus, kolej podziemna oraz nadziemna. Dotyczy to również przewozów pasażerskich na trasach między lotniskiem czy stacją kolejową a centrum miasta oraz działalności kolei linowej terenowej i wahadłowej, w przypadku gdy należą one do miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii obejmują także regularne dalekobieżne przewozy autobusowe, czartery, przewozy wycieczkowe i inne okazjonalne przewozy autobusowe, przewozy wahadłowe między portem lotniczym a stałymi punktami (w tym przewozy na terenie portu lotniczego), autobusowe przewozy szkolne i transport autobusowy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.31, H49.3.9, N77.39 i N77.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.
2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:
a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;
b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;
c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([458]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([459]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([460]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([461]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([462]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy ([463])
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych).

([458]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([459]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([460]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([461]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([462]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([463]) Pojazdy muszą być zgodne z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli określonymi w niniejszej sekcji, w tym w odniesieniu do poziomów emisji CO_2.

(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku pojazdów drogowych kategorii M opony spełniają wymogi dotyczące zewnętrznego hałasu toczenia w najwyższej klasie oraz są zgodne ze współczynnikiem oporu toczenia (co wpływa na efektywność energetyczną pojazdu) w dwóch najwyższych klasach określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/740, co można zweryfikować na podstawie europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL). W stosownych przypadkach pojazdy są zgodne z wymogami ostatniego mającego zastosowanie etapu homologacji typu w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (EURO VI) zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.4. **Eksploatacja urządzeń do mobilności osobistej, logistyka rowerowa**

Opis działalności

Sprzedaż, zakup, leasing, wynajem i eksploatacja urządzeń do mobilności osobistej lub urządzeń transportu osobistego, napędzanych siłą mięśni użytkownika, silnikiem bezemisyjnym lub z obu tych źródeł (silnika bezemisyjnego i siły mięśni). Obejmuje to świadczenie usług transportu towarowego z wykorzystaniem rowerów (towarowych).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności N77.11 i N77.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([464]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([465]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([466]) lub modelami płatnymi.

([464]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([465]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([466]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([467]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([468]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, zarówno w fazie użytkowania (konserwacja), jak i po wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych).
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.5. **Transport motocyklami, samochodami osobowymi i pojazdami użytkowymi**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing i eksploatacja pojazdów należących do kategorii M1 ([469]) oraz N1 ([470]), które to kategorie objęte są zakresem rozporządzenia (WE) nr 715/2007, lub do kategorii L (pojazdy dwu- i trójkołowe oraz czterokołowce) ([471]).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.32, H49.39 i N77.11 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([467]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([468]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([469]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([470]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([471]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/858.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([472]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([473]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([474]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([475]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([476]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([472]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([473]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([474]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([475]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([476]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	W odniesieniu do pojazdów kategorii M1 i N1 indywidualne poziomy emisji CO_2, zgodnie z definicją w art. 3 ust. 1 lit. h) rozporządzenia (UE) 2019/631, nie są wyższe od docelowych poziomów emisji CO_2 dla unijnego parku pojazdów ([477]). Docelowe poziomy emisji CO_2 dla unijnego parku pojazdów, które należy uwzględnić, są następujące: a) do dnia 31 grudnia 2024 r.: i) w odniesieniu do wartości nowego europejskiego cyklu jezdnego (NEDC) docelowe poziomy określone w art. 1 ust. 2–3 rozporządzenia (UE) 2019/631: 95 g CO_2/km dla pojazdów należących do kategorii M1 oraz 147 g CO_2/km dla pojazdów należących do kategorii N1; ii) w odniesieniu do wartości zharmonizowanej światowej procedury badań lekkich pojazdów dostawczych (WLTP), docelowy poziom emisji dla unijnego parku pojazdów2021, jak określono w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2019/631, w części A pkt 6.0 dla pojazdów należących do kategorii M1 oraz w części B pkt 6.0 dla samochodów należących do kategorii N1. Do opublikowania odpowiedniego docelowego poziomu emisji dla unijnego parku pojazdów2021 w odniesieniu do pojazdów należących do kategorii M1 i N1, których poziomy emisji CO_2 są wyrażone tylko zgodnie z procedurą badań WLTP, będzie stosowany współczynnik konwersji wynoszący odpowiednio 1,21 i 1,24 w celu uwzględnienia przejścia z NEDC na WLTP, czego wynikiem są odpowiednie wartości WLTP wynoszące 115 g CO_2/km dla pojazdów należących do kategorii M1 i 182 g CO_2/km dla pojazdów należących do kategorii N1; b) od dnia 1 stycznia 2025 r. docelowe poziomy określone w art. 1 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2019/631.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Pojazdy należące do kategorii M1 i N1 spełniają obydwa poniższe kryteria: a) nadają się do ponownego użycia lub recyklingu w co najmniej 85 % w przeliczeniu na masę pojazdu; b) nadają się do ponownego użycia lub odzysku w co najmniej 95 % w przeliczeniu na masę pojazdu ([478]). Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych) zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Pojazdy są zgodne z wymogami ostatniego mającego zastosowanie etapu homologacji typu w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów lekkich (EURO 6) ([479]), jak określono w rozporządzeniu (WE) nr 715/2007. Pojazdy spełniają progi emisji dla ekologicznie czystych pojazdów lekkich określone w tabeli 2 w załączniku do dyrektywy 2009/33/WE. W przypadku pojazdów drogowych kategorii M i N opony spełniają wymogi dotyczące zewnętrznego hałasu toczenia w najwyższej klasie oraz są zgodne ze współczynnikiem oporu toczenia (co wpływa na efektywność energetyczną pojazdu) w dwóch najwyższych klasach określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/740, co można zweryfikować na podstawie europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL). Pojazdy są zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) nr 540/2014.

([477]) Pojazdy muszą być zgodne z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli określonymi w niniejszej sekcji, w tym w odniesieniu do poziomów emisji CO_2.

([478]) Jak określono w załączniku I do dyrektywy 2005/64/WE.

([479]) Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/1832.

(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.6. **Usługi transportu drogowego towarów**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja pojazdów należących do kategorii N1, N2 ([480]) lub N3 ([481]) objętych normą EURO VI ([482]), etap E lub kolejny, na potrzeby usług transportu drogowego towarów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H49.4.1, H53.10, H53.20 i N77.12 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([483]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([484]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([485]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([480]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([481]) Kategoria, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (UE) 2018/858.

([482]) Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 595/2009.

([483]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([484]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([485]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([486]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([487]);
c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;
d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;
e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	1. Pojazdy nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych. 2. W odniesieniu do pojazdów kategorii N2 i N3 objętych zakresem rozporządzenia (UE) 2019/1242 indywidualne bezpośrednie poziomy emisji CO_2 są równe emisjom odniesienia CO_2 dla wszystkich pojazdów w tej samej podgrupie lub niższe od tych emisji, zgodnie z art. 3 tego rozporządzenia ([488]).
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Pojazdy należące do kategorii N2 i N3 spełniają obydwa poniższe kryteria: (a) nadają się do ponownego użycia lub recyklingu w co najmniej 85 % w przeliczeniu na masę pojazdu; (b) nadają się do ponownego użycia lub odzysku w co najmniej 95 % w przeliczeniu na masę pojazdu ([489]). Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania floty (konserwacja), jak i po jej wycofaniu z eksploatacji, w tym w ramach ponownego wykorzystania i recyklingu akumulatorów i urządzeń elektronicznych (w szczególności zawartych w nich surowców krytycznych) zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W przypadku pojazdów drogowych kategorii M i N opony spełniają wymogi dotyczące zewnętrznego hałasu toczenia w najwyższej klasie oraz są zgodne ze współczynnikiem oporu toczenia (co wpływa na efektywność energetyczną pojazdu) w dwóch najwyższych klasach określonych w rozporządzeniu (UE) 2020/740, co można zweryfikować na podstawie europejskiego rejestru produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL). Pojazdy są zgodne z wymogami ostatniego mającego zastosowanie etapu homologacji typu w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych zgodnie z normą Euro VI ([490]), jak określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009. Pojazdy są zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) nr 540/2014.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

([486]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([487]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([488]) Wszystkie pojazdy muszą być zgodne z kryteriami dotyczącymi nieczynienia poważnych szkód względem zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli określonymi w niniejszej sekcji, w tym w odniesieniu do poziomów emisji CO_2.

([489]) Jak określono w załączniku I do dyrektywy 2005/64/WE.

([490]) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 582/2011 z dnia 25 maja 2011 r. wykonujące i zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz zmieniające załączniki I i III do dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 167 z 25.6.2011, s. 1).

6.7. **Transport wodny śródlądowy pasażerski**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja statków pasażerskich na wodach śródlądowych, z wykorzystaniem statków nieprzystosowanych do transportu morskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.30 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([491]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([492]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([493]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([494]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([495]);

([491]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([492]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([493]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([494]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([495]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, z uwzględnieniem kontroli materiałów niebezpiecznych i gospodarowania nimi na pokładzie statków oraz zapewnienia ich bezpiecznego recyklingu. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Silniki statków spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628 (uwzględniając statki spełniające te wartości graniczne bez rozwiązań objętych homologacją typu, w tym w ramach obróbki wtórnej).
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.8. **Transport wodny śródlądowy towarów**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, leasing, wynajem i eksploatacja statków towarowych na wodach śródlądowych, z wykorzystaniem statków nieprzystosowanych do transportu morskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.4 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

(a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

(b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

(c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

(a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

(b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([496]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([497]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([498]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

(a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

(b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([499]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([500]);

(c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

(d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

(e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, z uwzględnieniem kontroli materiałów niebezpiecznych i gospodarowania nimi na pokładzie statków oraz zapewnienia ich bezpiecznego recyklingu. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Statki spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628 (uwzględniając statki spełniające te wartości graniczne bez rozwiązań objętych homologacją typu, w tym w ramach obróbki wtórnej).
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

([496]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([497]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([498]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([499]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([500]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

6.9. **Modernizacja w transporcie wodnym śródlądowym pasażerskim i towarowym**

Opis działalności

Modernizacja i doposażenie statków przeznaczonych do transportu towarów lub pasażerów na wodach śródlądowych, z wykorzystaniem statków nieprzystosowanych do transportu morskiego.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.4, H50.30 i C33.15 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

(a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

(b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

(c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

(a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

(b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([501]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([502]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([503]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

(a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

(b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([504]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([505]);

([501]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([502]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([503]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([504]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([505]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

(d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

(e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, z uwzględnieniem kontroli materiałów niebezpiecznych i gospodarowania nimi na pokładzie statków oraz zapewnienia ich bezpiecznego recyklingu.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Statki spełniają wartości graniczne emisji określone w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2016/1628 (uwzględniając statki spełniające te wartości graniczne bez rozwiązań objętych homologacją typu, w tym w ramach obróbki wtórnej).
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

6.10. **Transport morski i wodny przybrzeżny towarów, statki do operacji portowych i działań pomocniczych**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, czarterowanie (z załogą lub bez załogi) oraz eksploatacja statków zaprojektowanych i wyposażonych do celów świadczenia usług transportu towarowego lub do kombinowanego transportu towarowego i pasażerskiego na wodach morskich lub przybrzeżnych, zarówno regularnego, jak i nieregularnego. Zakup, finansowanie, wynajem i eksploatacja statków niezbędnych do operacji portowych i działań pomocniczych, takich jak holowniki, statki cumownicze, łodzie pilotowe, statki ratownicze i lodołamacze.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.2, H52.22 i N77.34 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([506]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([507]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([508]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([509]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([510]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych. W przypadku istniejących statków o pojemności brutto powyżej 500 jednostek oraz nowych statków je zastępujących działalność spełnia wymogi rozporządzenia (UE) nr 1257/2013 dotyczące wykazu materiałów niebezpiecznych na statku. Recykling statków odbywa się w zakładach widniejących w europejskim wykazie zakładów recyklingu statków określonym w decyzji Komisji 2016/2323.

([506]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([507]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([508]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([509]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([510]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

	Działalność ta jest zgodna z dyrektywą (UE) 2019/883 w zakresie ochrony środowiska morskiego przed negatywnymi skutkami zrzutów odpadów ze statków. Eksploatacja statku przebiega zgodnie z wymogami załącznika V do konwencji IMO MARPOL, w szczególności w celu produkcji ograniczonej ilości odpadów i ograniczenia legalnych zrzutów poprzez zarządzanie tymi odpadami w racjonalny ekologicznie sposób.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Jeżeli chodzi o redukcję emisji tlenków siarki i cząstek stałych, statki spełniają przepisy dyrektywy (UE) 2016/802 i prawidło 14 ([511]) załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Zawartość siarki w paliwie nie może przekroczyć 0,5 % masy (całkowita dopuszczalna zawartość siarki) i 0,1 % masy na obszarach kontroli emisji wyznaczonych na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim przez IMO ([512]). Jeżeli chodzi o emisje tlenków azotu (NO_x), statki spełniają prawidło 13 ([513]) załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Do statków zbudowanych po 2011 r. stosuje się wymaganie dotyczące poziomu II emisji NO_x. Wyłącznie w przypadku eksploatacji na obszarach kontroli emisji NO_x ustanowionych na podstawie reguł IMO statki zbudowane po dniu 1 stycznia 2016 r. spełniają bardziej restrykcyjne wymagania w zakresie silnika (III poziom emisji), co powoduje ograniczenie emisji NO_x ([514]). Zrzuty ścieków z zawartością fekaliów i ścieków bytowych spełniają wymagania załącznika IV do konwencji IMO MARPOL. Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (konwencja BWM) zapobiega się odprowadzaniu wód balastowych zawierających gatunki obce. Wprowadzono środki zapobiegające wprowadzaniu gatunków obcych poprzez porastanie kadłuba i zagłębień statków, z uwzględnieniem wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastanie statków ([515]). Hałas i drgania są ograniczone przez stosowanie śrub napędowych redukujących hałas, konstrukcji kadłuba lub maszyn pokładowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczących redukcji hałasu podwodnego (IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise) ([516]). W Unii działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do określonych w tej dyrektywie wskaźników 1 (bioróżnorodność), 2 (gatunki obce), 6 (integralność dna morskiego), 8 (substancje zanieczyszczające), 10 (odpady w wodzie morskiej) i 11 (hałas/energia), oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

([511]) (Wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides-(SO_x)-%E2%80%93-Regulation-14.aspx).

([512]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w UE, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

([513]) (Wersja z dnia 4.6.2021: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides-(NO_x)-–-Regulation-13.aspx[o].

([514]) Na morzach w Unii wymaganie to stosuje się od 2021 r. w przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

([515]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastanie statków i zarządzania nim w celu zminimalizowania przenoszenia inwazyjnych gatunków wodnych (IMO Guidelines for the control and management of ships' biofouling to minimize the transfer of invasive aquatic species), rezolucja MEPC.207(62).

([516]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w zakresie ograniczenia hałasu podwodnego ze statków handlowych w celu wyeliminowania negatywnego wpływu na organizmy morskie (IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise from Commercial Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life) (MEPC.1/Circ.833).

6.11. **Transport morski i wodny przybrzeżny pasażerski**

Opis działalności

Zakup, finansowanie, czarterowanie (z załogą lub bez załogi) oraz eksploatacja statków zaprojektowanych i wyposażonych do celów świadczenia usług transportu pasażerskiego na wodach morskich lub przybrzeżnych, zarówno regularnego, jak i nieregularnego. Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii obejmuje obsługę promów, taksówek wodnych i wycieczek, rejsów wycieczkowych lub łodzi wycieczkowych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności H50.10, N77.21 i N77.34 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: (a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; (b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; (c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: (a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali; (b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([517]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji. 3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([518]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([519]) lub modelami płatnymi. 4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji: a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej; b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([520]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([521]);

([517]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([518]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([519]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([520]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązanie oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([521]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych. W przypadku istniejących statków o pojemności brutto powyżej 500 jednostek oraz nowych statków je zastępujących działalność spełnia wymogi rozporządzenia (UE) nr 1257/2013 dotyczące wykazu materiałów niebezpiecznych. Recykling statków odbywa się w zakładach widniejących w europejskim wykazie zakładów recyklingu statków określonym w decyzji Komisji 2016/2323. Działalność ta jest zgodna z dyrektywą (UE) 2019/883 w zakresie ochrony środowiska morskiego przed negatywnymi skutkami zrzutów odpadów ze statków. Eksploatacja statku przebiega zgodnie z wymogami załącznika V do konwencji IMO MARPOL, w szczególności w celu produkcji ograniczonej ilości odpadów i ograniczenia legalnych zrzutów poprzez zarządzanie tymi odpadami w racjonalny ekologicznie sposób.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Jeżeli chodzi o redukcję emisji tlenków siarki i cząstek stałych, statki spełniają przepisy dyrektywy (UE) 2016/802 i prawidło 14 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Zawartość siarki w paliwie nie może przekroczyć 0,5 % masy (całkowita dopuszczalna zawartość siarki) i 0,1 % masy na obszarach kontroli emisji wyznaczonych na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim przez IMO ([522]). Jeżeli chodzi o emisje tlenków azotu (NO_x), statki spełniają prawidło 13 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Do statków zbudowanych po 2011 r. stosuje się wymaganie dotyczące poziomu II emisji NO_x. Wyłącznie w przypadku eksploatacji na obszarach kontroli emisji NO_x ustanowionych na podstawie reguł IMO statki zbudowane po dniu 1 stycznia 2016 r. spełniają bardziej restrykcyjne wymagania w zakresie silnika (III poziom emisji), co powoduje ograniczenie emisji NO_x ([523]). Zrzuty ścieków z zawartością fekaliów i ścieków bytowych spełniają wymagania załącznika IV do konwencji IMO MARPOL. Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.

([522]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w UE, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

([523]) Na morzach w Unii wymaganie to stosuje się od 2021 r. w przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (konwencja BWM) zapobiega się odprowadzaniu wód balastowych zawierających gatunki obce. Wprowadzono środki zapobiegające wprowadzaniu gatunków obcych poprzez porastanie kadłuba i zagłębień statków, z uwzględnieniem wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastanie statków ([524]). Hałas i drgania są ograniczone przez stosowanie śrub napędowych redukujących hałas, konstrukcji kadłuba lub maszyn pokładowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczących redukcji hałasu podwodnego (IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise) ([525]). W Unii działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do określonych w tej dyrektywie wskaźników 1 (bioróżnorodność), 2 (gatunki obce), 6 (integralność dna morskiego), 8 (substancje zanieczyszczające), 10 (odpady w wodzie morskiej) i 11 (hałas/energia), oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

6.12. **Modernizacja transportu morskiego i wodnego przybrzeżnego towarowego i pasażerskiego**

Opis działalności

Modernizacja i doposażenie statków zaprojektowanych i wyposażonych do celów świadczenia usług transportu towarów lub pasażerów na wodach morskich lub przybrzeżnych oraz statków niezbędnych do operacji portowych i działalności pomocniczej, takich jak holowniki, statki cumownicze, statki pilotowe, statki ratownicze i lodołamacze.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodami NACE H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 i N.77.34 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

(a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

(b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

(c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([526]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([524]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastanie statków i zarządzania nim w celu zminimalizowania przenoszenia inwazyjnych gatunków wodnych (IMO Guidelines for the control and management of ships' biofouling to minimize the transfer of invasive aquatic species), rezolucja MEPC.207(62).

([525]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w zakresie ograniczenia hałasu podwodnego ze statków handlowych w celu wyeliminowania negatywnego wpływu na organizmy morskie (IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise from Commercial Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life) (MEPC.1/Circ.833).

([526]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([527]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([528]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([529]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([530]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(2) Adaptacja do zmian klimatu	Statki nie są przeznaczone do transportu paliw kopalnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wprowadzono środki służące gospodarowaniu odpadami zarówno w fazie użytkowania statku, jak i po jego wycofaniu z eksploatacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W przypadku statków napędzanych energią z akumulatorów środki te obejmują ponowne użycie i recykling akumulatorów i urządzeń elektronicznych, w tym zawartych w nich surowców krytycznych. W przypadku istniejących statków o pojemności brutto powyżej 500 jednostek oraz nowych statków je zastępujących działalność spełnia wymogi rozporządzenia (UE) nr 1257/2013 dotyczące wykazu materiałów niebezpiecznych. Recykling statków odbywa się w zakładach widniejących w europejskim wykazie zakładów recyklingu statków określonym w decyzji Komisji 2016/2323. Działalność ta jest zgodna z dyrektywą (UE) 2019/883 w zakresie ochrony środowiska morskiego przed negatywnymi skutkami zrzutów odpadów ze statków. Eksploatacja statku przebiega zgodnie z wymogami załącznika V do konwencji IMO MARPOL, w szczególności w celu produkcji ograniczonej ilości odpadów i ograniczenia legalnych zrzutów poprzez zarządzanie tymi odpadami w racjonalny ekologicznie sposób.

([527]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([528]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([529]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([530]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(5)	Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Jeżeli chodzi o redukcję emisji tlenków siarki i cząstek stałych, statki spełniają przepisy dyrektywy (UE) 2016/802 i prawidło 14 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Zawartość siarki w paliwie nie może przekroczyć 0,5 % masy (całkowita dopuszczalna zawartość siarki) i 0,1 % masy na obszarach kontroli emisji wyznaczonych na Morzu Północnym i Morzu Bałtyckim przez IMO ([531]). Jeżeli chodzi o emisje tlenków azotu (NO_x), statki spełniają prawidło 13 załącznika VI do konwencji IMO MARPOL. Do statków zbudowanych po 2011 r. stosuje się wymaganie dotyczące poziomu II emisji NO_x. Wyłącznie w przypadku eksploatacji na obszarach kontroli emisji NO_x ustanowionych na podstawie reguł IMO statki zbudowane po dniu 1 stycznia 2016 r. spełniają bardziej restrykcyjne wymagania w zakresie silnika (III poziom emisji), co powoduje ograniczenie emisji NO_x ([532]). Zrzuty ścieków z zawartością fekaliów i ścieków bytowych spełniają wymagania załącznika IV do konwencji IMO MARPOL. Wprowadzono środki służące ograniczeniu toksyczności farby przeciwporostowej i produktów biobójczych, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 528/2012, w drodze którego wdrożono do prawa Unii Międzynarodową konwencję o kontroli szkodliwych systemów przeciwporostowych stosowanych na statkach przyjętą w dniu 5 października 2001 r.
(6)	Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Zgodnie z Międzynarodową konwencją o kontroli i postępowaniu ze statkowymi wodami balastowymi i osadami (konwencja BWM) zapobiega się odprowadzaniu wód balastowych zawierających gatunki obce. Wprowadzono środki zapobiegające wprowadzaniu gatunków obcych poprzez porastanie kadłuba i zagłębień statków, z uwzględnieniem wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastanie statków ([533]). Hałas i drgania są ograniczone przez stosowanie śrub napędowych redukujących hałas, konstrukcji kadłuba lub maszyn pokładowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w wytycznych Międzynarodowej Organizacji Morskiej dotyczących redukcji hałasu podwodnego (IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise) ([534]). W Unii działanie to nie utrudnia osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z dyrektywą 2008/56/WE, w której zawarto wymóg wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapobiegania skutkom lub ich łagodzenia w odniesieniu do określonych w tej dyrektywie wskaźników 1 (bioróżnorodność), 2 (gatunki obce), 6 (integralność dna morskiego), 8 (substancje zanieczyszczające), 10 (odpady w wodzie morskiej) i 11 (hałas/energia), oraz zgodnie z decyzją Komisji (UE) 2017/848 w odniesieniu do odpowiednich kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących tych wskaźników.

6.13. **Infrastruktura na potrzeby mobilności osobistej, logistyka rowerowa**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, utrzymanie i eksploatacja infrastruktury na potrzeby mobilności osobistej, w tym budowa dróg, mostów autostradowych i tuneli oraz pozostałej infrastruktury przeznaczonej dla pieszych i rowerów ze wspomaganiem elektrycznym lub bez.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, F711 i F71.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([531]) Jeżeli chodzi o rozszerzenie wymagań stosowanych na obszarach kontroli emisji na pozostałe morza w UE, państwa położone nad Morzem Śródziemnym prowadzą rozmowy na temat utworzenia stosownego obszaru kontroli emisji w ramach prawnych konwencji barcelońskiej.

([532]) Na morzach w Unii wymaganie to stosuje się od 2021 r. w przypadku Morza Bałtyckiego i Morza Północnego.

([533]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie kontroli porastanie statków i zarządzania nim w celu zminimalizowania przenoszenia inwazyjnych gatunków wodnych (IMO Guidelines for the control and management of ships' biofouling to minimize the transfer of invasive aquatic species), rezolucja MEPC.207(62).

([534]) Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Morskiej w zakresie ograniczenia hałasu podwodnego ze statków handlowych w celu wyeliminowania negatywnego wpływu na organizmy morskie (IMO Guidelines for the Reduction of Underwater Noise from Commercial Shipping to Address Adverse Impacts on Marine Life) (MEPC.1/Circ.833).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([535]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([536]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([537]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([538]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([539]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([535]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([536]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([537]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([538]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([539]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak operacje wypełniania wykopów z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([540]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6.14. **Infrastruktura na potrzeby transportu kolejowego**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, eksploatacja i utrzymanie dróg szynowych i kolei podziemnej, a także mostów, tuneli, stacji, terminali i obiektów kolejowej infrastruktury usługowej ([541]) oraz systemów bezpieczeństwa i zarządzania ruchem, w tym świadczenie usług architektonicznych, inżynieryjnych, projektowych, usług nadzoru budowlanego oraz usług w zakresie pomiarów i tworzenia map itp., a także przeprowadzanie fizycznych, chemicznych i innych badań analitycznych na wszystkich rodzajach materiałów i produktów.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 i H52.21 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.
2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:
a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;
b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

([540]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([541]) Zgodnie z art. 3 ust. 11 dyrektywy 34/2012/UE.

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([542]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([543]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([544]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([545]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([546]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych. W przypadku nowej infrastruktury lub istotnej renowacji infrastruktura została uodporniona na zmianę klimatu zgodnie z odpowiednią praktyką uodporniania na zmianę klimatu, która obejmuje ustalanie śladu węglowego i jasno zdefiniowany kalkulacyjny koszt emisji. Takie ustalenie śladu węglowego obejmuje emisje z zakresu 1–3 i wykazuje, że infrastruktura nie prowadzi do dodatkowych względnych emisji gazów cieplarnianych, obliczonych na podstawie konserwatywnych założeń, wartości i procedur.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([542]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([543]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([544]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([545]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([546]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak wypełnianie wyrobisk z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([547]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W stosownych przypadkach, mając na uwadze wrażliwość narażonego obszaru, w szczególności ze względu na liczebność narażonej ludności, poziom hałasu i wibracji wynikający z użytkowania infrastruktury zostaje ograniczony dzięki stosowaniu otwartych wykopów, ekranów akustycznych lub innego rodzaju środków oraz jest zgodny z wymaganiami dyrektywy 2002/49/WE. Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6.15. **Infrastruktura wspomagająca transport drogowy i transport publiczny**

Opis działalności

Budowa, modernizacja, konserwacja i eksploatacja autostrad, ulic, dróg oraz innych dróg dla pojazdów i pieszych, roboty nawierzchniowe na ulicach, drogach, autostradach, mostach lub tunelach oraz budowa pasów lotnisk, w tym świadczenie usług architektonicznych, inżynieryjnych, projektowych, usług nadzoru budowlanego oraz usług w zakresie pomiarów i tworzenia map itp., a także przeprowadzanie fizycznych, chemicznych i innych badań analitycznych na wszystkich rodzajach materiałów i produktów; odnośna działalność nie obejmuje montażu oświetlenia ulicznego i sygnalizacji elektrycznej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być sklasyfikowane w ramach szeregu kodów NACE, w szczególności F42.11, F42.13, F71.1 i F71.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

([547]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([548]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([549]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([550]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([551]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([552]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych. W przypadku nowej infrastruktury lub istotnej renowacji infrastruktura została uodporniona na zmianę klimatu zgodnie z odpowiednią praktyką uodporniania na zmianę klimatu, która obejmuje ustalanie śladu węglowego i jasno zdefiniowany kalkulacyjny koszt emisji. Takie ustalenie śladu węglowego obejmuje emisje z zakresu 1–3 i wykazuje, że infrastruktura nie prowadzi do dodatkowych względnych emisji gazów cieplarnianych, obliczonych na podstawie konserwatywnych założeń, wartości i procedur.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.

([548]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([549]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([550]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([551]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([552]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak operacje wypełniania wykopów z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([553]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	W stosownych przypadkach poziom hałasu i wibracji wynikający z użytkowania infrastruktury zostaje ograniczony dzięki stosowaniu otwartych wykopów, ekranów akustycznych lub innego rodzaju środków oraz jest zgodny z wymaganiami dyrektywy 2002/49/WE. Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika. W stosownych przypadkach utrzymanie roślinności wzdłuż infrastruktury transportu drogowego zapewnia nierozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych. Wprowadzono środki łagodzące w celu uniknięcia zderzeń ze zwierzętami dzikimi.

6.16. **Infrastruktura na potrzeby transportu**

Opis działalności

Budowa, modernizacja i eksploatacja dróg wodnych, portów i obiektów nadrzecznych, portów jachtowych, śluz, zapór wodnych i kanałów i innych, w tym świadczenie usług architektonicznych, inżynieryjnych, projektowych, usług nadzoru budowlanego oraz usług w zakresie pomiarów i tworzenia map itp., a także przeprowadzanie fizycznych, chemicznych i innych badań analitycznych na wszystkich rodzajach materiałów i produktów; odnośna działalność nie obejmuje działań z zakresu zarządzania projektem związanych z inżynierią lądową i wodną.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii nie obejmują pogłębiania dróg wodnych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42.91, F71.1 lub F71.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

([553]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([554]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([555]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([556]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([557]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([558]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych. W przypadku nowej infrastruktury lub istotnej renowacji infrastruktura została uodporniona na zmianę klimatu zgodnie z odpowiednią praktyką uodporniania na zmianę klimatu, która obejmuje ustalanie śladu węglowego i jasno zdefiniowany kalkulacyjny koszt emisji. Takie ustalenie śladu węglowego obejmuje emisje z zakresu 1–3 i wykazuje, że infrastruktura nie prowadzi do dodatkowych względnych emisji gazów cieplarnianych, obliczonych na podstawie konserwatywnych założeń, wartości i procedur.

([554]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([555]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([556]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([557]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([558]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z przepisami dyrektywy 2000/60/WE, w szczególności z wszystkimi wymogami określonymi w art. 4 tej dyrektywy. Zgodnie z art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, a w szczególności z ust. 7 tego artykułu, przed modernizacją lub budową przeprowadza się ocenę oddziaływania projektu w celu oceny jego potencjalnego wpływu na stan jednolitych części wód w obrębie tego samego dorzecza oraz na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody, uwzględniając w szczególności korytarze migracyjne, rzeki o swobodnym przepływie lub ekosystemy w stanie zbliżonym do warunków niezakłóconych ludzką działalnością. Ocena oparta jest na najnowszych, kompleksowych i dokładnych danych, w tym danych z monitorowania elementów jakości biologicznej, które są szczególnie wrażliwe na zmiany hydromorfologiczne, oraz na porównaniu spodziewanego stanu jednolitej części wód w wyniku podjęcia nowych działań ze stanem obecnym. Ocena uwzględnia w szczególności skumulowane skutki tego nowego projektu i innej istniejącej lub planowanej infrastruktury w dorzeczu. Na podstawie tej oceny oddziaływania ustalono, że elektrownia jest planowana – pod względem projektu i lokalizacji oraz pod względem środków łagodzących – tak, aby spełniała jeden z następujących wymogów: a) projekt nie prowadzi do pogorszenia stanu ani nie zagraża osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału określonej jednolitej części wód, w obrębie której ma działać; b) w przypadku gdy projekt grozi pogorszeniem stanu lub zagraża osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału określonej jednolitej części wód, w której ma zostać zrealizowany, takie pogorszenie nie jest znaczące i jest uzasadnione szczegółową oceną kosztów i korzyści wykazującą oba poniższe elementy: (i) względy nadrzędnego interesu publicznego lub fakt, że korzyści, które ma przynieść planowany projekt infrastruktury żeglarskiej pod względem korzyści dla łagodzenia zmian klimatu lub adaptacji do zmian klimatu, przewyższają koszty dla środowiska i społeczeństwa związane z pogorszeniem stanu wód; (ii) fakt, że nadrzędnego interesu publicznego lub spodziewanych korzyści związanych z działalnością nie można – ze względu na wykonalność techniczną lub nieproporcjonalne koszty – osiągnąć za pomocą metod alternatywnych, które doprowadziłyby do lepszych rezultatów dla środowiska (metod takich jak: rozwiązania oparte na zasobach przyrody, inna lokalizacja, renowacja lub modernizacja istniejącej infrastruktury lub wykorzystanie technologii niezakłócających ciągłości rzek). Wdrożono wszystkie technicznie wykonalne i istotne z punktu widzenia ochrony środowiska środki łagodzące mające zmniejszyć niekorzystny wpływ na zasoby wodne, jak również na chronione siedliska i gatunki bezpośrednio zależne od wody. Środki łagodzące obejmują, w stosownych przypadkach i w zależności od ekosystemów występujących naturalnie w narażonych jednolitych częściach wód: a) środki mające na celu zapewnienie warunków jak najbardziej zbliżonych do niezakłóconej ciągłości (w tym środki mające zapewnić połączenia na długości i szerokości, minimalne przepływy hydrobiologiczne oraz przepływy osadów);

	b) środki mające na celu ochronę lub polepszenie warunków morfologicznych i siedlisk gatunków wodnych; c) środki mające na celu ograniczenie niekorzystnych skutków eutrofizacji. Skuteczność tych środków jest monitorowana w kontekście koncesji lub pozwolenia określającego warunki mające na celu osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału narażonej jednolitej części wód. Projekt nie zagraża trwale osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału w którejkolwiek jednolitej części wód należącej do tego samego obszaru dorzecza. Oprócz środków łagodzących, o których mowa powyżej, w stosownych przypadkach wdraża się środki kompensacyjne w celu zapewnienia, aby projekt nie prowadził do ogólnego pogorszenia stanu jednolitej części wód w tym samym obszarze dorzecza. Przeprowadza się to w drodze przywrócenia ciągłości (na długości i szerokości) w obrębie tego samego obszaru dorzecza w stopniu, który kompensuje zakłócenia ciągłości, jakie może wywołać planowany projekt infrastruktury żeglarskiej. Kompensacja rozpoczyna się przed realizacją projektu.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak operacje wypełniania wykopów z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([559]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, wibracji, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

6.17. **Infrastruktura portu lotniczego**

Opis działalności

Budowa, modernizacja i eksploatacja infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia eksploatacji statków powietrznych lub prowadzenia działalności własnej portu lotniczego przy zerowej emisji CO_2 w spalinach, a także dostarczania energii elektrycznej z naziemnych źródeł zasilania i klimatyzowanego powietrza do wentylacji do nieruchomych statków powietrznych.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być sklasyfikowane w ramach szeregu kodów NACE, w szczególności F41.20 i F42.99 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([559]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([560]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([561]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([562]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([563]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([564]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Odnośna infrastruktura nie jest przeznaczona do transportu lub magazynowania paliw kopalnych. W przypadku nowej infrastruktury lub istotnej renowacji infrastruktura została uodporniona na zmianę klimatu zgodnie z odpowiednią praktyką uodporniania na zmianę klimatu, która obejmuje ustalanie śladu węglowego i jasno zdefiniowany kalkulacyjny koszt emisji. Takie ustalenie śladu węglowego obejmuje emisje z zakresu 1–3 i wykazuje, że infrastruktura nie prowadzi do dodatkowych względnych emisji gazów cieplarnianych, obliczonych na podstawie konserwatywnych założeń, wartości i procedur.

([560]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([561]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([562]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([563]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([564]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały określone w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak operacje wypełniania wykopów z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([565]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, wibracji, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika.

7. BUDOWNICTWO I DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI

7.1. **Budowa nowych budynków**

Opis działalności

Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych poprzez zgromadzenie środków finansowych, technicznych i fizycznych w celu realizacji projektów budynków przeznaczonych do późniejszej sprzedaży, a także roboty budowlane związane ze wznoszeniem kompletnych budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, na własny rachunek do sprzedaży bądź na podstawie wynagrodzenia lub umowy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F41.1 i F41.2, w tym również działalności objęte kodem F43 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

([565]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([566]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([567]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([568]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([569]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([570]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych. Zapotrzebowanie na energię pierwotną (PED) ([571]), decydujące o charakterystyce energetycznej budynku osiągniętej w wyniku robót budowlanych nie przekracza progu określonego w odniesieniu do wymagań dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w przepisach krajowych wdrażających dyrektywę 2010/31/UE. Świadectwem charakterystyki energetycznej budynku jest powykonawcze świadectwo charakterystyki energetycznej.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Z wyjątkiem instalacji w lokalach mieszkalnych w przypadku zainstalowanych następujących urządzeń związanych z wodą zużycie wody jest potwierdzone kartą charakterystyki produktu, certyfikatem budynku lub obowiązującym w Unii oznakowaniem produktu, zgodnie ze specyfikacją techniczną określoną w dodatku E do załącznika I do niniejszego rozporządzenia: a) maksymalny przepływ wody w kranach umywalek i kranach zlewów wynosi 6 litrów/min; b) maksymalny przepływ wody w prysznicach wynosi 8 litrów/min;

([566]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([567]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([568]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([569]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([570]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([571]) Obliczona ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, wyrażona za pomocą liczbowego wskaźnika zużycia energii pierwotnej wyrażonego w kWh/m^2 na rok oraz na podstawie stosownej krajowej metodyki obliczania, oraz zgodna z wartością widniejącą w świadectwie charakterystyki energetycznej.

	c) w toaletach, w tym kompaktach, muszlach i spłuczkach całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 6 litrów, a średnia objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 3,5 litra; d) zużycie wody w pisuarach wynosi maksymalnie 2 litry na muszlę na godzinę. W pisuarach ze spłukiwaniem całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 1 litra. Aby uniknąć negatywnych skutków prac budowlanych, działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak operacje wypełniania wykopów z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([572]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki. Projekty budynków i techniki konstrukcyjne wspomagają obieg zamknięty, a w szczególności wskazują – z uwzględnieniem odniesienia do normy ISO 20887 ([573]) lub innych norm w zakresie oceny możliwości demontażu lub dostosowania budynków – w jaki sposób w ramach projektu zapewniono wyższy poziom zasobooszczędności, możliwości dostosowania, elastyczności i możliwości demontażu w celu umożliwienia ponownego użycia i recyklingu.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie, z którymi mieszkańcy mogą mieć kontakt ([574]), emitują mniej niż 0,06 mg formaldehydu na m^3 materiału lub elementu na podstawie badania zgodnie z warunkami określonymi w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz mniej niż 0,001 mg innych rakotwórczych lotnych związków organicznych kategorii 1A i 1B na m^3 materiału lub elementu, co należy ustalić w ramach badań przeprowadzonych zgodnie z normą CEN/EN 16516 ([575]) i ISO 16000-3 ([576]) lub innymi równoważnymi znormalizowanymi warunkami badania i metodami oznaczania ([577]). Jeżeli nowy budynek jest wznoszony na terenie potencjalnie zanieczyszczonym (teren zdegradowany), taki teren poddano badaniu pod kątem potencjalnych zanieczyszczeń, na przykład z wykorzystaniem normy ISO 18400 ([578]). Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.

([572]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([573]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

([574]) Dotyczy farb i lakierów, paneli sufitu, pokryć podłogowych, w tym powiązanych spoiw, szczeliw, izolacji wewnętrznej i zewnętrznej obróbki powierzchni, w tym obróbki zapobiegającej wilgoci i pleśni.

([575]) CEN/TS 16516: 2013, „Wyroby budowlane – Ocena uwalniania substancji niebezpiecznych – Określenie emisji do wnętrza budynku".

([576]) ISO 16000-3:2011, „Powietrze wnętrz – Część 3: Oznaczanie formaldehydu i innych związków karbonylowych w powietrzu wewnątrz pomieszczeń i w komorze badawczej – Pobieranie próbek metodą aktywną.

([577]) Próg emisji rakotwórczych lotnych związków organicznych dotyczy 28-dniowego okresu badania.

([578]) Seria ISO 18400 „Jakość gleby — Pobieranie próbek".

(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku D do niniejszego załącznika. Nowego budynku nie wznosi się na żadnym z następujących terenów: a) grunty orne i grunty uprawne o średnim lub wysokim poziomie żyzności gleby i podziemnej bioróżnorodności, o czym mowa w unijnym badaniu LUCAS ([579]); b) teren niezagospodarowany o uznanej wysokiej wartości pod względem bioróżnorodności oraz teren służący za siedlisko gatunków zagrożonych (fauny i flory) wymienionych w europejskiej czerwonej księdze ([580]) lub czerwonej księdze IUCN ([581]); c) teren odpowiadający definicji lasu określonej w prawie krajowym stosowanej w krajowym bilansie emisji gazów cieplarnianych lub, jeżeli nie jest ona dostępna, odpowiada definicji lasu ustanowionej przez FAO ([582]).

7.2. **Renowacja istniejących budynków**

Opis działalności

Budownictwo ogólne oraz inżynieria lądowa i wodna lub przygotowania do nich.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F41 i F43 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([583]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([579]) JRC ESDCA, LUCAS: badanie terenowe użytkowania gruntów i pokrycia terenu, wersja z dnia 4.6.2021: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas).

([580]) IUCN, *Europejska czerwona księga gatunków zagrożonych* (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([581]) IUCN, *Czerwona księga gatunków zagrożonych IUNC* (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iucnredlist.org).

([582]) Obszar obejmujący więcej niż 0,5 hektara z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i o zwarciu drzewostanu powyżej 10 %, lub drzewami, które będą mogły osiągnąć te progi *in situ*. Z definicji tej wyklucza się grunty przeznaczone głównie do użytku rolnego lub miejskiego.

([583]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([584]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([585]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([586]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([587]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
(1) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych.
(3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Z wyjątkiem prac renowacyjnych w lokalach mieszkalnych w przypadku zainstalowanych w ramach prac renowacyjnych następujących urządzeń związanych z wodą zużycie wody jest potwierdzone kartą charakterystyki produktu, certyfikatem budynku lub obowiązującym w Unii oznakowaniem produktu, zgodnie ze specyfikacją techniczną określoną w dodatku E do załącznika I do niniejszego rozporządzenia: a) maksymalny przepływ wody w kranach umywalek i kranach zlewów wynosi 6 litrów/min; b) maksymalny przepływ wody w prysznicach wynosi 8 litrów/min; c) w toaletach, w tym kompaktach, muszlach i spłuczkach całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 6 litrów, a średnia objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 3,5 litra; d) zużycie wody w pisuarach wynosi maksymalnie 2 litry na muszlę na godzinę. W pisuarach ze spłukiwaniem całkowita objętość wody wykorzystywanej do spłukiwania nie może przekraczać 1 litra.

([584]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([585]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([586]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([587]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

(4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Co najmniej 70 % (masy) innych niż niebezpieczne odpadów z budowy i rozbiórki (wyłączając naturalnie występujące materiały, o których mowa w kategorii 17 05 04 w europejskim wykazie odpadów ustanowionym w decyzji 2000/532/WE) wytwarzanych na placu budowy jest gotowe do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku materiału, takich jak operacje wypełniania wykopów z wykorzystaniem odpadów zastępujących inne materiały, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami i Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki ([588]). Operatorzy ograniczają wytwarzanie odpadów w procesach związanych z budową i rozbiórką, zgodnie z Protokołem UE dotyczącym gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki oraz uwzględniając najlepsze dostępne techniki i stosując selektywną rozbiórkę w celu umożliwienia usunięcia substancji niebezpiecznych i bezpiecznego postępowania z nimi oraz ułatwienia ponownego użycia i wysokiej jakości recyklingu w drodze selektywnego usuwania materiałów z wykorzystaniem dostępnych systemów sortowania odpadów z budowy i rozbiórki. Projekty budynków i techniki konstrukcyjne wspomagają obieg zamknięty, a w szczególności wskazują – z uwzględnieniem odniesienia do normy ISO 20887 ([589]) lub innych norm w zakresie oceny możliwości demontażu lub dostosowania budynków – w jaki sposób w ramach projektu zapewniono wyższy poziom zasobooszczędności, możliwości dostosowania, elastyczności i możliwości demontażu w celu umożliwienia ponownego użycia i recyklingu.
(5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy budowie są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. Elementy budynków i materiały budowlane wykorzystane przy renowacji budynku, z którymi mieszkańcy mogą mieć kontakt ([590]), emitują mniej niż 0,06 mg formaldehydu na m^3 materiału lub elementu na podstawie badania zgodnie z warunkami określonymi w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 oraz mniej niż 0,001 mg innych rakotwórczych lotnych związków organicznych kategorii 1A i 1B na m^3 materiału lub elementu, co należy ustalić w ramach badań przeprowadzonych zgodnie z normą CEN/EN 16516 i ISO 16000-3:2011 ([591]) lub innymi równoważnymi znormalizowanymi warunkami badania i metodami oznaczania. Wprowadzono środki służące redukcji emisji hałasu, kurzu i zanieczyszczeń w trakcie robót budowlanych lub konserwacyjnych.
(6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy.

7.3. **Montaż, konserwacja i naprawa sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną**

Opis działalności

Indywidualne środki renowacyjne obejmujące montaż, konserwację lub naprawę sprzętu zwiększającego efektywność energetyczną. Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii stanowią jeden z poniższych indywidualnych środków, pod warunkiem że takie środki spełniają minimalne wymagania określone dla poszczególnych elementów i systemów w mających zastosowanie środkach krajowych wdrażających dyrektywę 2010/31/UE oraz, w stosownych przypadkach, należą do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1369 i aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie tego rozporządzenia:

a) dodanie izolacji do istniejących elementów przegród zewnętrznych, takich jak ściany zewnętrzne (w tym ściany zielone), dachy (w tym dachy zielone), strychy, piwnice i partery (w tym środki w celu zapewnienia szczelności powietrznej, środki w celu ograniczenia efektów mostków cieplnych i rusztowania), oraz produkty służące do nakładania izolacji na przegrody zewnętrzne (w tym mocowania mechaniczne i spoiwo);

([588]) Protokół UE dotyczący gospodarowania odpadami z budowy i rozbiórki (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([589]) ISO 20887:2020, Zrównoważony charakter budynków i robót budowlanych związanych z inżynierią lądową – Projektowanie do celów możliwości demontażu i adaptacji – Zasady, wymagania i wytyczne, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/69370.html).

([590]) Dotyczy farb i lakierów, paneli sufitu, pokryć podłogowych (w tym powiązanych spoiw i szczeliw), izolacji wewnętrznej i zewnętrznej obróbki powierzchni (w tym obróbki zapobiegającej wilgoci i pleśni).

([591]) ISO 16000-3:2011, „Powietrze wnętrz – Część 3: Oznaczanie formaldehydu i innych związków karbonylowych w powietrzu wewnątrz pomieszczeń i w komorze badawczej – Pobieranie próbek metodą aktywną, (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.iso.org/standard/51812.html).

b) wymiana istniejących okien na nowe okna energooszczędne;

c) wymiana istniejących drzwi zewnętrznych na nowe energooszczędne drzwi zewnętrzne;

d) instalacja i wymiana energooszczędnych źródeł światła;

e) montaż, wymiana, konserwacja i naprawa systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC) i systemu ogrzewania wody, w tym sprzętu związanego z usługami ciepłowniczymi, na wysoce efektywne technologie;

f) instalacja kuchenek i armatury sanitarnej o niskim zużyciu wody i energii, które są zgodne ze specyfikacją techniczną określoną w dodatku E do załącznika I do niniejszego rozporządzenia, a – w przypadku rozwiązań prysznicowych – baterie prysznicowe, wyloty natrysków i krany charakteryzują się maksymalnym przepływem wody nie większym niż 6 l/min potwierdzony etykietą funkcjonującą na rynku Unii.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22 i C33.12 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([592]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([593]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([594]) lub modelami płatnymi.

([592]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([593]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([594]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([595]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([596]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Elementy budynków i materiały budowlane są zgodne z kryteriami określonymi w dodatku C do niniejszego załącznika. W przypadku zastosowania dodatkowej izolacji termicznej w istniejących przegrodach zewnętrznych wykwalifikowany specjalista posiadający przeszkolenie z zakresu kontroli zawartości azbestu przeprowadza badanie stanu budynku zgodnie z prawem krajowym. Wszystkie czynności związane z usuwaniem otulin zawierających lub mogących zawierać azbest, łamaniem lub mechanicznym przewiercaniem, przykręcaniem lub usuwaniem izolacyjnych płyt, paneli i innych materiałów zawierających azbest muszą być wykonywane przez odpowiednio przeszkolony personel, z uwzględnieniem kontroli stanu ich zdrowia przed realizacją takich prac oraz w trakcie i po ich realizacji, zgodnie z prawem krajowym.
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.4. **Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach (i na parkingach przy budynkach)**

Opis działalności

Montaż, konserwacja i naprawa stacji ładowania pojazdów elektrycznych w budynkach i na parkingach przy budynkach.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 lub C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

([595]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([596]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([597]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([598]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([599]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([600]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([601]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

([597]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([598]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([599]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([600]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([601]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.5. **Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku**

Opis działalności

Montaż, konserwacja i naprawa instrumentów i urządzeń do pomiaru, regulacji i kontroli charakterystyki energetycznej budynku, stanowiące jeden z poniższych środków:

a) montaż, konserwacja i naprawa termostatów strefowych, inteligentnych systemów termostatycznych i czujników, w tym czujników ruchu i światła dziennego;

b) montaż, konserwacja i naprawa systemów automatyki i sterowania budynku, systemów zarządzania energią w budynku (BEMS), systemów regulacji oświetlenia i systemów zarządzania energią (EMS);

c) montaż, konserwacja i naprawa inteligentnych liczników w zakresie zużycia gazu, ciepła, chłodzenia i energii elektrycznej;

d) montaż, konserwacja i naprawa elementów elewacyjnych i dachowych z funkcją zacieniania lub regulacji światła słonecznego, w tym elementy wspomagające wzrost roślinności.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71 i C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.
2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:
a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;
b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;
c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([602]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([603]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([604]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([605]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([606]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.6. **Montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii energii odnawialnej**

Opis działalności

Montaż, konserwacja i naprawa systemów technologii energii odnawialnej na miejscu, w przypadku gdy działalność ta stanowi jeden z poniższych indywidualnych środków, w przypadku instalacji na miejscu jako systemy techniczne budynku:

a) montaż, konserwacja i naprawa systemów fotowoltaicznych i dodatkowego wyposażenia technicznego;

b) montaż, konserwacja i naprawa paneli fotowoltaicznych do podgrzewania wody i dodatkowego wyposażenia technicznego;

([602]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([603]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([604]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([605]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([606]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) montaż, konserwacja, naprawa i modernizacja pomp ciepła – przyczyniających się do osiągnięcia celów w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i chłodzenia zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 – i dodatkowego wyposażenia technicznego;

d) montaż, konserwacja i naprawa turbin wiatrowych i dodatkowego wyposażenia technicznego;

e) montaż, konserwacja i naprawa nieoszklonych kolektorów słonecznych i dodatkowego wyposażenia technicznego;

f) montaż, konserwacja i naprawa jednostek magazynowania energii cieplnej lub elektrycznej oraz dodatkowego wyposażenia technicznego;

g) montaż, konserwacja i naprawa wysoce efektywnych jednostek mikrokogeneracyjnych;

h) montaż, konserwacja i naprawa układów wymiany/odzysku ciepła.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z szeregiem kodów NACE, w szczególności F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 lub C28 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([607]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([608]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([609]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

([607]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([608]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([609]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([610]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([611]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
2) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

7.7. **Nabywanie i prawo własności budynków**

Opis działalności

Kupno nieruchomości i wykonanie prawa własności do tej nieruchomości.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE L68 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

([610]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([611]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([612]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([613]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([614]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([615]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([616]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Budynek nie jest przeznaczony do wydobycia, magazynowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych. W przypadku budynków wzniesionych przed dniem 31 grudnia 2020 r. budynek posiada świadectwo charakterystyki energetycznej co najmniej klasy C. Alternatywnie budynek należy do 30 % najbardziej efektywnych budynków w kraju lub regionie pod względem zapotrzebowania na energię pierwotną (PED), co musi być poparte odpowiednimi dowodami, które zawierają przynajmniej porównanie charakterystyki energetycznej danego budynku z charakterystyką energetyczną budynków wzniesionych w kraju lub regionie przed dniem 31 grudnia 2020 r. i uwzględniają rozróżnienie przynajmniej między budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi. W przypadku budynków zbudowanych po 31 grudnia 2020 r. zapotrzebowanie na energię pierwotną ([617]), decydujące o charakterystyce energetycznej budynku wzniesionego w ramach robót budowlanych, nie przekracza progu określonego w odniesieniu do wymagań dotyczących budynków o niemal zerowym zużyciu energii w środkach krajowych wdrażających dyrektywę 2010/31/UE. Świadectwem charakterystyki energetycznej budynku jest powykonawcze świadectwo charakterystyki energetycznej.

([612]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([613]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([614]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([615]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([616]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([617]) Obliczona ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, wyrażona za pomocą liczbowego wskaźnika zużycia energii pierwotnej wyrażonego w kWh/m^2 na rok oraz na podstawie stosownej krajowej metodyki obliczania, oraz zgodna z wartością widniejącą w świadectwie charakterystyki energetycznej.

3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

8. INFORMACJA I KOMUNIKACJA

8.1. **Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność**

Opis działalności

Przechowywanie danych, manipulacja danymi, przepływ, kontrola, wyświetlanie, przełączanie, wymiana, transmisja lub otrzymywanie różnorodnych danych za pośrednictwem ośrodków przetwarzania danych ([618]), w tym przetwarzanie danych na obrzeżach sieci.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE J63.1.1 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([619]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([620]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([621]) lub modelami płatnymi.

([618]) Ośrodki przetwarzania danych obejmują następujące wyposażenie: sprzęt i usługi w zakresie ICT; chłodzenie; urządzenia zasilania ośrodka przetwarzania danych; urządzenia do dystrybucji energii elektrycznej w ośrodku przetwarzania danych; budynek ośrodka przetwarzania danych; systemy monitorowania.

([619]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([620]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([621]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([622]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([623]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	W ramach tej działalności wykazano najlepsze wysiłki na rzecz wdrożenia stosownych praktyk wymienionych jako praktyki oczekiwane w najnowszej wersji kodeksu „European Code of Conduct on Data Centre Energy Efficiency” [„Europejski kodeks postępowania dotyczący efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych”] ([624]) lub w dokumencie CEN-CENELEC CLC TR50600-99-1 „Data centre facilities and infrastructures - Part 99-1: Recommended practices for energy management” ([625]) [„Obiekty i infrastruktura ośrodków przetwarzania danych – Część 99-1: zalecane praktyki w zakresie zarządzania energią”] i wdrożono wszystkie oczekiwane praktyki, którym w przyznano najwyższą wartość 5 w najnowszej wersji Europejskiego kodeksu postępowania dotyczącego efektywności energetycznej ośrodków przetwarzania danych.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Wykorzystywany sprzęt spełnia wymagania określone w dyrektywie 2009/125/WE w odniesieniu do serwerów i produktów do przechowywania danych. Wykorzystywany sprzęt nie zawiera substancji objętych ograniczeniem wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE, z wyjątkiem sytuacji, w których wartości koncentracji wagowo w materiałach jednorodnych nie przekraczają wartości maksymalnych wymienionych w tym załączniku. Istnieje plan gospodarki odpadami, który zapewnia maksymalny recykling po zakończeniu eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym poprzez ustalenia umowne z partnerami w zakresie gospodarowania odpadami, odzwierciedlenie w prognozach finansowych lub oficjalnej dokumentacji projektowej. Po zakończeniu eksploatacji sprzęt zostaje przygotowany do ponownego użycia, odzysku lub recyklingu, lub następuje jego właściwe przetwarzanie obejmujące usunięcie wszelkich płynów oraz selektywne przetwarzanie zgodne z załącznikiem VII do dyrektywy 2012/19/UE.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

([622]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([623]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

([624]) Najnowszą wersją europejskiego kodeksu postępowania w zakresie ośrodków przetwarzania danych w zakresie efektywności energetycznej jest najnowsza wersja opublikowana na stronie internetowej Europejskiej Platformy Efektywności Energetycznej Wspólnego Centrum Badawczego (E3P) https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, z sześciomiesięcznym okresem przejściowym rozpoczynającym się w dniu jej publikacji (wersja z 2021 r. jest dostępna pod adresem: https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency).

([625]) Dokument wydany w dniu 1 lipca 2019 r. przez Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN) i Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC), (wersja z dnia 4.6.2021: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

8.2. **Działalność związana z oprogramowaniem, doradztwem w zakresie informatyki i działalności powiązane**

Opis działalności

Zapewnianie wiedzy specjalistycznej w dziedzinie technologii informacyjnych: pisanie, modyfikacja, testowanie i wspomaganie oprogramowania; planowanie i projektowanie systemów komputerowych integrujących sprzęt komputerowy, oprogramowanie komputerowe i technologie komunikacyjne; zarządzanie na miejscu i obsługa systemów komputerowych klientów lub ich urządzeń do przetwarzania danych; oraz pozostała działalność specjalistyczna i techniczna związana z komputerami.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE J62 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([626]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([627]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([628]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([629]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([630]);

([626]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([627]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([628]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([629]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([630]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

8.3. **Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych**

Opis działalności

Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych obejmuje tworzenie treści lub nabywanie prawa do rozpowszechniania treści, a następnie nadawania tych treści, takich jak programy radiowe, telewizyjne i programy transmisji danych rozrywkowych, wiadomości, programów typu talk show itp., w tym transmisji danych, zwykle zintegrowanych z nadawaniem radiowym lub telewizyjnym. Nadawanie może być prowadzone z wykorzystaniem różnych technologii: drogą naziemną, za pośrednictwem satelity, sieci kablowej lub internetu. Obejmuje to również produkcję programów, które mają zazwyczaj wąskie grono odbiorców (ograniczony format, taki jak wiadomości, sport, edukacja i programy skierowane do młodzieży) na zasadzie subskrypcji lub opłaty, na rzecz osoby trzeciej, w celu późniejszego publicznego nadawania.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE J60 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([631]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([632]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([633]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([634]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([635]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy

([631]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([632]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([633]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([634]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([635]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

9. DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA

9.1. **Działalność w zakresie inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu**

Opis działalności

Działalność w zakresie inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu

Działalności gospodarcze w tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE M71.12 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/20061.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

Działalność gospodarcza ma głównie na celu świadczenie usług doradczych, które pomagają co najmniej jednej działalności gospodarczej, w odniesieniu do której w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, w spełnianiu tych odpowiednich kryteriów wnoszenia istotnego wkładu w adaptację do zmian klimatu, przy jednoczesnym poszanowaniu odpowiednich kryteriów nieczynienia poważnych szkód w odniesieniu do realizacji innych celów środowiskowych.

Działalność gospodarcza spełnia jedno z poniższych kryteriów:

a) wykorzystuje najnowocześniejsze techniki modelowania, które:

   (i) właściwie odzwierciedlają zagrożenia związane ze zmianami klimatu;

   (ii) nie opierają się wyłącznie na tendencjach historycznych;

   (iii) zawierają scenariusze wybiegające w przyszłość;

b) polega na opracowywaniu modeli i prognoz klimatycznych, usług i ocen oddziaływań, najlepszej dostępnej wiedzy naukowej w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązanych metod zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu i recenzowanymi publikacjami naukowymi.

Działalność gospodarcza usuwa przeszkody utrudniające adaptację do zmian klimatu w zakresie informacji, finansów, technologii i zdolności.

Potencjał ograniczenia skutków materialnych wynikających z ryzyka związanego z klimatem jest określony za pomocą szczegółowej oceny ryzyka związanego ze zmianą klimatu w docelowej działalności gospodarczej.

Działania w zakresie projektowania architektonicznego uwzględniają wytyczne dotyczące odporności na zmianę klimatu i modelowanie zagrożeń klimatycznych oraz umożliwiają dostosowanie konstrukcji i infrastruktury, w tym kodeksów budowlanych i zintegrowanych systemów zarządzania.

Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([636]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([637]);

([636]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([637]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów:Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta nie jest prowadzona do celów wydobywania lub transportu paliw kopalnych.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Działalność ta jest zgodna z kryteriami określonymi w dodatku B do niniejszego załącznika.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

9.2. **Pomoc przeznaczona na badania rynkowe, rozwój oraz innowacje**

Opis działalności

Badania naukowe, badania stosowane i eksperymentalne prace rozwojowe nad rozwiązaniami, procesami, technologiami, modelami biznesowymi i innymi produktami służącymi adaptacji do zmian klimatu.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE M72 lub – w odniesieniu do badań, które stanowią integralną część rodzajów działalności gospodarczej, dla których w niniejszym załączniku ustanowiono techniczne kryteria kwalifikacji – z kodami określonymi w innych sekcjach niniejszego załącznika zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach tej działalności prowadzone są badania, wprowadzane są innowacje lub opracowywane są rozwiązania, technologie, produkty, procesy lub modele biznesowe, w tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody i inspirowane zasobami przyrody ([638]), przeznaczone do umożliwienia realizacji jednego lub większej liczby rodzajów działalności, w odniesieniu do których w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji w celu spełnienia odpowiednich kryteriów dotyczących wnoszenia istotnego wkładu w adaptację do zmian klimatu w celu zwiększenia odporności na zmianę klimatu, przy jednoczesnym spełnianiu odpowiednich kryteriów dotyczących nieczynienia poważnych szkód wobec innych celów środowiskowych. 2. W przypadku gdy technologia, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, rozwojowej lub innowacyjnej, już teraz umożliwiają, by działalność lub kilka rodzajów działalności, o których mowa w niniejszym załączniku, spełniały techniczne kryteria kwalifikacji dotyczące istotnego wkładu, ta działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna koncentruje się na opracowaniu technologii, produktów lub innych rozwiązań, które charakteryzowałyby się nowymi znacznymi korzyściami, takimi jak przykładowo lepsza wydajność lub niższy koszt. 3. Działalność gospodarcza usuwa przeszkody w zakresie informacji, finansów, technologii i zdolności utrudniające adaptację do zmian klimatu poprzez nowe lub udoskonalone rozwiązania, technologie, produkty, procesy lub modele biznesowe, w tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody.

([638]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. Takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

4. Działalność gospodarcza może potencjalnie ograniczyć skutki materialne wynikające z ryzyka klimatycznego zidentyfikowanego w drodze szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem w innej działalności gospodarczej poprzez rozwój, badania lub innowacje w zakresie rozwiązań, technologii, produktów, procesów lub modeli biznesowych, których potencjał w odniesieniu do ograniczania ryzyka został wykazany co najmniej w środowisku operacyjnym ([639]) w fazie przed wprowadzeniem na rynek i które są uzasadnione przez co najmniej jeden z następujących elementów:

a) pierwsze wykorzystanie patentu nie starszego niż 10 lat związanego z rozwiązaniem, technologią, produktem, procesem lub modelem biznesowym;

b) inna forma praw własności intelektualnej związanych z rozwiązaniem, technologią, produktem, procesem lub modelem biznesowym, taka jak tajemnica handlowa, znaki towarowe lub prawa autorskie;

c) pozwolenie otrzymane od właściwego organu w odniesieniu do eksploatacji obiektu demonstracyjnego związanego z rozwiązaniem, technologią, produktem, procesem lub modelem biznesowym w okresie trwania projektu demonstracyjnego.

4. Działalność gospodarcza wykorzystuje najnowocześniejsze projekcje klimatu i ocenę oddziaływań, najlepszą dostępną wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu i z recenzowanymi publikacjami naukowymi jako punkt odniesienia dla rozwiązań, technologii, produktów, procesów lub modeli biznesowych, które opracowuje.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta nie jest prowadzona do celów wydobycia, transportu lub wykorzystania paliw kopalnych. Przewidywane emisje gazów cieplarnianych w cyklu życia wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, nie naruszają celów w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych na podstawie porozumienia klimatycznego z Paryża ani nie utrudniają wprowadzania rozwiązań dotyczących ograniczania zmian klimatu.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Ocenia się potencjalne ryzyko dla dobrego stanu lub dobrego potencjału ekologicznego jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i gruntowych, lub dla dobrego stanu środowiska wód morskich, wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko.
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Ocenia się potencjalne ryzyko dla celów gospodarki o obiegu zamkniętym wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko poprzez uwzględnienie rodzajów potencjalnych poważnych szkód zgodnie z art. 17 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (UE) 2020/852.
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Ocenia się potencjalne ryzyko w zakresie generowania znacznego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby przez technologię, produkt lub inne rozwiązanie, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko,
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Ocenia się potencjalne ryzyko dla dobrych warunków lub odporności ekosystemów lub dla stanu ochrony siedlisk i gatunków, w tym tych objętych zakresem zainteresowania Unii, wynikające z technologii, produktu lub innego rozwiązania, które stanowią przedmiot działalności badawczej, i podejmuje się środki zmniejszające to ryzyko.

([639]) Odpowiadającym co najmniej poziomowi gotowości technologicznej (TRL) 7 zgodnie z załącznikiem G ogólnych załączników programu prac 2016–2017 inicjatywy „Horyzont 2020”, s. 29, zgodnemu co najmniej z kryterium dotyczącym wnoszenia istotnego wkładu w adaptację do zmian klimatu w odniesieniu do docelowych rodzajów działalności.

10. DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA

10.1. **Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie: ubezpieczenie ryzyka związanego z klimatem**

Opis działalności

Świadczenie następujących usług ubezpieczeniowych (innych niż ubezpieczenia na życie) zgodnie z definicją w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. ([640]) związanych z ubezpieczeniem ryzyka związanego z klimatem, określonego w dodatku A do niniejszego załącznika:

a) ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych;

b) ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów;

c) ubezpieczenia pracownicze

d) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych;

e) pozostałe ubezpieczenia pojazdów;

f) ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe;

g) ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych;

h) ubezpieczenia świadczenia pomocy.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE K65.12 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. *Pozycja lidera w zakresie modelowania i wyceny ryzyk związanych z klimatem:*
1.1. Działalność reasekuracyjna wykorzystuje najnowocześniejsze techniki modelowania, które:
a) właściwie odzwierciedlają zagrożenia związane ze zmianami klimatu;
b) nie opierają się wyłącznie na tendencjach historycznych;
c) integrują scenariusze wybiegające w przyszłość;
1.2. Ubezpieczyciel publicznie ujawnia, w jaki sposób ryzyko zmiany klimatu jest uwzględniane w działalności ubezpieczeniowej.
1.3. Z wyjątkiem ograniczeń prawnych dotyczących warunków umownych i składek ubezpieczeniowych działalność ubezpieczeniowa zapewnia zachęty do ograniczania ryzyka poprzez określanie warunków (wstępnych) koniecznych do pokrycia ryzyka ubezpieczeniem oraz poprzez działanie jako sygnał cenowy ryzyka. Do celów niniejszego punktu obniżenie składek lub odliczeń, w miarę możliwości w oparciu o informacje pomocnicze na temat istniejących lub możliwych działań, dla ubezpieczających, którzy ubezpieczają składnik aktywów lub działalność przed szkodami wynikającymi z klęsk żywiołowych, może być uznawane za zachętę do obniżania ryzyka.
1.4. Po wystąpieniu zdarzenia związanego z ryzykiem klimatycznym ubezpieczyciel dostarcza informacje na temat warunków, na jakich pokrycie w ramach działalności ubezpieczeniowej może zostać wznowione lub utrzymane, a w szczególności na temat korzyści płynących z polepszonego funkcjonowania w tym kontekście.
2. *Projekt produktu:*
2.1. Produkty ubezpieczeniowe sprzedawane w ramach działalności ubezpieczeniowej oferują korzyści oparte na analizie ryzyka z tytułu działań zapobiegawczych podejmowanych przez ubezpieczających.
Do celów niniejszego punktu, w przypadku gdy ubezpieczający zainwestował w działania w zakresie adaptacji, niższe składki mogą być uznawane za korzyści oparte na analizie ryzyka z tytułu działań zapobiegawczych podejmowanych przez ubezpieczających.

([640]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Dz.U. L 12 z 17.1.2015, s. 1.

Na zasadzie odstępstwa od niniejszego punktu, w przypadku gdy ograniczenia prawne dotyczące warunków umownych i składek ubezpieczeniowych uniemożliwiają zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji oferowanie korzyści opartych na analizie ryzyka, produkty ubezpieczeniowe mogą zamiast tego oferować klientom środki w odniesieniu do składnika aktywów, działalności lub osób, które to środki zapobiegają szkodom wynikającym z klęsk żywiołowych lub chronią przed nimi. Takie środki mogą zostać zapewnione w postaci informacji lub porad dla klientów na temat ryzyk związanych z klimatem.

2.2. Strategia dystrybucji takich produktów obejmuje środki mające na celu zapewnienie, aby ubezpieczający byli informowani o znaczeniu środków zapobiegawczych, które mogliby podjąć, w odniesieniu do warunków pokrycia ubezpieczeniem, w tym wszelkiego wpływu takich środków na zakres ubezpieczenia lub wysokość składki.

3. *Innowacyjne rozwiązania w zakresie pokrycia ubezpieczeniem:*

3.1. Produkty ubezpieczeniowe sprzedawane w ramach działalności ubezpieczeniowej oferują pokrycie ryzyka związanego z klimatem ([641]), jeżeli wymagają tego popyt i potrzeby ubezpieczających.

3.2. W zależności od popytu i potrzeb indywidualnych klientów produkty mogą obejmować szczególne rozwiązania w zakresie przenoszenia ryzyka, takie jak ubezpieczenie od przerwy w działalności, warunkowej przerwy w działalności, innych niefizycznych czynników strat związanych ze szkodami, efektów kaskadowych i współzależności między zagrożeniami (drugorzędne zagrożenia), kaskadowych skutków interakcji między zagrożeniami naturalnymi i technologicznymi, awariami infrastruktury krytycznej.

4. *Udostępnianie danych:*

4.1. Z należytym uwzględnieniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ([642]) znaczna część danych na temat strat związanych z działalnością ubezpieczyciela jest udostępniana bezpłatnie organom publicznym do celów badań analitycznych. Te organy publiczne deklarują, że wykorzystują dane do celów lepszej adaptacji do zmian klimatu przez społeczeństwo w regionie, kraju lub na poziomie międzynarodowym, a ubezpieczyciel dostarcza dane na poziomie szczegółowości wystarczającym do wykorzystania deklarowanego przez odpowiednie organy publiczne.

4.2. W przypadku gdy ubezpieczyciel nie udostępnia jeszcze takich danych organowi publicznemu w wyżej wymienionym celu, zadeklarował on zamiar bezpłatnego udostępnienia swoich danych zainteresowanym stronom trzecim i wskazał warunki, na jakich takie dane mogą być udostępniane. Takie oświadczenie o zamiarze udostępnienia dostępnych danych jest łatwo dostępne, w tym na stronie internetowej ubezpieczyciela, dla właściwych organów publicznych.

5. *Wysoki poziom usług w sytuacji po klęsce żywiołowej:*

Odszkodowania i świadczenia w ramach działalności ubezpieczeniowej, zarówno bieżące, jak i wynikające ze zdarzeń straty na dużą skalę wynikających z ryzyk związanych z klimatem, są rozpatrywane zgodnie z wysokimi standardami postępowania w przypadku roszczeń, a także terminowo, zgodnie z obowiązującym prawem, a w kontekście ostatnich zdarzeń straty na dużą skalę nie doszło do zaniechania takiego sposobu działania. Informacje dotyczące procedur dotyczących dodatkowych środków w przypadku zdarzeń straty na dużą skalę są publicznie dostępne.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność ta nie obejmuje ubezpieczenia wydobywania, składowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych, ani ubezpieczenia pojazdów, mienia lub innych aktywów przeznaczonych do takich celów.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

([641]) Zob. dodatek A.

([642]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

10.2. **Działalność reasekuracyjna**

Opis działalności

Pokrycie ryzyk wynikających z ryzyk związanych z klimatem określonych w dodatku A do niniejszego załącznika, scedowanych przez ubezpieczyciela na reasekuratora. Pokrycie ubezpieczeniem jest określone w umowie między ubezpieczycielem a reasekuratorem określającej produkty ubezpieczycieli („produkt bazowy"), z których pochodzą ryzyka cedowane. Pośrednik reasekuracyjny ([643]) może być zaangażowany w przygotowanie lub zawarcie umowy między ubezpieczycielem a reasekuratorem.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii może być powiązana z kodem NACE K65.20 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Działalność gospodarcza należąca do tej kategorii stanowi działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, jeżeli spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. *Pozycja lidera w zakresie modelowania i wyceny ryzyk związanych z klimatem:*

1.1. Działalność reasekuracyjna wykorzystuje najnowocześniejsze techniki modelowania, które:

a) są stosowane w celu właściwego odzwierciedlenia w poziomie składki ekspozycji, zagrożenia i podatności na ryzyko zmiany klimatu, jak również działań podjętych przez ubezpieczającego ubezpieczyciela w celu ochrony ubezpieczonego składnika aktywów lub działalności przed tym ryzykiem, w przypadku gdy informacje takie są przekazywane reasekuratorowi przez ubezpieczyciela;

b) nie opierają się wyłącznie na tendencjach historycznych;

c) integrują scenariusze wybiegające w przyszłość;

1.2. reasekurator publicznie ujawnia, w jaki sposób ryzyka wynikające z ryzyka związanego z klimatem są uwzględniane w działalności reasekuracyjnej.

2. *Wspieranie rozwoju i podaży produktów umożliwiających działalność reasekuracyjną w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie:*

2.1. Produkty bazowe działalności reasekuracyjnej pokrywają ryzyka wynikające z ryzyk związanych z klimatem oraz nagradzają, w sposób oparty na analizie ryzyka i bez uszczerbku dla ograniczeń prawnych dotyczących warunków umownych i składek ubezpieczeniowych, działania zapobiegawcze podejmowane przez ubezpieczających.

2.2. Działalność reasekuracyjna spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) jeżeli jest to wymagane przez ubezpieczyciela, reasekurator współpracuje z ubezpieczycielem, bezpośrednio lub za pośrednictwem pośrednika reasekuracyjnego, w trakcie opracowywania produktu bazowego poprzez:

   (i) omówienie możliwych rozwiązań reasekuracyjnych, które reasekurator jest skłonny zaoferować w odniesieniu do tego produktu. Produkt końcowy wprowadza się na rynek z wykorzystaniem jednego z rozwiązań reasekuracyjnych, które zostały omówione z reasekuratorem w fazie opracowywania produktu;

   (ii) zapewnianie danych lub innych porad technicznych umożliwiających ubezpieczycielowi wycenę pokrycia ryzyk związanych z klimatem, a także korzyści opartych na analizie ryzyka z tytułu działań zapobiegawczych podejmowanych przez ubezpieczających;

b) ubezpieczyciel prawdopodobnie ograniczyłby pokrywanie lub zaprzestałby pokrywania w ramach produktu bazowego bez umowy reasekuracji lub porównywalnej umowy reasekuracji;

([643]) Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19.

c) reasekurator zapewnia, w ramach relacji biznesowych z ubezpieczycielem lub pośrednikiem reasekuracyjnym, dane lub inne porady techniczne, lub oba te rozwiązania, umożliwiające ubezpieczycielowi oferowanie pokrywania ryzyk wynikających z ryzyk związanych z klimatem, a zakres pokrywania pozwala na korzyści oparte na analizie ryzyka z tytułu działań zapobiegawczych podejmowanych przez ubezpieczających.

2.3. W przypadku gdy produkt reasekuracyjny ma zastosowanie na poziomie portfela produktów bazowych, jedynie część produktów bazowych działalności reasekuracyjnej może pokrywać ryzyka wynikające z ryzyk związanych z klimatem i nagradzać, w sposób oparty na analizie ryzyka, działania zapobiegawcze podejmowane przez ubezpieczających do celów pkt 2.1. W takim przypadku reasekurator jest w stanie zidentyfikować udział składek reasekuracyjnych, które dotyczą tych produktów bazowych.

3. *Innowacyjne rozwiązania w zakresie pokrycia reasekuracyjnego:*

3.1. Produkty reasekuracyjne sprzedawane w ramach działalności reasekuracyjnej oferują pokrycie ryzyk wynikających z ryzyk związanych z klimatem, jeżeli, w oparciu o produkty bazowe, wymagają tego popyt i potrzeby klientów ubezpieczyciela. Takie produkty ubezpieczeniowe właściwie odzwierciedlają korzyści oparte na analizie ryzyka z tytułu działań zapobiegawczych podejmowanych przez ubezpieczających.

3.2. W zależności od popytu i potrzeb indywidualnych klientów ubezpieczyciela produkty reasekuracyjne mogą obejmować szczególne rozwiązania w zakresie przenoszenia ryzyka, takie jak ubezpieczenie od przerwy w działalności, warunkowej przerwy w działalności, innych niefizycznych czynników strat związanych ze szkodami, efektów kaskadowych i współzależności między zagrożeniami (drugorzędne zagrożenia), kaskadowych skutków interakcji między zagrożeniami naturalnymi i technologicznymi lub awariami infrastruktury krytycznej.

4. *Udostępnianie danych:*

4.1. Z należytym uwzględnieniem rozporządzenia (UE) 2016/679 znaczna część danych na temat strat związanych z działalnością ubezpieczyciela jest udostępniana bezpłatnie organom publicznym do celów badań analitycznych. Te organy publiczne deklarują, że wykorzystują dane do celów lepszej adaptacji do zmian klimatu przez społeczeństwo w regionie, kraju lub na poziomie międzynarodowym, a reasekurator dostarcza dane na poziomie szczegółowości wystarczającym do wykorzystania deklarowanego przez odpowiednie organy publiczne.

4.2. W przypadku gdy reasekurator nie udostępnia jeszcze takich danych organowi publicznemu w wyżej wymienionym celu, zadeklarował on zamiar bezpłatnego udostępnienia swoich danych zainteresowanym stronom trzecim i wskazał warunki, na jakich takie dane mogą być udostępniane. Takie oświadczenie o zamiarze udostępnienia dostępnych danych jest łatwo dostępne, w tym na stronie internetowej reasekuratora, dla właściwych organów publicznych.

5. *Wysoki poziom usług w sytuacji po klęsce żywiołowej:*

Odszkodowania i świadczenia w ramach działalności reasekuracyjnej, zarówno bieżące, jak i wynikające ze zdarzeń straty na dużą skalę wynikających z ryzyk wynikających z ryzyk związanych z klimatem, są rozpatrywane zgodnie z wysokimi standardami postępowania w przypadku roszczeń, a także terminowo, zgodnie z obowiązującym prawem, a w kontekście ostatnich zdarzeń straty na dużą skalę nie doszło do zaniechania takiego sposobu działania. W stosownych przypadkach reasekurator udziela wsparcia ubezpieczycielowi lub pośrednikowi reasekuracyjnemu w ocenie roszczeń z tytułu produktu bazowego. Informacje dotyczące procedur dotyczących dodatkowych środków wprowadzonych przez reasekuratora w przypadku zdarzeń straty na dużą skalę są publicznie dostępne.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Działalność reasekuracyjna nie obejmuje cesji ubezpieczenia wydobywania, składowania, transportu lub produkcji paliw kopalnych, ani cesji ubezpieczenia pojazdów, mienia lub innych aktywów przeznaczonych do takich celów.
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy

5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

11. EDUKACJA

Opis działalności

Kształcenie publiczne lub prywatne na każdym poziomie i w odniesieniu do wszystkich zawodów Kształcenie może być prowadzone ustnie lub pisemnie, drogą radiową, telewizyjną, internetową lub korespondencyjną. Obejmuje ono edukację prowadzoną przez różne instytucje w ramach regularnego systemu szkolnego na różnych poziomach, a także programy kształcenia dorosłych i alfabetyzację, w tym szkoły wojskowe, akademie i szkoły więzienne na ich odpowiednich poziomach.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE P85 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali; b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([644]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji. 3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([645]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([646]) lub modelami płatnymi.

([644]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([645]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([646]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([647]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([648]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

12. OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA

12.1. **Działalność w zakresie opieki rezydencjalnej**

Opis działalności

Świadczenie opieki rezydencjalnej w połączeniu z pielęgnacją, nadzorem oraz innymi rodzajami opieki w zależności od potrzeb rezydentów. Infrastruktura w tym zakresie stanowi istotną część procesu świadczenia usług, świadczona opieka stanowi połączenie usług w zakresie ochrony zdrowia i usług społecznych, a usługi zdrowotne obejmują w dużej mierze pewien rodzaj usług świadczonych przez pielęgniarki.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE Q87 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

([647]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([648]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([649]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([650]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([651]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([652]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([653]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy

([649]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([650]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([651]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([652]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([653]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

13. DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ

13.1. **Działalność twórcza, związana z kulturą i rozrywką**

Opis działalności

Działalność twórcza, związana z kulturą i rozrywką obejmuje świadczenie usług odpowiadających zainteresowaniom kulturalnym i rozrywkowym ich klientów. Działalność ta obejmuje produkcję, promocję i udział w występach na żywo, wydarzeniach lub wystawach przeznaczonych do oglądania publicznego oraz zapewnianie umiejętności artystycznych, twórczych lub technicznych do tworzenia produktów artystycznych i występów na żywo. Działalność ta nie obejmuje funkcjonowania muzeów wszelkiego rodzaju, ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obiektów historycznych i rezerwatów przyrody, działalności związanej z grami losowymi i zakładami wzajemnymi, a także działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE R90 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności. 2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach: a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia; b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej; c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem. Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia: a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali; b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([654]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

([654]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([655]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([656]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([657]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([658]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

13.2. **Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność w zakresie kultury**

Opis działalności

Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność w zakresie kultury obejmuje działalność bibliotek i archiwów, funkcjonowanie muzeów wszelkiego rodzaju, ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obiektów historycznych i rezerwatów przyrody. Rodzaje działalności należące do tej kategorii obejmują również ochronę i prezentowanie obiektów, obszarów i atrakcji przyrodniczych o znaczeniu historycznym, kulturalnym lub edukacyjnym, w tym obiektów dziedzictwa światowego. Rodzaje działalności należące do tej kategorii nie obejmują działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej, takiej jak prowadzenie kąpielisk i parków rekreacyjnych.

([655]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([656]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([657]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy”. W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([658]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE R91 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu

1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji"), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([659]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([660]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([661]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([662]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([663]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

([659]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([660]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([661]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([662]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([663]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

13.3. **Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych**

Opis działalności

Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych obejmuje produkcję filmów kinowych i niekinowych, na taśmach filmowych, taśmach wideo lub dyskach do bezpośredniej projekcji w kinach lub w telewizji, działalność wspierającą, taką jak edycja filmów, montaż lub dubbing, dystrybucja filmów i innych produkcji filmowych w innych gałęziach przemysłu, a także projekcję filmów lub innych produkcji filmowych. Obejmuje ona również zakup i sprzedaż praw do dystrybucji filmów lub innych produkcji filmowych. Rodzaje działalności należące do tej kategorii obejmują również działalność związaną z produkcją nagrywaniem dźwięku, w tym produkcję oryginalnych nagrań dźwiękowych, ich udostępnianie, promocję i dystrybucję, publikowanie muzyki oraz działalność usługową w zakresie nagrań dźwiękowych w studio lub w innym miejscu.

Rodzaje działalności gospodarczej należące do tej kategorii mogą być powiązane z kodem NACE J59 zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej ustanowioną rozporządzeniem (WE) nr 1893/2006.

W przypadku gdy działalność gospodarcza należąca do tej kategorii spełnia kryterium dotyczące istotnego wkładu określone w pkt 5, stanowi ona działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2020/852, o ile spełnia techniczne kryteria kwalifikacji określone w niniejszej sekcji.

Techniczne kryteria kwalifikacji

Istotny wkład w adaptację do zmian klimatu
1. W ramach działalności gospodarczej wdrożono rozwiązania fizyczne i niefizyczne („rozwiązania w zakresie adaptacji”), które zmniejszają najważniejsze zidentyfikowane ryzyka fizyczne związane z klimatem, które są istotne dla tej działalności.

2. Ryzyka fizyczne związane z klimatem kluczowe dla danej działalności wyodrębniono spośród ryzyk wymienionych w dodatku A do niniejszego załącznika w wyniku przeprowadzenia szczegółowej oceny ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w następujących etapach:

a) kontrola aktywności w celu określenia, jakie ryzyka fizyczne związane z klimatem z wykazu w dodatku A do niniejszego załącznika mogą mieć wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie jej oczekiwanego cyklu życia;

b) w przypadku gdy ocenia się, że działalność jest narażona na co najmniej jedno ryzyko fizyczne związane z klimatem wymienione w dodatku A do niniejszego załącznika – analiza ryzyka związanego z klimatem i narażenia na to ryzyko w celu oceny, jak istotne jest to ryzyko dla danej działalności gospodarczej;

c) ocenę rozwiązań w zakresie adaptacji do zmiany klimatu, które mogą zmniejszyć stwierdzone ryzyka fizyczne związane z klimatem.

Ocena zagrożenia klimatycznego i narażenia jest proporcjonalna do skali działalności i oczekiwanego okresu jej prowadzenia:

a) w przypadku działalności, która ma trwać mniej niż 10 lat, ocenę przeprowadza się z zastosowaniem przynajmniej projekcji klimatu w najmniejszej odpowiedniej skali;

b) w przypadku wszystkich pozostałych rodzajów działalności ocenę przeprowadza się, stosując najbardziej wysokorozdzielcze, najnowocześniejsze projekcje klimatu z uwzględnieniem szeregu przyszłych scenariuszy ([664]) zgodnych z oczekiwanym czasem prowadzenia danej działalności, w tym przynajmniej scenariusze obejmujące projekcje klimatu w okresie 10–30 lat w przypadku dużych inwestycji.

3. Projekcje klimatu i ocena wpływu opierają się na najlepszych praktykach i dostępnych wytycznych oraz uwzględniają najnowocześniejszą wiedzę naukową w zakresie analizy narażenia i zagrożenia oraz powiązane metody zgodnie z najnowszymi sprawozdaniami Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu ([665]), recenzowanymi publikacjami naukowymi oraz modelami typu open source ([666]) lub modelami płatnymi.

4. Wdrożone rozwiązania w zakresie adaptacji:

a) nie mają negatywnego wpływu na działania w zakresie adaptacji ani na poziom odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej;

b) sprzyjają wykorzystaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody ([667]) lub w miarę możliwości polegają na niebieskiej lub zielonej infrastrukturze ([668]);

c) są spójne z lokalnymi, sektorowymi, regionalnymi lub krajowymi strategiami i planami w zakresie adaptacji;

d) są monitorowane i mierzone przy użyciu uprzednio zdefiniowanych wskaźników, a w przypadku niezgodności z tymi wskaźnikami rozważa się podjęcie działań naprawczych;

e) w przypadku gdy wdrożone rozwiązanie ma charakter fizyczny i obejmuje działanie, w odniesieniu do którego w niniejszym załączniku określono techniczne kryteria kwalifikacji, rozwiązanie to jest zgodne z technicznym kryterium kwalifikacji dotyczącym nieczynienia poważnych szkód.

5. Aby działalność mogła zostać uznana za działalność wspomagającą zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt b) rozporządzenia (UE) 2020/852, podmiot gospodarczy wykazuje, w drodze oceny bieżących i przyszłych ryzyk związanych z klimatem, w tym niepewności, i w oparciu o szczegółowe dane, że działalność zapewnia technologię, produkt, usługę, informacje lub praktykę, bądź też wspiera ich zastosowanie, aby osiągnąć jeden z poniższych celów podstawowych:

a) podniesienie poziomu odporności na ryzyka fizyczne związane z klimatem innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej; lub

b) przyczynianie się do wysiłków w zakresie adaptacji innych ludzi, przyrody, dziedzictwa kulturowego, dóbr i innych rodzajów działalności gospodarczej.

([664]) Przyszłe scenariusze muszą obejmować następujące scenariusze RCP Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu: RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 i RCP8.5.

([665]) Sprawozdania z oceny dotyczące zmian klimatu: wpływ, adaptacja i narażenie (Assessments Reports on Climate Change: Impact, Adaptation and Vulnerability), publikowane okresowo przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), organ ONZ ds. oceny wyników badań naukowych związanych ze zmianą klimatu, https://www.ipcc.ch/reports/.

([666]) Takimi jak usługi programu Copernicus zarządzane przez Komisję Europejską.

([667]) Rozwiązania oparte na zasobach przyrody definiuje się w następujący sposób: „rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności. takie rozwiązania za pomocą systematycznych, dostosowanych do lokalnych warunków i efektywnie wykorzystujących zasoby działań wprowadzają do miasta oraz krajobrazu lądowego i morskiego coraz bardziej zróżnicowane, naturalne i wykorzystujące przyrodę elementy i procesy". W związku z tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody wpływają korzystnie na bioróżnorodność i wspierają świadczenie szeregu usług ekosystemowych (wersja z dnia 4.6.2021: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([668]) Zob. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy (COM(2013) 0249 final).

Zasada „nie czyń poważnych szkód”	
1) Łagodzenie zmiany klimatu	Nie dotyczy
3) Zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich	Nie dotyczy
4) Przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Nie dotyczy
5) Zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola	Nie dotyczy
6) Ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów	Nie dotyczy

Dodatek A

KLASYFIKACJA ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z KLIMATEM [1]

	Związane z temperaturą	Związane z wiatrem	Związane z wodą	Związane z ziemią
Stałe	Zmiany temperatury (powietrze, woda słodka, woda morska)	Zmiany cyrkulacji wiatru	Zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód)	Erozja obszarów przybrzeżnych
	Stres termiczny		Zmienność opadów lub zmienność hydrologiczna	Degradacja gleby
	Zmienność temperatury		Zakwaszanie oceanów	Erozja gleby
	Topnienie wiecznej zmarzliny		Intruzja wód morskich	Soliflukcja
			Podnoszący się poziom mórz	
			Deficyt wody	
Ostre	Fala upałów	Cyklon, huragan, tajfun	Susza	Lawina
	Fala chłodu/mróz	Burza (w tym śnieżyce, burze pyłowe i piaskowe)	Silne opady (deszcz, grad, śnieg/lód)	Osuwisko
	Pożar samoistny	Tornado	Powódź (przybrzeżna, rzeczna, opadowa, od wód gruntowych)	Osunięcie się ziemi
			Wezbranie jeziora lodowcowego	

[1] Wykaz zagrożeń klimatycznych w niniejszej tabeli jest niewyczerpujący i stanowi jedynie orientacyjny wykaz najpowszechniejszych zagrożeń, które należy uwzględnić jako minimum w ocenie zakrożenia klimatycznego i narażenia.

Dodatek B

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM ZRÓWNOWAŻONEGO WYKORZYSTYWANIA I OCHRONY ZASOBÓW WODNYCH I MORSKICH

Zidentyfikowano i uwzględniono ryzyko degradacji środowiska związane z utrzymaniem jakości wody i unikaniem deficytu wody w celu osiągnięcia dobrego stanu wody i dobrego potencjału ekologicznego, jak określono w art. 2 pkt 22 i 23 rozporządzenia (UE) 2020/852, zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE ([1]), oraz w opracowanym na jej podstawie planie zarządzania dotyczącym wykorzystywania i ochrony wód dla potencjalnie narażonej jednolitej (narażonych jednolitych) części wód, w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

W przypadku gdy ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE i obejmuje ona ocenę wpływu na wodę zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE, nie jest wymagana dodatkowa ocena wpływu na stan wód, pod warunkiem że zidentyfikowane ryzyka zostały uwzględnione.

([1]) W przypadku działalności prowadzonych w państwach trzecich, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym lub normami międzynarodowymi, które realizują równoważne cele dobrego stanu wód i dobrego potencjału ekologicznego, poprzez równoważne przepisy proceduralne i materialne, tj. planem zarządzania dotyczącym wykorzystywania i ochrony wód opracowanym w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, który zapewnia, że 1) ocenia się wpływ działań na określony stan lub potencjał ekologiczny potencjalnie narażonej jednolitej (narażonych jednolitych) części wód, 2) unika się pogorszenia lub uniemożliwienia dobrego statusu/potencjału ekologicznego lub, w przypadku gdy nie jest to możliwe, 3) wszelkie działania o charakterze technicznym są uzasadnione brakiem wykonalnych ekologicznych alternatyw, które nie są nieproporcjonalne z punktu widzenia kosztów lub niemożliwe z technicznego punktu widzenia, a także podjęte zostały wszelkie możliwe działania dla ograniczenia negatywnych oddziaływań na stan jednolitej części wód.

Dodatek C

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIOM I ICH KONTROLI W ODNIESIENIU DO STOSOWANIA I OBECNOŚCI CHEMIKALIÓW

Działalność ta nie prowadzi do wytwarzania, wprowadzania do obrotu lub stosowania:

a) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia (UE) 2019/1021, z wyjątkiem substancji obecnych jako niezamierzone śladowe zanieczyszczenia;

b) rtęci i związków rtęci, ich mieszanin i produktów z dodatkiem rtęci zgodnie z definicją określoną w art. 2 rozporządzenia (UE) 2017/852;

c) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załącznikach I lub II do rozporządzenia (WE) 1005/2009;

d) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE, z wyjątkiem substancji, w których zapewniono pełne przestrzeganie art. 4 ust. 1 tej dyrektywy;

e) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, wymienionych w załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy w pełni spełnione są warunki określone w tym załączniku;

f) substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach,, spełniających kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 i zidentyfikowanych zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa;

g) innych substancji, w postaci samoistnej, w mieszaninach lub w wyrobach, które spełniają kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, z wyjątkiem przypadków, gdy udowodniono, że ich stosowanie jest niezbędne dla społeczeństwa.

Dodatek D

OGÓLNE KRYTERIA DOTYCZĄCE NIECZYNIENIA POWAŻNYCH SZKÓD WZGLĘDEM OCHRONY I ODBUDOWY BIORÓŻNORODNOŚCI I EKOSYSTEMÓW

Przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko (OOŚ) lub kwalifikację ([1]) zgodnie z dyrektywą 2011/92/UE ([2]).

W przypadku gdy przeprowadzono OOŚ, wdraża się wymagane środki łagodzące i kompensacyjne do celów ochrony środowiska.

W odniesieniu do terenów/działań zlokalizowanych na obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności lub w ich pobliżu (w tym sieci obszarów chronionych Natura 2000, obiektów światowego dziedzictwa UNESCO i obszarów o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności, a także innych obszarów chronionych) w stosownych przypadkach przeprowadzono odpowiednią ocenę ([3]), a na podstawie wniosków z tej oceny wprowadzono konieczne środki łagodzące ([4]).

([1]) Procedura, w ramach której właściwy organ określa, czy projekty wymienione w załączniku II do dyrektywy 2011/92/UE mają zostać poddane ocenie oddziaływania na środowisko (o której mowa w art. 4 ust. 2 tej dyrektywy).

([2]) W przypadku działalności prowadzonych w państwach trzecich, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym lub normami międzynarodowymi, które nakładają wymóg przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ), Norma w zakresie pomiaru wyników MKF nr 1: ocena ryzyka środowiskowego i społecznego oraz zarządzanie tym ryzykiem (IFC Performance Standard 1: Assessment and Management of Environmental and Social Risks).

([3]) Zgodnie z dyrektywą 2009/147/WE i dyrektywą 92/43/EWG. W przypadku działalności prowadzonej w państwach trzecich, zgodnie z równoważnym obowiązującym prawem krajowym lub normami międzynarodowymi, których celem jest ochrona siedlisk przyrodniczych, dzikiej fauny i flory i które wymagają przeprowadzenia (1) procedury kontrolnej w celu ustalenia, czy w odniesieniu do danej działalności potrzebna jest odpowiednia ocena możliwego oddziaływania na chronione siedliska i gatunki; (2) takiej odpowiedniej oceny, jeżeli procedura kontrolna wykaże, że jest ona potrzebna, np. Normy w zakresie pomiaru wyników MKF nr 6: ochrona bioróżnorodności i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami naturalnymi (IFC Performance Standard 6: Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources).

([4]) Środki te określono na potrzeby zapewnienia, aby projekt, plan lub działalność nie miały znaczącego wpływu na cele w zakresie ochrony wyznaczone dla danego obszaru chronionego.

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL